Maria Dimitriadou

Adevărul despre artele marțiale

O PERSPECTIVĂ ORTODOXĂ

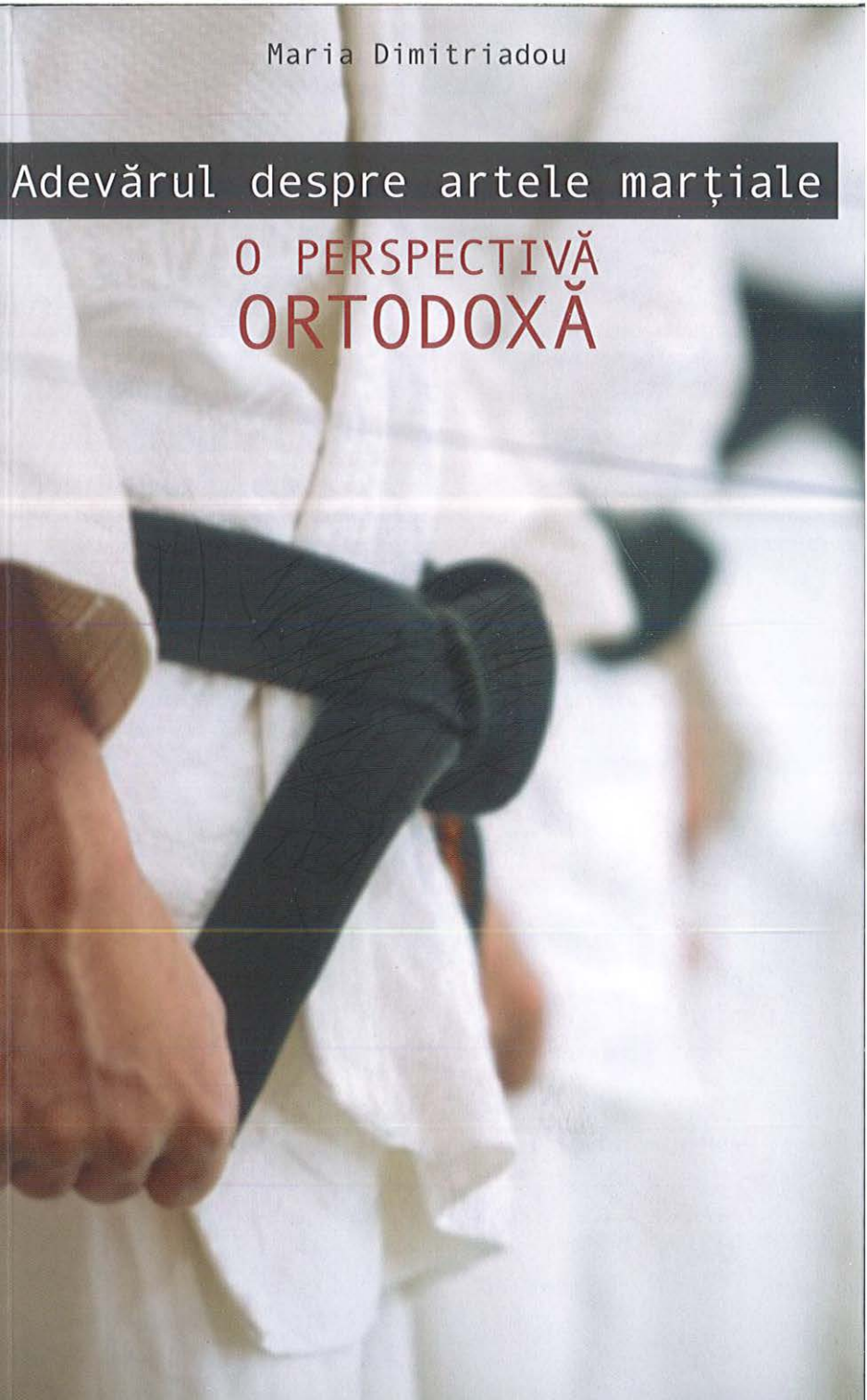

MARIA DIMITRIADOU

Adevărul despre artele marțiale

– o perspectivă ortodoxă –

MARIA DIMITRIADOU

Adevărul despre artele marțiale

– o perspectivă ortodoxă –

Traducere din neogreacă de
pr. dr. Ciprian-Ioan Staicu

EDITURA DE SUFLET
București

Redactor: Diana-Cristina Vlad

Coperta: Mona Velciov

Traducerea a fost realizată după originalul în limba greacă: Maria Dimitriadou, Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ, Atena, 1998.

© Editura de Suflet, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DIMITRIADOU, MARIA

Adevărul despre artele marțiale: o perspectivă ortodoxă /
Maria Dimitriadou; trad. din lb. greacă de pr. dr. Ciprian-Ioan Staicu – București: Editura de Suflet, 2016

ISBN 978-606-8633-14-5

I. Staicu, Ciprian-Ioan (trad.)

796.85

Dedicată
căutătorilor sinceri ai adevărului

PREFAȚĂ

Vreau să mulțumesc autoarei acestei cărți pentru că mi-a făcut cinstea de a-mi încredința prefațarea ei. La început am avut o ezitare, pentru că a face prefața unei cărți nu este un lucru ușor. Presupune cunoașterea subiectului acesteia și expunerea unei păreri pline de responsabilitate despre acesta, cât și despre efectul pe care îl va avea în societatea noastră. Citind cartea însă, interesul meu a crescut și datorită faptului că perspectiva cărții este autentic ortodoxă, iar scopul ei este unul duhovnicesc.

După ce am citit cu atenție lucrarea, pot să declar, fără nici o reținere, că este o carte foarte bună și deosebit de folositoare atât creștinului ortodox, cât și acelor frați ai noștri care, provenind din domeniul artelor marțiale, sunt încă prizonieri ai „capcanelor" diavolului (v. Efeseni 6, 11) fără voia lor.

Scriitoarea ne informează despre istoria și proveniența artelor marțiale, descriind în același timp fundamentul lor filosofic și religios, precum și conlucrarea lor cu magia și cu metodele ei. Este foarte utilă pentru creștin referirea la scopul artelor marțiale, dar și la scopurile „altora"[1], care acționează cu viclenie în aceste „arte".

[1] Ale duhurilor necurate *(n.trad.)*.

Este foarte interesant capitolul despre „transformarea artelor marțiale într-un mod de viață", cât și despre locul și rolul lor în lumea de azi. Suntem informați, de asemenea, care sunt „argumentele în favoarea artelor marțiale", iar un capitol foarte interesant și argumentat teologic pune față în față artele marțiale cu viața în Hristos. Astfel se demonstrează, clar și indiscutabil, opoziția ireconciliabilă a acestor două dimensiuni și se dovedește caracterul anticreștin al artelor marțiale. În fine, interviurile înregistrate cu maeștri de arte marțiale înlătură și cea mai mică îndoială despre adevărata lor natură și despre scopurile lor.

Prin această carte se face înțeleasă și se dovedește opoziția dintre artele marțiale și credința noastră ortodoxă. Creștinul nu trebuie să se ocupe cu artele marțiale, altfel el se leapădă de credința lui în harul lui Dumnezeu, singurul care poate să nască iubirea în suflet, ca mod altruist de a fi și ca o jertfă pentru aproapele său.

Creștinul învață, prin harul necreat, să îl vadă pe celălalt om ca pe o cale a mântuirii lui și nu ca pe un dușman al său. Creștinul ajunge în mod harismatic a-i iubi pe dușmanii lui și a se jertfi pentru ei. Maria Dimitriadou ne ajută să înțelegem că singura posibilitate de stabilire a unei legături reale cu Dumnezeu și cu aproapele este „poarta cea strâmtă" (cf. Matei 7, 13) a vieții în Hristos. O felicit pe doamna Maria Dimitriadou și sper ca această carte să aibă efectul pe care îl merită.

Pr. prof. dr. Gheorghe D. Metallinos,
Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității din Atena

CÂTEVA CUVINTE DIN PARTEA AUTOAREI

În prezent, artele marțiale tind să devină o parte intrinsecă a vieții noastre, încorporată în evenimente internaționale precum Jocurile Olimpice și, cu toate acestea, majoritatea oamenilor nu știe de fapt despre ce este vorba. Pentru mine artele marțiale sunt ceva ce am iubit din fragedă copilărie și le-am practicat din toată inima.

În această carte am preferat să nu împărtășesc pur și simplu experiența mea personală, ci să cercetez mai adânc acest domeniu care vreme de mulți ani mi-a fost atât de familiar, astfel încât el să fie prezentat cât mai obiectiv posibil. De aceea, imaginea subiectului tratat este dată atât prin informații care pot fi confirmate recurgându-se la materialele studiate, cât și prin interviuri cu maeștri de arte marțiale și cu discipoli greci ai lor.

Nădăjduiesc și îmi doresc, cititorule, ca această carte să te călăuzească așa cum se cuvine într-un domeniu care este minunat și nou pentru tine și, dacă se întâmplă să îl cunoști deja, să te îndemne să îl privești și dintr-un punct de vedere diferit. Mulțumesc călduros tuturor celor care m-au ajutat în această lucrare, în special lui D. Athanasiu.

Maria Dimitriadou

1.
ARTELE MARȚIALE – ISTORIA ȘI EVOLUȚIA LOR

Termenul *arte marțiale* a desemnat la început diversele tehnici care erau folosite în timpul desfășurării unui război. Astfel de tehnici au avut toate popoarele din clipa în care războiul a căpătat un loc în viața omului. Tehnicile de război se refereau la toate mijloacele pe care le aveau oamenii la dispoziție: armuri, săbii, sulițe, arcuri, cai etc., dar și la însuși trupul omului – mai ales că este necesar un antrenament sistematic al acestuia pentru o folosire eficientă a armelor, dar și pentru că adesea într-o luptă războinicul poate fi dezarmat de armele sale.

În acest sens antic al sintagmei *arte marțiale* sunt cuprinse tehnicile militare precum: ordinea de așezare a infanteriștilor, a călăreților, a arcașilor, apoi scheme de apărare și de atac, scheme de retragere ș.a. Artele marțiale au avut o dezvoltare bogată, iar de îndată ce armele și tehnicile vechi deveneau inutile, nu mai erau folosite.

„Revoluții" foarte cunoscute în istoria artelor marțiale sunt: introducerea fierului în fabricarea armelor, care a condus la încetarea folosirii armelor de aramă, ca fiind dezavantajoase; sulița lungă a vechilor macedoneni, care a contribuit la victoriile lui Alexandru cel Mare; armurile

călăreților și ale cailor lor, care îi făceau aproape invulnerabili; și, desigur, inventarea armelor de foc, care a făcut ca armurile folosite până atunci să devină inutile. Însă astăzi termenul *arte marțiale* este folosit mai ales pentru a denumi tehnicile de luptă cu și fără arme care s-au dezvoltat în Orient, având un fundament filosofic și religios.

Aceste tehnici s-au dezvoltat în toate țările Asiei, însă factorul religios care a dat un imbold decisiv dezvoltării tehnicilor din toate aceste țări a fost budismul, care a apărut în India. În această țară au existat însă arte marțiale cu conținut religios cu mult timp înaintea apariției budismului.

Texte din anul 1120 î.Hr. vorbesc despre arta războinică Vajramukti[1], pe care Kshatriya, casta nobililor războinici, o folosea pentru a ajunge la unirea cu esență divină, care în hinduism se numește *brahman* și este impersonală. Pentru atingerea unei astfel de uniri este considerată necesară depersonalizarea omului, care aduce cu sine „topirea" persoaei și certitudinea că omul constituie de fapt o expresie temporară a lui Dumnezeu Însuși, iar moartea, dar și viața personalității nu sunt decât o iluzie care îndepărtează această „expresie divină" de adevărata ei fire, și ea se numește iluminare (*samadhi* în limba sanscrită).

În secolul al V-lea d.Hr., Kshatriya Bodhidharma, al treilea fiu al împăratului Simhavarman al Indiei de Sud, considerat al 28-lea patriarh al budismului indian și primul patriarh al budismului Mahayana, s-a dus în China cu scopul de a revigora budismul, care era în declin. El a încercat să îi transmită împăratului ideile fundamentale ale budismului Mahayana, adică faptul că iluminarea

[1] În India de Sud și mai ales în orașul Kerala există până astăzi tehnica de arte marțiale Kalari Payât, care este „pentru dumnezei" și seamănă mult cu Kung Fu. Tehnica Kalari Payât a fost prezentată într-un film documentar al televiziunii E.T. și într-un articol al lui K. Dervenis, în revista *Cărarea*.

este atinsă prin stăruința în meditație și nu prin studierea Scripturilor sau prin săvârșirea de fapte bune. Însă împăratul nu a fost de acord, și astfel Bodhidharma (Da-Mo în chineză) s-a retras într-un loc pustiu, în provincia Henan, aproape de colina Shaolin, unde se afla și o mică comunitate de călugări budiști.

Acești călugări l-au rugat insistent pe Bodhidharma să îi învețe și în final l-au convins. Însă acest maestru a constatat că acei călugări erau foarte slabi și adesea ațipeau în timpul cursurilor, pentru că în general nu se antrenau aproape deloc. Pentru a-i întări și a-i face să trăiască practic învățătura sa, i-a învățat exerciții pe care trebuia să le facă în fiecare zi.[1] Aceste exerciții includeau: respirație, control al energiei *Qi*, pe care chinezii o consideră cauză a vieții și este echivalenta termenului indian *Prana*, dar și mișcări de luptă, moduri de a sta jos, lovituri cu pumnul, cu piciorul și strigăte de luptă. Astfel, Bodhidharma, care, ca Kshatriya, cunoștea tehnica Vajramukti, a devenit nu numai primul maestru al budismului chinez *Chan*, dar și întemeietorul artelor marțiale ale călugărilor Shaolin.

Însă în China existau deja arte marțiale (*Wushu*) din anul 2000 î.Hr. Desigur, arta luptei fără arme nu cuprindea doar tehnici de luptă, ci și mișcări și tratamente simbolice sacre, precum vedem într-un pergament din timpul dinastiei Han (202 î.Hr.). De asemenea, alături de taoiști, dintre care amintim pe Hua-To (sec. al III-lea d.Hr.) – care a creat metoda de luptă bazată pe comportamentul celor cinci animale și corelată cu cele cinci elemente ale alchimiei chinezești –, au existat și alți războinici care se bazau în luptă numai pe puterea corpului lor.

[1] Este vorba de „cele 18 brațe Lohan", de „metoda clasică de antrenare a tendoanelor și a mușchilor" și de „metoda de purificare a oaselor, a măduvei spinării și a creierului" (Yijin Jing).

Prin artele marțiale, călugării Shaolin îi învingeau pe feluriții tâlhari care îi atacau pentru a le lua banii și obiectele prețioase de cult, pe care călugării le mutau dintr-un loc în altul. De asemenea, călugării Shaolin i-au învins adesea pe piraţii japonezi care atacau ţărmurile Chinei, iar alteori au participat la conflictele dintre împăraţi şi supuşii lor.

Relația cu împărații, care ofereau mănăstirii Shaolin suprafețe mari de pământ, vin și carne, a denaturat spiritul budismului *Chan*, care interzice posesia de terenuri, precum și folosirea vinului și a cărnii. Odată cu creșterea averii mănăstirii, călugării Shaolin au avut de luptat și împotriva țăranilor răsculați din cauza foamei și care râvneau la bunurile lor. În timpul dinastiei Tang (618-907 d.Hr.), averea mănăstirii era de 360000 de km^2, cu suprafețe nesfârșite de pământ cultivat și mai mult de o mie de case, turnuri, pagode și hambare.

În timpul dinastiei Yuan (1279-1368), un tânăr bogat care a devenit preot budist, pe nume Jueyuan, a dezvoltat cele 18 mișcări ale lui Bodhidharma în 72 de stiluri, pe care le-a răspândit peste tot în China. În timpul călătoriilor făcute în întreaga țară, a găsit doi talentați cunoscători ai luptelor, pe Li Sou și pe Bai Yufeng; colaborând cu aceștia, a unificat exercițiile lui Da-Mo și pe cele proprii în 170 de mișcări.

Aceste mișcări s-au contopit în cinci stiluri care au luat nume de animale și aveau legătură cu „cele cinci elemente", „cele cinci organe" și „cele cinci planete" (atâtea cunoșteau atunci chinezii). Stilul dragonului reprezenta cultivarea sufletului, stilul tigrului reprezenta antrenamentul oaselor, stilul leopardului, creșterea puterii, stilul șarpelui, ciculația energiei *Qi*, iar stilul cocorului reprezenta antrenarea tendoanelor.

O astfel de dezvoltare a artelor marțiale a atras spre mănăstirea Shaolin pe foarte mulți, căci se știa că mari maeștri

de arte marțiale din întreaga țară predau aici, îmbogățind stilurile acesteia; însă veneau să fie învățați acolo, printre alții, și diverși aventurieri și persoane rău-intenționate. Pe vremea aceea, dacă cineva devenea călugăr Shaolin, i se ștergea numele din listele familiale ale arborelui genealogic. Deși era considerat mort pentru familia sa, el putea să înceapă o viață nouă, cu noul nume monahal și cu noua sa înfățișare. Au apărut însă cazuri în care călugării s-au transformat în tâlhari și au făcut mult rău în toate regiunile țării. Din aceste motive, au fost impuse zece reguli sau interdicții:

1) Discipolul trebuie să se antreneze fără întrerupere.

2) Tehnica de luptă trebuie să fie folosită numai pentru legitimă autoapărare.

3) Trebuie să se arate respect față de toți maeștrii și față de discipolii mai vechi.

4) Discipolul trebuie să fie întotdeauna bun, cinstit și prietenos cu toți tovarășii lui.

5) În timpul călătoriilor, războinicul trebuie să se ferească să își arate tehnica în fața oamenilor simpli, chiar și dacă ar fi nevoie să refuze astfel o provocare la luptă.

6) Războinicul nu trebuie să fie niciodată certăreț.

7) El nu are voie să consume niciodată vin și carne.

8) Nu este permisă dorința sexuală.

9) Tehnica de luptă nu trebuie să fie predată în mod necugetat persoanelor care nu sunt budiste, pentru că există teama că vor provoca rău. Ea poate fi transmisă numai cuiva care este respectuos și milostiv.

10) Luptătorul trebuie să se ferească de agresivitate, de lăcomie și de lăudăroșenie.

Se spune că între anii 600 și 1600 d.Hr. s-au construit mai mult de 10 mănăstiri Shaolin în China, însă aceas-

tă părere este contestată de mulți. Când manciurienii au cucerit China, detronând dinastia chinezească Ming și instalând-o pe a lor, Qing, adepții lui Ming și probabil și alți membri ai familiei imperiale s-au refugiat în mănăstirea Shaolin și așa s-a format acolo o mișcare de eliberare națională. Atunci manciurienii au ars mănăstirea, în anul 1723. În acea epocă, salutul clasic Shaolin[1], prin care mâinile sunt întinse înainte, în fața pieptului, și palma stângă se unește cu pumnul drept, a căpătat noi sensuri: la început palma îl simboliza pe *Dragonul Verde,* iar pumnul pe *Tigrul Alb,* adică energia interioară și conștiința, în asociere cu puterea trupească, cu vitalitatea și cu sănătatea. Simboliza de asemenea și funcționarea complementară a celor opuse, „unirea cerului cu pământul" ș.a. Însă, în timpul stăpânirii Qing, salutul reprezenta în secret ideograma dinastiei Ming, pentru că Ming înseamnă „iluminat" și acest sens este descris prin coexistența soarelui și a lunii (a palmei și a pumnului). Potrivit unei alte interpretări, salutul simboliza dorința ca puterea dinastiei Ming să o domine pe cea a dinastiei Qing. Acest salut s-a păstrat în organizațiile secrete precum *Lotos,* care au apărut ca mișcări de eliberare națională, însă care au ajuns apoi un fel de mafie.[2]

În orice caz, după distrugerea templului lor, au existat supraviețuitori Shaolin. Aceștia și-au păstrat identita-

[1] Etimologic, *Kung Fu* înseamnă timpul și energia pe care trebuie să le consumi pentru a deveni bun la ceva, de la artele marțiale până la orice altă ocupație. În Occident termenul a devenit identic cu cel de arte marțiale chinezești, în vreme ce în China aceste arte sunt denumite cu termenul de *Wushu* (dans sau arte marțiale).

[2] Michael Ming descrie vestita organizație chineză secretă *Triadele* ca fiind creată de călugării Shaolin și inițiatoare a răscoalei *boxerilor.* Însă *Triadele* s-au transformat în mafia care coordona, sub protecția japonezilor, toate acțiunile ilegale din Hong-Kong, până în anul 1950. Verner Gerson, în lucrarea *Nazismul, o societate secretă,* descrie detaliat ceremonialul de inițiere în acea asociație *Lotos.*

tea secretă și au transmis artele marțiale în China, dar și în țările din jurul ei, cu scopul ca într-o bună zi să îi alunge pe manciurieni. Există tradiția că, după distrugerea templului, cei „cinci călugări" Shaolin au înființat o altă mănăstire, la Fukien, în sud, pe care, conform altor mărturii, dinastia Qing a distrus-o de asemenea. Însă mulți susțin (de exemplu, Michel Echenique) că nu a mai existat o altă mănăstire și că aceste zvonuri se bazează pe o povestire populară din acea epocă.

În general, stilurile chinezești de arte marțiale se împart în nordice și sudice, precum și externe și interne. În nord era mai frig și oamenii purtau cizme. De asemenea, erau mai înalți decât cei din sud și, datorită munților din regiune, aveau picioare foarte antrenate. Din aceste motive, stilurile din nord au mai multe lovituri cu picioarele. Locuitorii din sud erau mai scunzi, nu purtau papuci din cauza căldurii și aveau brațe puternice, datorită muncii în orezării – de aceea stilurile sudice se concentrează mai mult pe loviturile cu mâinile. Artele marțiale interne sunt Taijiquan (adică acțiunea energiei în trup), Baguazhang (palma celor 8 diagrame, care se bazează pe un sistem de prezicere Yijing) și Xingyiquan.

Primele două stiluri sunt creații ale călugărilor taoiști și se bazează pe mișcarea ciclică, în timp ce al treilea a fost creat de un general și se bazează pe mișcarea directă. Celelalte sisteme sunt de obicei amestecuri de tehnici interne și externe, adică se bazează atât pe puterea interioară și pe folosirea puterii adversarului, cât și pe puterea exterioară fizică, uneori mai mult, alteori mai puțin.

Sistemele chinezești care se predau până astăzi sunt: Cocorul Alb, Gheara de Vultur, Călugărița care se roagă, Maimuța, Sabia celor șapte stele, Lebăda albă, Cocoșul de aur, Tigrul negru ș.a. Toate școlile poartă kimonouri, folo-

sesc poziții, care sunt mișcări de atac și de apărare, legate de mișcări de „absorbire a energiei". Astfel, prin executarea pozițiilor se fac și antrenamentul de luptă, și gândirea în mișcare. De asemenea, în școlile de arte marțiale se predă tehnica utilizării unor arme tradiționale diverse precum sulița, sabia, săgeata, dar și evantaiul.

Ideogramele pentru artele marțiale sunt identice în China și în Japonia, însă chinezii le citesc Wushu, în timp ce japonezii, Bujutsu. Artele marțiale japoneze se bazează și ele pe principiul forțelor complementare (yin și yang) și au poziții care se numesc *Kata*.

Au existat și aici călugări budiști numiți *Yamabushi* (luptătorii muntelui), care erau organizați în ordine militare, cu scopul de a proteja templele, și au ajuns maeștri pentru mulți samurai, mai ales că au fost primii care au folosit ca armă *naginata*. Alți călugări, șintoiștii din mănăstirile Kashima și Katori, au întemeiat vestitele școli de scrimă Kenjutsu. Înainte de dominația armelor de foc, era foarte des folosită tehnica Bojutsu (folosindu-se un băț lung), dezvoltându-se de asemenea foarte mult și tragerea cu arcul, care apoi s-a păstrat ca exercițiu de meditație și de concentrare.

În Japonia, călăreții și soldații pedeștri erau probabil de origine modestă și alegeau războiul ca pe o meserie, însă casta lor a dobândit un loc principal la începutul epocii feudale. Cei mai viteji și mai îndemânatici luptători erau cunoscuți sub numele de *samurai* (care înseamnă *paznic, păzitor* sau *însoțitor*).

Regentul Hojo Takiyori (1227-1263) îi încuraja pe samurai să includă *Zen*-ul în instrucția lor (cuvântul *Zen* este traducerea chinezescului *Chan*), mai ales că budismul „învăța supunerea față de destinul inevitabil" și oferea „tăria sufletească de care era nevoie pentru ca omul să cunoască durerea și să poată să o depășească".

Zen-ul întărea, de asemenea, „autocontrolul, ca omul să rămână liniştit în faţa pericolului şi a necazurilor, să nu se simtă alipit de această viaţă, dobândind o familiaritate cu moartea". Însă asupra budismului a avut influenţă şi şintoismul, religia tradiţională a Japoniei, cu credinţa că împăratul este descendent al divinităţii şi prin cultul strămoşilor, precum şi prin filosofia chinezilor Confucius despre morală şi Mencius despre onoare.

Din influenţele de mai sus s-a creat Bushido („calea războinicului"), codul onoarei pe care îl folosea majoritatea samurailor. Acest cod cuprindea următoarele:

Nu am părinţi. Cerul şi pământul sunt părinţii mei.

Nu am putere. Onoarea este puterea mea.

Nu am avere. Disciplina este modul meu de a fi.

Nu am putere magică. Puterea interioară este magia mea.

Nu am viaţă, nici moarte. Veşnicia este viaţa şi moartea mea.

Nu am trup. Vitejia este trupul meu.

Nu am ochi. Fulgerul sunt ochii mei.

Nu am urechi. Sensibilitatea sunt urechile mele.

Nu am mădulare. Agerimea minţii sunt mădularele mele.

Nu am scopuri. Dharma este scopul meu (el urmează ceea ce îi rezervă karma, pe baza faptelor din vieţile lui anterioare).

Nu am minuni. Karma este minunea mea.

Nu am principii. Principiile mele sunt puterea de adaptare la orice situaţie.

Nu am prieteni. Mintea mea este prietenul meu.

Nu am duşmani. Nebunia este duşmanul meu.

Nu am armură. Voinţa şi dreptatea sunt armura mea.

Nu am cetate. Spiritul imperturbabil este cetatea mea (vezi capitolele 2 şi 3).

Nu am sabie. Visul sufletului meu este sabia mea.

Samuraii se antrenau în lupta cu sabia, tragerea cu arcul, lupta corp la corp (Jujutsu), călăria, studiau tactica, caligrafia, morala şi filosofia.

În Japonia exista un conflict între puterea centrală a împăratului şi casta războinică, ce s-a organizat într-un mod feudal, împărţind ţara în facţiuni cu caracter teritorial. Iar în secolele al XI-lea-al XII-lea, două mari clanuri de războinici (Taira şi Minamoto) au unit aceste facţiuni şi s-au luptat pentru conducere.

În aceste confruntări dintre conducătorii feudali nu erau folosiţi numai războinici samurai, ci şi Ninja, spioni plătiţi care foloseau tehnica de arte marţiale Ninjutsu. Ninja trăiau în comunităţi speciale închise şi îşi transmiteau cunoştinţele numai membrilor familiilor lor. „Antrenamentul începea la vârsta de 4-5 ani şi dura atâţia ani cât era viaţa respectivilor Ninja."

Cuvântul „viaţă" era sinonim cu antrenamentul îndelungat. Prima lecţie era familiarizarea cu moartea. Jucăriile erau încuiate într-o cameră, iar lângă ele era pus cadavrul unui animal mic. Mai târziu învăţau anatomie cu ajutorul cadavrelor de animale şi apoi tehnici de dislocări de oase, sugrumări, mânuirea armelor etc. (Ninjutsu nu are kata, adică seturi prearanjate de mişcări şi tehnici.)

Fetele, numite în mod simbolic *Kunoichi,* erau instruite în aşa fel încât trupul lor să nu aibă muşchi foarte dezvoltaţi sau mâini aspre, pentru că de obicei primeau misiunea de a pătrunde ca şi curtezane în palatele duşmanilor şi nu trebuia să nască bănuieli. De obicei jucau rolul de dansatoare şi de aceea erau învăţate muzica şi dansul. *Kunoichi* transmiteau informaţii colaboratorilor lor Ninja, însă puteau şi singure să îl ucidă pe „duşman" cu otravă sau cu acul pe care îl purtau în păr ş.a. Tradiţia aminteşte şi de activitatea copiilor Ninja, care se împrieteneau cu copiii duşmanului, ca să afle informaţii utile sau chiar să îi ucidă ei înşişi!

Samuraii se temeau și urau viclenia fără sfârșit a Ninja, pe care îi considerau lași pentru că nu luptau față în față cu sabia scoasă din teacă, ci aruncau de la depărtare *shuriken* (steluțe ascuțite), cuțite, lanțuri cu sfere de fier în capăt, care se înfășurau în jurul sabiei samuraiului și i-o smulgeau din mâini. De asemenea, Ninja făceau și alte trucuri extraordinare, surprinzându-i pe samurai, care în luptă urmau regulile curajului din codul Bushido. Pentru toate aceste motive, Ninja erau considerați de samurai ca niște criminali cruzi și vicleni. Astfel, dacă un Ninja era luat prizonier de către vrăjmaș, știa că va muri în chinuri groaznice.

Cele mai folosite chinuri erau următoarele: să îl fiarbă de viu în apă clocotită sau în ulei fierbinte ori să îl atârne de o frânghie deasupra unui cazan cu apă fierbinte în care îl coborau și apoi îl ridicau de multe ori, pentru a muri încet și în chinuri groaznice. O altă tortură îngrozitoare era să îl jupoaie de viu și să îi pună sare pe răni.

Ninja nu aștepta ca dușmanii lui să îl omoare, ci se înjunghia singur, după ce își tăia venele cu cuțitul sau lua o otravă puternică pe care o avea întotdeauna cu el. Chiar și în cazul în care ar fi fost luat prizonier, își mușca limba și murea din cauza hemoragiei. Ninja mai obișnuiau ca, în caz de nevoie, să își deformeze chipul, ca să nu fie recunoscuți și să nu se descopere cine anume i-a trimis.

Oricum, torturile cutremurătoare pe care le foloseau samuraii cei „cultivați" și „milostivi" nu îi împiedicau pe oamenii de atunci – și, lucru ciudat, nici pe unii dintre oamenii de acum – să îi considere pe samurai ca modele de vitejie. „Ucigașii Ninja cei nemiloși și vicleni" sunt considerați de autorul citatelor de mai sus ca „o clasă eroică de spioni", în cinstea căreia „ar trebui să se ridice o statuie"! Poate însă că această admirație nu este stranie într-o

societate în care este acceptat succesul obţinut prin orice metodă şi cu orice preţ.

Printre marile succese ale Ninja este menţionat un caz în care un astfel de spion s-a băgat cu totul într-o toaletă cum erau în acea epocă, respirând printr-o trestie care ieşea din fecale şi, de îndată ce conducătorul duşman a venit să folosească toaleta, l-a străpuns cu sabia, omorându-l.

Printre eşecuri este menţionat amestecul lor la asedierea a 37000 de creştini, fortificaţi pe peninsula Shimabara. Şogunul Tokugawa a trimis la început 10 Ninja deghizaţi în ţărani, ca să îi spioneze pe creştini, însă aceşti 10 Ninja nu aveau accentul localnicilor şi imediat au fost demascaţi. Astfel, Ninja nu au primit laurii pentru exterminarea creştinilor asediaţi, care ar fi însemnat sfârşitul creştinismului în Japonia.

În secolul al XVI-lea a fost interzisă folosirea armelor de către popor şi de călugări, ea fiind permisă numai samurailor. Însă ţăranii şi maeştrii de arte marţiale au început să folosească în locul sabiei diferite unelte precum pumnalul şi cunoscutele *nunchaku*.

Japonezii au perfecţionat tehnica de atacare a adversarului înainte ca acela să aibă timp să se apere. Dar, aşa cum religia şi filosofia japoneză au fost influenţate de cele chinezeşti, la fel şi majoritatea sistemelor japoneze de arte marţiale se bazează pe tehnici chinezeşti. Determinantă a fost prelucrarea chinezescului Kempo[1] de către locuitorii insulei Okinawa din sudul Japoniei.

În secolul al XV-lea, chinezii au cucerit insula şi le-au interzis locuitorilor deţinerea de arme[2]. Atunci autohtonii s-au îndreptat spre Kempo, pe care îl introduseseră pe in-

[1] Kempo se pronunţă în limba japoneză ca şi ideograma chinezească Chuan Fa (calea pumnului). Aşa se numea atunci Kung Fu.

[2] Se spune, de asemenea, că chinezii controlau politica din Okinawa prin intermediul împăraţilor ei, fără să invadeze insula.

sulă călugării chinezi sau, potrivit unei alte păreri, locuitorii din Okinawa mergeau în China şi în Formosa (Taiwan) cel puţin şase ani, până să înveţe această tehnică.

În anul 1609, Okinawa a fost cucerită de clanul japonez Shimazu, care de asemenea a interzis folosirea armelor, însă localnicii se antrenau în secret, mai ales noaptea, în artele marţiale chineze şti. Rezultatului principal al antrenamentului, *Tode* (*mână* în limba chineză) sau *Okinawa-Te,* i s-a dat un nou nume, acela de *Karate* (*mâini goale*)[1] şi a fost introdus în Japonia ca o tehnică de arte marţiale japoneze de către Gichin Funakoshi.

Se consideră că din Okinawa îşi au originea stilurile *Kobayashi Ryu, Goju Ryu, Shito Ryu, Shorinji Ryu, Kyokushinkai* (sau *Oyama karate*) ş.a. Unele dintre aceste stiluri s-au format după mutarea stilului de *karate* în Japonia.

În ultima vreme, maeştrii japonezi au prelucrat mai multe stiluri tradiţionale şi au construit, pe baza acestora, propriile lor stiluri: astfel, Jigoro Kano a creat din stilul Jujutsu pe cel numit judo, în timp ce Ueshiba Morihei a luat Aikijutsu (arta armonizării energiilor) ca bază pentru Aikido. Japonezii au schimbat numele stilurilor lor, din *jutsu* care înseamnă *artă*, în *do*, care înseamnă *cale (drum)* (traducerea japoneză a cuvântului chinezesc *Tao*), ca să se vadă clar că ţinta era un ideal filosofic şi religios.

Aşa cum remarcă maestrul Shotokan de 4 dan, Sava Mastrapas, artele marţiale „aveau ca scop la început formarea de războinici ambiţioşi, într-o perioadă istorică agitată, plină de războaie", însă, „după înfrângerea din cel de-al Doilea Război Mondial, japonezii au început să înţeleagă şi să trăiască în mod diferit artele lor marţiale tradiţionale. Continuarea culturii japoneze a fost între-

[1] „Mână goală" înseamnă *fără armă,* dar, conform „înţelepciunii artelor marţiale", înseamnă şi *golul Zen.*

ruptă în anul 1957 de către maestrul Masatoshi Nakayama, care a organizat primele campionate oficiale de *Kumite* (luptă directă între doi parteneri): în mod automat a apărut concurența și s-a răspândit un mod de gândire clar occidental. Artele marțiale nu mai puteau fi cultivate doar de dragul artei, nici nu constituiau doar un mod de autodesăvârșire, ci se cultiva o tehnică de arte marțiale distrugătoare, fiind alcătuite apoi și regulamente[1]. Aceasta pentru că Nakayama s-a gândit că „dacă karate va rămâne așa cum a fost, va fi considerată o întrupare a violenței și va începe să dispară"[1].

În continuare, artele marțiale japoneze s-au răspândit prin susținerea conducerii japoneze în Europa și în America, unde armata a dat dovadă de un mare interes în învățarea lor – ca soli ai „noului început de drum al Japoniei ca un popor pașnic".

Artele marțiale din Coreea au legătură cu un grup de ofițeri din statul Silla (unul dintre cele trei regate ale Coreei și una dintre cele mai longevive dinastii din lume: 57 î.Hr.-935 d.Hr.), care se numeau Hwa Hang (fratele mai mare) și erau specialiști în orice fel de arme, dar și în tehnica de luptă fără arme, pe care au numit-o Hwa-Rang-Do. Acești Hwa Hang foloseau un „Cod al onoarei", pe care li l-a predat un călugăr budist anonim, și sunt considerați echivalenții samurailor.

Prin activitatea lor, cele trei regate ale Coreei s-au unificat și pentru un timp destul de lung artele marțiale s-au dezvoltat în această țară. Mai târziu ele au decăzut, iar în timpul ocupației japoneze (1909-1945) au fost interzise și doar grupări foarte mici le mai practicau în ascuns – mai ales stilul tradițional Taek-Kyon, care înseamnă

[1] „Necesitatea psihologiei atletice în concursul contemporan de lupte...", în revista *Kumite*, nr. 3.

sar-calc. După eliberarea Coreei, generalul Choi Hong Hi răspândeşte tehnica de arte marţiale în întreaga ţară.

În anul 1955 a avut loc un mare Congres de arte marţiale, în cadrul căruia adunarea maeştrilor împreună cu alte personalităţi creează tehnica de „Arte Marţiale Naţionale" şi o numesc Taekwondo (calea mâinilor şi a picioarelor). Unii clasifică Taekwondo între sporturile de luptă şi nu între artele marţiale, pentru că este o artă relativ nouă. Ea a fost recunoscută ca sport olimpic, având în spate o tradiţie bogată, chiar dacă adesea nu pune accent pe aceasta din motive comerciale.

Conform maestrului de Kung Fu, Tung Tung Yung, acest Taekwondo contemporan combativ provine din nordicul Kung Fu Shaolin[1]. Alte stiluri coreene cunoscute sunt: Moo Duk Kwan, Oh Do Kwan, Tang Soo Do, Hapki Do şi Soo Bahk Do. Ultimul nu foloseşte deloc picioarele, în opoziţie faţă de restul, care acordă importanţă loviturilor cu piciorul (mai ales cele înalte) şi săriturilor.

De asemenea, cunoscut şi apreciat în Occident este stilul thailandez Muai Thai (boxul thailandez), care îşi are originea în vechea tehnică de arte marţiale Krabi-krabong. În forma lui obişnuită (folosită de mulţi), fiecare luptător Muai-Thai începe cu rugăciuni, meditaţie şi dans ceremonial (Wai Khru-Ram Muai).

În ultimii ani, occidentalii se ocupă şi cu artele marţiale din Filipine – precum Lima Lama şi Kali, şi din Indonezia – precum Pendjak Silat şi Kuntao Silat. Foarte apreciate sunt artele marţiale filipineze cu *Escrima* (nuiele, vergi mici). Pentru că există oameni care sunt interesaţi numai de latura „religioasă" a artelor marţiale, unii maeştri predau poziţii ale chinezescului Chi Kung (sau Qigong), fără

[1] Vezi articolul lui despre Hung Gar Kung Fu în nr. 4 al revistei *Kumite*.

partea combativă, iar alţii predau Tai-Chi numai „pentru o sănătate bună".

Se dezvoltă mereu însă un nou stil, iar acest lucru este normal atâta vreme cât există maeştri care prelucrează tehnici şi adaugă şi înlătură elemente din ele după bunul lor plac. De exemplu, o „nouă"[1] tehnică de arte marţiale este Choi-Kwang Do a coreeanului Kwan Jo Choi, care a fost introdusă în mod oficial în anul 1987.

[1] Cea mai nouă la data scrierii cărţii *(n.trad.)*.

2.
FUNDAMENTUL FILOSOFIC ŞI RELIGIOS AL ARTELOR MARŢIALE

Artele marţiale din Orient despre care vorbim se bazează pe filosofiile popoarelor unde ele s-au dezvoltat. Fritjof Capra, om de ştiinţă occidental care a îmbrăţişat filosofia orientală şi încearcă să o coreleze cu fizica modernă, în cartea lui *Tao şi fizica,* care deţine un loc de cinste în bibliotecile şcolilor de arte marţiale, subliniază următoarele: „Ca să înţelegem sensul filosofiilor pe care le vom descrie în continuare va trebui să conştientizăm de la început că în esenţă toate sunt religioase. Cu alte cuvinte, toate învăţăturile lor urmăresc experienţa mistică directă a realităţii. Natura acestei experienţe este religioasă şi, prin urmare, filosofiile Orientului nu îşi despart poziţia lor de religie."

Filosofiile orientale pe care s-au bazat artele marţiale sunt hinduismul şi budismul care a provenit din acesta, taoismul chinezesc cu elemente de confucianism şi cultul antic al strămoşilor. În Japonia s-a făcut şi o altă sinteză, pentru că amestecul de budism şi de filosofii şi concepţii chinezeşti s-a unit cu şintoismul, religia politeistă tradiţională care cuprindea de asemenea şi cultul strămoşilor. În India, casta nobililor Kshatriya practica tehnica de arte marţiale Vajramukti. Aceasta avea două do-

menii de aplicare: primul era, firește, eficacitatea în luptă, iar celălalt domeniu era cel religios.

Prin folosirea artelor marțiale, războinicul urmărea să își transforme conștiința potrivit dogmelor hinduismului, adică în loc să se simtă o persoană unică, existentă și liberă, creată de un Dumnezeu Care este diferit de el, să se simtă ca o manifestare temporară a lui Dumnezeu Însuși, manifestare ale cărei însușiri, ca temporare și aparente, au o valoare negativă, pentru că îi îngreunează înțelegerea „propriului ego".

În hinduism, orice există este o picătură în oceanul divinului „suflet universal", adică al lui Brahman, despre care se crede că cuprinde în el binele și răul, sănătatea și boala, viața și moartea, cuprinde pe toți zeii într-unul singur, precum și „irealitatea". Dacă războinicul va accepta că moartea și viața sunt același lucru, precum și dogma hinduismului despre reîncarnare, conform căreia viața noastră este determinată strict de fapte pe care le-am făcut în vieți anterioare, atunci el luptă disprețuind moartea și astfel devine neînfricat și victorios.

Hinduismul este „probabil un organism social-religios enorm și complex, care cuprinde nenumărate erezii, culte și sisteme filosofice". Ce anume aparține și ce nu aparține hinduismului este stabilit în fond de *Vede*, de cărțile sfinte. „Orice sistem filosofic din India contemporană, care nu recunoaște *Vedele* ca fundament al lui, este neortodox."[1]

În Upanișade, care sunt părți ale *Vedelor*, găsim dese referiri simbolice la război: „Upanișada, prietene, este arma excepțională pe care o vei lua în mâinile tale ca pe un arc, o vei încărca cu săgeata minții tale, vei ascuți vârful ei pe roata meditației și apoi vei ținti spre esența Lui. Când vei fi sigur de țelul tău, prietene, aruncă săgeata ta și treci din-

[1] Nerecunoscut de ceilalți hinduși *(n.trad.)*.

colo de Cel ce este de nepătruns." Aici se referă la unirea sufletului individual, care este numit Atman, cu Sufletul Universal (Brahman), care, conform Upanişadelor, „este cea mai adâncă esenţă. Brahman este sufletul întregii lumi. El este realitatea. El este Atman. El eşti tu."

Însă Brahman este considerat impersonal şi astfel, ca să se unească cineva cu acesta, trebuie să depăşească ideea că el şi ceilalţi sunt persoane unice, dar şi iubirea în relaţiile personale, care este considerată alipire de o iluzie. Astfel, în poezia *Bhagavad Gyta* (*Cântarea lui Dumnezeu* sau *Cântecul divin*), care este parte a poemului epic *Mahabharata*, războinicul Arjuna este deznădăjduit pentru că trebuie să lupte împotriva rudelor lui apropiate.

Atunci zeul Krishna se transformă în vizitiul lui Arjuna, conduce carul de luptă al războinicului printre cele două armate şi îi vorbeşte despre credinţa religioasă a hinduismului, potrivit căreia omul trebuie să renunţe la concepţia că mulţimea lucrurilor şi a fenomenelor din jurul nostru este adevărată şi să considere că această concepţie este o rătăcire. „Aşadar, ridică sabia înţelepciunii – îl încurajează Krishna – şi omoară îndoiala pe care a născut-o ignoranţa inimii tale! Găseşte prin yoga armonia Eu-lui şi ridică-te la înălţimea moralei, războinicule mare!"

Etimologic, termenul *Vajra* înseamnă „diamant", iar *Mukti* desemnează „eliberarea finală" de „iluzie", având drept urmare unirea cu Brahman, care în hinduism este interpretată ca absorbire a omului de către acesta şi pierderea identităţii lui personale.

Exemplu tipic în acest sens este cazul acelor guru brahmani care, prin exersarea yoga şi a meditaţiei, devin neputincioşi precum o legumă, incapabili să simtă ce se întâmplă în jurul lor sau să comunice cu cei din jur şi să aibă grijă de ei înşişi, însă care sunt adoraţi de poporul indian drept dumnezei.

Fritjof Capra explică: „Scopul principal al metodelor de meditație este încercarea de reducere la tăcere a minții raționale și întoarcerea ei de la conștiința rațională la cea a inspirației directe. În destule forme de meditație, reducerea la tăcere a minții raționale se realizează prin concentrarea asupra unui factor constant, precum respirația omului, imaginea vizuală a unei mandala sau sunetul unei mantre."

Alte școli își concentrează atenția asupra mișcărilor trupului, care trebuie să se facă în mod spontan, fără interferența gândirii volitive. Aceasta este metoda de yoga hindusă și a stilului taoist Tai Chi Chuan. Aceasta era și metoda Vajramukti.

Budismul este și el parte a gândirii indiene, este considerat însă neortodox, pentru că întemeietorul lui, Ksatriya Gautama Siddhartha, principe de Sakya, s-a îndoit de inspirația divină a *Vedelor* și de castele sociale, pe care, conform hinduismului, le-a creat zeul Brahma din propriul corp.

Buddha admitea că există zei, însă învăța că aceștia se supun, ca și oamenii, legii karmei și nu au vreo influență asupra destinului omului. Potrivit lui Buddha, omul care ajunge la „iluminare", adică la starea despre care vorbește și hinduismul, este superior chiar și zeilor.

Buddha a înlocuit învățătura hinduismului despre facerea lumii, potrivit căreia lumea este un vis al zeilor care provine din respirația zeului Brahma, cu aceea că toate provin dintr-un „vid", din energia impersonală fără formă, care ia formă. „Vidul este forma și forma este vidul", spune *Sutra inimii*[1].

Nu există credință într-un Dumnezeu Creator. Conform lui Buddha, astfel de opinii sunt produse ale unei „minți dualiste", adică ale rațiunii care, neajungând la

[1] Unul dintre cele mai cunoscute texte ale budismului Mahayana *(n.trad.)*.

„iluminare", nu înţelege că totul în univers este gol şi alcătuieşte o unitate. În *Sutre*, Buddha îi învaţă pe ucenicii lui că omenirea provine din alt sistem solar, care a fost distrus şi locuitorii lui s-au întrupat aici, datorită karmei pozitive pe care o acumulaseră.

Prima fiinţă care s-a născut la un nivel înalt, mai înainte de a se forma pământul, şi-a imaginat că ea a creat tot ce vedea în jurul ei, pentru că s-a născut fără părinţi şi îşi pierduse memoria. Apoi, în timp ce în jurul ei se năşteau şi celelalte fiinţe din sistemul solar precedent, a considerat că ea le-a creat pe toate, de aceea le-a organizat în ierarhii cereşti şi s-a numit pe sine singură *Mahabrahma,* adică marele creator. Mai târziu s-a format planeta Pământ şi au început să se întrupeze pe el fiinţe, începând de la amibe şi încheind cu oamenii, în timp ce Mahabrahma, potrivit lui Buddha, considera că era creatorul tuturor. Schimbările, naşterile, formarea planetelor etc. au avut loc atunci când „condiţiile au fost prielnice".

Chiar dacă Buddha a schimbat cosmologiile şi punctele de vedere sociale pe care le învăţase ca hinduist, el totuşi a păstrat teoria despre karma, despre reîncarnare şi despre dharma (scopul vieţii), adică teoria despre calea specială pe care trebuie să o urmeze fiecare om astfel încât să ajungă la scopul lui – iluminarea. De asemenea, el a păstrat teoria despre distrugerile şi recreerile succesive ale lumii (kalpa sau eon) care, conform hinduismului, se petrec la fiecare 4,32 milioane de ani.

Starea inconştientă, pe care hinduismul o consideră drept fericire, Buddha a numit-o *Nirvana* şi a declarat că, înainte să intre în această stare, a hotărât să se întoarcă în lume, pentru a le ajuta şi pe celelalte fiinţe să se „ilumineze." El însuşi fusese „iluminat" după o meditaţie continuă de şapte zile, făcută sub un copac *bodhi.*

La mulți ani după moartea lui Buddha, care nu lăsase texte scrise, succesorii lui s-au adunat să rezume învățătura lui și astfel a rezultat mișcarea numită Hinayana, adică Micul Vehicol, care are ca scop „mântuirea" personală a fiecărui om. La aceasta s-a opus mișcarea Mahayana, „Marele Vehicol", ce propunea ca ideal „calea lui Bodhisattva", a celui care nu intră în Nirvana dacă mai întâi nu „vor fi iluminate" celelalte ființe. Reprezentantul principal al Mahayana a fost filosoful indian Nagarjuna. Astfel s-a dezvoltat o erezie budistă deosebită, care învăța același lucru ca și budismul tradițional – adică faptul că toate formele raționale sunt trecătoare și inexistente, că realitatea este independentă (nu este creată sau conservată de un anume dumnezeu), iar „vidul" (plinătatea de energie în stare amorfă) este sursa oricărei forme de viață și esența tuturor lucrurilor –, însă dădea importanță principală meditației și nu atât de mult faptelor bune și studierii textelor sacre.

Mahayana a introdus și termenul *Dharmakaya* sau „trupul adevărat" al lui Buddha, pentru a descrie natura esențială a lucrurilor. Dharmakaya „seamănă mult cu Brahman din hinduism. Ea transcende toate lucrurile din univers și se reflectă în cadrul minții umane ca o înțelepciune luminată. Ea este în același timp sufletească și materială".

Când budismul a ajuns în China, a întâlnit o civilizație de 2000 de ani, cu o filosofie cu două laturi, care aveau un caracter complementar. În secolul al VI-lea î.Hr. aceste laturi s-au dezvoltat în două școli religioase diferite, cu caracter complementar: confucianismul și taoismul.

„Confucianismul, pe care l-a întemeiat Kung Fu Tse, a fost filosofia organizării sociale, a gândirii comune și a cunoașterii practice. El a oferit în societatea chineză un sistem educațional și de protocol exigent, cu conținut moral. Printre scopurile fundamentale ale confucianismului

era formarea unei baze morale pentru sistemul chinezesc tradițional de familie, care avea o structură complexă și ceremonialele cultului strămoșilor. Taoismul, avându-i ca reprezentanți principali pe Lao Tse și pe Chuang Tse, s-a ocupat cu observarea naturii și cu descoperirea căii naturii, numită *Tao*. Potrivit taoiștilor, omul își găsește fericirea în clipa în care va trăi în relație armonioasă cu ordinea naturală a lucrurilor, acționând spontan, având ca fundament cunoașterea pe care i-o oferă inspirația de moment."

Înaintea dezvoltării celor două școli filosofice, în Antichitate exista credința într-un Dumnezeu personal, un conducător înțelept și bun al universului, precum și nenumărate superstiții care aveau legătură cu cultul strămoșilor și cu astrologia. În final însă, taoismul a dat la o parte credința într-un Dumnezeu personal și a cultivat superstițiile. Astfel, chinezii au ajuns să creadă, ca și indienii, că „în spatele mulțimii lucrurilor și fenomenelor se ascunde o realitate superioară, care exprimă unitatea lor. Chuang Tse spune: „Există trei cuvinte: plinătate, generalitate și totalitate. Aceste trei cuvinte sunt diferite, însă realitatea care se ascunde în spatele lor este aceeași: toate trei se referă la un singur lucru, chiar dacă cuprind mai multe lucruri."

Cuvântul pentru *Unu* este **Tao**. „Potrivit interpretării lui filosofice inițiale, Tao e realitatea îndepărtată și nedeterminată, și prin acest sens ea poate fi considerată drept echivalentă termenului hinduist Brahman și celui budist Dharmakaya." Tao este considerat a fi „un proces cosmic în desfășurare, la care iau parte toate lucrurile. El exprimă realitatea lumii ca o curgere și transformare continuă".

Potrivit taoismului, „există modele constante de schimbări, capabile să fie percepute de către om. Înțeleptul le recunoaște ușor și își ajustează acțiunea în mod adecvat.

În acest fel, el devine una cu Tao şi astfel are parte de fericire în orice încercare. Huai Nan Tse, filosof din al doilea secol înainte de era creştină, spunea: «Cel care merge împreună cu cursul lui Tao, cel care urmează ritmurile cerului şi ale pământului, acela nu întâlneşte niciodată greutăţi în lume»".

Modelul fundamental al „căii cosmice" este, potrivit taoismului, ciclicitatea. Mişcarea lui Tao este repetiţia – „călătoria îndepărtată înseamnă întoarcere imediată", spune Lao Tse. Potrivit lui Tao, „tot ceea ce se întâmplă în natură urmează un model de ciclicitate: plecare-întoarcere, întindere-contractare, inspiraţie-expiraţie. Apariţia unui nou concept îşi are originea în observarea mişcărilor soarelui, a lunii, schimbarea anotimpurilor. Acest model apoi a fost recunoscut ca regulă generală a vieţii", supunându-l pe om aceloraşi legi care guvernează creaţia lipsită de raţiune.

Ideea ciclicităţii în mişcarea lui Tao a fost formulată prin termenii complementari antitetici *yin* şi *yang*. Etimologic, aceste cuvinte exprimă coasta luminată şi cea întunecată a unui munte. Ei consituie doi poli şi se identifică cu orice formă de contradicţii complementare una alteia: masculin-feminin, pozitiv-negativ şi se mişcă astfel: de îndată ce yang ajunge la punctul lui culminant, îi cedează locul lui yin. De îndată ce yin ajunge la punctul lui culminant, îi cedează locul lui yang.

În mod schematic, cei doi termeni sunt reprezentaţi prin cunoscutul simbol Tai Chi Tu sau „diagrama supremului absolut", care trebuie să fie înţeleasă ca una care permanent se roteşte şi se reînnoieşte şi în care vedem că o parte mică de yin se află în yang, iar o mică parte de yang se află în interiorul lui yin.

Ce anume este yin şi ce este yang a fost stabilit în mare măsură prin concluzii neforţate, prin puncte de vede-

re neștiințifice și prin teologia de tip maniheic. Astfel, yang reprezintă cerul, care este sus și este văzut ca masculin și mișcător, în timp ce yin reprezintă pământul care este „jos" și este considerat feminin și static – toate conform sistemului geocentric greșit, pe care din lipsă de cunoștințe științifice îl acceptau majoritatea popoarelor antice.

Yin reprezintă acțiunea calmă, rațională a înțeleptului, în timp ce yang reprezintă puterea dinamică, creatoare a împăratului. Însă simbolismul celor opuse se prelungește până la valorile morale ale binelui și răului, iar ca rezultat răul, ca yin, este considerat o completare necesară a binelui, care este reprezentat de yang.

Ce rezultat are aplicarea unei astfel de dogme se vede din citatul de mai jos al lui Chuang Tse: „Poți să spui: voi urma calea onoarei și a dreptului și îmi voi întoarce spatele răului? Poți să spui: voi urma calea necinstei și a căderii morale și voi fi indiferent față de bine? Dacă faci aceasta, vei ajunge în conflict cu cerul și cu pământul și cu toate celelalte lucruri din lume. Va fi ca și cum ai respecta cerul și ai ignora pământul, ca și cum ai crede în yin și l-ai ignora pe yang. Așadar, este clar că nu poți să urmezi un astfel de drum cu o singură parte."

Fritjof Capra ne vorbește despre două reguli fundamentale ale comportamentului omenesc, așa cum le descrie Lao Tse în *Tao Te Kung Fu.* Prima este că dacă vrei să reușești ceva, trebuie să începi de la opusul lui: „Dacă vrei să micșorezi ceva, trebuie mai întâi să îl mărești. Dacă vrei să îi diminuezi puterea, trebuie mai întâi să îl întărești. Dacă vrei să primești, mai întâi trebuie să dai. Aceasta se numește înțelepciune cu discernământ."

Cealaltă regulă este că, dacă vrei să păstrezi ceva, trebuie să îi cedezi un element din opusul lui, conform expresiei:

„Îndoaie-te, ca să rămâi drept. Golește-te, ca să rămâi plin. Îmbătrânește, ca să rămâi tânăr."

Fritjof Capra comentează în felul următor cele trei citate luate din scrierile lui Chuang Tse și ale lui Lao Tse: „Aceasta este calea vieții pe care o urmează înțeleptul, când adoptă un punct de vedere superior referitor la toate lucrurile și distinge clar între relativitatea și relația polară a antitezelor. Aceste antiteze includ mai înainte de toate sensurile binelui și ale răului, care păstrează aceleași relații de cauzalitate precum yin și yang. Înțeleptul taoist, recunoscând relativitatea binelui și a răului, împreună cu toate reverberațiile lor morale, nu se luptă pentru dominația finală a binelui, ci, dimpotrivă, încearcă să păstreze echilibrul dinamic dintre bine și rău."

Așadar, vedem că a generaliza fenomene funcționale ale naturii pentru a interpreta și a călăuzi, pe baza acestora, comportamentul uman, ne conduce pe cărări periculoase. Este adevărat că soarele trebuie să fie sus pe cer pentru a se îndrepta apoi spre apus, însă acest lucru nu este valabil pentru patimile omenești. Se înțelege prin definiție, dar este și dovedit prin experiență că, dacă se întâmplă ca o patimă să dea înapoi după folosirea ei în exces, acesta este un rezultat temporar datorat saturației și patima fie va reveni, fie va fi înlocuită de altă patimă. Vai de cel care, de exemplu, având obsesia de a fura, ar începe să fure din ce în ce mai mult, ca să își diminueze obsesia! Dar și a considera că omul este pur și simplu o parte a naturii, ca și celelalte creaturi (animale, plante), îl retrogradează pe acesta, de vreme ce numai el are rațiune și libertate, în timp ce celelalte elemente ale regnului animal trăiesc pe baza instinctului și nu au altă opțiune decât să facă ceea ce fac. De exemplu, nu există animale celibatare, pentru că toate se împerechează în perioadele stabilite pentru fiecare specie, ascultând

de instinctul lor. De altfel, teologia creştină arată faptul că starea în care se află acum natura este cea de după căderea în păcat, o stare nefirească, ce are un termen-limită şi nu va dura veşnic; omul a fost de la început menit să colaboreze la îndumnezeirea firii, însă şi acum el poate să depăşească graniţele ei, prin harul lui Dumnezeu.

Dacă ar fi adevărată teoria taoismului, atunci nici omul nu ar putea să se izbăvească de necesităţile limitative ale naturii, nici natura nu s-ar mântui din robia stricăciunii, în care se află din cauza omului.

În acelaşi timp, această învăţătură măreşte tendinţele fataliste, conform cărora omul aşteaptă ca legile naturale să acţioneze împotriva lui. A doua regulă a taoismului constituie şi ea o generalizare periculoasă. Este adevărat că trestiile nu se rup din cauza vântului, pentru că ele se îndoaie, însă când cineva merge pe un drum, nu poate să se abată de la el astfel încât să reuşească în acelaşi timp să rămână pe acel drum.

Acest lucru este valabil mai ales pentru subiecte cu caracter moral: ce conştiinţă ne permite nouă să facem şi puţin rău, ca să putem să rămânem în săvârşirea binelui? Cine a pornit vreodată pe calea spre Dumnezeu, cu perspectiva de a face din când în când şi câte un mic păcat, pentru a-şi păstra astfel stabilitatea?

Aceste probleme rezultă din teologia taoistă, care Îl consideră pe Dumnezeu ca fiind alcătuit din polarităţi şi consideră răul ca o parte inseparabilă a divinităţii, aşa cum spun zoroastrismul, maniheismul şi alte religii dualiste. Însă aici e vorba de o absurditate clară, căci nu este posibil ca dintr-un izvor să ţâşnească deodată şi apă sărată, şi apă dulce (vezi Epistola Sfântului Apostol Iacov).

Grecii antici au ajuns filosofând la ideea că răul nu are fiinţă, iar teologia creştină a clarificat că într-adevăr aşa

este, căci Dumnezeu a creat toate ființele „foarte bune". Toți cei care s-au îndepărtat de bunătatea primordială au făcut-o din proprie inițiativă și de atunci acționează în mod parazitar, neavând loc în armonia primordială, așa cum un sunet fals nu își are locul într-o melodie frumoasă sau într-o orchestră bine coordonată.

Taoismul acordă o mare importanță spontaneității, care „constituie principiul acțiunii lui Tao" și „înseamnă încredere în elementul inspirației, care este încorporat în mintea umană".[1] „Faptele înțeleptului taoist izvorăsc în mod spontan din înțelepciunea lui inspirată și în relație armonioasă cu mediul lui înconjurător. Nu are nevoie să exercite nici o presiune nici în interiorul lor, nici în jurul lui. El își adaptează pur și simplu acțiunea sa cu mișcările lui Tao. Modul de acțiune de mai sus se numește *wu-wei* și înseamnă literalmente «fără acțiune»." Joseph Needham îl traduce perifrastic ca „reținerea de la orice acțiune care se opune naturii", bazându-se pe spusele lui Chuang Tse: „Fără acțiune nu înseamnă inactivitate și tăcere. Înseamnă a lăsa fiecare lucru să facă ceea ce trebuie să facă potrivit firii lui."

Să vedem însă câteva aplicații posibile ale acestei spontaneități, care este interesantă: conform aplicării spontaneității în domeniul erotic, trebuie ca în timpul actului erotic omul să se rețină de la ejaculare. Aceasta pentru că, potrivit taoismului, există o energie „secretă și divină" care însuflețește universul și care se numește *Qi*. Se presupune că fiecare om are două feluri de *Qi:* cel pe care l-a moștenit de la părinți înainte de a se naște și cel pe care îl cultivă prin felul lui de viață.

[1] Trebuie remarcat faptul că taoismul a cunoscut două faze, cea filosofică (*Tao Chia*), care s-a dezvoltat între secolele al V-lea și al III-lea î.Hr. și cea religioasă sau populară (*Tao Chiao*), care s-a dezvoltat între secolele al III-lea și I î.Hr. Acesta s-a organizat ca religie numai după răspândirea budismului în China și zeificarea lui Lao Tse.

Sperma este considerată depozitul „strămoșescului *Qi*", care nu trebuie să fie irosit, pentru că astfel se deteriorează sănătatea (!), așadar trebuie evitată ejacularea. Actul erotic trebuie să se supună regulilor repetiției, altfel bărbatul și femeia „își distrug yin și yang-ul lor". Conform acupunctorului Zhang Daping, un bărbat sub 35 de ani nu este bine să aibă o regularitate a actelor intime mai mare de 4-5 ori pe săptămână, în timp ce de la 35-45 de ani poate face de cel mult 3-4 ori pe săptămână.

Însă textele taoiste vechi sunt adesea mult mai stricte și impun ferirea de ejaculare, amenințând cu pedepse groaznice, în timp ce le prezintă pe femeile care se opun acestor metode ca pe un fel de vampire care se hrănesc cu energia bărbatului.

O altă metodă în care se aplică spontaneitatea taoistă este divinația și prezicerea viitorului, numită *Feng Shui* (textual înseamnă: *vânt și apă*). Conform divinației, natura este plină de anumite fluxuri de energie și casele trebuie să se construiască numai în locuri care primesc radiații de la stele și unde cele două curente energetice, al dragonului și al tigrului – yin și yang-ul pământului – se combină în mod armonios.

Se crede și că dacă oamenii pun mormintele strămoșilor lor în astfel de locuri prielnice, atunci sufletele acestora, mulțumite, devin pricinuitoare ale norocului pentru descendenții lor și le trimit binecuvântări care pot să îi conducă chiar până la urcarea pe tronul imperial!

Ca să se vadă care sunt zonele prielnice pentru construit sunt folosiți prezicătorii, care interpretează forma dealurilor, a munților, a câmpiilor prin busole speciale și prin inspirație de moment – și, desigur, sunt plătiți bine pentru serviciile lor. Iată câteva dintre informațiile pe care ei le oferă: „Dacă un deal seamănă, în general, cu o canapea lar-

gă, atunci influența lui îi va face pe fiii și nepoții voștri să moară de moarte prematură și violentă. Dacă veți construi pe un munte care seamănă cu o barcă răsturnată, atunci fiicele voastre vor fi întotdeauna bolnave și fiii voștri vor fi duși la închisoare pentru mult timp." În afară de construirea caselor și a mormintelor, există și sfaturi speciale despre plantarea copacilor, despre orientarea camerelor și a mobilei ș.a.

Însă, în general, astrologia este prețuită foarte mult în taoism: „Cerul este modelul ideal, iar pământul nostru este o reflectare materială necizelată. Bolta cerească este, pentru chinezul observator, manualul tainic în care sunt scrise legile naturii, destinul popoarelor, soarta și norocul fiecărui om cu caractere hieroglifice, secrete, neînțelese de toți, în afară de cei inițiați. Chinezii cunoșteau numai cinci planete: Jupiter, Marte, Venus, Mercur și Saturn, pe care, împreună cu Soarele și cu Luna, le considerau ca «cei șapte conducători ai anotimpurilor». Aveau o mare considerație, de asemenea, și pentru cele șapte stele ale Ursei Mari (constelația Carul Mare), pe care le numeau «cele șapte lumini ale lumii»."

Sistemul de arte marțiale „prezicătoarea care se roagă" (Tang Lang Pai) își îndreaptă „rugăciunea" sa exact spre cele 7 stele ale Carului Mare, de la care se presupune că își trage energia. De astrologie este legată și divinația *I Ching* din *Cartea schimbărilor*. În aceasta chinezii au înregistrat orice legătură posibilă dintre yin și yang, construind un „sistem general de modele cosmice". Cartea aceasta începe prin prezentarea a 64 de simboluri sau hexagrame, care încorporează relațiile de cauzalitate dintre yin și yang și au fost folosite la început ca mijloace de divinație. Fiecare hexagramă – care a fost formată din combinarea de trigrame – este formată din 6 linii. Există două tipuri de linii: con-

tinue _____ (yang) și întrerupte – – – (yin), iar toate legăturile lor divinatorii posibile sunt reprezentate de numărul 64. Aceste hexagrame sunt considerate modelele cosmice ale lui Tao, care sunt valabile atât pentru natură, cât și pentru om; mulți chinezi agățau imaginea acestor hexagrame la intrarea în casă, ca talisman.

„În I Ching fiecare hexagramă este prezentată cu numirea ei, însoțită de un text scurt care se numește «rațiune» și arată acțiunea potrivită pentru fiecare model cosmic. Un al doilea text, care se numește «reprezentare» și a fost adăugat într-o epocă ulterioară, analizează sensul fiecărei hexagrame în câteva versuri, în timp ce un al treilea text interpretează sensul fiecărei linii într-o limbă greu de înțeles și secretă, plină de imagini mitologice." Hexagrama care se referea la fiecare situație concretă era stabilită „de un sistem complex strict de ceremonial care folosea 50 de peționuri (codița frunzei) din planta numită coada șoricelului."

I Ching constituie baza artelor marțiale „interioare" Pa-Kua Chang, care înseamnă „palma celor 8 diagrame". Acest sistem este considerat creația unui călugăr taoist [Dong Haichuan], iar cei care o practică se mișcă continuu, alcătuind un cerc imaginar: „nu se oprește în nici o poziție anume, ci execută schimbări ale poziției palmei. Rămâne într-o mișcare continuă, respectând teoria schimbării continue a artei I Ching". Însă această metodă divinatorie nu influența artele marțiale doar direct, ci și indirect.

Cele scrise mai sus pot să îl facă pe un grec care știe că strămoșii lui au folosit în filosofia lor „calea metodică pentru studierea conținutului tuturor lucrurilor pe care le putem cunoaște" să se mire și să nu fie de acord cu filosofia pe care o analizăm: nimeni nu poate să și-i închipuie pe Socrate, pe Platon și pe Aristotel, chiar și pe Heraclit, pe care unii îl consideră că împărtășește aceleași idei cu

Lao Tse, să fie inspiraţi de sisteme de divinaţie şi să filosofeze datorită unor măruntaie de animale. Trebuie însă să avem în vedere faptul că în Orient filosofia nu a avut un caracter asemănător celei greceşti şi în fond ea nu a fost separată de religie.

„Spontaneitatea" taoismului se răsfrânge şi asupra problemelor legate de alimentaţie: se crede că alimentele conţin elementele yin si yang, pe care „o dietă corectă" trebuie să le furnizeze „într-o proporţie echilibrată". Mai mult, fiecare boală este interpretată ca o perturbare a echilibrului care există între aceste două elemente. În ansamblu, interiorul trupului este considerat a fi yang, iar exteriorul lui este yin, partea din spate este yang, iar cea din faţă este yin, iar organele interne ale trupului sunt clasificate în yin şi yang. Echilibrul este păstrat datorită mişcării continue a „energiei vitale *Qi*" care se presupune că circulă prin intermediul unui sistem „meridian".

Se crede că fiecare organ al trupului deţine un sistem astral şi yangul astral corespunde organelor yin şi invers. Din clipa în care cursul lui *Qi* printre elementele yin şi yang se opreşte, omul se îmbolnăveşte şi boala se vindecă prin introducerea unui şir de ace în diverse puncte ale corpului, care întăresc, uşurează şi refac cursul *Qi*.

Există, de asemenea, metode terapeutice care se bazează pe aceleaşi sisteme astrale şi pe aceleaşi centre energetice, în care terapeutul fie face masaj (Jin Shin Do), fie pur şi simplu le atinge, fie le face un semn de la distanţă (Chi Kung). Exact aceste puncte devin ţinta războinicului, care le loveşte pentru a-şi vătăma adversarul; de aceea unii le numesc „puncte ale morţii".

Sistemele astrale şi chakrele sunt legate de astrologie: există ore sau perioade (de exemplu, când este lună plină), în timpul cărora acupunctura în anumite puncte sau în

toate este interzisă, ca fiind foarte periculoasă, iar anumite lovituri în aceste puncte pot fi amplificate de condițiile astrologice și să fie fatale. În orice caz, este cert că sistemele astrale nu coincid cu sistemul nervos simpatic și cu cel parasimpatic, și neurofiziologia nu le-a localizat, precum și faptul că acupunctura nu a fost o practică care a câștigat simpatia lumii, căci a fost impusă acesteia. Concret, ea a fost impusă prin decret, interzicându-se orice altă metodă terapeutică, de către *Împăratul Galben* al Chinei[1] care, împreună cu ministrul sănătății[2], a alcătuit și manualul fundamental al acupuncturii. Astfel, acupunctura a dobândit autoritatea de „tradiție veche", care este prețuită în mod deosebit în China.

Pentru că termenul *Qi* este fundamental pentru taoism, la fel și în prelungirea lui, în artele marțiale, „totul începe și se termină cu *Qi*, energia internă", a cărei „dominație înseamnă pătrunderea în necunoscut și ajungerea la o stare în care viața și moartea pierd însușirea fricii".

Potrivit călugărului Chue Wan, „puterea izvorăște din *Qi* și acționează în timp ce *Qi* se scufundă. Fără *Qi* nu există putere. Un adevărat războinic nu este foarte ostentativ, însă atingerea lui este puternică precum muntele. Aceasta se întâmplă pentru că el deține *Qi*. Prin intermediul unui antrenament îndelungat, tot *Qi*-ul poate să se concentreze în punctul de atac. Voința controlează *Qi*-ul, care poate să se concentreze în oricare punct pe moment." Călugărul Wei Mang a spus că „un luptător poate să își direcționeze *Qi* spre cap, spre piept, spre pântece etc. și chiar și o lovitură cu o bară de fier, aplicată în acest punct, nu îi va provoca durere". Se presupune că *Qi* poate să fie depozitat,

[1] Huang Di a trăit și a domnit aproximativ între 2700 și 2600 î.Hr. *(n.trad.)*.

[2] Qi Bo, un daoist celebru, considerat părintele medicinei chineze *(n.trad.)*.

prin exerciţii speciale, care se schimbă în funcţie de anumite ore şi de datele astrologice.

Răspunzători pentru răspândirea superstiţiilor şi a dualismului au fost Confucius şi ucenicii lui, pentru că, „cu toate că erau eliberaţi de orice fel de superstiţie, s-au limitat la promovarea unei reforme morale bazată pe învăţăturile vechilor înţelepţi, fără să încerce să înăbuşe superstiţiile create în jurul formei antice a cultului strămoşilor. Au rămas neutri, iar în consecinţă superstiţiile s-au răspândit chiar mai mult". Confucius nu a urmat superstiţiile divinatorii ale epocii lui, însă nu a avut curajul să atace şi să arate inutilitatea şi absurditatea unei învăţături care nu se potrivea cu credinţa în existenţa unui conducător suprem şi înţelept al universului. Dar nici ucenicii lui nu au adoptat o atitudine în faţa superstiţiei, ci au păstrat o neutralitate atentă, îngăduind ca credinţa venerabililor înţelepţi antici într-un Dumnezeu personal să fie dată la o parte uşor de opiniile taoiste ale intelectualilor vremii şi de idei politeiste ale celor neînvăţaţi. Ei înşişi nu credeau în divinaţie, însă aprobau practica diagramelor pentru scopuri divinatorii. Nu credeau în învăţăturile cosmogonice ale contemporanilor lor, însă nu îşi exprimau nici o părere despre cum a fost creată lumea. În acest mod ei au lăsat uşa deschisă pentru orice fel de superstiţie.

Ernst Johann Eitel, care a trăit mulţi ani în China, studiind cultura ei, spune următoarele lucruri referitor la I Ching şi Feng Shui: „Tot ceea ce am numit, din milă, ştiinţă chineză naturală este, din punct de vedere ştiinţific, o sumă de ipoteze neverificate ce se referă la natură, care s-a dezvoltat prin intermediul unor diagrame copilăreşti. Chinezii sunt needucaţi în observarea practică a naturii şi se încred aproape total în adevărul unei presupuse tradiţii vechi. Şi astfel au rămas, firește, într-un întuneric deplin."

Cu toate acestea, se întâmplă ca diverși oameni de știință – precum Fritjof Capra – și alții care consideră că au un mod de gândire științific să accepte aceste dogmatisme filosofice și religioase. Adesea, anumiți oameni au fost la început materialiști și atei, până când au fost ademeniți de dimensiunea metafizică a filosofiei orientale.

Dincolo de caracterul antiștiințific al taoismului, este cert că din punct de vedere teologic și moral acesta este opus credinței creștine. El nu se poate împăca cu smerenia creștină și cu încredințarea iubitoare în brațele lui Dumnezeu cel personal și viu, având un mod de gândire plin de încredere arogantă în înțelepciunea și în inspirația proprie, în vreme ce, conform teologiei ortodoxe, adevărata înțelepciune este un dar de la Dumnezeu dat numai celor smeriți.

După căderea în păcat, mintea omului s-a întunecat și nu mai reflectă frumusețea divină, ci dimpotrivă, este deschisă la diverse sugestii „înțelepte" ale elementului demonic. Dacă omul neglijează existența elementului demonic și ia aceste sugestii drept „inspirație de moment", el se îndepărtează și mai mult de adevăratul Dumnezeu. Este un cerc vicios, în care nu poate fi vorba de simplitate, nici de „satisfacția naturii".

Modul creștin de a fi se caracterizează prin respingerea hotărâtă „a satanei și a tuturor lucrurilor lui și a toată slujirea lui și a tuturor îngerilor lui și a întregii lui trufii", atitudine care pentru taoism este „un drum unilateral", de echilibru, care se opune naturii. Creștinii acceptă faptul că Dumnezeu îngăduie să se întâmple necazuri și suferințe spre îndreptarea pedagogică a omului, în timp ce taoismul promite cunoașterea prin care omul „nu va întâlni niciodată greutăți în lume".

Sfinții Ortodoxiei, dintre care unii au murit ca mucenici, alții au suferit de boli chinuitoare, adesea chiar fata-

le, sunt, din punctul de vedere taoist, oameni cu o curgere perturbată a *Qi*-ului și cu o înțelegere greșită a lui Tao. Prezentarea lui Dumnezeu ca o lege impersonală, identificarea Lui cu universul, declararea răului ca parte a ființei divine și folosirea magiei, a astrologiei și a metodelor de divinație sunt însușiri ale unei „înțelepciuni lumești, sufletești, demonice"[1], și faptul că unii o înfățișează ca similară cu credința creștină este cel puțin vrednic de mirare[2].

„Neoconfucianismul, avându-l ca reprezentant principal pe Chu-Hsi (sau Zhu Xi), a încercat să facă o sinteză între confucianism, budism și taosim", după ce „deja de mult timp se lepădase de credința într-un Dumnezeu suprem, personal, despre Care se mai păstrează referiri în textele clasice", înlocuindu-L „cu o existență abstractă, fără formă, fără absolut nici o însușire".

Filosofia *Chan* a artelor marțiale era deja o astfel de sinteză, căci elemente taoiste, confucianiste ș.a. au fost unite sub forma budismului pe care l-a adus Bodhidharma în China. Cuvântul *Chan* este traducerea cuvântului sanscrit *dyana,* care înseamnă meditație.

Această formă de budism se concentrează asupra meditației și nu pune accent pe săvârșirea faptelor bune sau pe studierea textelor sacre, ci sperând prin meditație să ajungă la „iluminare", adică la schimbarea modului de percepere a realității, potrivit învățăturii lui Buddha.

În jurul anului 1200 d.Hr., „ideologia spirituală" *Chan* s-a mutat din Japonia, unde se dezvolta șintoismul, o religie politeistă solară tradițională, pe care o sprijinea autoritatea imperială. Acolo ea a fost tradusă ca *Zen,* continuând să se dezvolte până în zilele noastre. Fritjof Capra o caracterizează ca „un amestec unic de filosofii, de idei

[1] Vezi Epistola Sobornicească a Sfântului Apostol Iacov.

[2] Dacă nu absurd și blasfemiator *(n.trad.).*

și de moduri de gândire cu diverse însușiri, care provin din trei culturi deosebite", cu alte cuvinte este produsul sincretismului.

Credincioșii *Zen* îl descriu ca „probabil cel mai greu subiect de pe planetă", care se referă „la eliberarea noastră de durere și de confuzie și dezvoltarea capacităților noastre superioare". Pentru *Zen*, „universul este un întreg unic, interdependent în mod dinamic. Această stare interdependentă este numită vid. Orice este provocat de altceva și acest ceva este la rândul lui cauză pentru altceva"[1] și absolut nimic nu este etern.

Orice există în univers este supus stricăciunii și nimic nu există de fapt. Chiar și omul este considerat un joc al elementelor naturale și al înclinațiilor psihologice care se schimbă continuu. Iluminarea în *Zen* este numită adesea „moartea cea mare", ceea ce înseamnă „moartea elementelor psihologice care alcătuiesc ego-ul. Odată ce ego-ul se descompune, și concepția dualismului dintre subiect și obiect se descompune", iar omul care a fost supus acestei transformări poate să creadă în conștiința sa că este, de exemplu, „universul" ș.a.

Ceea ce *Zen*-ul numește „ego" nu este defectul cunoscut al egocentrismului, ci concepția că omul este o persoană distinctă și are capacitatea de a distinge această personalitate de personalitățile celorlalți.

Pentru *Zen,* nici o personalitate nu există cu adevărat: există doar o natură unitară care include totul, iar concepția, de exemplu, că Dumnezeu și omul sunt persoane diferite, din punctul de vedere *Zen,* pare ca o denaturare datorată „minții neluminate", un produs al ignoranței, „o alipire de o formă rațională".

[1] *Zen* nu se referă la o cauză primară, nici nu este interesat să o definească, ci pur și simplu ia starea aceasta „interdependentă" ca un dat *(n.aut.).*

În Japonia actuală există două şcoli principale de *Zen,* care aduc concepţia umană la măsura lui *Zen* în mod diferit: una, pe care a întemeiat-o Linji Yixuan, este cunoscută drept „cărarea cunoaşterii de sine prin studiul enigmelor koan", iar cealaltă este cunoscută ca *Soto* sau „cărarea tăcută a iluminării".

Koan, pe care le întrebuinţează şcoala Rinzai, sunt *versuri iraţionale formulate cu grijă, al căror caracter absurd împiedică gândirea logică să le găsească sensul. Ele sunt alcătuite special pentru a opri procesul gândirii (!). Koan fascinează inima şi mintea discipolului, provoacă un haos mintal real, o stare de tensiune care îl cutremură, în care toată lumea apare ca o mulţime imensă de îndoieli şi întrebări.*

Iată două Koan clasice: *Care a fost chipul tău înainte să te nască părinţii tăi? Dacă loveşti două palme, se aude sunetul loviturii. Ce sunet se aude dacă loveşti numai o palmă de-a ta?* Soluţionarea unui Koan necesită mari perioade de autoconcentrare intensă, care conduce pe neaşteptate la experienţa bruscă a lui *satori*[1]. Un maestru cu experienţă ştie bine când discipolul este pregătit să ajungă la iluminarea neaşteptată, aşa că el îl *împinge* în satori cu o acţiune bruscă, cum ar fi o lovitură sau un strigăt puternic.

Această metodă poate fi uşor comparată de oricine cu *spălarea creierului.* Oricum, şcoala Soto evită astfel de metode şi aşteaptă ca discipolul să se maturizeze *treptat,* recomandând două feluri de meditaţie: în primul rând *a şedea liniştit* şi, în al doilea rând, recomandă orice activitate obişnuită a omului respectiv.

Ambele şcoli acordă o importanţă deosebită *Zen*-ului, a medita stând aşezat, care în mănăstirile *Zen* este practicat în fiecare zi vreme de multe ceasuri. Poziţia şi respiraţia corectă sunt elementele fundamentale ale acestei forme de

[1] Iluminare, în limba japoneză *(n.aut.).*

meditaţie, pe care fiecare discipol *Zen* trebuie să le înveţe de la început.

Putem să spunem că în Grecia majoritatea maeştrilor de arte marţiale care au ca scop învăţătura *Zen* (pentru că, desigur, nu toţi au aceeaşi ţintă) urmează mai ales sistemul Soto: adică aşteaptă *maturizarea treptată* a discipolului, pe care îl introduc încet-încet într-o învăţătură diferită de tot ceea ce el a ştiut până atunci, prin simboluri, uniforme, centuri, saluturi, paşi, plecăciuni ceremoniale ş.a.

Zen-ul consideră că „iluminarea se manifestă de la sine în viaţa cotidiană" şi astfel, având ca scop această manifestare, multe activităţi ale vieţii de zi cu zi au dobândit un caracter ceremonial. Din aceste activităţi, în afară de artele marţiale, face parte şi servirea ceaiului (*chanoyu*).

„Fiecare dintre activităţile de mai sus se numeşte «Do», care este traducerea în limba japoneză a lui Tao şi este recunoscută ca una dintre multele căi" care conduc la „iluminare". Influenţa *Zen* este evidentă „în multe domenii ale vieţii tradiţionale a Japoniei": în pictură, în caligrafie, în aranjamentul grădinilor şi în compunerea versurilor. Versurile sunt simple, cam sărace, cu toate că ele încearcă să exprime *realitatea eliberată de orice formă logică.* Cu puţin timp înainte de *iluminarea* sa, care s-a produs după discuţia cu vestitul maestru de *Zen* pe nume Takuan Soho, poetul Basho a fost inspirat să alcătuiască următoarele versuri: *Un lac cu apă liniştită. O broască se scufundă cu spatele în el.*

Takuan Soho i-a învăţat *Zen* pe samurai, folosind exemple din aplicarea *Zen*-ului în artele marţiale. O parte a învăţăturii lui către samuraiul Yagyu Munenori (care a primit titlul de *Tajima no Kami*) s-a păstrat într-o carte care a fost publicată de curând şi în limba greacă şi din care sunt şi citatele de mai jos: „Atunci când vedeţi sabia adversarului dumneavoastră, care încearcă să vă spintece, dacă vreţi să

evitați lovitura lui, în acea clipă sufletul dumneavoastră va încremeni, neputând face nimic spre a vă feri de sabia adversară și veți reacționa cu întârziere. Astfel, adversarul vă va spinteca. Aceasta este ceea ce numim «păstrarea nemișcată a spiritului». Cu toate că vedeți sabia cum se mișcă, nu vă concentrați sufletul asupra ei. Acționați în conformitate cu ritmul în care se mișcă sabia adversarului dumneavoastră, nu vă gândiți să îl loviți, nu vă gândiți deloc, nici măcar nu presupuneți ce se va întâmpla. Deodată, când vedeți cum adversarul își ridică sabia, profitați de ocazie și prindeți-vă de sabia adversară. Atunci veți putea să înșfăcați sabia adversarului, care se pregătește să vă spintece și să îl tăiați voi cu ea. Dacă ne opunem adversarului cu spiritul nostru mai presus de sabia noastră, spiritul nostru va fi copleșit cu totul de sabia noastră. În cadrul Legii lui Buddha, acest spirit atașat se numește «abatere». De aceea se spune că: «a nu cunoaște înseamnă un spirit atașat de ceva și o patimă».

Mai departe, Takuan Soho vorbește despre înțelepciune: „Cu toate că sufletul acționează așa cum dorește, spre înainte, la dreapta, la stânga, către toate direcțiile, el nu este constant nici o clipă. Acest suflet se numește «Înțelepciune imobilă» (altă traducere a termenului ar fi: «Înțelepciune neclintită» sau «neschimbătoare»)."

Iată o reprezentare a *Străjerului nemișcat* din budism. El ține o sabie în mâna dreaptă și o frânghie în mâna stângă. Își arată colții și privirea lui este mânioasă. Sprijinindu-se bine pe picioare, el a venit aici pentru a-i învinge pe demonii care perturbează Legea lui Buddha. Însă aceasta nu înseamnă că un anume demon se ascunde undeva în lume. El este prezent printre ființele însuflețite, întruchipând apărarea legii lui Buddha, și este înzestrat cu această Înțelepciune nemișcată. Această reprezentare a demonului nemișcat are două sensuri, în funcție de nivelul la care au ajuns oamenii:

1) Este cel neiniţiat, cu totul lipsit de experienţă, care se teme de acest demon şi jură să nu se opună legii lui Buddha.

2) Cei care au aflat Înţelepciunea cea nemişcată şi au exersat la fel de bine ca şi demonul cel nemişcat acest adevăr spiritual înţeleg cu ajutorul acestei reprezentări că demonii nu există. Aşadar, cu toate că se numeşte „demon nemişcat", în realitate este vorba despre o stare de inactivitate a minţii unice a omului, care este definită ca „a sta fără să ne tulburăm", adică „să nu ne oprim asupra oricărui lucru"[1].

Când vedem un lucru, să nu ne ataşăm sufletul de el – aceasta înseamnă a fi „nemişcat". De exemplu, „să presupunem că 10 oameni încearcă să vă lovească succesiv cu câte o sabie: dacă evitaţi prima lovitură de sabie, dacă nu mai rămâneţi cu mintea acolo, dacă o uitaţi şi vă ocupaţi cu evitarea următoarei lovituri, atunci nu veţi greşi. Dacă vă alipiţi spiritul de o persoană, cu toate că aţi reuşi să evitaţi lovitura sa de sabie, nu veţi reuşi să paraţi lovitura celei de-a doua persoane".

Aceasta se numeşte desăvârşirea personalităţii şi constituie una dintre cele două feţe ale stării obiective. Cealaltă faţă este „arta tăierii ego-ului", artă care este recomandată în *descentrarea conştiinţei, astfel încât ea să îşi privească propriul sine.* Desăvârşirea personalităţii se numeşte *Ishi (piatră)*, iar arta tăierii ego-ului este *Ken (sabia).*

Takuan Soho vorbeşte şi despre ghinionul omenirii. „Răul vine din faptul că noi nu respingem gândurile anterioare şi păstrăm mai târziu urmele gândirii prezente. (!) Tăiaţi distanţa dintre ce a fost înainte şi ce este acum. Renunţaţi la termenii *anterior* şi *posterior.* Aceasta înseamnă a nu-ţi împiedica cu nimic spiritul."

În aceeaşi carte – care are şi un capitol special despre vedenii – citim: „Toate căile (religiile, metodele etc.) sunt

[1] Să nu fim opriţi de lucruri din procesul creşterii noastre spirituale *(n.trad.).*

asemănătoare. În mod deosebit cred că Şintoismul urmează această cale. Cei care cred în aceste aparenţe sunt amăgiţi, însă există un motiv pentru naivitatea lor. Există mai multe căi, însă sfârşitul este acelaşi." Şi de asemenea: „Buddha şi fiinţele vii nu sunt două realităţi diferite, la fel cum şi zeii şi oamenii nu sunt diferiţi. Dacă se păstrează această Înţelepciune nemişcată, se ajunge la «îndumnezeire» sau la starea de «Buddha»." „În funcţie de nivelul lui, fiecare face binele şi răul, iar acestea două nu sunt fapte ale spiritului."

Spiritul pământesc este răspândit în întreg corpul şi peste tot, fără să stea nemişcat într-un singur punct, în timp ce spiritul iluzoriu este cel care se blochează într-un anume punct prin anumite idei persistente. „Sufletul cu conştiinţă şi sufletul aparent sunt acelaşi lucru"(!) şi ele înseamnă că gândirea este blocată într-un sector[1]. Când în cadrul gândurilor ies în evidenţă diferenţierea şi gândirea, acesta este «spiritul cu conştiinţă». Ajungerea la trezire este exprimată prin a «deveni Buddha». A vă gândi la Buddha şi a pronunţa numele lui, aceasta este sămânţa copacului iluminării."

„Trupul omenesc după moarte se întoarce în pământ, însă sufletul zboară şi găseşte cauza vieţii în pântecele omenesc şi acolo reîncepe viaţa. Este ca sămânţa de orez şi de mei care moare pentru a renaşte." Şi în alt loc spune: „Când vorbim de cultul zeităţii sacrificiului Hirano, zeitatea altarului Kitano este părăsită în parte. Ne limităm la o singură zeitate a unui altar şi nu vorbim despre binefacerile altor altare. Dacă ne limităm la zeitatea unui loc, nu se ajunge la cărarea deificării. Când cinstim o zeitate în general, fără deosebire de loc, se ajunge la cărarea deificării."

Aşadar, dacă cineva citeşte această carte – care există în bibliotecile şcolilor de arte marţiale şi în general este reco-

[1] Al vieţii sau al trupului omului *(n.trad.)*.

mandată de maeştri celor care vor să aprofundeze o tehnică de arte marţiale – este învăţat că nu există demoni, că religiile sunt toate la fel şi că nu trebuie să cinstim o religie mai mult decât pe celelalte, că gândirea imobilizează sufletul şi că oamenii se reîncarnează aşa cum se seamănă orezul.

Ca să fie corect, un om trebuie să cinstească o zeitate nedefinită, iar ca *să se trezească din somn* trebuie să invoce numele lui Buddha. Prin urmare, cel care crede că numai Hristos este adevăratul Dumnezeu, în vreme ce *dumnezeii păgânilor sunt draci,* este un om profanator, cu „un nivel scăzut de înţelegere", un „naiv" care nu ajută „să se realizeze calea zeificării". El este cineva al cărui „suflet iluzoriu s-a împotmolit într-un punct prin anumite idei persistente". Deci el trebuie să „înţeleagă" că între Dumnezeu şi om există pur şi simplu doar o diferenţă de percepţie şi nu de esenţă şi că omul, urmând anumite tehnici (precum cea menţionată – pomenirea ca o „mantră" a numelui lui Buddha), poate să ajungă de unul singur la îndumnezeire. Şi dacă nu „va înţelege" toate aceste lucruri, care sunt în contradicţie totală cu învăţătura lui Hristos, va fi dezavantajat în faţa adversarilor lui care au înţeles acestea sau, mai simplu, care au adoptat sistemul filosofico-religios *Zen*.

Într-adevăr, nu are sens să se susţină că acestea sunt doar nişte probleme spirituale, care nu au legătură cu religia, şi alte asemenea argumente care pot fi auzite din când în când din partea diferiţilor maeştri, de vreme ce alţi maeştri acceptă fără eschivări dimensiunea lor religioasă. Într-un articol al lui Richard Lee sensei, maestru al sistemului japonez Shorinji Ryu, care a fost publicat în revista *Budo şi sport*, sub coordonarea lui Gheorghe Elevsiniotis, maestrul oficial al acestui sistem în Grecia, citim şi următoarele: „Potrivit întemeietorului său, sistemul Shorinji Kempo trebuie întotdeauna executat ca o parte integrantă a siste-

mului *Zen*. Din anul 1947, această şcoală a fost proclamată drept templu *Zen*. În contradicţie cu alţi practicanţi *Zen*, ucenicii sistemului Shorinji Kempo nu se mulţumesc cu exerciţiul spiritual al meditaţiei. Au nevoie de mult antrenament fizic. Este ceea ce el numea *Zen* practic."

Exact pentru faptul că artele marţiale sunt o expresie a religiei *Zen*, locurile de antrenament se numesc *dojo*, ceea ce înseamnă „locul iluminării" (în chineză se spune *wu kwan*, iar în coreeană, *dojang*). Maestrul în China este numit *shifu*, în timp ce în Japonia el se numeşte *sensei*. Acest termen se traduce ca „cel născut de mai înainte", iar *născut* nu se referă la vârsta lui, ci la „trezirea" lui, numită *satori*.

Maestrul îşi asumă călăuzirea ucenicului spre „autocunoaştere", spre „iluminare", care este considerată a fi moarte şi renaştere şi astfel el capătă rolul unui părinte spiritual. Drept consecinţă, el se bucură de respectul religios şi de cinstea pe care tradiţia chineză şi japoneză a cultului strămoşilor le acordă părinţilor naturali.

Acestui mod de gândire îi este caracteristică închinarea spre fotografia întemeietorului sistemului respectiv de arte marţiale pe care îl predă o anume şcoală: înclinarea capului către „părinte" este obligatorie, indiferent dacă acesta trăieşte încă sau nu. În afară de înclinarea capului se mai folosesc şi alte practici: astfel, Gheorghe Koliopulos, maestru Aikido cu 4 dan, a declarat într-un interviu acordat unui post de radio că înainte de antrenament, ucenicii şi maestrul „stau în genunchi, se uită spre centru unde este emblema Aikido, precum şi fotografia părintelui Aikido, Morihei Ueshiba (1883-1969) şi meditează".

În locul tradiţional de învăţare a Kung Fu, în China, din momentul în care cineva – după teste dificile – era acceptat ca discipol într-o şcoală de arte marţiale, era sfătuit să uite viaţa lui dinainte şi adesea îi schimbau şi nume-

le. Școala devenea familia lui, îndrumătorul lui era numit instructor-părinte sau tată-maestru, iar soția acestuia – dacă avea – era numită de asemenea instructoare-mamă sau mamă-învățătoare. Maestrul îi învăța doar pe discipolii avansați, iar aceia care aparțineau aceleiași clase sociale cu îndrumătorul sunt numiți *divini*, iar discipolii lor se numeau *nepoți ai maestrului*. De asemenea, discipolii care erau mai vechi decât noii membri erau cunoscuți ca *frați mai mari* – indiferent de vârsta lor adevărată, iar discipolii care erau acceptați mai târziu era numiți *frați mai mici*. Elemente din cadrul acestor structuri tradiționale s-au păstrat până azi în artele marțiale și este impresionant faptul că adesea ele sunt păstrate de occidentali, care au crescut cu o altă mentalitate.

În afara amestecului dintre taoism și budism în *Zen*, în Japonia au fost aduse și idei taoiste aproape neschimbate. Astfel, Ninjitsu se baza pe o filosofie ocultă asemănătoare cu concepția chineză despre yin-yang și despre cele cinci elemente.

Toți termenii pe care i-am întâlnit în tradiția chineză există traduși în limba japoneză. Energia *Qi* aici se numește *Ki* și are legătură cu strigătul *Kiai*, pe care îl scoate cel care se antrenează în arte marțiale, în momentul executării tehnicii respective. *Ki* este energia interioară, iar *Ai* este unirea. Potrivit lui Sue Papadaku, *Kiai* este „concentrarea totală și concomitentă a tuturor puterilor existenței individului într-o singură acțiune. Este expresia acustică a unificării. Provine din Hara (centru energetic, vezi capitolul 3) și este îndreptată spre scopul concret ca strigătul, cel care strigă și ținta lui să devină una".

„Este posibil ca adversarul să își piardă stabilitatea și numai din cauza strigătului *Kiai*", ne informează Constantin Dervenis, în cartea lui *Mushua Shuguo*. „Există un

Kiai defensiv, care blochează sau scindează sincronizarea atacului adversarului, un anti-*Kiai*, prin care este distrus *Kiai*-ul adversarului, există un *Kiai* de biruință, care este folosit în momentul în care adversarul a fost învins și, în fine, *Kiai* cel ascuns, care nu se vede, însă adversarul îl simte că există."

În „punctele vitale", care în China sunt folosite pentru acupunctură, pentru Chi Kung[1], pentru provocarea unei răni etc., în Japonia este folosit masajul Shiatsu. Chiar și Reiki, o formă relativ recentă de „vindecare energetică", care face parte dintre „religiile *Ki*" și este practicată în „zone energetice", are destule asemănări cu anumite practici Chi Kung. Adesea vegetarianismul este recomandat de către maeștri de arte marțiale „pentru o sănătate mai bună" sau chiar și pentru „a se înlesni circulația energiei *Qi*."

Însă motivul principal care impune vegetarianismul este unul religios, mai ales că budismul crede că în trupurile animalelor locuiesc spirite care, urmând legea reîncarnării, au fost sau urmează să fie suflete omenești. Cine ia viața, chiar și pentru a mânca un animal, se consideră că își agravează karma și va trebui să plătească această violare a drepturilor acelui spirit în această viață sau în alta (însă, pentru ca cineva să fie cu totul consecvent în a nu lua viața nimănui – desigur, dacă ia în considerare faptul că de însușirile vieții au parte și plantele – va trebui să refuze și vegetarianismul și să fie lăsat să moară de foame, la fel ca jainiștii, care au folosit uneori acest fel de sinucidere, din „respect față de viață".).

Diferitele arte marțiale care sunt practicate ca sporturi combative se bazează de asemenea pe o filosofie de tip religios-magic. Astfel, instructorul de Taekwondo, Panaghiotis Ioannidis, scrie în revista *Budo și sport*, într-un articol cu

[1] Sau Qigong – sistem chinezesc antic de cultivare a sănătății, vitalității și longevității, cât și de evoluție spirituală *(n. trad.)*.

titlul „Denumiri-filosofii": „Tenku Koh-Chang se află sub simbolul vântului. În pofida furtunilor și a taifunurilor, vântul are și un sens bun. Aerul împrăștie semințele și împrăștie norii întunecați. El simbolizează puterea distrugerii și a reorganizării. Furtunile și vijeliile sunt periculoase, însă vânturile liniștite duc cu ele semințele, polenizează plantele și alungă norii. Pentru că furtunile nu au loc des, înfățișarea reală a vântului este liniștită și pozitivă, și totuși vântul există atât pentru construire, cât și pentru distrugere. Conform naturii aerului, vântul este liniștit și dinamic. Liniștea și ritmul sunt întrerupte însă în câteva momente de tehnici puternice, fapt care subliniază puterea simbolică a aerului."

Potrivit maestrului de arte marțiale Michel Echenique, există școli de arte marțiale „exterioare" și „interioare." Cele interioare sunt cele care rezervă tradiția numai pentru cei „aleși" și au învățătura bazată pe următoarele idei fundamentale:

1) Dobândirea unui ideal transcendent. În acesta luptătorul găsește legătura care îl unește pe el cu zeii (!). Acesta îi creează sentimentul de respect și îi acordă ordinul de cavaler.

2) Învățătorii înțelepciunii – aceștia „transmit tainele" celor care „au trecut de procedurile de inițiere", sunt „discipolii unor învățători superiori" și mijlocesc ca o punte de legătură între zei și discipolii care aparțin acestor școli de arte marțiale.

3) Ucenicia, care impune studiu, devotament și slujire și aflarea căii prin care „se vor întâlni cei mai mari luptători care pot să existe la un anumit moment dat al istoriei, alcătuind o frăție între ei".

4) Nemurirea sufletului, adică faptul că „sufletul nu moare atunci când moare trupul, ci pur și simplu el îl părăsește până când se va reîncarna din nou".

5) Reîncarnarea, adică regulile pe care le urmează sălășluirea sufletului într-un trup nou, potrivit karmei sufletului. Această învățătură presupune că reîncarnarea se întâmplă de mai multe ori, „pentru ca sufletul să învingă atracția sa pământească".

6) Însușirile naturii: este vorba despre ideea filosofică potrivit căreia „toate sunt una": este nevoie de meditație „pentru ca luptătorul să poată ajunge deasupra dualismului".

7) Obstacolele în dobândirea înțelepciunii: acestea sunt ignoranța (față de natura realității), atașarea de forme, îndoiala, dorința (față de lumea formelor), frica și patima necontrolată.

8) Iluzia lumii: „conform războinicilor, lumea este un mare seducător, care ademenește și fascinează simțurile, prezentând o imagine amăgitoare a realității, provocând conștiinței o impresie falsă".

9) Realitatea superioară: „este vorba despre o stare existentă ca o esență în toate lucrurile" și înțelegerea ei „este similară cu *satori* din *Zen*".

10) Procedeele inițiatice: „corespund simbolurilor Pământului, Apei, Aerului și Focului", iar fiecare dintre ele „necesită virtuți și cunoștințe speciale".

11) Inițierea: după trecerea prin aceasta, războinicul „se transformă într-o ființă divină sau într-un semizeu, fiind considerat un instructor superior" și obține „o nouă dimensiune, ca și cum ar fi un înger păzitor sau protector".

Așadar, vedem că filosofia care constituie fundamentul artelor marțiale le diferențiază total față de alte sporturi și are în orice caz o altă orientare și țintă decât Ortodoxia. Unii vor să considere filosofia de acest gen drept științifică, dar ea este diferită de știință. Însă, în orice caz, „înțelepciunea" artelor marțiale *are o legătură puternică și directă cu magia sau vrăjitoria.*

3.
GENERALITĂȚI DESPRE VRĂJITORIE. MAGIA ÎN ARTELE MARȚIALE

În zilele noastre se observă la nivel mondial o ascensiune impresionantă a magiei, se observă însă și fenomenul potrivit căruia oamenii care se ocupă cu magia ignoră adesea elemente fundamentale legate de aceasta. De exemplu, mulți oameni adoptă distincția între magia „albă" și „neagră", cu argumentul că, cu toate că acestea folosesc aceleași materii, prima dintre ele chipurile se îngrijește de binele omenirii – sau chiar că ea se află în slujba lui Dumnezeu! –, în timp ce a doua urmărește „scopuri egoiste și negative" și prin aceasta oamenii „sunt induși în eroare, sunt dominați sau înjosiți". Însă în realitate aceasta este o distincție falsă, pe care au născocit-o vrăjitorii înșiși pentru a-și ascunde activitatea lor reală și a atrage oameni bine intenționați spre preocupări asemănătoare cu ale lor.

Magia a fost legată, de asemenea, de diferite practici pe care ea le-a adoptat, astfel încât majoritatea lumii o pune neapărat în legătură cu înțeparea păpușilor de ceară sau cu vrăjitoare care amestecă diferite substanțe într-un cazan sau zboară pe mături; însă nu este neapărat necesar să se

folosească o anumită metodă extremă care este cunoscută publicului larg pentru ca să se poată vorbi despre magie.

Magia nu are neapărat legătură cu scamatoriile şi cu şarlatanismele, cu toate că fiecare vrăjitor, chiar şi cel mai „serios", cunoaşte anumite trucuri. De asemenea, magia nu are legătură cu ştiinţa, cu toate că poate – şi o şi face – să se prezinte cu o mască aparent ştiinţifică şi să folosească o terminologie similară cu cea ştiinţifică.

Însuşirile fundamentale ale magiei sunt că ea reuşeşte să săvârşească anumite fenomene „supranaturale", că susţine supoziţii false pe baza unor date adevărate – sau pe jumătate adevărate – şi invocă stăpânirea ei asupra unor puteri pe care uneori le prezintă ca pe „un potenţial ascuns al omului", alteori ca pe nişte puteri personale (de fapt demoni) şi alteori ca puteri impersonale sau energie.

Metodele pe care le foloseşte magia sunt „înrobirea sinelui" – care include autosugestia –, sugestia, adesea folosită în legătură cu anumite cunoştinţe de psihologie, ritualul, care prezintă o mare varietate şi colaborarea cu elementul demonic, care de multe ori este ascuns în mod intenţionat sub diferite nume şi simbolisme ademenitoare, care sunt de neînţeles pentru cei neiniţiaţi.

De asemenea, folosirea diferitelor substanţe care influenţează capacitatea umană de percepţie (alcool, droguri, „psihotrope", medicamente de tip psihiatric) este o metodă obişnuită a magiei şi un punct de divergenţă între anumiţi vrăjitori „albi" sau „negri". Dacă mai demult în Apus vrăjitorii ştiau cu cine colaborează şi dezvăluiau acest lucru ucenicilor lor, spunând că Lucifer este adevăratul dumnezeu sau că este un slujitor credincios al lui Dumnezeu etc., continuatorii lor contemporani par, în majoritatea lor, a vrea să treacă sub tăcere cine este inspiratorul şi învăţătorul magiei.

Astfel, auzim diferite teorii despre energie și despre capacități ascunse ale omului, lucru care poate să atragă adepți atei și fanatici ai științei, precum și pe creștinii neinformați cum trebuie. Sunt destule cazurile de oameni care s-au ocupat ani de zile cu magia, fără să știe exact ceea ce fac.

Îndeletnicirea continuă, nu cea de amator, cu magia presupune și instruirea necesară a magului, care poate să fie una exigentă – chiar și foarte dură. În fond, magia este o religie: nucleul ei teologic fundamental este că omul poate să ajungă Dumnezeu. Acest nucleu este slujit de diversele moduri teologice de interpretare a magiei, precum aceea că Dumnezeu nu este Cel care este înfățișat în Sfânta Scriptură, ci este o „energie" care dă viață universului sau că Dumnezeu este universul care a luat o formă sau că pe de o parte Dumnezeu este personal, însă pe de alta El nu Se preocupă de cele pământești (de care au grijă vrăjitorii) sau că Dumnezeu a creat răul pentru a-i educa prin acesta pe oameni sau chiar că El încuviințează metodele magiei și ascultă cererile credincioșilor ei!

Expresii indirecte care se referă la scopul magiei, adică a ajunge egal cu Dumnezeu, sunt: „dobândirea cunoașterii" sau a „înțelepciunii" sau a „puterii" sau a „cunoașterii de sine" sau atingerea „desăvârșirii" și a „puterii în condițiile externe". „Cunoaștere" înseamnă că atunci când știi cum „funcționează" ființele poți și să le controlezi. La același lucru se referă și „înțelepciunea", și „puterea": ca termen, prin autocunoaștere se subînțelege aici faptul că în esență omul este Dumnezeu și a uitat acest lucru. Dacă el își recunoaște sinele ca Dumnezeu, numai atunci va putea să realizeze cele menționate înainte să ajungă la înțelepciune etc.

Dominația în condițiile externe se află în legătură cu cele expuse mai sus, căci constituie elementul distinctiv

fundamental al unui „dumnezeu" şi are legătură cu practici precum clarviziunea şi controlul vremii, cunoaşterea dinainte şi manipularea viitorului, vindecarea bolilor, influenţarea voinţei celorlalţi aşa cum vrem noi etc. Metodele prin care se pretinde că se realizează dominaţia sunt diverse şi variază de la o ţară la alta. Însă ceea ce este comun tuturor ţărilor este că cu cât omul se ocupă mai mult cu magia, care se presupune că îl va elibera, cu atât mai mult el depinde de ea, iar în consecinţă el va deveni din ce în ce mai lipsit de libertate.

Schimbarea fundamentală are loc în conştiinţa omului care învaţă să interpreteze totul pe baza tehnicilor pe care le-a deprins: astfel, se spune că filosofii taoişti, care studiază I Ching văd pretutindeni în jurul lor „hexagrame" codificate. Cei care au avut contacte sociale dese cu oamenii împătimiţi de astrologie sau de numerologie înţeleg bine ceea ce vreau să spun.

Potrivit teologiei ortodoxe, magia are o istorie foarte veche: ea este metoda pe care a propus-o Lucifer protopărinţilor Adam şi Eva pentru a ajunge cu ajutorul ei a fi ca Dumnezeu şi pe care mulţi urmaşi de-ai lor au folosit-o. Unealta principală a magiei este imaginaţia, conform reprezentanţilor ei înşăşi.

Cunoscutul scriitor şi ocultist[1] Gareth Knight (născut în anul 1930), ucenic al Fortunei Dion (Fortune a trăit în-

[1] Ocultismul „este constituit din deţinerea şi practicarea unei învăţături secrete, mai mult sau mai puţin complexe şi sistematice, care are ca reprezentanţi una sau mai multe persoane şi ca şi conţinut are însuşirile şi capacităţile ascunse ale firii omului". Adesea puterile pe care le influenţează şi le foloseşte ocultismul pentru scopurile sale sunt descrise în tradiţiile oculte ca „îngeri sau demoni, suflete ale morţilor, zeităţi", dar şi ca „unul şi singurul Dumnezeu". „Prin urmare, termenul *ocultism* este îndreptăţit din două perspective: din punct de vedere al învăţăturii şi datorită faptului că învăţătura lui este păstrată secretă" (Enciclopedia *Noua structură*, vol. 4, p. 295).

tre anii 1890 și 1946 și a înființat organizația de vrăjitorie „Frăția luminii interioare", după ce mai întâi a trecut prin Teosofie și l-a numit pe vrăjitorul Aleister Crowley „papa neosatanismului", „venerabilul ei învățător") scrie în lucrarea *Istoria magiei albe* că „magia este arta și știința imaginației omenești". În prologul aceleiași cărți, Kathleen Raine scrie că „lumea pe ale cărei legi se sprijină lucrările magiei este o lume a imaginației, este conștiința însăși, materia primordială secretă a alchimiștilor".

Sfântul Nicodim Aghioritul scrie în lucrarea *Războiul nevăzut* că imaginația este „întipărirea tuturor acelor lucruri senzoriale pe care le-am văzut, le-am auzit și le-am mirosit și le-am gustat și le-am pipăit, un simț interior comun, care își imaginează și își aduce aminte clar tot ceea ce cele cinci simțuri ale noastre au ajuns să simtă înainte. Ne-a fost dată imediat după căderea în păcat, ca să o folosim atunci când simțurile noastre exterioare sunt în inactivitate și când nu avem înaintea noastră acele lucruri văzute care au trecut prin fața simțurilor noastre și s-au întipărit în imaginație. Aceasta este o putere a sufletului care nu are capabilitatea de a se uni cu Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este dincolo de toate simțurile, precum și dincolo de toate cele create și mai presus de orice formă și culoare, de distanță și loc, ca Cel Ce este simplu și incognoscibil și mai presus de orice. Lucifer, existând mai dinainte și fiind superior imaginației lipsite de judecată și dincolo de orice culoare și formă și simț, ca o minte rațională și imaterială și fără formă și netrupească ce era, și-a imaginat și s-a gândit că este egal cu Dumnezeu și a căzut din acea stare de puritate lipsită de formă și nepătimașă și cu totul unitară a minții sub această imaginație plină de forme și cu multe fețe și grosieră și a devenit în acest fel diavol material, cu multe forme și pătimaș. De aceea el și este numit de Sfinții

Părinți pictor care întotdeauna imită și șarpe poliform și plin de imaginație. De Dumnezeu el este înfățișat ca un balaur cu formă trupească, cu coadă, cu nervi, cu coaste și cu alte părți asemenea (vezi capitolele 40 și 41 ale Cărții lui Iov). Imaginația de multe feluri, pentru că este născocirea diavolului, este foarte dorită de acesta. Conform Sfântului Maxim, preamarele teolog, Adam, primul om, a fost creat de Dumnezeu fără imaginație. Pentru că mintea lui era curată, unitară și activă, ea nu avea nimic întipărit în ea, nici nu prindea ceva formă în ea datorită simțurilor și a feluritelor lucruri create. Însă, fără a-și imagina ceva, el vedea prin puterea superioară a sufletului, adică prin rațiune, toate rațiunile simple și înalte ale lucrurilor, în mod imaterial, curat și duhovnicesc. Însă diavolul l-a făcut și pe Adam să își formeze în mintea lui ideea egalității cu Dumnezeu și să cadă din cauza acestei imaginații însăși și astfel el a căzut în această imaginație senzorială, poliformă și complexă în starea ființelor neraționale. Pentru că imaginația este mai ales însușirea ființelor neraționale, nu a celor raționale".

Așadar, prin intermediul imaginației omul a acceptat ideea că Dumnezeu îl mințea, că el putea să devină singur Dumnezeu și că modul prin care ar reuși aceasta ar fi să urmeze sfaturile lui Lucifer. Prin urmare, și-a imaginat că putea să își acopere golirea lui de har făcându-și haine din frunze de smochin și că Dumnezeu voia acum să îl pedepsească.

Mai târziu, Cain și-a imaginat că, omorându-l pe Abel, își va recăpăta liniștea de care era lipsit din pricina invidiei, Nemrod și-a imaginat că putea să Îl detroneze pe Dumnezeu etc. Tot eșecul omului de după păcatul strămoșesc are pecetea folosirii greșite a imaginației. Teoria că omul poate să devină Dumnezeu – prin intermediul metafizicii sau prin al tehnologiei – este insuflată

până astăzi de satana. Este vorba de o presupunere imaginară, pentru al cărei presupus succes folosește – ce altceva? – tehnici ale imaginației, care astăzi revin cu putere pe scenă ca o mâncare încălzită a doua oară, însă este servită de altcineva: așa cum menționează Benjamin Grom, „conform concepției magiei, întreaga realitate este un tărâm unic spiritual-energetic de putere, în care totul, divinul, lumea materială, plantele, animalele, oamenii se deosebesc numai după gradul, nivelul lor de concentrare și de iradiere a puterii. Potrivit concepției moniste, nu există deosebire între suflet și materie, între rațiune și procesele chimice din om, între Dumnezeu și om. Toată realitatea este străbătută de o unică energie a vieții, care are diferite nume în diversele culturi ale lumii. Astfel, în India ea se numește *Prana*, în China se numește *Qi*, în Egipt, *Ka*, în Polinezia, *Mana*, în sufism se numește *Baraka*, în Kaballa, *Yesod*, la indienii americani se numește *Orenda*, Karl von Reichenbach o caracterizează ca *Puterea Odică*, la Franz Anton Mesmer[1] se numește *eter cosmic*, iar la Wilhelm Reich și la ucenicul lui, Alexander Lowen, se numește *Orgon-bioenergie*.[2]

Lumea e un tărâm nemărginit de energie, cu frecvențe nenumărate. Frecvențele sau energiile superioare pot să fie întruchipate ca „spirite-apărătoare" sau ca „ființe de clasă superioară" ori „îngeri." Aici avem un fel de panteism, totul este însuflețit. Însă toate aceste energii pot fi caracterizate și cu termeni științifici. Astfel, conform monismului, „Dumnezeu" poate fi definit ca „o putere organizată în sine a universului"[3]. Potrivit acestei concepții, nu există o diferență de esență între cele ce există în univers. Toate câ-

[1] Medic german, fondatorul teoriei pseudoștiințifice a magnetismului animal *(n.trad.)*.

[2] B. Grom, *Esoterik Heute*, Stimme ber Zeit b/1986, pp. 370-371.

[3] Hubert J. Ruppert, p. 11.

te există constituie forme de energie, cu diferite frecvențe. Dumnezeu, omul și diavolul sunt de aceeași esență. Ei sunt frecvențe personificate de energie. Omul poate să intre în legătură cu toate, fie receptiv (prin primirea energiei), prin intermediul meditației, fie activ, „prin intermediul radiației și al magiei". Conform acestei teorii, vrăjitorul poate, printr-o influență spirituală sau de formă magică direcționată „la nivelul energetic cosmic general", să se conecteze prin puterile magice la niște nivele superioare deosebite și să și le supună, astfel încât să le folosească pentru scopurile lui.

Este evident că „puterile" care se folosesc nu provin, potrivit acestei concepții, de la o ființă transcendentă care se numește Dumnezeu sau demon, ci de la „nivelul energetic cosmic general", cu care vrăjitorul intră în legătură, folosind tehnicile magiei. Lucrarea aceasta are loc „înlăuntrul lui", având ca scop „înălțarea" lui la nivele superioare deosebite, armonizarea cu puterile acestor nivele și folosirea acestor puteri.

Locul lui Dumnezeu sau al diavolului îl ocupă aici „lumea" întreagă sau cosmosul, pentru că în ansamblu ea constituie tărâmul energetic cosmic general. De aceea, și noua idolatrie este definită de Valentin Tomberg (1900-1973) ca fiind o „adoratoare a cosmosului". Adepții acestei noi tendințe vorbesc despre zeița Pământ! Natura creată este în principiu preocuparea principală a acestor noi idolatri: ei vor să o apere de distrugere. Însă, din natură amenințată, ea devine în final divin-autonomă. Omul nu se mai preocupă de mântuirea naturii, ci de relația lui cu ea. Din această „unire" el urmărește să câștige putere. „Cunoștințele" necesare care conduc la dobândirea acestei puteri „se află în ființa femeii".

Se înțelege cu ușurință din acest citat că filosofiile orientale au un conținut ocult și că neoidolatria se sprijină în

mare măsură pe acestea. Aceleaşi noţiuni pe care le-am întâlnit aici au adesea în filosofiile orientale o terminologie diferită. Astfel, în India se crede că „crearea lumii" se datorează metamorfozării lui Dumnezeu, Care devine cosmos şi apoi devine din nou Dumnezeu. Activitatea creatoare a lui Dumnezeu este numită *lila,* jocul lui Dumnezeu. Mitul lui *lila* cuprinde în sine elementul magiei. Brahman apare ca marele mag, care se transformă şi devine cosmos. Pentru chinezi, Creatorul şi creaţia sunt identice şi deofiinţă: „Primul principiu al lucrurilor, care nu are formă şi care este lumină şi adevăr şi care nu are încă nici o formă specifică aparţine principiului masculin suprem al naturii. Însă, când el dobândeşte orice formă anume, se prezintă pe sine ca o imagine şi alcătuieşte forma exactă a lucrurilor, care au trup, culoare, formă şi moduri. Aceste forme sunt grele, necizelate şi perceptibile simţurilor omeneşti. Ele aparţin genului feminin, principiul considerat inferior. Cu alte cuvinte, inspiraţia şi expiraţia, care urmează una după cealaltă, sunt cauza succesiunii neîncetate a dezvoltării şi a distrugerii, a vieţii şi a morţii în lumea naturală. Cele două răsuflări ale naturii sunt, de fapt, una singură. Unite, principiile masculin şi feminin alcătuiesc originea lucrurilor, iar când ele sunt separate, provoacă distrugere, încetarea existenţei şi moarte."

Aşa cum am văzut în capitolul anterior, această învăţătură de credinţă se referă şi la diferenţa dintre bine şi rău. Lao Tse menţionează în lucrarea *Tao Te Ching*: „Tao este unul, însă a devenit pereche, apoi triadă, până când a născut lucruri nenumărate. Logosul le naşte pe toate. Orice ia formă în funcţie de împrejurări." Referitor la aceasta, traducătorul acestui text notează: „Tao dă energia *Qi* pretutindeni. Marea Putere Tai Chi este de fapt Tao. Însă se deosebeşte de acesta, pentru că este Tao cu o anumită for-

mă. Energia Tai Chi, unitatea yin și yang este forma fundamentală a lui Tao manifestat."

Cu alte cuvinte, în taoism nu există distincție între Creator și creație, însă Dumnezeu și Universul (Tao și Tai Chi) constituie un tărâm cosmic energetic unitar. Astfel, natura devine obiect de adorare, căci se presupune că ea constituie o parte a lui Dumnezeu și omul încearcă să „îi găsească cifrul" pentru ca el să devină „una cu Cerul". Am văzut că cerul este considerat „arhetipul ideal, iar în raport cu el pământul nostru este doar o reflexie materială grosieră". Aceasta este o idee asemănătoare cu învățătura ocultă „că ceea ce este sus, este și jos", despre care se spune că se referă la „tabloul de smarald", atribuit magului antic Hermes, fiind invocată drept adevăr divin al organizațiilor oculte de orice fel.

Însă această asemănare a taoismului cu teorii de acest fel nu este unică: într-un număr al *Jurnalului Tao de Tratament* (editat de Centrul Tao de Tratament Mantak Chia) a fost publicat un articol cu titlul „Urme taoiste la Sfintele Locuri". În el sunt descrise asemănările dintre „sunetele terapeutice" și alte metode ale taoismului cu practicile magice, precum folosirea talismanelor magice, a sunetelor muzicale magice, urcarea la nivele astrale ș.a., pe care, potrivit evangheliilor apocrife ale gnosticilor, le-a învățat Maria Magdalena de la Însuși Iisus Hristos!

Aceste practici magice ale grupărilor eretice – care existau dinaintea creștinismului și care au împrumutat anumite elemente de suprafață de la acestea pentru a se răspândi cu ușurință – sunt caracterizate de autorul articolului menționat mai sus ca fiind „urme taoiste". Se menționează și faptul că cel care folosește practicile taoismului dobândește – potrivit tradiției taoiste – un „trup nemuritor din jad de smarald" (alchimia taoistă căuta elixire din plante pentru nemurire și longevitate).

În traducerea lucrării *Tao Te Ching*, făcută de Manea Seferiadis, citim: „Spiritul văii nu moare. Îl numim feminin întunecat. Poarta femininului întunecat este baza cerului şi a pământului. Rămâne acolo, întunecat şi fără sfârşit. Folosirea nu îl epuizează." Aşadar, baza cerului şi a pământului se află în poarta femininului întunecat – yin –, cu alte cuvinte „cunoştinţele pentru dobândirea puterii se află în natura femeii".

Lao Tse pune întrebarea: „Când porţile cerului se deschid şi se închid, poţi să şezi precum femeia?", adică poţi să primeşti energia cerului mişcător, yang, la fel cum pământul – yin – o primeşte nemişcat (conform sistemului geocentric) şi devine una cu el?

În taoism, „activitatea meditativă a înţeleptului", care „şade precum femeia", este definită ca *yin* şi vine în antiteză complementară cu *yang, acţiunea creatoare a împăratului,* deşi aceasta se potriveşte pe deplin cu descrierea neoidolatră a practicii vrăjitorului, care „primeşte energia meditaţiei". Însă după yin, care este „absorbirea", trebuie să urmeze yang, care transmite mai departe tot ceea ce yin „a primit".

Exact aceasta este baza fiecărei poziţii a fiecărui sistem chinezesc combativ, mai ales că artele marţiale sunt „o prelungire a taoismului". Astfel, fiecare poziţie începe cu mişcări de „absorbire a energiei" din natură, ca apoi să continue cu „răspândirea acesteia", dar şi cu „absorbirea energiei adversarului" etc.

Vestita şi atât de lăudata armonie a mişcărilor, care se vede mai ales în poziţiile pe care le execută două persoane ca adversari ipotetici şi sunt considerate a fi mai fermecătoare dacă este vorba de Tai Chi sau de vreun alt sistem interior, este de fapt o structură magică, ritualul de reconstituire a unei întregi teologii.

Dion Fortune menţionează că scopul magiei este „să cauzeze schimbări în conştiinţă conform propriei tale

voințe". Gareth Knight explică că „magia are legătură mai ales cu problema conștiinței – în realitate, conștiința este prima ei materie".

Magia este o tehnică verificată și stabilită clar prin care omul poate să se înalțe mai presus de conștiința cotidiană și să manifeste într-un mod spiritual potențialul lui sufletesc. Unul dintre țelurile Magiei Albe este experiența religioasă intensă care, în termenii psihologiei analitice, poate fi numită „identificare cu sinele".

Este vorba despre o prelungire a conștiinței, care astfel depășește cu totul ego-ul conștient. Aleister Crowley, considerat de mulți ca „ultimul mare vrăjitor negru", ne spune că, pentru a fi dobândite „cunoașterea" și „înțelepciunea", este „nevoie să îți păstrezi sufletul tău îndreptat către Sinele tău Suprem".

Aceasta este starea pe care Takuan Soho o numește „înțelepciune nemișcată", starea în care „mintea nu se tulbură", are loc „descentrarea conștiinței, astfel încât aceasta se uită la propriul ei sine". Când va fi atins acest scop – comun *Zen*-ului și Magiei Albe – se presupune că se va realiza și minciuna demonică: *„veți fi ca niște dumnezei"* sau, așa cum spune Takuan Soho: „cel care păstrează înțelepciunea nemișcată va ajunge la starea de divinitate sau Buddha" (persoana în care s-a împlinit cuvântul *„veți fi ca niște dumnezei"* „s-a ridicat de la conștiința cotidiană", a devenit „Domn al Legii" și deja „poartă în sine Universul întreg").

În sistemul lui filosofic, Buddha este cinstit ca o persoană care a ajuns la „eliberarea totală" de viață și de moarte, „a fost iluminat", înțelegând că toate lucrurile sunt reprezentări trecătoare ale „vidului" impersonal și a trecut în starea de *Nirvana,* adică la neexistența unde nu există durere, poruncindu-ne să ne preocupăm și noi „cu sârguință

de mântuirea noastră" din lumea de aici și din presupusele renașteri în aceasta, pentru că „toate lucrurile compuse se descompun".

„Natura lui Buddha" este înțeleasă ca „mintea universală" sau „vidul" sau „plinătatea energiei fără formă", care devine „forme", pe care noi nu trebuie să le abordăm emoțional, nici ca și cum ar fi reale, pentru că de fapt ele nu există, ci sunt doar fenomene trecătoare, desigur, în „cadrul vidului necauzat".

Acestor „forme", ca fenomene trecătoare fără importanță și continuitate, aparținem toți oamenii, potrivit budismului, și valoarea noastră pentru acesta constă în aceea că noi suntem produse ale acestui vid divin și impersonal, care se învârte încontinuu ca o piatră de moară misterioasă metafizică, măcinând personalitățile noastre „trecătoare".

Astfel, ceea ce într-adevăr este cinstit în budism de către deținătorii „înțelepciunii neclintite" – nu de cei care sunt considerați decăzuți și formaliști, având un nivel scăzut de înțelegere – nu este personalitatea „temporară" a lui Buddha, ci înlăturarea, anularea, distrugerea acestei personalități și, prin extindere, a fiecărei personalități.

Aici omul nu este ceva unic și irepetabil, ci ori este rob karmei care îl trage după sine, vrând-nevrând, prin nașteri și morți succesive, uneori ca bărbat, alteori ca femeie etc., fie este un „iluminat", care dobândește dreptul autodispariției totale, pe care poate să o amâne din spirit de sacrificiu, pentru a ne ajuta și pe noi să îl dobândim.

Din acest motiv există expresia de tip *Zen*: „Dacă vreodată îl veți găsi pe Buddha, omorâți-l! Însă nu faceți aceasta înainte să-l găsiți", adică dacă veți dobândi perspectiva lui Buddha și veți fi iluminați ca și acela, lăsați deoparte cultul personalității lui Sintharia. Mai există însă ceva în această vestită „iluminare" (care în taoism este descrisă ca

fiind „unirea cu natura"): înțelegând Buddha, chipurile, cum funcționează lumea, *a devenit stăpân al legii acestei funcționări.* Atunci, după ce a declarat că „pământul mă oferă cerului", au apărut în fața lui „zeii" Indra și Brahma, care i-au cerut să îi învețe Legea (Dharma), confirmând faptul că ei erau inferiori lui, celui iluminat, și aveau nevoie de ajutorul lui. Ca urmare a „iluminării", Buddha a arătat că are un mare dar profetic și, potrivit tradiției, a făcut multe minuni. Rezultatul concret al acestei activități magice a lui Buddha – pe care neoidolatria o descrie ca „ascensiune a vibrației" – este și „adevărul suprem al căii artelor pe care occidentalul le-a numit marțiale".

Exact pentru că era vorba de o transmitere a unor cunoștințe magice prin intermediul unei proceduri de inițiere, lucru care depășea foarte mult dimensiunea simplă combativă, „în urmă cu câteva sute de ani, când tehnica de arte marțiale se afla la în punctul ei culminant. Înscrierea, rămânerea și absolvirea unei școli de arte marțiale era o chestiune foarte dificilă, în urma căreia foarte puțini supraviețuiau. Existau încercări continue, care trebuiau depășite, datini care trebuiau respectate și ceremonii care trebuiau săvârșite – și toate acestea sub amenințarea pedepsei izgonirii imediate. Acum multe dintre șiretlicurile și încercările vechi se folosesc pentru un alt scop: căruia dintre discipoli i se poate încredința cunoașterea cea avansată", menționează Michael Minick, în *Înțelepciunea artelor marțiale Kung Fu*, arătând diferite încercări antice: umiliri ale candidaților, atacuri, urmăriri, încredințarea păzirii banilor etc.

Candidații care erau acceptați primeau un nume nou și școala de arte marțiale devenea familia lor. Pentru ca cineva să absolve școala Shaolin trebuia să treacă examene orale grele, să îi învingă pe colegii lui, să treacă printr-un culoar cu 108 marionete de luptă din lemn, înarmate cu cuțit,

sabie şi ciomag şi să ridice un vas cu mânere încins în foc, în greutate de 500 de kilograme. Altfel, rămânea închis în mănăstire şi nu îi îngăduiau să treacă dincolo de poartă.

Să vedem însă care sunt realizările câtorva maeştri care „au atins calea secretă". În revista *Combat*, nr. 12, maestrul de Chi Kung, Michael Tse, semnează istorisirea de mai jos: „Părinţii lui Wang Liping au avut o mare surpriză când au văzut că taoiştii au venit acasă la ei. Taoiştii s-au recomandat ca fiind Yin Ling şi Song Ling, din sistemul taoist Poarta Dragonului. Le-au spus că au venit în sat ca să caute persoana care va conduce sistemul lor. Amândoi văzuseră în vis un copil care ar fi moştenitorul celei de-a 18-a generaţii a sistemului lor, Poarta Dragonului. În vis li se spusese de asemenea în ce regiune s-ar afla copilul. Astfel că au venit în sat ca să îl caute pe copil şi, în acelaşi timp, puteau şi să îi vindece pe bolnavii din sat. În final taoiştii au descoperit copilul – era Wang Liping – şi, promiţând că îl vor vindeca de o anumită boală şi că nu îl vor împiedica să meargă la şcoală, au început să îl înveţe. În timp ce copilul studia sistemul Poarta Dragonului, a descoperit că acesta cuprindea meditaţie, Chi Kung, tehnici terapeutice, diagnosticarea bolnavilor, I Ching (prezicere), Feng Shui (divinaţie) şi citirea în palmă şi a trăsăturilor feţei. Unele metode erau neobişnuite şi foloseau sunete pentru a vindeca. Într-o zi, după studiu, vremea era foarte rea şi ploua tare. Maestrul a spus: «Liping, pot să opresc ploaia!» Maestrul a ieşit afară în ploaie şi s-a uitat în jur, ca şi cum ar fi inspectat care era situaţia. Apoi, cu degetele de la o mână unite şi ţinându-se de mijloc cu cealaltă mână, a spus ceva şi a făcut un semn spre cer. După puţină vreme nu a mai plouat aşa de tare şi în final ploaia s-a oprit."

Sistemul Poarta Dragonului are o metodă numită „metodă de instruire interioară în tezaurul spiritual al raţiunii".

Ea dezvoltă *capacitatea terapeutică și te face longeviv ca un nemuritor.* Metoda se concentrează mai mult pe *meditație,* pentru a deschide *partea ascunsă a creierului.* Ea dezvoltă potențialul uman pe care de obicei nu îl folosim, al șaselea simț al nostru și inspirația. De asemenea[1], este legat de natură, de cer și de pământ, pentru că *acestea[2] ne dau viață și* Qi.

Acest sistem se conformează proverbului taoist „Cerul și omul devin una". Înseamnă că *omul trebuie să fie în legătură cu natura, cu cerul și cu pământul* (domeniul energetic unitar cosmic). Toate aceste capacități se bazează pe principii taoiste, precum yin și yang, pe cele 5 elemente (pământ, apă, lemn, metal și foc, pe care chinezii le corelau cu cele 5 planete care erau cunoscute pe atunci) și pe pakua (cele 8 diagrame). Astfel, Wang Liping a început dificila călătorie a taoismului, la fel ca și anticii, pentru *a descoperi secretul naturii.*

În lucrarea *Înțelepciunea artelor marțiale* citim despre un tânăr specialist al artelor marțiale care se antrena dur pentru a rupe bambusul cu mâna, așa cum făcea un maestru bătrân. Însă când expertul a reușit să facă aceasta, maestrul îl informează că el însuși poate să rupă bambusul fără să îl atingă. Tânărul declară că nu crede aceasta. „Atunci, luând bătrânul o bucată mare de bambus, a agățat-o de un șnur, care era fixat de tavan. După ce a respirat adânc, fără să scape bambusul din priviri, a scos un strigăt înfricoșător, din adâncul ființei lui. Mâna lui a brăzdat aerul ca o sabie și s-a oprit la cinci centimetri de bucata de bambus care s-a rupt." Umilit și impresionat de această demonstrație, tânărul a cerut să devină ucenicul maestrului.

[1] Poarta Dragonului – dar și fiecare sistem combativ din China *(n.aut.).*

[2] Dumnezeu Cerul și zeița Pământ, așa cum ar spune neoidolatrii *(n.aut).*

Într-o altă istorisire din aceeaşi carte, un specialist în box îl bate pe un pustnic, care „doar i-a atins uşor pieptul". Însă după câteva zile boxerul s-a îmbolnăvit atât de tare, încât a căzut la pat şi nu mai putea vorbi decât cu mare greutate. El a tras atunci concluzia că „lovitura uşoară pe care i-a dat-o bătrânul cu siguranţă îi vătămase un anumit punct vital, astfel încât rezultatele să se vadă mai târziu". Această tehnică se bazează pe „cele aproximativ 240 de puncte de presiune. Momentul zilei stabileşte care puncte anume trebuie folosite pentru rezultate mai mari" (Michael Minik, *Înţelepciunea Kung Fu).* Aşadar, boxerul a trimis pe cineva să îl cheme pe pustnic şi i-a cerut iertare. Atunci acela l-a vindecat şi apoi l-a acceptat ca discipol.

În istorioara cu titlul „Mantia magică", personajul principal este Yang Luchan (1799-1872), maestru de Taijiquan. Într-o seară, acesta a fost atacat de 30 de tâlhari: el i-a lăsat să îi ia portofelul şi a căzut la pământ, înfăşurat în mantia sa şi primind loviturile lor. Însă a doua zi, în timp ce „mulţi dintre aceşti atacatori au căzut bolnavi la pat, iar cei care s-au atins direct de mantia lui au paralizat, Yang Luchan se plimba pe drum deplin sănătos, fără nici o urmă de la bătaia primită". Comentariul din carte este următorul: „Yang a ales să anuleze loviturile lor prin mantia lui magică. În China se spune că astfel de maeştri au ajuns la un nivel în care *Qi*, energia lor interioară, este atât de puternică, încât trupul lor devine invulnerabil, moale ca bumbacul, de neatins. Dimpotrivă, dacă cineva îi atinge, simte puterea unui munte, paralizează ca şi cum ar fi atins de curent de înaltă tensiune."

În cartea *Dincolo de ceea ce este cunoscut* a lui Tri Thong Dang, maestrul Tayan, pe care autorul l-a creat pe baza unor personaje reale, precum Ueshiba Morihei, ne vorbeşte despre *Qi*, despre posibilităţile lui şi despre modul de cultiva-

re a lui. La sfârşit face o demonstraţie care îl lasă fără cuvinte pe Lam, ucenicul lui: „*Qi* se referă la principiul dătător de viaţă al cosmologiei chinezeşti. *Qi* înseamnă respiraţie, abur, aer, curent, fluid vital, putere, dispoziţie sufletească, sentiment, energie umană şi putere spirituală naturală care este în legătură cu sângele şi cu respiraţia. În trecut, majoritatea maeştrilor autentici de arte marţiale erau de asemenea vindecători pricepuţi (maestrul Tayan speră că artele marţiale vor redeveni parte a artelor terapeutice). Cultivând *Qi*, se pot vindeca: vânătăile, durerea musculară, oasele fracturate, durerile articulare, hipertensiunea, bolile cardiace, diabetul, ulcerul de stomac şi mai multe feluri de cancer. Pentru cultivarea *Qi*-ului este nevoie de întreaga relaxare şi liniştire a creierului, care include exerciţii statice şi dinamice. *Qi* permite o puternică influenţă a creierului asupra materiei. Deţinătorii tehnicii pot să mute lucruri fără să le atingă. De exemplu, să îşi folosească *Qi*-ul interior pentru a aprinde un bec fluorescent, să provoace prin *Qi*-ul lor anestezia diferitelor părţi ale trupului unui bolnav în timpul unei intervenţii chirurgicale."

În continuare, Tayan „îşi extinde *Qi*-ul interior prin palma lui stângă, cu degetele îndreptate spre Lam, care şade trei metri mai încolo. Lam simte o zguduire puternică şi o mare presiune pe piept, ceea ce îl face să cadă pe spate de pe scaun, cu ochii holbaţi de uimire. Lam închide ochii, respiră adânc şi absoarbe puterea nevăzută care pare acum că umple camera de antrenament".

Profesorul John Stevens a scris biografia lui Ueshiba Morihei (*Abundant Peace*, Editura Shambhalla), unul dintre maeştrii de arte marţiale care au fost modele pentru „crearea" lui Tayan. Din această carte, K. Dervenis a publicat în greacă următoarea „anecdotă istorică", într-un articol de-al lui în revista *Budo şi sport*: „Ucenicii l-au în-

trebat pe Morihei dacă succesele acelor Ninja cunoscuți în istorie au fost adevărate. «Ați văzut multe filme, le-a spus Ueshiba. Luați sabia voastră de lemn și vă voi face o demonstrație de Ninjutsu adevărat.» Zece oameni l-au înconjurat pe Morihei în centrul *dojo*-ului și l-au atacat în același timp. Au simțit un curent de aer puternic, în timp ce Morihei a dispărut și apoi s-au dat șapte metri înapoi pentru a-l respinge. Când discipolii i-au cerut să repete aceasta, Ueshiba s-a mâniat. «Încercați să mă omorâți!», a strigat el. «De fiecare dată când cineva folosește astfel de tehnici, energia care se consumă îi scurtează viața cu câte cinci ani!» În Ninjutsu se folosește meditația Kuji Kiri care, conform actualului Soken (conducătorul sistemului) de Ninjutsu, Masaaki Hatsumi, «dezvoltă instincte asemănătoare cu cele ale animalelor în ceea ce privește promptitudinea reacțiilor, perceperea pericolului în întuneric, capacități de hipnotizare și de paralizie a adversarului, stăpânire de sine și putere de gândire în situații-limită, precum și citirea gândurilor adversarului și capacități de prevedere a acțiunilor acestuia»."

Toate aceste lucruri provoacă fără îndoială senzație, însă ne și pun pe gânduri. Mai ales își fac probleme cei care au în vedere ceremonialul magic al lui Abramelin, în care se menționează că din clipa în care vrăjitorul va încheia înțelegerea cu cei patru prinți (Lucifer, Astaroth, Beelzebuth, Asmodai) este de ajuns ca el să facă un singur semn, o invocare interioară sau este de ajuns un gând ca aceștia să îndeplinească imediat porunca lui.

De asemenea, alții nu au nici o îndoială despre cine este vorba și subliniază că în *Sinaxar* sunt menționate „succese" vrăjitorești chiar mai zguduitoare: vrăjitorul Iliodor, datorită colaboratorului lui, demonul Gaspar, a mutat într-o zi o corabie întreagă, cu tot cu pasagerii ei, din Sicilia până la

Constantinopol, când de fapt era nevoie de o călătorie de 30 de zile pentru a ajunge acolo!

Alte fenomene de nedescris s-au petrecut în urmă cu câțiva ani în Sfântul Munte Athos, când un tânăr grec, convertit în budism într-o mănăstire din Tibet, a venit să îi arate Cuviosului Paisie Aghioritul „capacitățile" lui, dar nu a reușit, moment în care colaboratorii lui nevăzuți și-au revărsat furia asupra tânărului pentru nereușita lor, bătându-l cu sălbăticie înaintea privirilor celorlalți pelerini.

Este adevărat că există maeștri de arte marțiale care știu de unde provin anumite capacități „supranaturale" – și, desigur, nu așteptați ca mulți dintre ei să vă spună aceasta. Însă majoritatea sunt confuzi, atribuind unele dintre aceste fenomene unor puteri demonice și acceptând, în cazul altora, modul de interpretare oficial pe care maeștrii orientali îl afirmă în exterior, pe bună dreptate după opinia lor, de vreme ce aceasta învață și religia lor.

Literalmente acest mod de interpretare este impus omului, când acesta, pentru a avea rezultate în tehnica lui de arte marțiale, este chemat să folosească tehnici ale imaginației, care de obicei îl conving despre „realitatea" învățăturii. El urmează o dogmă religioasă fundamentală, așa cum se menționează în lucrarea *Zen-ul în artele marțiale*: „*Qi* este definit ca energia sau puterea interioară care izvorăște din centrul energetic al stomacului și prin intermediul expirației poate să fie îndreptat spre direcții din afara trupului. De exemplu, *Qi* poate să producă trupului o greutate egală cu zero sau una foarte mare. Discipolii care studiază sistemul Aikido și cei care practică *Zen* cred că tot *Qi*-ul și toată energia universului curg prin ei prin intermediul acestui «punct unic» și apoi se transmit în toate direcțiile. Dacă reușești să controlezi acest centru energetic al stomacului și să ai întotdeauna un centru de

greutate, atunci tu și universul deveniți una (pur și simplu!) și în același timp dobândești și o cunoaștere directă și întreagă despre legătura dintre trup și energia cosmică."

Așadar, după ce a fost exprimată învățătura de credință de mai sus, nu mai rămâne decât aplicarea tehnicii care îi va convinge pe credulii – și, de ce nu, și pe cei neîncrezători – despre „adevărul" pe care se zice că îl conține. Desigur, este vorba despre o tehnică de imaginație sau de autoproiecție: „Consideră că pântecele tău este ca o supapă prin care trece apă – sau *Qi* – spre toate membrele tale. Când supapa este deschisă la maxim, este pompată mai multă apă (sau energie) prin intermediul mâinilor și picioarelor tale. Închipuiește-ți, așadar, că toată energia ta se concentrează numai într-un punct al trupului tău, în cavitatea ta abdominală și se îndreaptă în jos prin picioarele tale și în sus prin intermediul bustului și al mâinilor tale, spre capul tău. Apoi încearcă să direcționezi această energie cu mintea ta și prin intermediul trupului tău oriunde vrei. Dacă reușești aceasta, poți să spui că ți-ai mărit *Qi*-ul tău. *Qi* poate să se îndrepte în orice direcție și depinde exclusiv de ce anume tu dorești să faci."

Merită să comentăm puțin mai mult violența ascunsă, de tip comercial, care pândește în exercițiul de mai sus: începutul lui este desigur o poruncă: „consideră" că orice fenomen fantastic se poate întâmpla în realitate. Urmează o observație cu totul logică, care ține ocupată mintea astfel încât, acceptând-o, să nu aibă timp creierul să prelucreze porunca de mai sus, drept care poate ar și cere, pentru a fi convins, să vadă ceva mai palpabil decât o tehnică de imaginație: „Când supapa este deschisă, ea pompează mai multă apă."

Da, mintea este de acord cu aceasta, într-adevăr așa funcționează pompele și în același timp introduce, fără să îl gândească, neprelucrat am spune, mesajul: „Mâinile și picioa-

rele tale primesc energia de la o supapă care există cu adevărat în stomacul tău." Urmează a doua poruncă, a cărei îndeplinire presupune acceptarea mesajului de mai sus: „Imaginează-ți că ceea ce ai acceptat se întâmplă în felul următor."

În continuare se cere o participare mai activă a celui care execută exercițiul și care până acum și-a dat doar pur și simplu consimțământul, astfel încât el nu se mai simte ca cineva care execută ordine: „străduiește-te să orientezi", să devii stăpân al acestui fenomen care, vrei-nu vrei, se întâmplă înlăuntrul tău așa cum ți-am descris.

Urmează și un îndemn mai indirect, sub forma unei recompense: dacă reușești aceasta, adică dacă ești capabil de așa ceva, vei reuși ceva foarte important, dacă nu, vei da greș, însă acest lucru nici nu îl discutăm măcar. Și, desigur, asul este scos la urmă: dacă faci tot ceea ce am spus, vei avea o mare putere în stăpânirea ta și cu aceasta vei face tot ceea ce vrei. *„Și veți fi ca Dumnezeu."*

Joe Hyams, care a fost învățat cele de mai sus, le-a sintetizat în felul următor: „Este suficient ca cineva să știe că există *Qi*, că deține o putere interioară care îi lărgește în mod automat capacitățile sale. Și numai cunoscând cineva că există *Qi* în noi toți, îi dă acestuia putere."

Astfel deci, prin autosugestie, omul se sprijină cu încredere în sine pe ideea propriei puteri personale, așa cum altădată se sprijinea cu încredere pe purtarea de grijă a lui Dumnezeu. În orice caz, este adevărat că Joe Hyams și-a permis luxul să învețe că acest exercițiu se face pentru ca omul să se convingă de existența lui *Qi*, pentru că sunt mulți maeștri care îi pun pe discipolii lor să facă exerciții de autoproiecție fără prea multe explicații sau explicațiile vin după exerciții, drept care sunt reduse la minim posibilele împotriviri și dogma este acceptată mai ușor, iar discipolul o consideră ca fiind o constatare proprie.

Poate că aici trebuie să se accentueze faptul că lipsa pregătirii teologice în legătură cu rolul imaginației și cu alte asemenea subiecte sensibile îl lasă pe om expus multor influențe demonice. Este adevărat că Ortodoxia nu a negat niciodată existența energiei în univers, care este rezultatul purtării de grijă conservatoare a lui Dumnezeu față de acesta. Însă omul nu poate să o folosească așa cum vrea, prin anumite tehnici, pentru că depinde de voința liberă a lui Dumnezeu cum vrea Acesta să conserve universul și, așa cum este cunoscut, Dumnezeu nu poate fi constrâns, iar în teologia ortodoxă există o separare clară între energia conservatoare și cea mântuitoare a lui Dumnezeu. Nu este același lucru, ci sunt diferite: faptul că Dumnezeu dă creaturilor Lui viață, sănătate, pâinea cea de toate zilele etc. nu înseamnă că urmează să Se unească cu ele în veșnicie, nici că cei care au sănătate și putere au acestea pentru că ei fac voia Lui. Aceste daruri sunt oferite spre folosul sufletului fiecărui om, folos pe care numai Dumnezeu îl cunoaște, și sunt mulți cei care, chiar dacă și-au câștigat mântuirea, nu s-au bucurat de sănătate și de putere lumească în viața lor de pe pământ.

Chiar și dacă, în mod ipotetic, omul ar putea să fie stăpân pe energia prin care se conservă natura – așa cum l-a instigat satana pe om să facă, sfătuindu-l să mănânce fructul oprit –, nu ar putea să își transforme firea lui creată, care funcționează în anumite cadre concrete, în fire necreată și nemărginită, așa cum este cea a lui Dumnezeu. Însă filosofiile orientale, prin prezentarea lui Dumnezeu ca fiind impersonal și prin confundarea celor două moduri de acțiune diferite ale Lui, îl fac pe om să creadă că prin anumite tehnici – ușoare sau dificile, nu are neapărat importanță cum sunt – el poate să Îl aibă pe Dumnezeu la dispoziția lui și să Îi ia locul. Mai mult, „unirea cu universul", cu „energia cosmică" și alte lucruri răsunătoare, pe

care se spune că le reușește cel care își dobândește un centru de greutate, are un înțeles cu totul diferit pentru aceste filosofii față de sensul pe care îl are în Ortodoxie unirea omului cu Dumnezeu.

În Ortodoxie este vorba despre o unire plină de iubire dintre două persoane diferite, în care nici una nu își pierde conștiința de sine și caracterul ei diferit și între ele există comuniune, relație, schimb de iubire, în vreme ce în filosofiile orientale este vorba despre dizolvarea și absorbirea omului de ceva impersonal, care nu nutrește nici un pic de iubire față de el. Vestita „identificare" sau „unire" presupune singurătatea absolută a omului, care se are doar pe sine pentru a comunica și, chiar mai rău, presupune dispariția și distrugerea omului.

Însă, pentru că de obicei nu există fum fără foc, iar minciunile se bazează pe un fundament real, ce este acest Tan Tien sau Kikai Tanten (ocean de energie), care în Japonia se numește *Hara* și de ce locul lui este considerat a fi cu cinci degete mai jos de ombilic? De fapt acolo se află centrul de greutate al trupului omenesc, „linia lui de aur", de aceea folosirea lui în mod corespunzător are importanță fundamentală pentru o poziție corectă, care îi permite luptătorului să suporte lovituri puternice, căzături etc. sau să realizeze atacuri puternice și precise. În afară de aceasta, punctul respectiv are legătură cu glandele suprarenale, cu glandele care secretă adrenalina. Acest hormon ajută la buna funcționare a reflexelor, provoacă hiperactivitate și dă senzația de putere și de promptitudine. Când omul încearcă prin voința lui să influențeze anumite puncte care secretă hormoni și îi transmit în sânge, aceasta având repercusiuni asupra funcționării organismului lui, poate să ia drept supranatural un fenomen cu totul natural pe care nu știe cum să îl explice altfel și să greșească în ceea ce

privește semnificația lui adevărată. Aceasta era valabil mai ales pentru perioada în care au fost create simbolismele și termenii despre „centrele de energie", în timp ce în India și în China anatomia era interzisă și nu exista o imagine clară a interiorului trupului omenesc.

Tehnicile de proiecție care au legătură cu Tan Tien sunt o parte integrantă a yoga taoistă și sunt practicate cel mai mult în școlile de arte marțiale. Însă yoga taoistă – al cărei maestru foarte cunoscut este Mantak Chia și care este reprezentată în Grecia de Panaghiotis Kontaxakis – vorbește și despre alte centre în afară de Tan Tien: conform acestei școli de yoga există un centru de energie în dreptul gâtului, care are legătură în principal cu tiroida, dar și unul între ochi, care are legătură cu hipofiza ș.a.

Aceste centre sunt aproximativ aceleași cu chakrele hinduse, iar tipul de meditație pe care îl învață Chia, numit „traiectorie microcosmică", seamănă surprinzător de mult cu „spirala lui Kundalini". Este vorba despre o metodă prin care șarpele legendar Kundalini, despre care se presupune că doarme încolăcit la baza coccisului uman, se trezește și se ridică pe coloana vertebrală până la „chakra celui de-al treilea ochi", care se află între ochi. Prin această presupusă activare a chakrei „celui de-al treilea ochi", a acestui ochi imaginar al intuiției, cel care meditează nădăjduiește să devină vizionar. Acum Kundalini trebuie să se întoarcă din nou la baza lui și să fie reciclat prin „canalele" Ida și Pingala. Această meditație este în general periculoasă și adesea duce la nebunie, *chiar și dacă pe discipol l-a învățat și îl supraveghează un guru sau un maestru care o folosește el însuși fără să fi pățit ceva din cauza ei.*

Astfel, guru Maharishi Mahesh Yogi a declarat cu cinism că unii pot să ajungă la psihiatrie, însă în final vom reuși să îl supunem pe Kundalini! Cei care cercetează științific acest

subiect spun că această meditație „se joacă" cu sistemul nervos, cu cel simpatic și cu cel parasimpatic, cu „generatorul" organismului. Fostul guru Rabindranath Maharaj caracterizează Kundalini Yoga drept „unirea cu Brahman prin intermediul siddhi, adică al puterilor demonice".

Tehnicile Hatha Yoga – și ale altor feluri de yoga – se învață de către mulți maeștri în paralel cu tehnicile de luptă, „pentru o stare fizică mai bună și pentru o folosire mai eficace a energiei". În lucrarea *Istoria magiei albe* citim că Hatha Yoga „este mult mai mult decât niște simple exerciții fizice: ea conține proiecții complexe, respirații și tehnici ale folosirii mușchilor, care au ca scop să înrâurească conștient echilibrul glandelor endocrine și sistemul nervos autonom", în timp ce Ernest Egerton Wood (1883-1965) menționează că toate pozițiile ei sunt foarte periculoase.

În cartea *Dincolo de cunoscut* citim că „pentru a fi trezit *Qi*-ul inactiv este nevoie de 100 de zile; de asemenea sunt necesare 100 de zile pentru ca *Qi* să circule prin trup". Potrivit taoismului, circulația lui se face prin intermediul unor canale speciale din interiorul trupului, care se numesc „meridiane", și curgerea lui poate să fie influențată, înlesnită în anumite puncte, dobândindu-se astfel sănătate, sau poate fi împiedicat, având ca rezultat boala. În aceste puncte specialiștii în lupte îl lovesc pe adversar, acupunctorii înfig acele, practicanții Shiatsu fac masaje și „bioenergeticienii" trimit energie.

Maestrul de Wing Chun Kung Fu, M. Papadonakis, ne vorbește despre meditația asupra „meridianelor": „Mai întâi trebuie găsită o poziție relaxantă, cu coloana vertebrală dreaptă, astfel încât umerii să fie într-o poziție normală. Mintea noastră trebuie să fie limpede, îndreptându-ne

atenţia spre meridianul plămânului. Să însemnăm cu arătătorul şi cu degetul mijlociu meridianul plămânului[1] şi să fim atenţi la senzaţiile care sunt rezultatul acestei metode. Să urmărim mintal curgerea energiei, care se roteşte în jurul meridianului plămânului. Apoi repetaţi această procedură deasupra marelui meridian al intestinului, care are o curgere intensă de energie" (evident, conform cărţii respective). Domnul Papadonakis asigură faptul că dacă „cunoaştem care este cursul energiei în trup", cu alte cuvinte, înarmaţi cu această teorie, şi dacă o învăţăm bine, „putem să câştigăm longevitatea cea mult dorită".

În legătură cu „meridianele" şi cu „punctele vitale" s-au făcut multe studii de către oamenii de ştiinţă şi mai ales de către neurologi. Însă chiar şi cei care practică acupunctura pe pacienţi recunosc în majoritatea lor că „meridianele acupuncturii chinezeşti nu au o realitate materială sau anatomică".

Alţii corelează meridianele de funcţionarea neuro-transmiţătorilor, a neuronilor şi a alcătuirii sub formă de reţea neuronală a creierului sau vorbesc, este adevărat că destul de neclar, despre experienţe cu radioizotopi, care demonstrează existenţa lor. Doctorul Athanasie Avramidis, în lucrarea cu titlul *Acupunctura din prisma ştiinţei medicale*, spune despre această temă următoarele: „Acupunctorii vorbesc despre «canale energetice». Acestea însă sunt şi pentru ei înşişi cu totul ipotetice, iar din punct de vedere ştiinţific sunt inexistente, fără nici un fundament funcţional anatomic demonstrat. Punctele de acupunctură nu au nici un fundament organic, sunt ipotetice şi nu există nici o dovadă că aceste puncte produc anumite transformări fiziologice, fizico-chimice sau fizico-electrice de vreun fel, nici că ele conduc sau «curg» undeva, printr-un sistem vascu-

[1] Aşa cum am văzut schiţat clar într-o carte *(n.aut.)*.

lar principal sau secundar, care de fapt este inexistent. Nu este demonstrat faptul că energia există undeva, decât în imaginația și în presupunerile acupunctorilor."

Eu, personal, am făcut acupunctură, fără să văd nici o schimbare negativă, nici vreuna pozitivă a sănătății mele, ci numai o consolidare mai puternică a ideilor orientale înlăuntrul meu. Potrivit discuției pe care am avut-o pe tema acupuncturii cu neurofiziologul Konstantakakis, acupunctura are efect în unele cazuri – nu în toate –, însă nu s-a stabilit cu exactitate din punct de vedere științific pe ce se bazează acțiunea ei, nici dacă au avut loc testele necesare care se fac pentru testarea și celui mai simplu medicament, înainte ca acesta să circule pe piață.

În orice caz, este impresionant faptul că teoria acupuncturii a fost impusă în China prin lege de legendarul Huangdi, Împăratul Galben, care împreună cu un ministru de-al lui au scris *Nei King*, care este până astăzi – după 2000 de ani de la scrierea ei – considerată ca fiind „cartea sfântă" a acupuncturii. În paralel cu impunerea teoriei lui medicale, Huangdi a interzis folosirea oricărei altei metode terapeutice.

Unii se vor întreba aici: dacă meridianele și punctele vitale sunt inexistente, iar energia *Qi* este o ipoteză care provine din înțelegerea eronată a altor fenomene, de ce specialiștii în lupte sunt afectați atât de mult când primesc o lovitură într-un punct vital (aici se au în vedere numai semnele de acupunctură și nu ținte precum gâtul, diafragma, organele genitale sau puncte care au legătură cu terminațiile nervoase)? În parte acest lucru se explică prin autosugestie, mai ales că aceste puncte constituie un cod de noțiuni acceptat de toți cei care cred în acest cod.

Mai înainte am văzut cum sunt pregătite sistematic experiențe asemănătoare, prin folosirea practicilor de

proiecție. Un rol major în acceptarea unor astfel de teorii – care în fond reprezintă niște dogme religioase – îl joacă faptul că ele se învață de la un maestru pe care discipolul îl respectă și îl cinstește: așa cum spun teoriile psihologice și așa cum o confirmă și experiența, maestrul îl influențează mult pe discipol și devine model pentru acesta.

Gândiți-vă cât de mult poate să crească influența lui dacă discipolul însetează după „cunoaștere" de tip metafizic, dacă este tânăr sau dacă, din cauza caracterului sau a situației lui familiale, caută să prindă rădăcini undeva! De asemenea, dacă maestrul dă dovadă de anumite însușiri „supranaturale", spunând că acestea le datorează controlului energiei și folosirii „punctelor", este greu ca un discipol neinformat să nu îl creadă.

La anumite popoare este ceva obișnuit să i se spună cuiva că cutare mag i-a făcut vrăji ca să moară. Atunci omul cade în depresie, adesea refuză să mănânce și în majoritatea cazurilor el chiar moare cu adevărat. Mai mult, potrivit mărturiei psihiatrului P. Valavanis, adesea se întâmplă să vină cineva la spital după ce a avut o criză de isterie sau suferind de dureri puternice și să ceară să i se facă o injecție cu un sedativ sau un calmant. I se face injecția, însă fără ca bolnavul să știe, în ea este doar simplu ser fiziologic și nu medicament. Cu toate acestea, omul se calmează și se liniștește. Acesta este vestitul efect placebo sau medicamentul fictiv, a cărui folosire a contribuit la ameliorarea și chiar la vindecarea unor cazuri de cancer! În astfel de situații, eficacitatea pe care o au „vrăjile" și „medicamentul" se datorează exact faptului că omul respectiv crede în ele.

Desigur, această influență reciprocă a sufletului și a trupului nu poate să facă totul, însă tuturor doctorilor le este cunoscut cât de important este pentru bolnav a crede că

starea lui se poate ameliora. Însă, în cazurile în care avem de-a face cu „proiecții magnetice" sau cu „atacuri energetice" de la distanță, când victima se simte rău sau chiar se îmbolnăvește fără să știe ce se întâmplă (și aceste „dueluri" nu sunt neobișnuite în spațiul artelor marțiale) – atunci este vorba mai ales de o intervenție demonică sau cel atacat a invocat în mod conștient anumiți demoni ori își închipuie că el „își transmite energia".

Alt fapt care contribuie la a crede cel instruit că energia *Qi* există și ea curge prin anumite canale este rezultatul exercițiilor de respirație. Adesea în anumite școli de arte marțiale mai întâi se învață exercițiile de respirație – care par a fi inofensive –, iar teoria despre *Qi* se predă mai târziu. Iată un simplu exercițiu de respirație, așa cum îl învăța Joe Hyams: „Imaginați-vă că aerul pe care îl respirați este o ceață și vizualizați-o cum intră prin nas și prin laringe înspre partea de jos a abdomenului vostru. Apoi lăsați-l să circule acolo și prin întreg trupul vostru. Imaginați-vă cum trece prin diferite canale și prin meridianele corpului vostru. Când expirați, să vedeți ceața care iese din gura voastră. La început veți depune un mare efort ca să reușiți aceasta și veți începe să gâfâiți. Dacă pierdeți ritmul, începeți iarăși de la capăt."

Este cunoscut cât de mult contribuie respirația corectă, profundă la starea bună de sănătate și la vitalitatea organismului, precum și faptul că majoritatea oamenilor respiră în mod superficial și fără profunzime. Așadar, atunci când începe să se dea importanță respirației, sângele circulă mai bine și organismul se revigorează, iar arderile[1] se măresc. Astfel, omul se simte mai plin de viață și întinerit.

Din acest motiv, în lucrarea *Tainele artelor marțiale ale templului Shaolin* citim că „plămânii sunt depozitele aerului

[1] De calorii, de grăsimi *(n.trad.)*.

și aerul este stăpânul puterii. A avea plămâni buni înseamnă a avea multă putere. Plămâni slabi, putere puțină. Luptătorii nordici considerau respirația ca prima condiție pentru dobândirea puterii fizice. Un om neputincios, după zece ani de exerciții de respirație, poate să ridice o greutate de câteva sute de kilograme. Respirația îi dă putere în mâini".

Mulți atleți, mai ales alergătorii și halterofilii, ar avea ce spune în legătură cu necesitatea unei respirații corecte. Aceeași carte corelează „energia *Qi*" cu circulația sângelui: „Nu îngădui minții tale să hoinărească în timpul exercițiului. Dacă faci aceasta, vei împiedica circulația lui *Qi* și a sângelui. Altminteri *Qi* și sângele vor circula în armonie perfectă cu circulația ta. Atunci vei putea să îți orientezi *Qi*-ul spre oricare parte a trupului tău. Voința ta direcționează *Qi*-ul, care este însoțit de putere. Atunci chiar și numai o atingere a adversarului de către tine poate să îi fie acestuia fatală."

Din păcate însă, dacă voința este responsabilă pentru direcția puterii, pentru lovituri mortale de acest fel, pentru electrizări, pentru obiecte care se rup de la distanță, lămpi fluorescente care se aprind etc. nu este responsabil *Qi*-ul semi-imaginar, ci alte puteri. Dovadă este faptul că fenomene asemănătoare afectează persoane care nu și-au antrenat respirația sau voința, însă se ocupă cu vreo formă fățișă de magie, cu invocări de demoni și cu *ritualuri sataniste*. Și în lucrarea *Secretele artelor marțiale* sunt amintiți unii care „spun în șoaptă continuu cuvinte magice legate de *Qi*", însă nu îndeplinesc toate condițiile cerute de acesta.

Există și alte înțelegeri eronate legate de *energie*, care sunt puțin amuzante: un prieten de-al meu care s-a ocupat mulți ani cu artele marțiale mi-a spus că mulți interpretează drept „curente energetice" amorțirile și mișcările reflexe pe care le provoacă folosirea îndelungată a pozițiilor incomode de meditație.

De asemenea, Ioan Garandzonis, fost conducător al *Noii Acropole* din Tesalonic, care a predat arte marțiale vreme de mulți ani, s-a referit la o „complicitate", prin care mulți susțin cu ipocrizie că într-adevăr au simțit acea vestită „energie" (și în final ei chiar se conving pe sine de aceasta), ca să nu pară că sunt inferiori față de ceilalți.

Așa cum am văzut, strigătul *Kiai* are legătură cu energia *Qi* sau *Ki*. Potrivit maestrului de arte marțiale Michel Echenique, maestrului de *Zen* Takuan Soho și altora, într-un duel va câștiga cel mai „eliberat", adică cel care are „minte" golită și nu se teme de moarte, cel care „nu are vreo slăbiciune în concentrarea lui". În acest sens, o istorioară din *Înțelepciunea artelor marțiale* capătă un interes deosebit: în aceasta un maestru priceput se duelează cu un servitor, care nu este atât de pregătit, însă este mai eliberat – pentru că „nu are nici o speranță că va rămâne în viață".

„Foarte repede stăpânul a ajuns într-o poziție dificilă. Slujitorul, eliberat de legăturile lui mintale, l-a atacat fără să mai țină seama de corpul lui și s-a aruncat cu totul în luptă. Stăpânul a ajuns în final cu spatele la zid; își pierdea superioritatea. Concentrându-și toată energia lui, maestrul a scos un țipăt și i-a dat o lovitură înfricoșătoare adversarului său. Mai târziu, stăpânul a mărturisit ucenicilor lui: «Ce luptă disperată a fost aceasta! Am fost pe punctul de a fi învins de acest slujitor. Vă doresc să nu fie nevoie niciodată să luptați cu cineva care este condamnat la moarte și nu mai are nimic de pierdut»."

Un discipol l-a întrebat: „Când l-ați lovit pe slujitor ați descoperit o slăbiciune în concentrarea lui?" „Nu avea nici o slăbiciune și numai ca prin minune l-am lovit. Probabil că strigătul *Kiai* pe care l-am scos a fost cauza." În primul rând, pare ciudat cum strigătul *Kiai* reușește să „facă minuni", răsturnând rezultatul pe care trebuia, conform *Zen*,

să îl aibă acea luptă, de vreme ce *Qi* este mai mult sau mai puțin o ipoteză imaginară și cel învins „nu are nici o lipsă în concentrarea lui".

Însă strigătul *Kiai* este încadrat de către Michel Echenique în tehnicile magice, în vreme ce instructorul Likurgos de Jeet Kune Do a declarat într-o emisiune radiofonică faptul că unii maeștri îl folosesc rar, numai când este nevoie de el.

După aceste declarații și clasificări, nu este ciudat că mulți corelează folosirea lui *Kiai* de cuvintele și frazele simbolice de putere pe care le folosește magia și de cele scrise în cartea lui Abramelin despre invocări, pe care numai vrăjitorul și colaboratorul (sau colaboratorii) lui nevăzut le înțeleg?

Fiecare îndeletnicire cu magia provoacă dependență, chiar dacă practicantul ei nu știe că se ocupă cu ea. Însă exersarea artelor marțiale, care are drept scop automatizarea mișcărilor, înlesnește chiar mai mult ajungerea la dependență a practicantului. La aceasta contribuie și faptul că antrenamentul trebuie să fie des și constant pentru a exista progres al nivelului combativ, prin urmare repetarea deasă sau știința mișcărilor devine mod de viață. Se înțelege cu ușurință că este aproape imposibil să nu se înrădăcineze în viața sufletească a practicantului sensuri care se exprimă prin mișcări, pentru că dacă o imagine spune cât mii de cuvinte, oare câte cuvinte spune o mișcare?

Astfel se observă fenomenul că practicanții artelor marțiale adoptă adesea o anumită atitudine de viață pe care la început nu au avut dispoziția sufletească de a o urma – și de multe ori această atitudine include în ea și filosofia de tip magic a artelor marțiale, pe care mulți o prezintă ca fiind științifică.

Este ceva des întâlnit ca unii să se îndrepte spre credința creștină, însă să nu poată să se elibereze de artele marțiale și să persiste în săvârșirea acestor mișcări în esență ceremoniale, care se bazează pe succesiunea dintre yin și yang. Într-adevăr, este greu să slujească cineva la doi domni – și adesea este chiar mai greu să sesizeze că este vorba într-adevăr de doi stăpâni diferiți.

Gheorghe Elevsiniotis, reprezentantul în Grecia al sistemului japonez Shorinji Ryu Karate, accentuează într-un articol de-al lui în revista *Kumite* că „curățirea" părții sportive a artelor marțiale de „religiozitatea orientală" și de „structurile ei ascunse și secrete este cu adevărat o problemă dificilă, iar în unele situații chiar imposibilă".

Nu puțini sunt specialiștii de arte marțiale care – amăgiți de „structurile lor ascunse și tainice" și care încearcă, poate, să se convingă de faptul că ei nu își abandonează propria tradiție religioasă – au legat în mintea lor cele imposibil de legat: pe Hristos cu yoga, cu *Qi*, cu numerologia, cu astrologia și cu alte născociri ale diavolului părut logice sau nu, crezând că cineva poate să fie creștin și să conteze în același timp și pe ajutorul acestora. Unii nu cunosc nici scopul meditației și îl confundă cu rugăciunea! La aceasta contribuie neștiința – sau știința superficială – în ceea ce privește teologia creștină și duhul sincretist pe care îl cultivă New Age, care este exprimat și prin articolele publicate în revistele de arte marțiale.

Astfel, în numărul al doilea al revistei *Kumite* citim un articol care ne informează că în artele marțiale există cunoaștere, pe care ne îndeamnă să o căutăm până o vom găsi – însuși autorul articolului a căutat maestrul potrivit până când a ajuns la vârsta de 35 de ani.

Condiția pentru ca artele marțiale „să nu fie distruse" este exersarea meditației care, potrivit autorului, nu

are nimic religios de la sine, ci este încărcată cu diferite învățături de credință. Doar că un profesor de cardiologie, care a devenit apoi director al Universității Harvard, a studiat „metodele de meditație ale budiștilor, creștinilor, musulmanilor etc." și a constatat că ele au elemente comune, ca de exemplu schimbarea pulsului cardiac.

Așadar, concluzionează autorul articolului, meditația este științifică la fel ca și neurofiziologia și „nu are nimic străin sau demonic în ea, așa cum cred mulți". În continuare, el susține că Ortodoxia are propria metodă meditativă, adică rugăciunea inimii (*Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!*), în timpul căreia rugătorul „își concentrează atenția asupra respirației" și are în mintea sa „icoana lui Iisus", în vreme ce „nivelul de disciplină deplină a artelor marțiale" este cel al lipsei gândirii (vezi *Distrugerea artelor marțiale și cum poate fi ea evitată,* de K. Dervenis).

Fără îndoială, cineva care s-a ocupat cu adevărat cu rugăciunea – și nu cu o stare meditativă pe care unii o iau drept rugăciune – înțelege cât de departe de realitate este acest articol. Mai întâi de orice, atenția în vremea rugăciunii se îndreaptă spre Celălalt, spre Dumnezeu, nu spre un „sine interior" care se zice că suferă de ignoranță, nici spre un mijloc ajutător cum este respirația. Dacă unii părinți duhovnicești recomandă expirația în timpul rostirii celei de-a doua părți a rugăciunii inimii, în cazul în care omul respectiv are mari greutăți în a-și aduna mintea, majoritatea Părinților spun să nu dăm nici o importanță respirației, atrăgând atenția desigur că lucrul acesta poate să fie periculos pentru sănătate. De asemenea, în timpul rugăciunii inimii, trebuie să se evite folosirea oricărei imagini, mintală sau senzorială. Desigur, „rugăciunea" poate fi folosită ca o mantră: când cineva nu are sentimentul că se adresează Împăratului tuturor, poate foarte bine să ros-

tească numele lui Iisus ca „o sămânță a deșteptării" (potrivit lui Takuan Soho). Atunci scopul lui este ca după ce „se va trezi", chiar crezând că Dumnezeu Cel personal este doar o idee a unor minți inferioare și neluminate, să „Îl ucidă" pe Hristos, la fel cum l-ar „omorî" și pe Buddha, mai ales că îi consideră „figuri" a căror folosire slujește evoluției noastre!

Pentru cel care acceptă învățătura lui Bodhidharma, „adevărul infinit este cu totul deschis, nimic nu este sfânt", nu există nimic despre care ar putea să se spună că este „cu totul sfânt", ci există două aprecieri referitoare la Hristos: una spune că El este o „personalitate", fără nici o valoare sacră, cealaltă spune că Hristos este sfânt la fel ca și un țânțar sau o pietricică!

Cel care meditează se adună în sine ca să găsească acolo „puterea cea ascunsă", „înțelepciunea uitată", „legătura cu universul" și altele asemenea. Dimpotrivă, cel care se roagă își adună părțile sinelui său ca să se ofere pe sine în întregime lui Dumnezeu, pentru că este vorba despre o *legătură de iubire* în care trebuie să fie cu desăvârșire credincios. El știe însă că chiar și „adunarea" aceasta a sinelui său se datorează harului lui Dumnezeu, nu *propriei lui străduințe.*

Concentrarea în gol constituie o disprețuire a lui Dumnezeu, Care precizează în cartea *Leviticul* că nu a spus să Îl căutăm în haos, ne cheamă să Îl iubim cu toată inima noastră, cu tot sufletul și cu tot cugetul nostru, rugându-ne neîncetat.

În situația în care cel care meditează se concentrează la tot ceea ce el face – adică la meditația cinetică –, ideea principală este că nu *există nimic mai important decât ceea ce face el,* de vreme ce el însuși, ca parte a lui „dumnezeu", săvârșește acte dumnezeiești. Sensul – cel nu atât de ascuns – din spatele concentrării la acțiuni, la mișcări etc. este că

omul nu are nevoie să recurgă la Dumnezeu și prin această practică el face ca și satana, care n-a ascultat că: *„Eu sunt Dumnezeu și nu este altul în afară de Mine."*

În plus, disprețul față de procesul gândirii logice constituie o disprețuire indirectă față de Dumnezeu, căci rațiunea este darul divin care îl deosebește pe om de animale. Prăpastia care desparte teologia creștină de cea hindo-budistă se vede foarte clar din diferența de conținut dintre rugăciunea inimii și „mantră": „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă" este rugăciunea care adesea se folosește cu adăugarea „pe mine, păcătosul". Adică vedem că creștinul se adresează unei alte Persoane, pe care o recunoaște ca „Domn", păstrând pentru sine rolul secundar. De asemenea el mărturisește că a fi miluit omul este darul lui Dumnezeu și nu propria sa reușită, iar în același timp el Îi lasă lui Dumnezeu inițiativa legată de cum și când îl va milui, de vreme ce el nu cere ceva anume.

Dimpotrivă, mantra principală hindusă – „Aham Brahmasmi", care înseamnă „eu sunt Brahma", dar și expresia fundamentală budistă „Namu Amida Butsu", adică „eu sunt una cu marele Buddha, pe care îl venerez", declară exact faptul că omul este din fire dumnezeu și nu are nevoie de nici un alt Dumnezeu în afară de el: are nevoie numai de „repetarea" și de „persistența" în meditație, astfel încât să înțeleagă bine că el este cu adevărat dumnezeu și succesul acestui argument depinde numai de el însuși.

Potrivit cuvintelor Sfântului Ioan Scărarul, „rugăciunea este împreunarea[1] omului cu Dumnezeu". Din acest punct de vedere, meditația, care îl orientează pe om spre unirea cu sinele său, este o masturbare spirituală. A se folosi, în locul „golului", un nume sfânt, fără a simți ce anume re-

[1] Aici *împreunare* înseamnă unirea și co-existența (vezi în dumnezeiasca Liturghie: „pe fiecare dintre noi în chip nevăzut ne unește").

prezintă acesta, fără evlavia pe care o cauzează convorbirea cu divinitatea, nu transformă meditația în rugăciune, așa cum de altfel folosirea unei fantasme nu transformă masturbarea în act de iubire.

Rodul rugăciunii este venirea harului dumnezeiesc în om. Meditația însă, fiind iubitoare de sine și, prin urmare, stearpă, produce roade imaginare, iar în fapt omul rămâne gol, ca atunci când „s-a născut"; Dumnezeul libertății nu impune venirea Lui în cei care nu Îl doresc.

În fine, folosirea numelui lui Hristos sau a numelor altor persoane sfinte ca mijloc de atingere a scopurilor meditației constituie o încălcare a poruncii lui Dumnezeu de a nu se face această folosire „în deșert". Este adevărat că în școlile de arte marțiale nu se folosește o meditație care seamănă cu rugăciunea inimii. De asemenea, este adevărat că nu există nici o metodă de meditație în Ortodoxie. La romano-catolici există anumite tehnici aparținând lui Ignațiu de Loyola – însă ele nu există și în Ortodoxie.

Ca urmare a acestui lucru, nu știu ce fel de „metode de meditație ale creștinilor" a studiat domnul profesor, dar nici dacă el poate să distingă meditația de rugăciune, mai ales că este cardiolog și nu teolog. Este sigur că legătura sau lipsa ei în cazul acestor fapte nu se vede din pulsul cardiac și din respirații, ci cui se adresează fiecare.

Există în Occident diverși doctori care evidențiază „meditația transcendentală" a lui guru Maharishi ca pe un medicament universal, dintr-un motiv foarte simplu, căci ei sunt adepți ai acestui guru. Exact cum concepția religioasă a acestor doctori nu acordă o autoritate științifică tehnicilor lui Maharishi, la fel meditația nu devine ceva „științific" și cu atât mai mult ea nu poate înceta a fi considerată „satanică" pentru că au fost analizate unele fenomene care o însoțesc.

Demonic este tot ceea ce îl desparte pe om de Dumnezeu şi, pentru că temele care se referă la Dumnezeu şi la satana nu sunt de competenţa nivelului de cercetare al cardiologiei, este bine ca pentru astfel de definiţii să ne adresăm celor competenţi, adică teologilor.

Să vedem însă ce spune despre meditaţie cineva care a scris o carte despre aceasta, ca un om autorizat în domeniu, Torkom Saraydarian (1917-1997): „În timpul meditaţiei transmitem în spaţiu lumini, culori, forme şi energii ale raţiunii şi mai devreme sau mai târziu le atragem atenţia locuitorilor tărâmurilor respective, precum îngeri, fiinţe netrupeşti sau fraţi întunecaţi. Uneori ei sunt în grupuri sau singuri şi prin intermediul canalelor meditaţiei noastre ei încep să găsească calea spre noi. Unii dintre locuitorii lumii sensibile nu sunt periculoşi în mod direct, ci vor să comunice cu lumea fizică şi folosesc multe mijloace pentru a izbândi aceasta, mai ales prin intermediul scrierii automate, al unui medium şi prin posedarea mecanismului raţional şi nervos al omului."

Cu alte cuvinte, cel care meditează este în pericol să fie posedat de un anume spirit, care va vrea să îl folosească pe om în interesul lui personal, fără consimţământul lui direct. Iar Saraydarian, specializat în meditaţie şi având o atitudine favorabilă faţă de aceasta, continuă: „Dacă fraţii întunecaţi găsesc o cale ca să se apropie de cineva care face meditaţie şi văd că acesta este fără ocrotire din cauza lipsei alinierii lui potrivite şi a lipsei unor imbolduri curate, atunci încearcă să îl vatăme. Marii Învăţători ne avertizează cu tărie în legătură cu dezvoltarea armonioasă şi spun că fiinţele întunecate pun stăpânire pe oameni din punct de vedere fizic[1], emoţional (crize de euforie, tristeţe inexplicabilă, simţământul de nemulţumire, creşterea patimilor ş.a

[1] Posedarea demonică *(n.aut.)*.

– *n.aut.*) sau raţional (idei fixe, fobii, schimbarea inexplicabilă a modului de gândire şi de percepţie – *n.aut.*)."

Din păcate, dacă de obicei înţelegi că cineva a fost luat în stăpânire trupeşte de un anume duh, nu poţi să stabileşti cu exactitate acelaşi lucru dacă un anumit duh îi influenţează negativ caracterul sau îi insuflă nişte idei fixe. Ce sunt însă aceşti „îngeri" care „se rotesc în grupuri sau singuri" şi îşi doresc atât de mult să comunice cu oamenii, astfel încât ei nu pregetă să îi transforme în prăzi uşoare în acest scop?

Sfântul Apostol Pavel îi descrie pe îngeri ca fiind „duhuri slujitoare", care sunt trimişi de Dumnezeu să îi ajute pe cei care au fost chemaţi la mântuire – şi cu siguranţă ei nu zboară fără sens, urmărindu-i pe oameni aşa cum descrie Saraydarian şi transmit mesaje personale după cum doresc. Chiar mai mult, cu siguranţă ei nu manipulează, nici nu uneltesc împotriva nimănui.

Aşadar, ce sunt aceste „entităţi netrupeşti", „fraţi întunecaţi", ce anume sunt „zeităţile", „învăţătorii înţelepciunii" cu care, conform lui Echenique, aceştia îi pun în legătură pe războinici? De asemenea, ce sunt aceşti „nemuritori" care, potrivit tradiţiei, au comunicat cu Bodhidharma, în timp ce acesta medita în deşert, şi l-au învăţat arte marţiale?

Ce sunt cei „8 zei beţivani", ale căror poziţii necesită tehnici avansate şi, în fine, ce erau „zeii" Indra şi Brahma, care s-au grăbit să devină ucenicii lui Buddha după „iluminarea" lui? Conform teologiei creştine, când vorbim despre „fraţi întunecaţi", „fiinţe netrupeşti", „spirite" (ale morţilor ş.a.), chiar şi despre „zeităţi", „elemente", „nimfe" şi alţi termeni, atât de răspândiţi în spaţiul ocultismului şi al artelor marţiale, ne referim în mod exclusiv la *demoni.*

Nu există puteri neutre, intermediare, lipsite de conştiinţă sau orice altceva susţin ocultiştii: morţii se odihnesc

– sau sunt chinuiți – în locuri inaccesibile oamenilor, iar îngeri sunt doar puterile cerești, care Îl slujesc pe Dumnezeu ca prieteni ai Lui și ceata demonilor, alcătuită din cei care au căzut împreună cu conducătorul lor, Lucifer. Unii dintre aceștia se prefac în „spirite", „zâne" etc. și doar cu aceștia, nu și cu îngerii cei buni, intră în contact cei care meditează.

„Există mulți dumnezei și mulți domni", spune Sfântul Apostol Pavel și explică: *„toți dumnezeii neamurilor sunt demoni"*. Posedarea fizică, emoțională și rațională a oamenilor de către aceste ființe explică însușirile supranaturale, inexplicabile științific, pe care atâția maeștri de yoga, de arte marțiale, de „evoluare prin cunoaștere" și de alte forme de ocultism le atribuie „deschiderii părții ascunse a creierului", prin intermediul meditației. De aceasta aparțin și „inspirația" taoistă și „capacitatea vizionară", precum și „diagnosticarea bolilor" care este accesibilă celor care se ocupă cu aceste forme de ocultism prin astfel de tehnici. Pentru că un demon nu are parte de limitarea noastră materială, poate foarte bine să vadă în interiorul trupului omului organe bolnave și să recomande un anumit tratament. Din același motiv diavolul poate să ne informeze despre evenimente care se află în desfășurare și pe care nu putem să le cunoaștem din cauza alcătuirii noastre materiale, cum ar fi atunci când cineva vine să ne vadă sau când un anume râu urmează să provoace inundație. Însă demonii sunt specializați mai ales în a descoperi intențiile rele și păcatele altora, căci cu aceste lucruri ei au o legătură directă și ei înșiși le provoacă. Tactica lor ar putea să fie descrisă prin expresia: „spune nouă adevăruri ca să poți introduce între ele și o minciună". Nu este bine ca noi să credem că acțiunea demonilor presupune și apariția lor: cea mai obișnuită formă de comunicare a lor cu oamenii este

sugerarea de idei pe care majoritatea dintre ei le vor considera apoi ca fiind ale lor proprii.

Saraydarian spune că în timpul meditației sunt în pericol cei care nu au „o aliniere potrivită" și „scopuri curate". Însă, cu siguranță, practicarea meditației constituie o lipsă de convergență cu voia lui Dumnezeu, Care dimpotrivă ne cere să ne rugăm „neîncetat", iar atingerea îndumnezeirii fără Dumnezeu nu este un scop bun.

Este un fapt dovedit că acel om care folosește astfel de practici este în pericol, fie că știe sau nu ce sunt acestea. S-a dovedit practic că oamenii care au citit invocări magice pe care nu le înțelegeau sau chiar și unii care considerau că ghicitul în cărți este un joculeț distractiv au avut parte de vizita unui anume demon și au dobândit o inspirație mistică sau au avut parte de ambele.

Așa cum se vede din spusele lui Saraydarian, demonii *pândesc și nu cer permisiunea* unui om pentru a-l poseda. *Acest lucru* este în deplin acord cu spusele Sfântului Apostol Petru: *„Diavolul umblă răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită."* Și iarăși, Sfântul Simeon Noul Teolog arată faptul că membrele omului sunt ca și armele: dacă nu le poartă Hristos, luptând cu ele, le poartă diavolul, amăgind prin intermediul lor și pe alți oameni.

În esență, meditația „științifică" este o metodă vrăjitorească de chemare a duhurilor necurate. De altminteri, de aceea o foloseau și o învățau Aleister Crowley, Elena Petrovna Blavatsky, Dion Fortune și ceilalți sataniști, luciferieni și ocultiști, și nu pentru că cineva i-a convins că „este științifică" și „nu are nimic satanic în ea, așa cum cred mulți".

Meditația nu are nevoie să „fie nuanțată religios" de „diferite dogme" pentru a deveni anticreștină și nu are atât de mare importanță dacă își concentrează atenția asupra lui Shiva, Buddha sau asupra unui „vid", a „meridianelor"

sau chiar şi asupra lui Hristos: ea constituie de la sine o atitudine de viaţă: „Dumnezeule, nu am nevoie de Tine! Eu, singur, cu puterile mele, sunt ca un Dumnezeu."

Fostul guru Rabindranath Maharaj, brahman[1] care a practicat meditaţia încă din copilăria sa, confirmă: „Autoconcentrarea orientală (care este predată ca meditaţie transcendentală, *Zen* etc.) este o tehnică folosită pentru eliberarea sinelui de lumea lucrurilor şi a ideilor, prin eliberarea minţii de orice gând voluntar sau logic. Aceasta îl înalţă pe om la stări «superioare» de conştiinţă. Chiar dacă este cunoscută în Occident sub multe nume, scopul fiecărei forme de autoconcentrare din Orient este «conştientizarea» omului de ajungerea lui la unitatea cu universul. Este uşa spre «inexistenţa» care se numeşte Nirvana. În general, meditaţia se prezintă pe de o parte ca o tehnică de relaxare, însă autoconcentrarea are ca scop – şi ea conduce, în ultimă analiză, la – supunerea omului de către puteri tainice ale lumii spirituale nevăzute. Din experienţele mele mistice personale ca fost guru, precum şi din stările de extaz pe care le-am experimentat, sunt sigur că există fiinţe spirituale care pot să ia în stăpânire raţiunea omului şi să o conducă aşa cum ele vor, când omul se predă unei stări pasive."

Profesorul doctor John Eccles, care în anul 1963 a luat Premiul Nobel în psihologie şi în medicină pentru cercetările lui referitoare la creierul uman (la sinapsele acestuia) şi face parte dintre cei mai mari specialişti şi oameni de ştiinţă ai lumii în probleme referitoare la creierul uman, a

[1] Sunt numiţi brahmani membrii castei superioare preoţeşti a Indiei, care au cele mai multe privilegii şi cel mai mare acces la putere. Se presupune că această castă a fost creată din capul zeului Brahma, în vreme ce celelalte trei caste (a luptătorilor, a comercianţilor şi a meseriaşilor şi cea a ţăranilor) au fost create din părţi inferioare ale trupului lui. *Paria* (şi celelalte popoare în afara celui indian), care potrivit tradiţiei hinduiste nu au fost creaţi din Brahma, sunt consideraţi respingători – un fel de suboameni.

descris creierul ca pe un motor pe care oricare alt spirit exterior omului poate să îl dirijeze cum vrea atunci când creierul se află într-o stare pasivă.

Cu siguranță oricine este interesat, ca și filosoful Socrate, de opinia specialiștilor, este dator cel puțin să aibă în vedere cele spuse de Saraydarian (specialistul în meditație), de dr. John Eccles (specialistul în creierul uman și laureat al Premiului Nobel) și de Rabindranath Maharaj – un brahman, descendent din neam de preoți, care a făcut ucenicie la maeștri vestiți într-un templu hinduist faimos, și guru cu capacități supranaturale și ucenic în meditație încă de la vârsta de 15 ani.

Experiența mea personală din practicarea meditației din păcate confirmă cele de mai sus. Mai mult chiar, în afară de experiențele de tip demonic, când omul în timpul meditației reușește să scape de influențele din exterior, „simte o mulțumire și odihnă particulară și, dacă vreodată își va îndrepta privirea spre sinele său, poate va simți ceva ce seamănă cu lumina; aceasta însă nu este lumina necreată a dumnezeirii, ci o însușire naturală a minții, care a fost creată ca icoană a Minții Veșnice, adică a lui Dumnezeu" (părintele Sofronie de la Essex).

De fapt, omul se minunează de claritatea minții lui și percepe această admirație într-un mod negrăit, ca cel pe care îl foloseam ca prunci, atunci când încă nu învățaserăm să vorbim. Această admirație de sine constituie o piedică în căutarea cea adevărată: omul încetează să Îl mai caute pe Dumnezeu în afara sinelui său, pentru că el crede că „a văzut și că știe totul".

Meditația, considerată necesară pentru practicarea unei arte marțiale, adesea pare să nu aibă nici o legătură cu misticismul oriental. Astfel, într-o reclamă a școlii Wing Tsun,

a domnului Papadonakis, citim: „Scopurile școlii Wig Tsun Kung Fu sunt: punerea în valoare a celei mai mici distanțe dintre două puncte, folosirea puterii adversarului, eficacitate în autoapărare, rapiditate și precizie prin intermediul unor mișcări simple de apărare și de atac, dezvoltarea simțului tactil (Chi-Sao) pentru o reacție imediată. Discipolul învață să mediteze la aceste principii cu scopul de a-și dezvolta promptitudinea lui morală, spirituală și fizică. Astfel el pășește cu pace de la instruirea lui la Kung Fu. Este un mod de viață."

Alte meditații par a fi mai aventuroase și ele arată o legătură mai directă cu ceremonialele de inițiere: „În Sukendo, ascetul este supus unor încercări prin meditație, care sunt corelate cu cele trei obstacole principale. Primul este exercițiul în care ucenicul în mod voluntar este atârnat cu o frânghie deasupra unei râpe adânci, de unde dacă va cădea, moartea lui este sigură. Acest exercițiu simbolizează învingerea fricii de moarte. Al doilea este exercițiul în care ucenicul face meditație în timp ce se află într-o cascadă sau într-un pârâu cu apă foarte rece. Această încercare este destul de grea și simbolizează înfrângerea dorințelor și încercărilor vieții. Al treilea este ceremonialul ghoma, în care asceții pășesc cu picioarele goale pe o grămadă de cărbuni aprinși. Această încercare simbolizează armonizarea cu elementele naturii" (Constantin Dervenis, *Musha Shugyo*). Cu siguranță, repetarea constantă a oricărei forme de meditație mărește pericolele cauzate de folosirea ei, fără ca aceasta să însemne că a face puțină meditație este ceva sigur.

Probabil pentru că una este legată de cealaltă, mulți dintre cei care se ocupă cu artele marțiale se ocupă și cu o formă nedisimulată de magie. Instructorul de Jeet Kune Do, Likurgos, a declarat într-o emisiune radiofonică fap-

tul că maeştri de 8 şi 9 dan invocă demoni şi că în Hong Kong a văzut specialişti în arte marţiale care făceau ritual de magie neagră. Cineva care avea o şcoală de arte marţiale a încercat să meargă pe apă cu ajutorul invocărilor demonice – şi, potrivit celor prezenţi acolo, a reuşit aceasta.

Şi alţi maeştri se ocupă în mod izolat cu magia neagră, aşa cum ştiu cazuri şi desigur că nu au nici o tăbliţă care să îi informeze pe părinţi şi pe discipoli pentru a afla acest lucru. Dar nu sunt puţini nici maeştrii şi practicanţii de arte marţiale care se ocupă cu o anumită formă de magie mai camuflată, precum metodele teosofice etc. (de exemplu, *Viaţa Armonioasă, Gnosticii, diferitele şcoli de yoga*) şi le recomandă discipolilor lor să participe şi ei.

Se aud, de asemenea, multe despre iniţieri, mai ales de tip budist, care de obicei au loc în afara Greciei, cu ocazia acordării de diplome, de centuri sau dan ori de „nivele". În cercurile de arte marţiale se cunosc multe astfel de cazuri, căci „nimic nu poate rămâne ascuns de la faţa soarelui", desigur şi pentru că mulţi scot în evidenţă „iniţierea" lor din motive de prestigiu. Dincolo de aceste cazuri, sunt mulţi părinţi care încep să bănuiască faptul că se întâmplă ceva cu copilul lor imediat după dobândirea unui dan, nivel etc.

Am văzut, aşadar, că magia este ceva esenţial în artele marţiale şi că are o mai mare eficacitate decât „concentrarea". Este însă aceasta cel mai important lucru sau are o valoare egală cu tehnicile, cu experienţa, cu exersarea, cu aptitudinile native?

Maestrul de arte marţiale Michel Echenique – cu 6 dan în Nei Kung, 4 dan în Kempo Karate, 2 dan în Taekwondo şi 1 dan în Iaido (toate recunoscute de confederaţiile internaţionale şi de alţi cunoscuţi maeştri) şi cu experienţă în Hwa Rang Do, Shorinji Kempo şi Kyudo (tehnică de arte marţiale modernă a tragerii cu arcul) – declară fără în-

conjur: elementele principale care fundamentează și formează o tehnică magică, în ordinea importanței lor, sunt următoarele: „1) elementul magic; 2) elementul strategic; 3) elemente tactice și 4) elemente tehnice". În ceea ce privește elementul magic, „apar ca elemente complementare și simbolurile, ritualurile, culorile sacre, saluturile (lozincile, semnalele) etc. Acest element magic este cel care îi dă luptătorului puterea pentru a putea trăi, a omorî sau a muri. Tehnicile se nasc din legăturile dintre elementele magice, strategice și tactice".

Așadar, potrivit lui, nici simpla executare a tehnicilor, fără vreun alt exercițiu magic, nu este lipsită de magie. Mai jos citim: „Magia este elementul care este folosit în școlile interioare sau secrete. Dintre acestea ca exemplu avem Ninjutsu. Această magie se traduce printr-o putere interioară care se dezvoltă treptat, crescându-i intensitatea până la niște limite inimaginabile. Pe acest element magic se sprijină de fapt puterea și eficacitatea discipolului în arte marțiale și cel care are acest element magic în sine deține stăpânirea asupra vieții și a morții. (...) Există tehnici magice care îl conduc pe luptător la participarea la o dimensiune mistică superioară."

Putem să integrăm aici cuvintele și strigătele puterii (*Kiai*), tehnicile psihologice și parapsihologice, sistemele speciale de respirație, de transmitere a unui anumit fel de energie fină, deschiderea conștiinței și eliberarea puterii interioare etc.

Aici merită să facem și o referire mai vastă la simbolismele centrului și ale animalelor. Potrivit lui Echenique, faptul că „toate kata (pozițiile) stilurilor de arte marțiale, fie ele coreene, japoneze, chineze, indiene etc., încep într-un punct-centru și se încheie în același punct", chiar și dacă „desfășurarea lor se petrece în toate cele patru direcții

ale spațiului respectiv", este o cunoaștere care se transmite de la marii maeștri la luptători. Această cunoaștere este legată de „sfântul război al conștiinței și al celor patru elemente ale personalității, când conștiința se stabilizează în centru, reușește de acolo să controleze și să direcționeze cele patru animale simbolice, care simbolizează trupul, energia vitală, emoțiile și rațiunea".

De asemenea, simbolurile animalelor sunt de două feluri: superioare sau filosofice, care „corespund cunoașterii anumitor însușiri superioare, cu caracteristici spirituale, care există înlăuntrul omului și în întreaga natură", și inferioare sau psiho-fizice, care „corespund puterilor ascunse ce stăpânesc personalitatea luptătorului și au ca și echivalent de asemenea emblemele celor patru elemente și ale celor patru puncte cardinale".

Primului tip de simboluri aparțin: „Dragonul de Aur, care simbolizează voința și legea, Pasărea Phoenix, care reprezintă iubirea, viața și energia" ș.a. De al doilea tip de simboluri aparține tigrul, care simbolizează puterea instinctelor, călugărița[1], care simbolizează puterile astrale etc.

Pentru „a se uni conștiința umană cu divinitatea, luptătorul practică războiul interior, făcându-le pe aceste animale să se lupte între ele până când are loc lărgirea conștiinței", „...trebuie ca discipolul să cunoască legătura dintre animale și dintre cele patru elemente (pământ, apă, aer și foc) și conexiunea care există între Centru și cele patru colțuri, precum și cea dintre animalele filosofice și cele psihosomatice. Această cunoaștere îi permite luptătorului să cheme și să invoce puterile să se lupte între ele și nu împotriva lui, pentru ca în final animalele superioare să le învingă pe cele inferioare, topind astfel natura alchimistă a luptătorului până la a o face o esență curată."

[1] E vorba despre insecta Mantis religiosa *(n.trad.)*.

Cred că, cu toată terminologia specifică, este destul de clar ce anume descrie Echenique şi ar fi nefiresc ca mintea noastră să nu se îndrepte spre cei patru prinţi pe care îi aminteşte cartea lui Abramelin – care, demn de notat, au legătură cu cele patru puncte cardinale şi în tradiţia vrăjitorească occidentală.

Merită, de asemenea, să se menţioneze o tehnică parapsihologică ce este considerată printre cele mai înalte: materializarea gândurilor. Se presupune că omul poate, printr-o instrucţie adecvată, să dea formă unor imagini mintale şi să le facă să apară în locul respectiv, astfel încât ele să fie percepute ca fiind reale. Există multe cărţi care descriu astfel de metode de „proiecţie creatoare" – un alt nume sofistic al magiei. În budismul tibetan aceste aşa-zise creaţii mintale sunt numite *tulpes*.

Există discipoli avansaţi care folosesc asemenea tehnici: unul dintre aceştia chiar mi-a povestit cu mândrie că, în timp ce se afla într-un bar în străinătate, a simţit un pericol şi, pentru a evita scandalul, a creat imaginea unui individ robust şi demn de remarcat care stătea în mod protector lângă el. Văzând acei scandalagii pe aliatul cel imaginar, s-au ferit să îl mai deranjeze.

Acesta este un exemplu simplu, mai ales că Echenique „a văzut oameni care aveau centura neagră în diverse arte marţiale plângând ca nişte copilaşi disperaţi din cauza vederii unei materializări înfricoşătoare; erau oameni care, dacă nu ar fi avut parte de consolare şi de liniştire la timp, ar fi înnebunit cu totul".

Ce este însă materializarea gândurilor? Este, aşa cum spune Echenique, „o imagine cu o anumită formă pe care o creează mintea omenească aflată într-o dimensiune mai delicată, prin intermediul gândurilor ei" sau poate că este altceva? „O ziaristă englezoaică, ce a trăit mult timp

în Tibet și a fost instruită de lama tibetani să construiască «forme ale gândurilor», «a creat» astfel o tulpă sub forma unui călugăr slab și venerabil. La început îl vedea numai ea. După puțin timp însă, călugărul a devenit gras și straniu, apărea înaintea unor persoane necunoscute și îi tulbura pe toți! «Creatoarea» lui nu a reușit să îl potolească: s-a adresat, așadar, din nou maeștrilor și aceștia au îmblânzit «creatura» ei."

Au fost inventate diferite teorii care să ascundă însușirea demonică a unor astfel de fenomene: astfel, există ipoteza că gândurile materializate își iau puterea din zone inconștiente ale lumii sufletești a „creatorului" lor și devin autonome. Există și alte explicații, chiar și mai neverosimile, însă nici una nu rezistă în fața unui examen logic.

În *Viețile Sfinților* vedem adesea că diavolul își scoate în evidență capacitatea pe care o are, pe de o parte, de a lua diferite forme, iar, pe de alta, de a influența imaginația omenească. Astfel, în Viața Sfinților Ciprian și Iustina vedem un demon pe care îl trimite Ciprian, care era vrăjitor, să îi facă o vizită Iustinei și să încerce să o convingă cu argumente.

În Viața Sfântului Benedict citim că, în timp ce călugării construiau mănăstirea, a fost nevoie să dea la o parte o stâncă uriașă, însă nu au reușit. Gândindu-se că diavolul punea piedici construirii mănăstirii, călugării s-au dus la Sfântul Benedict și i-au cerut ajutorul. El a făcut semnul crucii înspre acea stâncă și atunci ei au putut să o ridice cu ușurință. Săpând însă în cavitatea stâncii, călugării au găsit un idol de aramă și l-au aruncat într-un colț al bucătăriei, ca să continue săpăturile. De îndată ce idolul a căzut la pământ, a fost împresurat de niște flăcări foarte mari, pe care monahii nu au putut să le stingă și astfel ei au apelat din nou la Sfântul Benedict.

Acela, „constatând că acest foc putea fi văzut doar de ochii călugărilor, însă nu și de el, de îndată și-a plecat capul în rugăciune, iar monahii care erau înșelați de focul cel imaginar au început să vadă că acea bucătărie era de fapt neatinsă și nu au mai văzut flăcările pe care le crease vrăjmașul începător al răutății".

Este un fapt dovedit acela că omul cade victimă înșelării deopotrivă când crede că un demon este de fapt o materializare a gândurilor lui, dar și când vede ceva ce nu există, pentru că în ambele situații el își imaginează că este cel care întrebuințează energia și că este creator, fiind gata să se afunde și mai mult în magie, orbit de așa-zisul lui succes.

Michel Echenique clasifică școlile de arte marțiale în „interioare" și „exterioare", făcând un paralelism cu învățăturile „glasului liniștii", adică ale satanistei Elena Petrovna Blavatsky. Potrivit acestei clasificări, în etapa exterioară „a mișcării", în paralel cu „sala ignoranței" pe care o descrie Blavatsky, discipolul este antrenat să facă diverse mișcări, fără ca cineva să îi explice ce înseamnă acestea.

La nivelul „energiei interioare", care este pusă în paralel, de către Blavatsky, cu așa-numita „sală a uceniciei", „există trei aspecte la care este nevoie de atenție: fluidul respirator, ritmul cardiac și fluxul nervos":

a) discipolul va trebui aici să își concentreze mintea asupra inspirației și a expirației într-un asemenea fel, încât încet-încet *să piardă senzația fizică a trupului* și să se identifice cu respirația lui;

b) odată cu concentrarea respirației, discipolul va trebui să se concentreze asupra bătăilor inimii, astfel încât să le armonizeze cu ritmul respirator;

c) în același timp discipolul va trebui *să își imagineze* că fluxul nervos curge prin toate sistemele trupului lui, precum și că acesta *se extinde dincolo de granița trupului, ca un fel de zori de zi luminos, de culoare aurie.*

În final va trebui să armonizeze acest aspect cu celelalte două dinainte. Se presupune faptul că „exersarea continuă a acestui nivel creează o respingere a oricărui fel de energii negative, purifică și subțiază fluidele și curățește intens mintea discipolului".

Alt stadiu corespunde cu aspectul Energie-Viață, care se întinde asupra întregii naturi (*Qi*, *Prana* etc.). În următorul stadiu, al intuiției, echivalent cu „sala Înțelepciunii", în concepția lui Blavatsky, discipolul „trebuie să își caute maestrul, adică pe cel care îl va învăța să păşească spre Adevăr. Discipolul se antrenează în luptă până când va ajunge la gradul maestrului. Ajunge la acest nivel cel care poate să știe dinainte care vor fi atacurile lui sau ale adversarilor cu care se luptă; corespunde aspectului de Voință a naturii, care se exprimă în legitatea ei".

Echenique folosește termenii „natură" și „legitate" ca teosof: diferența dintre filosofiile orientale propriu-zise și Teosofie este mică[1], de vreme ce teosofia constituie de fapt o sinteză adaptată și este cea care a pregătit în Occident terenul pentru misionarii hindo-budiști.

Pentru expertul în luptă și pentru orice om care se ocupă cu practicile magice, folosirea foarte deasă a imaginației și considerarea ei ca un medicament universal este aproape de la sine înțeleasă și nu încetează odată cu antrenamentul. Astfel, Bruce Lee l-a învățat pe ucenicul lui, Joe Hyams, secretul pe care el însuși îl folosea în viața lui, ca să își alunge din minte gândurile negative: „Când un astfel de gând îmi năvălește în minte, îmi imaginez că el este scris pe o bucată de hârtie. Apoi îmi închipui cum eu însumi mototolesc această hârtie, făcând-o ca o minge mică. Și apoi,

[1] Asociația Teosofică are reședința în Adyar, suburbie a orașului indian Chennai (fostul Madras), și se bucură de privilegii, în antiteză cu alte religii, pentru că este considerată o învățătură hindusă. De altfel, după moartea Annei Besant (1933), asociația a fost și este condusă de indieni.

acolo în mintea mea, îi dau foc acelei mingi și îmi închipui că ea se face scrum. Gândul negativ a dispărut! A dispărut și niciodată nu va mai intra în mintea mea!"

Echenique are capitole speciale despre imaginație, în care explică de ce artele marțiale se bazează pe folosirea ei deasă. „Este nevoie – ne spune el – să considerăm imaginația ca unul dintre cele mai importante și mai decisive ajutoare în formarea caracterului. Orice tehnică care se execută într-o formă asemănătoare prin imaginea potrivită și în mod special rațională a acestei tehnici permite discipolului să își dezvolte un potențial mai mare, mai profund și în același timp o activitate tehnică mai eficientă și mai puternică în raport cu oricare alta la care nu contribuie imaginația."

Și iarăși: „Când ne imaginăm ceva filosofic, adică având ca bază simboluri și conținutul conștiinței noastre, într-un fel anume ne apropiem de ceva tainic care există în univers, indiferent de ceea ce ne imaginăm, dar în același timp ne apropiem de ceva cu o fire asemănătoare cu a noastră." Această părere vine în contradicție totală cu învățătura ortodoxă, pe care am văzut că o exprimă Sfântul Nicodim Aghioritul: „Imaginația este o putere a sufletului care nu are abilitatea de a se uni cu Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este în afara tuturor simțurilor, ca și a tuturor celor sensibile și dincolo de orice formă, culoare și dimensiune și loc, ca Cel Ce este pururea fără formă și necunoscut și mai presus de orice."

Prin urmare, de vreme ce imaginația este „în mare măsură dorită de diavolul" și constituie „o punte de legătură prin intermediul căreia demonii ucigași vin în contact cu sufletul", cel care se străduie să se apropie de Dumnezeu prin imaginația lui își va însuși în final o idee despre Dumnezeu care va fi atât de greșită ca și ideea că putem să descriem

înfățișarea unui om pe care nu l-am întâlnit niciodată, care ne este cu totul necunoscut și nici nu știm pe cineva care să îl cunoască, astfel încât să ne dea o informație corectă despre el.

În câteva cuvinte, este imposibil să scăpăm de înșelarea demonică, dacă ne folosim imaginația cu scopul de a ajunge la cunoașterea de Dumnezeu. Mai ales omul care își imaginează pe Dumnezeu așa cum El nu este, rămânând în întunericul unei percepții false, pe de o parte nu poate să se vadă nici pe sine însuși așa cum este de fapt, iar, pe de altă parte, când după moarte se va întâlni cu adevăratul Dumnezeu, va fi nemulțumit de dărâmarea edificiului său imaginar și, pentru că nu mai are loc de autoamăgiri, ci este dator să accepte realitatea, care nu îi place, va merge să trăiască veșnic în iad.

Astfel, majoritatea celor care simțeau odihnă într-o imagine despre Dumnezeu, însă care Îl micșora pe Acesta și îi înălța pe ei înșiși, vor merge în veșnicie departe de El, așa cum s-au îndepărtat de El și în viața lor pământească și așa cum înainte de ei s-a îndepărtat și Lucifer, fără să îl alunge nimeni. Dar tocmai pentru că a te îndepărta de Dumnezeu cel atotprezent este imposibil în veșnicie, de aceea și calea plecării este nesfârșită și fără speranță, adică este iadul cel veșnic.

Echenique face diferite analize de tip magic referitoare la artele marțiale și la mijloacele lor: astfel, el interzice sabia de Samurai din „cauza existenței luptătorului Bushi, pentru că sabia îl corelează cu magia, pe care o dobândea venind în contact cu sângele, această putere vitală tainică a omului".

Pentru a arăta puterea pe care o dă magia, Echenique accentuează că „în 6 ocazii în care luptătorii erau 6 persoane diferite, care cunoșteau tehnici precum Taekwondo, judo, Goju Ryu, cu toate că aveau titluri internaționale de

luptă și mari capacități, au fost învinși de luptători cu mai puțină experiență, dar care dețineau un duh magic foarte intens și puternic".

Nu omite însă să spună că numai cu magia nimeni nu devine expert în arte marțiale: este „o mare greșeală să își închipuie cineva că tehnica de luptă este o serie de tehnici parapsihologice, în care loviturile vin din aer, din curenți magici de aer, care pun la pământ pe oricare luptător". Condiția fundamentală pentru ca cineva să se ocupe serios cu o tehnică de arte marțiale este antrenamentul trupului, care de altfel premerge temporal instruirii în magia propriu-zisă.

Există, de asemenea, tehnici care se bazează pe simplă psihologie – pe care Echenique le clasifică între elementele magice, poate pentru că dețin o caracteristică fundamentală a magiei, adică înșelăciunea, și în plus și pentru că acestea devin mai eficiente când există un colaborator nevăzut. În acest sens, specifică este tehnica pe care o descrie Miyamoto Musashi (1584-1645), cel mai renumit dintre samurai[1], în cartea lui, *Calea celor cinci cercuri*. Acesta, după ce a supraviețuit la 60 de lupte, uneori având în față chiar și zece adversari, a murit de moarte naturală: „Totul se supune unui fenomen de transmitere", spune Musashi, „somnolența se transmite, la fel și căscatul. Când adversarii voștri se află în încordare nervoasă și arată că se grăbesc să atace, adoptați o atitudine de om lipsit de vlagă, ca și cum ați fi indiferenți. Starea voastră se va transmite și atenția li se va micșora. În aceeași clipă treceți repede și energic la atac."

Așadar, este clar că elementele tactice și strategice pot să fie mai puțin importante decât magia, însă sunt necesare pentru a-i da expertului în arte marțiale dimensiunea

[1] Faimos pentru duelurile sale și stilul lui distinctiv de a lupta cu două săbii *(n.trad.)*.

completă și o identitate deosebită, care astfel îl deosebește de simplul vrăjitor.

În artele marțiale adesea se întâmplă lucruri care învrăjbesc și mulți le clasifică printre tehnicile magice, în timp ce alții nu fac aceasta. Unul dintre aceste lucruri sunt diversele demonstrații de îndemânare în care expertul în lupte sparge cu o singură lovitură scânduri, țigle, cărămizi ș.a., care adesea sunt mai multe la număr.

Legat de acest lucru, Antonie Tomazos notează următoarele: „Există părerea că acest fenomen se explică prin legile fizicii, adică este un fenomen natural. Se susține de către unii că «poți să ajungi la viteza necesară și la momentul potrivit de atingere astfel încât obiectul să se spargă». Să presupunem că, în anumite situații, acest lucru este posibil. Întrebarea care se pune însă, și la care vom răspunde în continuare, este: câtă putere se exercită asupra mâinii umane în momentul sfărâmării unui lemn de către aceasta? Este posibil ca mâna să suporte această putere? Știința mecanicii ne spune că pentru a rupe o grindă de lemn de construcții care are lățimea și grosimea de 10 centimetri și lungimea de jumătate de metru, la o lovitură bruscă dată la mijlocul lungimii ei este nevoie de o putere de cel puțin 1,5 tone. Și chiar dacă cel antrenat reușește să exercite o asemenea putere asupra lemnului, conform legii: «acțiunea este egală cu reacțiunea», lemnul va exercita aceeași putere asupra mâinii lui. Această putere se abate, desigur, asupra unei suprafețe foarte mici a mâinii, ceea ce înseamnă că la nivel local pe mână presiunea va fi foarte mare. Astfel că fenomene asemănătoare de sfărâmare a unor obiecte aparțin domeniului supranatural."

Personal, nu cunosc de unde provin aceste fenomene, mai ales că niciodată nu am încercat să sparg ceva. Cred că unele dintre ele se supun poate legilor fizicii, iar altele nu:

din cea de-a doua categorie fac parte cu siguranţă cele în timpul cărora obiectul se sparge înainte ca mâna să îl atingă, prin atingerea lui de către *Qi*.

Oricum, există tehnica imaginaţiei legată de aceste fenomene: „...să te apropii de multe ori de această cărămidă. Spune-ţi în sine: «Uite cum o voi sparge!» Apoi închipuieşte-ţi că vezi partea de dedesubt a cărămizii, numai această parte să o ai în mintea ta. Când te simţi pregătit, alungă din mintea ta toate celelalte gânduri în afară de imaginea mâinii tale care trece prin cărămidă."

Trebuie însă să se accentueze faptul că multe „demonstraţii de îndemânare" şi „reuşite magice" sunt pur şi simplu o pură înşelare. Într-o carte de-a sa, în care maestrul chinez Leung Ting „face cunoscute toate aspectele artelor marţiale negre chineze din care provine stilul japonez Ninjutsu", acesta descrie şi diferite trucuri, precum acela de a păcăli pe cineva că faci apa dintr-un pahar să fiarbă prin energia ta ş.a. Părţi din cartea aceasta au fost publicate mai demult în revista *Budo şi sport*.

4.
ÎNVĂȚĂTURĂ, MAEȘTRI ȘI AMĂGIRI

„Cel care mă învață pentru o zi este părintele meu pentru toată viața mea." (anonim)

În perioada Meiji (1868-1912) s-au schimbat multe lucruri în Japonia în legătură cu artele marțiale, pentru că „puterile occidentale au obligat Japonia să pună capăt regimului feudal și astfel clasa războinicilor Samurai nu mai avea motiv să mai existe. Odată cu dispariția războinicilor, nici artele marțiale nu mai aveau un motiv de existență. Artele marțiale (Bujutsu) se transformă în căi războinice (Budo), punând accent pe evoluția sufletească și trupească a practicanților lor. Perioada Meiji este începutul sfârșitului pentru clasicul Jujutsu, iar în același timp ea este renașterea și contopirea anumitor sisteme de arte marțiale de către Jigoro Kano (1860-1938), care a înființat stilul Kodokan Judo în anul 1882."[1]

În perioada 1930-1940 „nu existau reguli de competiție în karate". În anul 1930 a început să se practice stilul Ko-

[1] „Istoria Jujutsu", articol al lui Mihail Petropulos, în nr. 3 al revistei *Kumite*.

kan Geiko, care însemna „să ne antrenăm împreună ca să ne îmbunătăţim stilul". Cluburile universitare de karate se întâlneau ca să facă demonstraţii de kata şi de luptă liberă. Întâlnirile erau adesea foarte dure şi concurenţii îşi dădeau toată silinţa să câştige.

Sensei Masatoshi Nakayama (1913-1987), fost conducător al J.K.A. (Asociaţiei Japoneze de Karate), îşi amintea că rănirile erau foarte dese. De multe ori studenţii căzeau la pământ fără simţire sau îşi rupeau dinţii şi nasurile ori se îndoiau de durere după ce primeau o lovitură de picior în stomac. „Erau într-adevăr nişte scene deosebit de sângeroase", scria sensei Nakayama. Maestrul Taiji Kase, care a luat parte la aceste întâlniri inter-universitare, spunea că părerea care predomina era că, dacă adversarul tău îţi dădea o lovitură, tu trebuia să îi răspunzi cel puţin de două ori mai tare.

Adesea absolvenţii, care funcţionau ca arbitri, literalmente săreau la mijloc ca să îi despartă pe cei doi concurenţi. După cel de-al Doilea Război Mondial şi eşecul „planului Tanaka", când Japonia „a luat-o de la început, ca un popor paşnic", Masatoshi Nakayama „a dezvoltat reguli şi un mod de luptă care permiteau participanţilor să folosească regulile de karate până la limită, fără să se rănească", pentru că s-a gândit că „dacă karate va rămâne aşa cum era, va fi considerată ca întruparea violenţei şi va începe să dispară."[1]

Odată ce artele marţiale au început să fie predate occidentalilor, anumite lucruri trebuiau să se schimbe. Unul dintre acestea a fost modul de învăţare, pentru că occidentalii nu erau dispuşi să execute anumite mişcări fără să ştie „de ce fac aceasta". Astfel, maeştrii orientali au început să studieze anatomia, pentru a veni în întâmpinarea

[1] Revista *Budo şi sport*, nr. 28, mai, 1994.

nedumeririlor discipolilor occidentali. Referitor la aceste lucruri, maestrul de Shotokan cu 4 dan, Sava Mastrapas, notează următoarele: „Ce este karate contemporan: sport sau tehnică de arte marțiale? Pe baza căror raționamente îi va antrena instructorul pe sportivii lui? Ca războinici ai căilor spre iluminare (dacă este tehnică de arte marțiale) sau ca oameni care participă la un campionat? Japonezii înșiși (sau cel puțin o mare parte dintre ei) au spart tradiția lor, introducând karate între lupte și prin urmare au introdus *concurența*, transformând ei înșiși artele marțiale în sport. Mulți dintre noi am fost chinuiți ani întregi de întrebarea morală «sport sau artă», lucru pe care japonezii l-au depășit «în mod revoluționar» încă înainte să ne învețe pe noi karate! (Însă ne-o spuneau întotdeauna atunci când situația le scăpa de sub control!)."[1]

De atunci artele marțiale înaintează în această „stare evazivă", în timp ce „acum în China se încearcă să i se dea mai mult stil, având ca scop încadrarea Kung Fu între sporturile olimpice. Există Wushu modern. Încearcă să schimbe pozițiile și să reproducă mișcările după un anumit tipar, astfel încât să poată fi mai ușor apreciate și notate la Jocurile Olimpice. Wushu este mai stilizat decât artele marțiale tradiționale. Are multe elemente acrobatice, mișcări de dans. Kung Fu tradițional are multe forme, multă cunoaștere. Nu este posibil ca toate acestea să încapă într-o singură formă, care va sluji doar unei notări mai ușoare la concursuri"[2].

În Grecia, școlile de arte marțiale urmează mai mult sau mai puțin această situație de evitare, punând accent când pe una, când pe cealaltă tendință, potrivit punctului de vedere

[1] Articol al lui Sava Mastrapas cu titlul „Necesitatea psihologiei sportive în karate competitiv contemporan", în revista *Kumite*, nr. 3.

[2] Interviu cu Lily Lau, conducătoare a sistemului chinezesc Eagle Claw (Gheara vulturului), în revista *Kumite*, nr. 3.

al maestrului respectiv. Există însă și situații extreme: școli care nu participă la campionate și se ocupă mult cu partea filosofico-religioasă a artelor marțiale, ajungând să predea acupunctură și masaj Shiatsu și școli în care se accentuează atletismul, în vreme ce meditația este o practică interzisă și auzi vorbindu-se acolo de Hristos și de Ortodoxie.

Există, de asemenea, și situații-imitații, în care „Hristos" este combinat cu yoga, cu numerologia, cu astrologia și cu alte metode oculte, din motive economice sau din pricina confuziei mintale a maestrului sau chiar din ambele cauze, și școli în care prin intermediul filosofiei artelor marțiale discipolii sunt înrolați într-o organizație *New Age*, care le folosește pe acestea ca anexe ale ei.

În linii generale, în ceea ce privește învățătura, în etapele de început ale artelor marțiale practicantul face exerciții fizice în mod intensiv și execută mișcări despre care nu știe prea bine ce înseamnă – și adesea nimeni nici nu îi explică. Meditația este prezentată atunci ca o „concentrare" și o „relaxare" necesară pentru mai buna executare a exercițiilor, probabil și cu o notă populară, de vreme ce era practicată de „Shaolin" și de „marii maeștri".

Uneori nu se vorbește despre meditație, care însă este introdusă între „exercițiile de respirație" ce sunt folositoare pentru o „sănătate bună" și „un randament maxim". Există poziții care concentrează teoria mișcărilor și filosofia fiecărui sistem (este vorba despre lucrurile care au legătură între ele) – un sistem se bazează pe mișcarea circulară, altul pe cea în linie dreaptă, unul folosește mai mult mâinile, altul folosește mai mult picioarele etc. Discipolii învață toate pozițiile și le execută individual sau colectiv. De asemenea, ei sunt învățați poziții cu arme tradiționale. Tehnicile, pe care discipolii le execută de obicei câte doi, sunt extrase din poziții, au însă variațiuni și modificări pentru a se potri-

vi în diferite situații (există arte marțiale precum Ninjutsu, care au numai tehnici, nu și poziții). Însă pozițiile sunt cele care constituie temelia pentru executarea corectă a oricărui model și a oricărei tehnici. Pozițiile pot să pară a fi ceva simplu celui care nu le cunoaște, însă o schimbare cât de mică a centrului de greutate, care la fiecare poziție este diferit, le face instabile și ineficiente sau le transformă în alte poziții.

Introducerea filosofiei de către maeștrii care o cunosc și care vor să o predea și teoretic (pentru că există și dintre aceia care nu o prea stăpânesc sau nu vor să o predea teoretic, ci numai practic prin poziții sau cei care, predând numai poziții, nu înțeleg că ei predau în același timp și filosofia cu care ei nu sunt de acord) se face în diferite moduri, prin expresii care se spun în timpul antrenamentului – expresii adesea enigmatice sau care constituie comentarii la anumite tehnici.

Adesea această metodă începe cu sfaturi care se bazează pe logica simplă, precum: „a-ți acorda ție însuți timp înseamnă o activitate continuă în direcția unui scop anume, fără să stabilești limite temporale pentru strădania ta" sau „trebuie să înveți să trăiești în prezent, nu în viitor sau în trecut". Primul sfat a fost dat de un maestru coreean lui Joe Hyams pentru că acesta era nerăbdător, iar al doilea atunci când acesta era neatent la lecție.

Prin primul sfat, maestrul s-a impus ca înțelept și ca un sfătuitor bine intenționat – însă continuarea celui de-al doilea sfat a fost: „Zen învață că viața trebuie să fie trăită din plin pe moment." Joe Hyams a fost condus astfel la concluzia că *Zen* este o simplă logică. De asemenea, pot fi recomandate anumite cărți – sau pur și simplu aceste cărți se pot afla în bibliotecă, unde pot să stârnească curiozitatea discipolilor.

Filosofia este introdusă și prin discuții de sine stătătoare cu discipoli care arată interes sau prin formarea unei grupe

de discipoli „selectați", care sunt învățați mai multe decât cei „din afară"; primii constituie „viitorul școlii", în vreme ce ceilalți doar o întreține din punct de vedere economic.

Unele școli de arte marțiale dedică o oră specială învățării filosofiilor orientale. A existat chiar și școală în care ucenicii vedeau în fiecare zi, pe o hârtie atârnată pe perete, alături de îndatoririle membrilor școlii, citate din *Tao Te Ching* a lui Lao Tse. În mod repetat, maestrul îi punea să citească pe rând și să spună ce înțeleg.

De multe ori, învățarea filosofiei are loc în timpul drumețiilor pe care le organizează școala. Unii maeștri fac seminarii contra cost, care sunt deschise tuturor (cu excepția ucenicilor școlii). De exemplu, Asociația culturală și de gimnastică Sagittarius, recunoscută de Secretariatul General de Atletism, organizează în fiecare an un seminar cu teme precum: „Hatha și Raja Yoga, meditație, gândire pozitivă" ș.a.

În bibliografia seminarului respectiv sunt cuprinse cărți ale lui Sathya Sai Baba (1926-2011), *Hristosul Noii Ere* și ale aghiotantului lui, Robert Elias Najemy, Mesia al Scientologiei, cărți ale organizației *Noua Acropolă* și ale altor organizații oculte sau ale unor ocultiști de sine stătători.

În interiorul școlii sunt respectate anumite reguli de comportament, care de fapt îl introduc pe discipol într-un fel de ritual, care nu are nici o legătură cu atletismul; de obicei, aceste reguli sunt scrise undeva unde să le vadă toți sau pot fi date discipolului odată cu înscrierea lui la școala respectivă de arte marțiale.

Într-o tipăritură a unei școli, sub titlul *Tang Soo Do–Moo Do Kwan – Reguli generale,* citim următoarele:

1) *Intrarea în sala de antrenament. Discipolii, fie îmbrăcați în uniformă, fie cu haine obișnuite, trebuie să salute steagul și pe instructor când intră în sala de sport. Discipolii nu trebuie să aștepte ca instructorul să răspundă la salut, dacă acesta* este ocupat.

2) *Începerea lecției. Discipolii se așază în rând în funcție de vechime – cel mai vechi membru se așază în dreapta instructorului; instructorul ia loc în fața discipolilor, în mijloc.* Cel mai vechi membru din clasă dă comenzile: a) salutarea steagului; b) autoconcentrarea; c) înclinarea capului în fața instructorului.

3) *În timpul lecției. Respectul cuvenit și disciplina trebuie păstrate pe întreaga durată a lecției:*

a) când instructorul intră în sala de antrenament, cel mai vechi membru îi cheamă pe *discipoli* să salute (își înclină capul în fața acestuia);

b) când un *discipol* întârzie la lecție, trebuie să aștepte până când este admis de instructor și primește permisiunea să se alăture clasei;

c) când un *discipol* vrea să părăsească sala de antrenament în timpul lecției trebuie să primească permisiunea instructorului.

4) *Sfârșitul lecției. Discipolii formează un rând în funcție de vechime – cel mai vechi membru dă comenzile*: a) salutul spre steag; b) autoconcentrarea; c) plecarea capului în fața instructorului.

5) Nu trebuie să existe nici un zgomot inutil în sala de antrenament. *Discipolii* trebuie să rămână tăcuți, mai ales în timpul executării kata și al luptei. Este interzis *discipolilor* și spectatorilor să fumeze și să mestece gumă în sala de antrenament.

6) *Salutul. Se acordă o mare importanță salutului, care este considerat unul dintre elementele principale ale Tang Soo Do.* Înainte și după exerciții *discipolii* își aranjează uniforma și îi salută corect pe adversar și pe instructor.

7) *Cum veți ședea.* Când stau jos, *discipolii* își așază mâinile pe genunchi și stau cu picioarele îndoite și încrucișate în față, poziție care contribuie la sănătate.

8) *Metode de bază.* Pentru a-şi îmbunătăţi îndemânarea, membrii trebuie să înveţe metodele fundamentale şi să le exerseze continuu până le perfecţionează. Toată tehnica *Tang Soo Do* depinde de acestea.

9) Membrii trebuie să îşi păstreze uniforma curată şi călcată. De asemenea, trebuie să aibă grijă să fie întotdeauna curaţi, să aibă tăiate unghiile de la mâini şi de la picioare, ca să fie evitate accidentele.

10) Înaintea antrenamentului, membrii clasei fac exerciţii de încălzire, pentru a-şi pregăti trupul pentru exerciţiile dure ale *Tang Soo Do.* După sfârşitul lecţiei, *discipolii* îşi relaxează trupul prin exerciţii uşoare, care le îngăduie să revină la starea lor liniştită şi normală.

Într-o broşură de acest fel a unei şcoli Kung Fu, prima dispoziţie pe care o citim este „respectul şi ascultarea faţă de ierarhie". Fiecare sistem are numărul lui specific de centuri, lucru care nu are legătură cu tradiţia, însă s-a păstrat odată cu introducerea oficială a concurenţei. Spunem „oficială" pentru că în toate epocile a existat rivalitate între maeştrii războinici, chiar şi în China antică.

Sunt foarte multe situaţiile în care un maestru de arte marţiale îl provoacă la luptă pe altul – sau o şcoală le provoacă pe celelalte, de obicei din motive de prestigiu. Tendinţa spre rivalitate este o asociată permanentă a omului după căderea în păcat şi însăşi existenţa artelor marţiale este cea mai evidentă dovadă pentru aceasta.

Materia de examen pentru fiecare centură cuprinde kata, tehnici, luptă liberă – la cele mai simple centuri –, dar, la anumite şcoli, cuprinde şi teorie. În teoria şcolii *Tang Soo Do* există întrebări precum: „Cine a fost întemeietorul sistemului Tang Soo Do?", „Care sunt cele 10 reguli ale Tang Soo Do?".

Aici, la răspunsul acestei întrebări, observăm că numai două reguli au o legătură directă cu artele marțiale și ele sunt puse la numărul 6 și 9: „Respectă și fii recunoscător maestrului tău și iubește-i pe colegii tăi" și „Niciodată să nu dai înapoi în timpul unei lupte".

Celelalte 8 reguli se referă la restul vieții ucenicului: de exemplu, numărul 3 cere „Să existe iubire între oameni", numărul 4: „Să existe iubire și colaborare între frați", numărul 7: „Să fii cinstit și să îi iubești pe prietenii tăi".

Cu toate că la prima vedere aceste reguli sunt bune și sfinte, ele arată clar că Tang Soo Do urmărește să supravegheze omul în totalitatea lui, toată viața lui; și este păcat dacă un copil nu a fost învățat de mic de către părinții lui și la școală principiile morale și așteaptă să le învețe de la o școală coreeană de arte marțiale.

Lee Kun Hwa[1], maestrul coreean al acestei școli, care poate entuziasma atât de mult pe părinții nebănuitori prin regulile ei, nu a omis, la fiecare seminar pe care l-a ținut în Grecia, să recomande insistență în meditație.

În teoria seriei de școli Kung Fu care poartă titlul răsunător de „Academia artelor mațiale chinezești" găsim întrebări și răspunsuri precum:

– „Cum a fost influențat Kung Fu de către Confucius?" „Acesta i-a scris literatura."

– „Cu câți ostași imperiali echivala un călugăr Shaolin?" „Cu mii de ostași."[2]

– „Ce simbolizează pasărea Phoenix în sistemul nostru și de ce?" „Templul unde a studiat maestrul lui Shifu (*Shifu* = învățător)."

[1] Este vorba despre un maestru foarte cunoscut, care în anul 1996 a introdus propria lui tehnică de arte marțiale, numită *Hwal Moo Do*, care are un puternic fundament filosofico-magic.

[2] Dacă este posibil așa ceva! *(n.aut.)*.

– „Cine este Lao Tse?" „Este părintele spiritual al Kung Fu."

– „De ce Bodhidharma a șezut vreme de nouă ani în fața unei stânci?" „Pentru că voia să vadă dincolo de un zid."

– „Ce înseamnă salutul nostru?" „Unirea Pământului și a Cerului într-un singur univers."

Și după acestea – și alte asemenea de tip *Zen* – vine și motivarea serioasă: „De ce dăm examen din teorie?" „Pentru că Kung Fu nu este numai luptă."

Altă școală de Kung Fu are o teorie chiar mai specializată: „Care este linia istorică de tradiție în China din anul 2290 până în anul 200 î.Hr.?" Prima parte a răspunsului la această întrebare „istorică" este aceea că „Pan Ku (un vrăjitor) i-a creat pe chinezi în urmă cu 18000 de ani"!

Apoi discipolul grec – care adesea îi ignoră pe filosofii greci și diferențele dintre ei, precum și învățăturile de credință fundamentale ale religiei creștine – trebuie să știe „câte școli filosofice au existat în China între 600 î.Hr. și 200 î.Hr.", dar și „pe care împărat l-au avut școlile filosofice drept model"!

Și iarăși: „Care este istoria vieții lui Buddha până la plecarea lui de la palat?", „Cum a ajuns Buddha la iluminare?", „Care sunt cele patru adevăruri nobile ale lui Buddha?", „Ce știți despre moartea lui Buddha și despre ultimele lui cuvinte?", „Cum se numesc cele două curente ale budismului și ce înseamnă fiecare dintre ele – Cine este întemeietorul celui de-al doilea curent?", „Care este istoria lui Bodhidharma și care este lucrarea lui?" „Ce învață budismul *Chan*, ce înseamnă în traducere numele lui și care sunt ramurile lui?" Să vedem și două întrebări împreună cu răspunsurile lor: „Ce este Nirvana?" „Nirvana este îndepărtarea de cele lumești, o stare mintală de liniște netulburată." „Care este calea lui Bodhisattva?" „Jertfa, chiar și

aceea a propriei lui eliberări[1] până ce toate existențele vii vor scăpa de durere."[2]

Această școală a adăugat la teoria ei și o broșură informativă referitoare la E-urile periculoase, evident ca o dovadă că, în afară de răspândirea budismului, o preocupă și sănătatea elevilor ei. În biroul școlii sunt la loc de cinste icoanele lui Hristos și ale Maicii Domnului, în timp ce în sala de antrenament se află un mic templu al lui Buddha.

Înclinarea capului și salutarea simbolurilor, care privesc aproape toate școlile, se adresează adesea și fotografiei întemeietorului școlii care, conform multora, „este prezent acolo în mod spiritual". Majoritatea școlilor iau parte la concursuri cu premii și la demonstrații, unde discipolii se luptă, fiind împărțiți în funcție de centurile pe care le au. Examenele școlii sunt supravegheate de maestrul conducător al sistemului sau de cineva pe care acest maestru îl delegă pentru examene: ori maestrul conducător al școlii, ori cel numit de acesta atribuie centuri și predă seminarii cu noile tehnici. Participarea la examene și la seminarii se plătește în plus, separat față de taxele obișnuite.

În mod normal, pentru ca cineva să fie proclamat maestru de arte marțiale și să fie considerat ca atare și nu numai ca un simplu instructor în partea tehnică a respectivei arte marțiale, se consideră necesar ca el să trăiască potrivit religiozității *Zen*. G. Koliopulos, care are 4 dan în Aikido, scrie: „Nu există nici o trecere bruscă a omului de la nivelul de discipol la cel de maestru, ci mai degrabă o transfomare înceată și continuă. «Manaru» în limba japoneză înseamnă «mă transform» și exact acest lucru se întâmplă: tânărul instructor se transformă, joacă rolul de sensei până când ajunge la un moment dat la nivelul de Maestru, la

[1] De legăturile „iluziei", așa cum o înțelege budismul *(n.aut.)*.

[2] Adică „se vor ilumina" *(n.aut.)*.

nivelul «cunoaşterii sinelui». Atunci şi numai atunci avem o transmitere reală a artei de la o minte la altă minte: «Ishin Den Shin»."[1]

Ca să ne dăm seama mai bine ce se înţelege în Orient prin cuvântul „maestru", merită să urmărim care a fost succesiunea în sistemul japonez Goju Ryu: „Maestrul Kanryo Higashionna (1853-1915) practica artele marţiale. Şi-a început antrenamentele în Okinawa, apoi s-a dus în China şi a studiat boxul chinezesc cu Maestrul Woo între 15 şi 20 de ani, pe insula Okinawa el a continuat cu sistemul lui marţial autentic şi cu sistemul chinezesc şi astfel a devenit părintele sistemului «Naha-Te».

Chojun Miyagi la vârsta de 10 ani a devenit ucenicul lui Higashionna. După moartea învăţătorului lui, Miyagi a plecat din Okinawa şi s-a dus în China, ca şi maestrul lui în trecut, şi a fost învăţat Pakua şi box chinezesc de către călugării Shaolin. Din amestecarea acestor două sisteme, unul dur alcătuit din tehnicile Shaolinilor, iar celălalt blând şi ciclic alcătuit din Pa Kua în combinaţie cu Naha-Te local, el a creat un sistem nou în anul 1929, pe care l-a numit Goju Ryu, care înseamnă sistemul dur şi sistemul blând. A creat Kata Sanchin – numele cel mare al respiraţiei Goju şi măreaţa Kata Tensho – respiraţia moale a lui Goju. A fost un om respectat, cu o mare răbdare. A trăit în mod autentic pe calea virtuţii artelor marţiale. L-a propus pe Gogen Yamaguchi ca mâna lui dreaptă şi reprezentantul lui în Japonia pentru şcolile de Goju-Karate. De multe ori şi pentru perioade mari de timp, Yamaguchi stătea în muntele Kurama pentru a se antrena în viaţa ascetică şi în antrenamentul dur cu Kata Sanchin, cu autoconcentrare şi asceză. A reuşit să unifice toate şcolile şi stilurile japoneze într-o singură organizaţie. În paralel,

[1] În revista *Budo şi sport*, nr. 32, septembrie-octombrie 1994.

a adus şi yoga în sistemul Goju Ryu, dar şi Shinto (religia tradiţională politeistă a Japoniei), descoperind în anii ce au urmat legătura dintre Goju şi Shinto. Niciodată până atunci un bărbat nu a dat atât de profund sensul şi promovarea dezvoltării karate. Maestrul Yamaguchi, un om pentru care toată viaţa lui era karate, a trăit cu karate, se gândea la karate. A fost ultimul mit al karate, a fost de asemenea un maestru de yoga şi de Shinto, a fost preot, a murit în anul 1989, la vârsta de 80 de ani."[1]

Alt maestru-model în ţara lui a fost Morihei Ueshiba sau O-Sensei, întemeietorul Aikido – acesta a fost „iluminat" în anul 1925, când a conştientizat că el „este Universul". El însuşi povestea despre această întâmplare: „De atunci am înţeles că soarele, luna şi stelele îmi aparţin." G. Kolliopulos remarcă faptul că, de atunci, acesta (O-Sensei) „nu s-a mai simţit atras de nici un lucru" şi că „i-a răsărit în minte ideea că sursa de unde izvorăşte spiritul combativ (Budo) este iubirea şi protejarea tuturor fiinţelor". „Secretul Aikido", scria el, „este să ne armonizăm cu mişcarea universului, să ne punem pe noi înşine în armonie cu universul însuşi."

O-Sensei susţinea că Budo este o faptă de iubire, un mod de a depăşi lipsa de armonie din noi şi de a aduce pace în lume, „să facem inima universului să fie propria noastră inimă".[2] Aşadar, „cei buni" în cadrul artelor marţiale sunt „preoţi" care sunt chemaţi să „aducă pacea în lume" – şi, desigur, nu este vorba despre pacea lui Hristos.

Există însă şi „cei răi". Takeda Sokaku (1859-1943), care a învăţat multe lucruri de la preotul şintoist Tanomo şi apoi, adăugând elemente din alte arte marţiale, a creat Da-

[1] P. Pasis (5 dan şi conducător al Goju în Grecia), „Goju Karate Do şi istoria lui", în revista *Kumite*, nr. 4.

[2] G. Kolliopulos, „Aikido", în revista *Kumite*, nr. 4.

ito Ryu Aiki Jujutsu (în care a fost şi învăţător-maestru), „era egoist şi schimbător". Se lăuda continuu câţi bărbaţi a ucis (cu toate că în timpul nopţii se temea şi de umbra lor). Îşi bătea joc mereu de celelalte şcoli (îl numise pe Kano Jigoro, întemeietorul judo, „comerciant de peşti stricaţi"). Când violentul Sokaku vedea vreun om, îl considera imediat duşman. „Acasă, el dormea mereu cu un cuţit sub pernă. Purta cu el, de asemenea, întotdeauna un baston în care era ascunsă o sabie ascuţită şi era vestit pentru faptul că omora cu această sabie orice câine care îndrăznea să latre spre el. Niciodată Sokaku nu bea sau mânca ceva fără a cere mai întâi vreunui discipol de-al său să guste, ca nu cumva să fie mâncarea sau băutura otrăvită. A fost un paranoic"[1].

În afară de cei „buni" şi cei „răi" există mulţi care probabil că au înţeles greşit termenul *manaru* şi nu se transformă în sensul nivelurilor *Zen*, însă ei nici nu îşi dezvoltă cunoştinţele tehnice. Astfel, Zaharia Kapandaidakis, instructor-şef al Goshin Ryu Jujutsu în Grecia, este obligat să scrie că: „în ultimii ani se observă o creştere neaşteptată a numărului de maeştri, care au mulţi dan, în multe, în chiar foarte multe arte marţiale. Aceştia sunt nişte oameni vicleni pe care orice părinte care nu ştie nimic despre artele marţiale îi va considera egali ca valoare cu orice alt maestru adevărat. Aceştia sunt oameni care umilesc efortul fiecărui copil care, având multe vise, sentimente curate şi dorinţă de cunoaştere, este prins de tentaculele acestui mit ireal şi inimaginabil care se lansează prin tehnici speciale, batjocoritoare, de marketing, care sunt predate de aceştia, au ajuns până acolo încât să acorde centuri de dan japonez în sisteme chinezeşti care nu au cunoscut vreo-

[1] K. Dervenis, „Rădăcinile necunoscute ale Aikido", în revista *Budo şi sport*, nr. 19, mai-iunie 1993.

dată acest sistem de notare. Se dau centuri tradiţionale în cadrul unor sisteme americane contemporane, premii de aptitudine tehnică dan unor oameni care nu au nici o legătură cu tehnica şi multe altele! Ce înşelare! Ce păcat! Ce ruşine! De vreme ce o strădanie adevărată pentru ca cineva să evolueze în tehnică durează ani întregi (peste 10 ani pentru fiecare tehnică de arte marţiale), cum este posibil ca un tânăr «maestru» să deţină atâţia dan în atâtea feluri diferite de arte marţiale? Cine a fost maestrul sau maeştrii lui? Câţi ani a studiat cu fiecare dintre aceştia? Când a avut timp să dobândească atâtea grade la o vârstă aşa de tânără? Cum este posibil să se acorde dan doar în funcţie de apariţiile la canalele de televiziune, în reviste şi în alte mijloace de informare?"

Într-o scrisoare, Panaghiotis Antonie (Kyokushinkai Karate 2 dan) scrie lucruri mai concrete şi mai cutremurătoare, acuzându-l pe un anume domn M. Dr., care se prezintă drept învăţătorul lui, că în anul 1982 nu avea nici măcar centura neagră, iar în anul 1983 avea centura neagră şi 2 dan! La începutul anului 1986, domnul Dr. a mers în Noua Zeelandă, la John Seguin, care avea 2 dan. În timpul şederii lui acolo, s-a îmbolnăvit, drept urmare nu a mai putut să dea examene, dar s-a întors acasă având... 4 dan! În cel mai serios stil de karate există un atlet de 23 de ani cu 4 dan, pe care îi ia nu câte unul, ci câte doi; în Kyokushinkai Karate al doilea dan se dă la 3-4 ani după obţinerea primului, acelaşi lucru este valabil şi pentru al treilea şi al patrulea dan şi, cu cât cresc gradele, cu atât cresc proporţional şi anii necesari obţinerii lor.

Mulţi îşi amintesc de „procesele Karate" din 1976-1977 (de care se ocupase atunci revista *Dynamico*), care l-au avut ca şi acuzat pe maestrul libanez El Khoury. Acesta publica şi revista *Yin Yang*, cu conţinut ocult atât de mult, încât

ca să comentezi un număr al revistei era nevoie de o carte întreagă – însă aceasta nu interesa pe nimeni. Până astăzi unii cred că El Khoury a fost un şarlatan, în timp ce alţii cred că a fost victima disputelor „pentru scaun" din interiorul Confederaţiei de Karate. În orice caz, el însuşi a declarat la tribunal în legătură cu cunoştinţele lui că putea să îl omoare pe preşedintele completului de judecată numai cu o privire.

Până astăzi se fac multe acuzaţii, fără ca acestea să ajungă la tribunale. Astfel, sistemul Shitokai din Grecia anunţă că „odată cu moartea întemeietorului lui, Kenwa Mabuni (1889-1952), anumiţi instructori de Shitoryu au părăsit organizaţia Shitokai, întemeind propriile lor stiluri, cum se întâmplă în toate stilurile de arte marţiale. Unii însă au continuat să folosească numele de Shitoryu pentru organizaţia pe care au întemeiat-o şi să îşi însuşească titlul de Souke Shitoryu. Însă fiecare stil are un singur Souke (întemeietor al unui sistem sau moştenitor al lui), iar în sistemul Shitoryu, acesta este Kenwa Mabuni. Prin urmare, toţi cei de mai sus nu aparţin familiei şi nu învaţă Shitoryu, ci stilul lor personal. Însuşirea numelui de Shitoryu de către aceştia care nu au dreptul să îl folosească (adică ei nu aparţin lui Shitokai) consituie o înşelare şi o fraudă. Adevărul nu poate fi ţinut ascuns pentru mult timp."[1]

În acelaşi număr al revistei *Budo şi sport* vedem următorul anunţ scris cu majuscule: TAI NUI KUNG FU – *Uniunea Dragon-Vultur* (Lung-Ying). „Pentru că în ultima vreme apar anumiţi instructori de arte marţiale ca maeştri ai sistemului T.N.K.F., Uniunea Dragon-Vultur este datoare să procedeze la clarificarea de mai jos. Pentru ca cineva să predea Tai Nui Kung Fu trebuie să aibă aprobarea de la succesorul şi primul maestru al sistemului în Grecia, dom-

[1] În numărul 21 al revistei *Budo şi sport*.

nul Spyros Touliatos (titlu pe care i l-a acordat, în data de 10 martie 1979, Marele Maestru suprem John El Khoury, printr-o diplomă oficială). Aşadar, orice declaraţie a oricui din Grecia că predă Tai Nui sau orice folosire a numelui de Tai Nui este falsă dacă nu are aprobarea instructorului suprem al sistemului. Singura şcoală oficială până astăzi este cea în care predă însuşi instructorul suprem. Uniunea şi-a asumat ca scop să promoveze sistemele filosofice şi tehnica de arte marţiale Tai Nui Kung Fu şi pentru îndeplinirea acestui scop ea este singura din toată Grecia."

În afara acuzaţiilor de acest fel date publicităţii, există cazuri de maeştri ale căror poveşti, greşelile lor tehnice, comportamentul lor nepotrivit sau legătura lor cu ocultismul circulă în domeniul artelor marţiale ca anecdote. Astfel, se poate auzi despre un maestru de karate care preda loviturile cu pumnul cu spatele şi le făcea declaraţii de dragoste elevelor lui; despre un maestru al unui sistem chinezesc care „comunică cu nivelele superioare şi acţionează în spaţiul cosmic, preîntâmpinând acolo diferite rele înainte ca ele să se manifeste pe tărâmul fizic"; un maestru de Wing Chun, despre care se zvonea că are o comunicare telepatică cu un aşa-zis maestru de-al lui care trăia, spunea el, în Tibet. Amuzant este că doi ucenici de-ai lui, care deja îşi dăduseră seama de irealitatea poveştilor spuse de maestrul lor, s-au întâlnit cu cineva care aflase acestea de altundeva şi, fără să îl cunoască pe maestru, le luase în serios; de îndată ce a aflat ai cui ucenici erau cei doi, a exclamat cu admiraţie: „Deci sunteţi ucenici ai vestitului Shifu care comunică în mod telepatic cu maestrul lui din Tibet!"

Unii maeştri mi-au spus, neoficial, că un coleg de-al lor care s-a dus în China şi s-a fotografiat într-o şcoală de arte marţiale aflată lângă o mănăstire Shaolin, purtând veşmântul monahal budist, a răspândit vestea, pe baza

acestei fotografii pe care a publicat-o cu multă reclamă, că el a devenit călugăr Shaolin!

Alți instructori mi-au spus despre un coleg de-al lor care deține o școală de arte marțiale, cu embleme și steaguri pompoase, că nu a fost învățat de nimeni arte marțiale, ci a învățat numai de pe casete video. Din păcate, foști discipoli cu care am discutat mi-au dezvăluit lucruri chiar mai grave: fostul maestru al unuia dintre ei, cu 6 dan ai unei confederații americane, care însă nu sunt recunoscuți în Grecia, îi folosește pe ucenicii lui pe post de funcționari neplătiți în afacerea lui, în vreme ce el a editat o revistă cu sprijinul Gnosticilor (organizație internațională panreligioasă a defunctului „Hristos al Noii Ere", Samael Aun Weor), cărora le trimite și oameni spre a deveni adepți.

Alți maeștri trimit lumea să meargă la organizația „Viața armonioasă" a lui Robert Najemy, care funcționează cu „binecuvântările" superguru-lui Sai Baba, *făcătorul de minuni*. Există, de asemenea, cazuri zguduitoare de înșelăciune, precum cel în care un discipol scria cu propria mână numele maestrului lui pe diplome în alb ale unei școli care funcționa în străinătate. Astfel părea că maestrul lui a urmat cursuri acolo, în vreme ce el de fapt nu a călcat niciodată pe acolo!

Altul, discipol de Wado Ryu, care în urmă cu mai mulți ani a fost prieten cu doi japonezi, a cercetat cu ajutorul lor diplomele maeștrilor altor școli și a constatat că la o cunoscută școală de karate din acea perioadă – care acum nu mai funcționează – diploma maestrului era diploma unui anume japonez! Lângă numele japonez – pe care desigur nici un grec nu îl înțelegea, căci era scris în limba japoneză – maestrul a adăugat mare și vizibil, în engleză, propriul lui nume.

Într-un articol, Kostas Dervenis acuză că „în artele marțiale din Grecia a predominat plagiatul", iar pe „pla-

giatorii" care „întotdeauna sunt mulți îi numește vicleni, șmecherași, duri, falși, mari tâmpiți și, în fine, oameni înlăuntrul cărora domnește răutatea. Iată imaginea clasică a Greciei", continuă Kostas Dervenis: „Maestrul, având multe insigne pe uniforma lui (și pe diplomele de pe pereți), cu un ton aspru și cu un egoism teribil, fiind campion mondial la cutare campionate – desfășurate undeva, nimeni nu știe unde, organizate de cutare organizație, fiind foarte dur (are puteri speciale la dispoziția lui!), dă comenzi încolo și încoace discipolilor (el a învățat să numere doar de la 1 până la 5 în limba japoneză). Îi instigă pe discipoli să atace, să se mânie, să se străduiască foarte mult. Știți, vin campionatele și noi trebuie să le dăm o lecție!"[1]

Se presupune că de această situație inacceptabilă ne protejează confederațiile de arte marțiale, mai ales că ele sunt însărcinate să verifice capacitatea tehnică și calitatea morală a membrilor ei. Însă, în afara faptului că mulți maeștri nu aparțin confederațiilor, există multe voci care acuză confederațiile și activitatea lor: Thimios Persidis (un dan în Kodokan Judo, președinte de onoare al Confederației Grecești de Karate pentru Amatori) acuză că „membrii conducerii judo și-au luat al cincilea și al șaselea dan în urmă cu 12 ani, «stând pe scaun» (nefăcând nimic ca să le merite)" și caracterizează Confederația de Judo (EOFT) ca fiind „o marionetă pe care o susțin asociațiile componente"[2].

Într-un editorial al revistei *Budo și sport* se menționează că „atunci când devenim martori ai unor diverse jocuri de putere pentru câștigarea supremației în diverse organizații grecești, dar și internaționale de arte marțiale, când fieca-

[1] Kostas Dervenis, într-un articol din revista *Budo și sport*, nr. 29, mai-iunie 1994.

[2] În revista *Dynamico*, nr. 88, iunie 1993.

re uniune devine domeniu de luptă al celor lacomi, egoişti şi calomniatori pentru atingerea intereselor personale, putem pe bună dreptate să ne întrebăm unde a dispărut morala din viaţa noastră"[1].

În aceeaşi revistă, N. Haralambie, instructor de karate din Cipru, acuză prin scrisoarea lui că „persoane din afara sportului conduc şi hotărăsc ceea ce are legătură cu karate. Sunt persoane care nu pot să susţină un examen, care stau îmbrăcate în costum şi aşa mai iau încă un dan. Sunt oameni care dau examene, nu le iau, iar a doua zi, după ce mijloceşte cineva pentru interesul şcolii lor, aceste persoane apar purtând centura neagră şi al doilea sau al treilea dan. Mă întreb şi eu: unde am ajuns? Să îi spunem examinatorului japonez (nu îi spun pe nume, căci este ruşine) pe care să îi treacă şi pe care să nu îi treacă, pentru că sunt de la altă şcoală? Şi nu numai aceasta, căci totul se petrece în prezenţa noastră a tuturor, fără ca cineva să poată face ceva, pentru că cei ce fac acestea au «puterea» în mâinile lor, de vreme ce ei deţin funcţii în confederaţii şi în organizaţii de arte marţiale. Aţi mai văzut persoane care de la centura albastră să o ia pe cea neagră şi după şase luni să primească şi al doilea dan? Persoane care nu s-au luptat niciodată şi fac karate ca nişte balerine, să îşi angajeze o comisie care să şi aleagă echipa cipriotă? Ruşine! Cum este arbitrajul la campionate? Nici nu mai întrebaţi! Este cu mult mai rău."[2]

Zaharia Kapadaidakis declară că „astăzi există atâtea şi atâtea confederaţii «maimuţe», încât este într-adevăr greu să o scoţi la capăt"[3]. Fără îndoială, o confederaţie, chiar şi dacă are cele mai bune intenţii, nu poate să controleze totul: astfel, *„Mesia"* care apare la televiziune, Panaghiotis

[1] În nr. 22, octombrie-noiembrie 1993.
[2] În nr. 24, decembrie-ianuarie 1994.
[3] În revista *Budo şi sport*, nr. 32, septembrie-octombrie 1994.

Tulatos, absolvent al cunoscutei şcoli americane de ocultism Astara, a ţinut conferinţe la şcoala Wado Ryu, membră a EOEK, în Nea Smirni[1].

Mai mult, faptele au demonstrat că chiar şi o confederaţie sau o organizaţie care a fost la început credibilă poate să dea în final diplome şi grade false. Masaaki Hatsumi a fost singurul ucenic al „tigrului Mongoliei" sensei Takamatsu, „al unuia dintre ultimii descendenţi ai unei familii Ninja". Takamatsu a considerat că numai Hatsumi merita să devină succesorul lui, aşa că l-a numit moştenitorul lui în cele 9 şcoli vechi de Ninjutsu şi „l-a rugat să dea sistemului Ninja un duh nou, să îi dea o formă nouă şi să îl dezvolte şi să creeze o nouă organizaţie: astfel este creat Bujinkan, «organizaţia pentru dumnezeu şi pentru război», nume care a fost luat de la o zeitate-apărătoare a Budoka. Astăzi Bujinkan, în afară de SUA şi de Israel (de unde provine şi primul ucenic occidental al lui Hatsumi, pe nume Doron Navon), are comandamente aproape în întreaga Europă. În fiecare ţară există şi un Sempai."

„Scopul final al Bujinkan este să se creeze o familie. Hatsumi îi dă fiecărui discipol o recomandare, care îi dă acestuia dreptul să predea în toată lumea." „Hatsumi a filmat seria japoneză televizată «Giraya» pentru copii cu vârsta între 5 şi 12 ani, pentru că dorea să prezinte un sistem Ninja pozitiv. Mesajul seriei este clar: numai prin intermediul organizaţiei Bujinkan avem putere şi dominaţie."[2]

În ciuda acestui început, Doron Navon, instructor oficial al forţelor speciale israeliene, singurul care are titlul suprem de *Shihan* în Bujinkan, declară într-un interviu: „Să nu vă inducă în eroare gradul întâmplător şi numărul de dan care există astăzi în Occident, pentru că noi ne-am ex-

[1] Noua Smirna din Grecia *(n.trad.)*.

[2] Articol al lui G. Perghialis în revista *Dynamico*, nr. 28, iunie 1993.

tins foarte repede, însă sunt foarte puțini maeștri buni" și vorbește despre unii care „se duc la seminarii de Tai Kai o dată pe an, și cumpără de acolo grade"[1].

Într-un număr al revistei *Budo și sport,* Kostas Dervenis, reprezentantul oficial al Bujinkan *dojo* în Grecia, a acuzat oficial că „din octombrie 1986, Hatsumi sensei vinde în mod liber grade și titluri. Fenomenul a început cu dan inferiori și a ajuns la culme la începutul anului 1989, când Hatsumi a început să distrugă și să denatureze testul pentru al cincilea dan. Capacitățile purtătorilor acestor grade fără nici o valoare, precum și caracterul lor moral au făcut de rușine Bujinkan la nivel internațional. În urmă cu doi ani, Hatsumi a publicat un anunț în care comunică faptul că oricare Shidoshi vrea, poate să cumpere orice grad are nevoie între al cincilea și al zecelea dan. Mulți Shidoshi din Europa împart în mod deschis grade, până la al patrulea dan, desigur fără să aibă nici o problemă"[2].

„Astăzi, un grad în Bujinkan nu este reprezentativ pentru capacitățile, experiența sau chiar și echilibrul psihologic al persoanei respective. Există persoane instabile psihic care manipulează situația pentru a-și promova egoismul lor bolnav și ideile lor nebunești."

Toate acestea se datorează lui Hatsumi, pe care „majoritatea revistelor îl caracterizau drept «noul Ueshiba» și americanul «Centură neagră», i-au acordat titlul de «Instructorul anului 1986». În vara anului 1985, Academia Centrală a FBI a plătit ca să îl aducă din Japonia în America și să predea seminarii de autoapărare agenților ei! Toate acestea nu s-ar fi întâmplat dacă Hatsumi era nebun și incapabil, nici nu ar fi reușit el însuși să creeze un imperiu mondial".

[1] În revista *Budo și sport*, nr. 29, aprilie 1994.
[2] *Ibidem*, nr. 30, iunie-iulie 1994.

Kostas Dervenis impută responsabilitatea decăderii Bujinkan „paraziților și gândacilor care îl înconjoară pe Hatsumi sensei și au două idei fixe: «să punem mâna pe cât mai mult» și «să ieșim în evidență»". Indiferent dacă Hatsumi este răspunzător sau nu de această situație, problema este că, de vreme ce și o organizație internațională cu un asemenea prestigiu comite înșelăciuni atât de meschine, pe ce se poate baza un om care nu are legătură cu artele marțiale și vrea, de bine, de rău, să își înscrie copilul la o școală bună de arte marțiale?

Și problema se constată nu numai în ce măsură evaluarea discipolului este cea corectă, de vreme ce maestrul declară că fostul lui învățător – care aparține unei confederații recunoscută la nivel internațional – pretinde că discipolii să îl îngrijească prin masaj și băi (ca și în China, spune el!) și le impune să aibă o ținută exterioară – tunsoare și mustață – asemănătoare cu a lui! Din motive de prestigiu sau dintr-un complex? Cine știe...

Un lucru care relativ s-a micșorat prin răspândirea largă a artelor marțiale este duritatea antrenamentelor, care creștea în mod treptat, dar care acum se adresează mai ales celor care sunt instruiți cu scopul de a preda apoi arte marțiale. Desigur, există și excepții, precum și faptul că se pot întâmpla accidente grave la antrenament, fără ca instructorul să aibă o astfel de intenție.

Astfel, am văzut în timpul antrenamentului o elevă de Kung Fu cu centura galbenă care a căzut în mod stângaci după „mătură" (după ce i s-a pus piedică cu piciorul) și s-a lovit grav. Putea să își rupă bazinul și să rămână invalidă, cu toate că instructorul voia numai să verifice dacă poziția ei era stabilă.

Accidente similare se întâmplă la concursuri și cunosc destui oameni care după un traumatism au fost nevoiți să

umble pentru mult timp cu diverse gulere ortopedice etc. La aceasta contribuie şi tactica unor şcoli de a-şi trimite sportivii la campionate, tăinuind nivelul lor de pregătire real, astfel încât să ia mai uşor un anumit premiu. După cum este normal, dacă cineva care are centură maro se luptă ca o categorie inferioară, adică cea a centurii portocalii, îl va învinge pe adversarul lui care este cu adevărat la centura portocalie – şi probabil că îl va lovi şi foarte rău, aşa cum se întâmplă adesea, cu toate că luptele semi-contact nu presupun lovituri normale, ci contact în anumite puncte, pur şi simplu ca să se câştige punctul respectiv. Este cu atât mai rău la campionatele full-contact.

În paralel, în timp ce „anii de demult, când Tsuki şi Gery «culcau la pământ» luptători, s-au stins din amintirea oamenilor, la un seminar al Asociaţiei Japoneze de Karate (J.K.A.) (în data de 4 aprilie 1994, la Frankenthal, în Germania), văzând aplicarea dură a tehnicilor de karate de către Yahara sensei, cu ajutorul lui Ilie Kazakeas sensei, mulţi dintre cei prezenţi au rămas cu gurile căscate şi li s-au holbat ochii de frică! Unii elevi s-au înspăimântat aşa de tare, încât literalmente au început să plângă! Iar când sensei Ilie Kazakeas şi-a scos nebănuitor haina ca să rămână într-o bluză, stadionul a îngheţat în faţa priveliştii (a ceea ce au văzut – probabil urmele rănilor de pe corpul lui)! Yahara sensei a fost nevoit să îi liniştească, spunându-le că acestea se întâmplă numai între instructori, însă în zadar. Peste o oră, prima linie de elevi era cu 10 metri mai în spate!"

Într-un interviu pe care l-a acordat cu puţin timp după aceea, Yahara a declarat: „La şcoala noastră de instructori omul îşi atinge limitele sale. Când am pe cineva în faţa mea, nu mă cobor la nivelul lui ca să îl ajut să se antreneze şi el. Fac ceea ce trebuie să fac (râde), iar el face ceea ce poate să facă", „ca să scape cu viaţă", completează râzând

Ilie Kazakeas. La J.K.A. noi spunem că un discipol trebuie să ajungă până acolo când începe să îl doară, în timp ce instructorul să ajungă cu puțin înainte de a muri.

Nobuyuki Aramoto, campion de Kata-Kumite la ultimul campionat japonez, dar și la campionatul mondial, a fost nevoit să rămână destul de mult timp în spital, cu capul spart din cauza atacurilor lui Yahara sensei. Cu toate că maestrul lui îl iubește mult (!), el nu a ajuns la spital doar din pricina unei vizite urgente la dentist pe care nu putea să o amâne!

Uneori a face față unei bătăi dure din partea maestrului și a celorlalți ucenici avansați este o condiție pentru ca să primești o centură sau un nivel. Aceasta s-a întâmplat și în cazul unui instructor de Kung Fu care pentru centura neagră a trebuit să facă față neînarmat maestrului lui și tuturor celorlalți asistenți ai lui (dintre care unii aveau o forță fizică extraordinară) și care erau înarmați cu prăjini de lemn!

Alteori însă nu există nici un motiv evident pentru o demonstrație de violență, în afara „călirii" discipolului și poate a unui complex al maestrului. Doron Navon, Shihan al sistemului Ninjutsu, descrie o situație în care violența se vede că este exagerată: „Hatsumi sensei a făcut asupra ucenicului lui Dan Waxman o tehnică foarte dureroasă, iar când ucenicul și-a deschis larg gura ca să strige de durere, sensei și-a introdus degetele cu totul în gura ucenicului și a început să îl sugrume! Când sensei l-a lăsat, Danny a plecat în fugă din sala de antrenament, strigând: «Demon, demon!» În acest timp, Hatsumi sensei zâmbea de parcă acesta ar fi fost cel mai mare compliment care i s-a făcut vreodată!"[1]

„Periculozitatea artelor marțiale pentru sănătatea trupească a celui ce se antrenează în ele" i-a preocupat pe

[1] În revista *Budo și sport*, nr. 28, mai 1994.

mulţi. Printre aceştia este şi Antonie Tomazos, care, într-o serie de articole pe care le-a publicat în revista *Acţiunea,* a scris şi cele de mai jos (începând cu citate din lucrarea *Karate practic* a lui Masatoshi Nakayama sensei şi a lui Donn Draeger): „În karate nu au loc campionate de luptă adevărată. Karate este foarte periculos pentru aşa ceva. Au loc doar demonstraţii. Loviturile nu sunt date niciodată cu adevărat. Fiecare dintre acestea ar putea să te omoare. Astfel, demonstraţiile înlocuiesc luptele adevărate. Cei care iau parte la ele simulează o luptă adevărată şi îşi opresc lovitura în ultima clipă."[1]

Adesea instruirea dobândeşte o duritate exagerată: „Pentru a ajunge în punctul de a putea să omoare cu o singură lovitură, karateka se antrenează ore întregi lovind scândurile cu mâinile. Adesea, începând cu un ritm lent, karateka lovesc perpendicular cu mâinile lemnul dur. Încet-încet acest ritm devine mai rapid. El ajunge la o viteză nebună. Este un coşmar. Durerea şi oboseala îi aduc până aproape de leşin. Şi toţi sunt tineri şi puternici, cei mai duri sportivi. Unul dintre aceştia – putea să îl vadă oricine – care a continuat această lovire nebună cu mâinile, cu dinţii încleştaţi, cu faţa lipsită de expresie, nu putea cu toate acestea să îşi oprească lacrimile, care îi curgeau din ochi. Atât de mult suferea."[2]

Într-o astfel de instruire – continuă Antonie Tomazos – accidentele mortale nu sunt rare. Kostas Dervenis

[1] Însă, pentru că am urmărit diferite concursuri, sunt datoare să atrag atenţia că aceasta se referă numai la luptele semi-contact şi că nici aceasta nu preîntâmpină accidentele, pentru că unii concurenţi nu pot să îşi controleze puterea, în timp ce alţii lovesc cu toată puterea, din răzbunare, pentru că văd că pierd lupta *(n.aut.).*

[2] Există, de asemenea, un antrenament care presupune lovirea membrelor – în special a tibiilor – cu lemne, astfel încât să se călească oasele. Această metodă provoacă însă cancer osos şi din fericire mulţi maeştri o evită *(n.aut.).*

menționează că de curând a avut loc moartea a patru discipoli în America și în Canada, a doi în Europa și o mulțime de traumatisme și de evenimente neplăcute[1].

Kostas Dervenis atribuie cauza acestor accidente mortale unor maeștri anonimi sau independenți. Cine poate însă să ne garanteze maturitatea și experiența tuturor „maeștrilor" care se află în fiecare cartier, în fiecare municipiu de reședință al țării noastre (Grecia)? Cine poate garanta de asemenea și siguranța trupească a tinerilor noștri, dincolo de înstrăinarea lor sufletească pe care este posibil să o sufere din partea influenței religiei și filosofiei orientale? Și, în fine – încheie Antonie Tomazos –, Grecia noastră care a dat naștere atletismului și spiritului olimpic, are în schimb de oferit atât sporturi de echipă, cât și individuale tinerilor și adolescenților care sunt impresionați de „filmele cu karate" și vor să îi imite pe „eroii" samurai și pe „asasinii" Ninja din Orient.

Firește că este de la sine înțeles faptul că pericolul pentru sănătatea trupească a celor care practică arte marțiale este foarte mare, din cauza antrenamentelor violente. Însă între pericolele la adresa sănătății este cuprinsă, în afară de antrenamentele violente, și practicarea yoga pe care o predau multe școli și care poate să cauzeze prejudicii permanente sistemului nervos.

Există și un alt pericol specific la adresa sănătății, care provine din diferitele sfaturi ale maeștrilor „atotcunoscători" referitoare la probleme de sănătate: acești învățători, care „le știu pe toate", nu sunt în stare să se sfătuiască cu medicii sportivi și recurg la practici precum acupunctură și shiatsu, terapii „energetice" de tip chi-kung de diferite

[1] Acestea sunt menționate în cartea *Musha shugyo*, care înseamnă „Căutarea căii războinicului", tipărită în anul 1991. Acum cazurile acestea s-au înmulțit *(n.aut.)*.

feluri, precum și la „înțelepciuni" pe care ei înșiși le născo-cesc. Astfel, un maestru i-a recomandat unui ucenic de-al său, care se îmbolnăvise grav la genunchi din cauza antre-namentului intensiv, să bea un litru de lapte și să mănânce două ouă zilnic, ca să se facă bine! El însuși a încercat, prin tehnici energetice, să amelioreze starea genunchilor altor ucenici de-ai lui, chiar și să vindece de menisc, care de fapt necesita operație.

5.
SCOPURILE PRACTICANȚILOR ȘI SCOPUL ARTELOR MARȚIALE

„Planul cerului pentru crearea omenirii este următorul: cei care au dobândit primii cunoașterea să le spună celor care încă nu au aflat-o, iar cei care înțeleg primii principiile să îi călăuzească pe cei care întârzie să o facă." (Mencius)

Artele marțiale orientale sunt o practică complexă de exersare trupească și de gândire cinetică, ce are ca scop să pună în practică promisiunea șarpelui primordial față de protopărinții noștri: *„și vei fi ca Dumnezeu"*, asigurându-l pe cel care se antrenează de două lucruri: primul este superioritatea lui în fața celor care îl amenință sau crede el că îl amenință, iar al doilea este „unirea cu natura" (sau cu „Mintea universală" etc.) prin intermediul tehnicilor energetice și al meditației, care aduce cu sine înlăturarea logicii și călăuzirea omului de către „inspirații" despre care se presupune că au legătură cu „esența vieții", cu „dumnezeul" cel impersonal al filosofiei orientale. „Cel care își găsește calea lui tainică", citim în lucrarea *Înțelepciunea artelor marțiale*, „poartă în sine universul în totalitatea lui. El devine însuși

universul. Cel care va încerca să îl învingă va intra în conflict cu armonia cosmică eternă. Așadar, acela este biruit încă din clipa în care se va gândi să se măsoare cu el."

Aceasta este fără îndoială o perspectivă foarte atrăgătoare pentru aproape fiecare om și putem spune că exact dorința cuiva de a deveni atotputernic asigură acceptarea filosofiei care întărește atotputernicia lui. Aceasta constituie o cauză importantă pentru care oamenii ce încep să practice artele marțiale din mii de motive diferite, în final își însușesc și filosofiile orientale, cu toate că la început ei nu au avut scopul să accepte nici un fel de filosofie.

Într-adevăr, sunt mii de motive care incită la învățarea artelor marțiale. Sunt mulți discipoli care au o dorință neclară și neexprimată de impunere, care adesea nu îndrăznesc să se accepte nici pe ei înșiși, fie pentru că nu au conștientizat prea bine cine sunt, fie pentru că se simt vinovați față de propriul sine (precum sunt copiii și adolescenții nefericiți de situația lor familială: certuri, divorțuri etc.; de multe ori acești copii se grăbesc să își exprime nemulțumirea lor în afara mediului familial sau să dobândească certitudinea că pot să controleze tot ceea ce e în jurul lor, astfel încât să nu mai fie răniți niciodată).

Alții au fost ademeniți de aptitudinile „supraomenești" ale eroului principal al unui film – unde, trebuie să specificăm, în mare măsură este vorba despre un truc, mai ales în ceea ce privește săriturile – și nu știu nimic despre filosofie, ci pur și simplu vor să devină și ei super-oameni, câștigând astfel admirația tuturor.

Mulți caută un loc unde să se remarce, obținând laude, premii ș.a., alții caută violența crudă. Alții au fost educați cu ajutorul bătăii și tind să reproducă acel comportament violent sau încearcă să își controleze răbufnirile violente pe care le au din cauza educației pe care au primit-o.

Alții nu sunt violenți, însă au căzut victime modului de gândire că bărbatul trebuie să bată cu multă duritate, căci altfel el este lipsit de curaj. Alții vor să știe să bată din motive practice (de exemplu, anarhiștii care participă adesea la lupte de stradă, forțele speciale ale poliției, paznicii, bodyguarzii ș.a.).

Există femei care sunt interesate de artele marțiale după ce ele însele sau vreo cunoștință de-a lor a fost victima unui viol, a unei tentative de viol sau a unui alt atac. Alții caută în maestru un model patern care le lipsește, alții – mai ales în cazul fetelor – îl văd pe maestru ca pe un posibil iubit.

Mulți caută ceva exotic, „un produs pentru cei aleși", care îi va înălța în fața „muritorilor de rând". Există discipoli care se înscriu la școlile de arte marțiale așa cum s-ar înscrie la tenis, având drept scop gimnastica și antrenarea împreună cu alții, dar există și membri ai unor organizații parareligioase care învață astfel să își transmită cunoștințele membrilor organizațiilor lor sau să atragă dintre cei din sala de antrenament noi membri pentru organizația lor.

Alții se duc ca să îi imite pe anumiți prieteni de-ai lor, pe alții îi înscriu părinții lor ca „să îi facă bărbați" sau ca să se mândrească cu posibilele succese ale vlăstarelor lor. Unii caută un scop căruia să se dedice, ceva care ar da sens vieții lor. Alții – oricât ar părea de ciudat – urmăresc să folosească tot ceea ce învață în scop rău, în vreme ce alții doresc să devină „apărători ai binelui". Aceștia din urmă pot să facă parte dintre ideologii anarhiști, dintre neofasciști sau dintre apărătorii naționalismului.

Există actori cărora li s-a spus că Tai Chi-ul, de exemplu, îi va ajuta „să intre în pielea personajului lor". Există chiar și situații absurde ale unora care vor să înfrunte prin artele marțiale pe antihrist și pe slujitorii lui.

Printre toți aceștia fără îndoială există și cei care știu foarte bine ce anume sunt artele marțiale, au citit cărți referitoare la acestea și au drept scop să se adâncească în filosofiile orientale – acestei categorii aparțin și adepții Noii Epoci a Vărsătorului. Cu toate că discipolii au scopuri atât de diferite, este posibil să fie ademeniți de artele marțiale din pricina sentimentului de putere care începe prin simpla constatare că îți controlezi trupul.

Aproape nici unul dintre cei care încep să practice artele marțiale nu simte siguranță. Nesiguranța este însușirea comună a majorității discipolilor – și majoritatea dintre ei nu o ascund. Majoritatea maeștrilor stabilesc ca scop al artelor marțiale autoapărarea și controlul trupului, care ajută sănătatea, însă puțini sunt cei care vorbesc despre cunoaștere de sine, autoevaluare, realizare de sine; de asemenea, nu puțini sunt cei care ar vrea să vorbească deschis despre aceste lucruri, însă nu o fac, nevrând să fie în opoziție clară cu religia oficială a Greciei – și să piardă astfel posibili clienți.

Însă Masatoshi Nakayama spune în lucrarea *Un karate mai bun* că „dacă cineva se antrenează în karate văzând-o doar ca o tehnică de luptă, aceasta este ceva regretabil. Desigur, tehnicile de bază s-au dezvoltat și s-au perfecționat prin studiul și practicarea de-a lungul multor ani, însă pentru ca omul să folosească eficient aceste tehnici, chiar și în domeniul autoapărării, va trebui neapărat să aibă parte înainte de o abordare spirituală a subiectului".

Învățătorul unei practici moderne a unui sistem Kung Fu, A. Provelengios, ne spune că „el se numește pe sine luptător" și că de fapt „calea războinicului este calea liniștii și a stăpânirii de sine. Este calea către înțelepciunea supremă și nobilă. Este calea păcii interioare și exterioare".

Într-un articol mai vechi din revista *Budo și sport*, Kostas Dervenis menționa că „scopul artelor marțiale astăzi es-

te antrenarea corespunzătoare a discipolului astfel încât să poată să facă față unei serii de încercări în timpul antrenamentului, având ca rezultat dobândirea păcii în fața evenimentelor vieții cotidiene".

Însă într-un articol ulterior de-al lui, din numărul 2 al revistei *Kumite*, el îi povățuiește pe cei care caută cunoașterea transcendentă prin intermediul practicării artelor marțiale să nu se oprească până când o vor găsi, pentru că aceasta există într-adevăr. Desigur, potrivit cuvintelor lui, el însuși a căutat până la vârsta de 35 de ani ca să îl găsească pe maestrul lui actual.

În cartea lui, *Dincolo de cunoscut – scopul final al artelor marțiale*, Tri Thong Dang (1928-1995) atrage atenția: „Niciodată nu cerem «să prindem» totalitatea tehnicilor de luptă și a termenilor tehnici, ci căutarea trebuie să fie întotdeauna aceea de a-ți deschide mintea și inima în esență tehnicii vieții. Tehnicile pe care le practicăm ca discipoli în timpul perioadelor de instrucție sunt numai informațiile de bază pe care ni le însușim de la maestru. Sunt tehnici împrumutate, nu sunt ale noastre proprii, sunt materia ignoranței. Dacă mijloacele sunt numai imitări, rezultatele sunt copiate. Lucrarea noastră trebuie să fie aceea de a învăța să mergem dincolo de ceea ce este cunoscut, împrumutat, dincolo de teamă sau de durere, la cunoașterea cea mai înaltă, cea spirituală, care este vizionară, netâlcuită și dincolo de mintea noastră. Când ajungem la astfel de momente, ceva se întâmplă. Numai acest CEVA DINCOLO DE GÂNDIRE poate să ne elibereze de jocurile și de rolurile noastre și să ne înalțe din fântâna eului la iluminarea cea strălucită. Acest ceva poate să ia o formă numai atunci când eul nostru cel răpitor, încătușat, temător nu ne va mai domina. Supunerea egoului nu rezultă din raționamentul deductiv, din logică, ci este dincolo de lu-

mea simțurilor și a gândurilor directe, stare pe care filosofii au numit-o înnăscută."

De asemenea, Michel Echenique ne vorbește despre „transformarea războinicului într-o ființă divină sau semidivină", în vreme ce în cartea *Înțelepciunea artelor marțiale* citim: „În lumina gândirii orientale, aceste «arte marțiale» sunt o cale de autorealizare și de identificare cu Creatorul și cu creaturile Lui" (adică se consideră că Creatorul și creaturile sunt de aceeași ființă).

După toate acestea observăm că scopul în general și punctul de vedere al artelor marțiale sunt cu totul incompatibile și străine de tradiția și de viața ortodoxă. Creștinul nu dorește să înceteze să mai gândească în mod rațional, nici să fie „inspirat" de ceva neclar, incert, nedeterminat și necunoscut, ci vrea să intre în comuniune de iubire cu Dumnezeu.

Creștinul știe că Dumnezeu este personal și infinit, în timp ce omul are anumite limite, și de aceea omul nu se poate apropia de Dumnezeu prin anumite „tehnici"; această apropiere este de asemenea imposibilă atunci când omul are o înțelegere greșită despre cine anume este Dumnezeu: când își închipuie că el și Dumnezeu sunt unul și același, iar în loc să se întoarcă spre cele din exteriorul lui, chemându-L pe Dumnezeu să vină la întâlnire cu el, el se îndreaptă spre lăuntrul lui, prin „introspecții", astfel el își eternizează izolarea sa.

Însă astfel „ego-ul" nu poate să fie supus. Cui anume chipurile se va supune el, din moment ce omul de fapt și-a întrerupt legătura cu Dumnezeu și își concentrează atenția asupra sinelui său? (Desigur, numai dacă prin cuvântul „eu", Tri Thong Dang nu vrea cumva să spună aici egocentrism, adică personalitatea omului, pe care *Zen*-ul o consideră ca fiind rădăcina oricărui rău.)

Filosofia și scopul artelor marțiale sunt de așa natură, încât le creează celor inițiați un mesianism disimulat, căci de vreme ce nu există un Dumnezeu personal acolo în afara lui, omul care s-a îndreptat spre interiorul său și „cunoaște binele și răul" își asumă rolul de mântuitor al sinelui său, precum și al altor ființe, „identificat" cu o „putere cosmică" pe care, cu ajutorul unor tehnici corespunzătoare, o are la dispoziția lui.

Astfel, potrivit lui Tri Thong Dang, specialiștii în arte marțiale au datoria „să nu închidă ochii în fața transformării în victime și a violenței care se folosește împotriva lor înșiși sau a altora; au o datorie în fața idealurilor dreptății, ale omenirii". „Noi, cei care practicăm artele marțiale", spune autorul prin gura personajului principal, Tai Anh, „trebuie să ne îndeplinim îndatoririle, chiar și dacă conducătorii noștri rămân închiși în casele lor cu oglinzi." „Specialiștii în lupte sunt datori să trăiască o viață simplă și retrasă, de aceea este greu să confirmi în orice clipă care sunt aceștia și unde sunt ei. Nimeni nu îi știe până când se întâmplă o catastrofă, iar atunci ei aleargă cu fermitate să îi ajute pe oameni."

La sfârșitul acestei cărți, maestrul Tai Anh – personaj care a fost alcătuit după modelul unor persoane reale, precum ar fi întemeietorul sistemului Aikido, Morihei Ueshiba – înmânează, printr-un act camuflat de inițiere, sabia – simbolul capacității discipolului său, Lam, de a fi învățător, prin cuvintele: „Este timpul să împărtășești cunoașterea ta altora, pe calea adevărată a instruirii. Poartă-te cu dragoste, cu compasiune și cu dreptate față de ființele care îți sunt prietene. Ca un deținător al artelor marțiale trebuie să contribui cu partea ta în societate. Acolo este locul unde tu aparții. Să nu fii egoist și să nu te gândești numai la tine însuți. Încă nu ai ajuns la destinul tău final."

Discipolul primește sabia sfântă și moștenirea prin cuvintele: „Vă asigur că această sabie nu va fi o armă obișnuită, destinată să omoare orice ființă rațională. Ea va ucide doar propria mea lăcomie, mândrie, mânie și nesocotință. Nu va fi un obiect de distrugere, ci un simbol al faptelor constructive de dreptate, de compasiune și de iubire. Jur să îmi asum răspunderea, să săvârșesc numai cele mai curate fapte și să trăiesc în slujire față de toate ființele vii raționale! Promit să nu fac de rușine niciodată învățăturile dumneavoastră!"

Astfel, omul își asumă faptul că va săvârși „binele", care în alte părți ale cărții este clar că înseamnă echilibrul dintre bine și rău. Ortodoxia este foarte rezervată față de acest fel de luptători ai binelui și învață că binele, așa cum îl înțelege omul, nu are neapărat legătură cu bunătatea lui Dumnezeu.

Astfel, de obicei, războinicul binelui dezvoltă un egoism luciferic și se autodivinizează. Intențiile bune nu sunt de ajuns pentru ca omul căzut să înțeleagă și, cu atât mai mult, să săvârșească binele, om a cărui minte nu mai oglindește frumusețea dumnezeiască – și cu toate acestea insistă să caute de unul singur rezolvarea problemelor lui în loc să se îndrepte spre Creatorul lui. Drumul spre iad este pavat cu intenții bune; această expresie nu este, din păcate, doar o figură de stil, ci este realitatea.

Pentru că artele marțiale sunt creația omului, în realitate ele nu au de la sine propriul lor scop, ci îl preiau pe acesta de la creatorul lor. Pentru că omul este ceea ce este, trebuie să acceptăm faptul că printre scopurile acestei creații a lui, adică artele marțiale, este și asigurarea capacității de a dobândi tot ce vrea zdrobind orice rezistență.

Este dovedit faptul că omul care este departe de Dumnezeu are o stare foarte rea, pe care filosofia nu poate să o schimbe. Este elocvent faptul că mulți oameni inteligenți,

de-a lungul veacurilor, şi-au folosit arta lor pentru scopuri egoiste – în ciuda cuvintelor fără sens ale diverselor mituri metafizice. Este adevărat şi faptul că introducerea *Zen*-ului în artele marţiale, în cazul Japoniei, în mare măsură a fost pregătită în mod sistematic astfel încât războinicii care sfidau moartea să aducă servicii mai bune nobililor lor iubitori de slavă.

Sava Mastrappas (Shotokan 4 dan), în articolul lui cu tema „Nevoia psihologiei sportive în karate competitiv contemporan" (revista *Kumite,* nr. 3), le impută maeştrilor japonezi contemporani faptul că „introducând concursurile, adică competiţia care are ca scop victoria, au impus în karate un anumit mod de funcţionare, identic cu alte sporturi competiţionale" şi remarcă faptul că, „dacă scopul nostru final este victoria, atunci va trebui să folosim toate ştiinţele contemporane ca să producem campioni: fiziologia muncii, mecanica, ştiinţa nutriţiei şi desigur psihologia sportivă". „Karatistul poate că ar fi fost bine ca la un anumit nivel de antrenament să fie învăţat filosofia artei marţiale şi să fie antrenat prin metoda tradiţiei pentru o perioadă scurtă de timp", astfel încât să fie ajutat „în creşterea încrederii în sine şi a autocunoaşterii lui".

În afara faptului că filosofia artelor maţiale îndepărtează de adevărata cunoaştere de sine, mă tem că atunci când punem victoria ca „scop final al vieţii noastre", cădem din rău în mai rău, săvârşind o altă blasfemie la adresa persoanei umane: o punem într-un proces anormal şi mecanic (având adesea ca scop afirmarea şi câştigul nostru personal) şi cădem şi noi astfel pradă unui sistem care îşi hrăneşte iluziile prin rezultatele bune ale campionilor şi care nu are legătură cu iubirea strămoşilor noştri faţă de atletism şi îi dă valoare omului nu pentru ceea ce el este, ci

pentru ceea ce el poate să facă; cădem victime unui sistem care este atât ateu, cât şi lipsit de omenie.

Mulţi cred că practicarea artelor marţiale fără învăţătura ideilor filosofice, care are drept scop crearea unor reflexe de dependenţă, în care omul, în faţa pericolului (real sau imaginar) sau în faţa unei lupte pe care o începe el însuşi atacând, funcţionează fără interferenţa gândirii raţionale, nu are legătură cu filosofia. Însă adesea această practicare exprimă o filosofie reală, având ca centru ideile precum că Pronia dumnezeiască este insuficientă sau nu există ori chiar nu este dorită. Aici omul are drept scop să se descurce fără Dumnezeu, autonom şi singur (acest lucru nu se aplică în cazurile în care cel ce practică artele marţiale învaţă tehnici de a se descurca la locul de muncă [de exemplu, poliţiştii] sau pentru că i-o cere instruirea lui militară).

6.
ARTELE MARȚIALE ȘI SCOPURILE ALTOR PERSOANE

Fără îndoială, în zilele noastre țările în care au fost create artele marțiale le scot pe acestea mult în evidență. Acest lucru nu este ciudat, nici nu are un caracter de cucerire, mai ales că artele marțiale sunt un produs național, pe care respectivele țări îl laudă la nivel internațional și care le promovează poziția lor pe scena mondială.

Astfel, citim în revistele de specialitate despre sume enorme care se cheltuiesc la concursuri organizate, de exemplu, în Japonia; în același timp, diferite cărți despre mănăstirea Shaolin sunt răspândite prin intermediul ambasadei chineze, iar reprezentanțele consulare ale Coreei țin ședințe pentru crearea unei tehnici de „arte marțiale naționale". Însă în afară de aceste țări care au un interes direct în răspândirea artelor marțiale există cercuri internaționale care pe scopul artelor marțiale își bazează scopul lor propriu: este vorba despre organizațiile *New Age*, care urmăresc denaturarea conștiinței creștine și democratice de sine a occidentalilor, astfel încât să fie impuse cu ușurință o conducere mondială, o economie și o religie mondiale.

Astfel, de exemplu, guru Raznish a avut propria școală de karate, în timp ce unii consideră că în anumite școli co-

reene de karate este puternică influența falsului mesia Sun Myung Moon[1]. În Grecia, aproape fiecare școală sau organizație care predă filosofii orientale predă și o tehnică de arte marțiale – de obicei Tai Chi, care este considerat „interior" și poate să fie practicat de oameni de orice vârstă.

Astfel de cursuri oferă sau ofereau majoritatea organizațiilor ocultiste și parareligioase, precum *Viața armonioasă* a lui Robert Najemy – ucenic al lui Sathya Sai Baba (1926-2011) – sau *Școala Cafenie* a lui K. Fotinos, numită *Aeroterra*, centrul *Osiris Isis* și altele. Asociația *Noua Acropolă*, ramură a Asociației Teosofice, a organizat centrul internațional *Bodhidharma*, care se ocupă cu instruirea războinicilor ce vor reconstrui „o lume nouă macabră".

Președintele acestui centru, Michel Echenique (care se prezintă ca având 6 dan într-un sistem chinezesc de arte marțiale, în vreme ce dan au numai sistemele japoneze), a scris cartea cu titlul *Arte marțiale filosofice*. În această carte el descrie tehnicile artelor marțiale, dar și scopurile organizației lui, ornamentate cu o garnitură eroico-metafizică.

Planul pe care organizația lui l-a inventat este numit de acesta „planul pe care învățătorii înțelepciunii l-au stabilit pentru luptători". Potrivit lui Echenique, Bodhidharma a creat mănăstirea Shaolin, un centru magic de arte marțiale. Ceea ce noi astăzi cunoaștem sub numele de *Chang*, ne spune el, „a fost calea inițierii războinice și cei care biruiau toate încercările se transformau în vajrapani (adică purtători ai lui Vajra, ai diamantului. Vajramukti înseamnă diamantul eliberării totale, a fost tehnica de arte marțiale indiană a Kshatriya, pe care o deținea Bodhidharma). Această cunoaștere era accesibilă numai monahilor de cele mai înalte niveluri. Restul monahilor Shaolin învățau funda-

[1] Sun Myung Moon (1920-2012), fondatorul Bisericii Unificării *(n.trad.)*.

mentele exterioare ale acestei Arte Magice Secrete." „Astăzi aproape totul s-a pierdut, lăsând artele marțiale fără un spirit al lor. Astfel, ca întemeietor și conducător al Institutului Internațional de Arte Marțiale Filosofice Bodhidharma, mi-am asumat misiunea să reorganizez fundamentele acestei arte pierdute, prin intermediul unei legături simbolice care, chiar dacă are rădăcini istorice foarte adânci, e însă nevoie să fie adaptată la epoca în care trăim."

Prin „adaptarea la epocă", Echenique înțelege folosirea artelor marțiale pentru dezvoltarea scopurilor organizației lui, adică strângerea de averi și asuprirea omenirii; în societatea totalitară a acestor „filosofi războinici" vor fi interzise relațiile exclusive chiar și în cadrul căsătoriei, „nimeni nu va avea vreun motiv sau vreo ocazie de a nu lucra sau a lucra fără bună dispoziție", iar cel care nu va adora „noua divinitate" (adică modul de interpretare religios al *New Age*) va fi dat afară sau va fi izolat în „case pentru cei inadaptabili", iar cei care vor folosi violența vor fi „în mod inevitabil" executați!

Pentru a se susține această ideologie monstruoasă (care nu este descrisă în amănunt în cartea *Arte marțiale filosofice,* ci în alte cărți ale Asociației *Noii Acropole*), Echenique menționează diferite născociri ocultiste, bazate pe spusele unor oameni morți deja și care în realitate nu pot să le dezmintă, precum și pe literatura bogată pe care, mai mult sau mai puțin, o răspândesc toate organizațiile vrăjitorești.

„Din când în când oamenii uită tradiția Secretelor", ne spune Echenique, și este nevoie de un alt Popor Împărătesc pentru a redobândi această tradiție. Așa s-a întâmplat cu toți Patriarhii, cu Bodhidharma, cu Jigoro Kano, Funakoshi, Ueschiba etc. și astfel va continua să se întâmple. În zilele noastre toate acestea au fost din nou uitate și, potrivit logicii istoriei, va veni un alt reformator pentru a repu-

ne în mișcare roata lui Dharma. Poate că deja a și făcut-o, cine știe?

În continuare, Echenique ne vorbește despre elementele regulamentului războiului interior: „vulturul solar" (cine s-a ocupat cu învățătura lui Carlos Castaneda va găsi aici asemănări interesante), conștiința ca o sumă pusă în armonie, dincolo de antiteze, „Puterea propriu-zisă", „liniile puterii, care sunt manifestările vulturului", „intuiția interioară, care vede liniile puterii", „datoria față de stăpânire sau Putere, pe care Vulturul o transmite luptătorului", „inima curată", „depersonalizarea" (adică distrugerea personalității prin așa-zisa „unire cu Universul") și „încercările".

Anumite elemente ale regulamentului au un interes deosebit: potrivit acestuia, toți războinicii aparțin „frăției războinicilor", care îi include pe toți, având între ei o relație ierarhică de combativitate hotărâtă și fermă și „este alcătuită la nivel mondial din conducători independenți unii de alții, coordonați însă de un Mare și Unic Conducător Mondial, se dezvoltă cultul eroilor din momentul în care aceștia sunt considerați exemple demne de urmat pentru toți războinicii. Respectul față de tradiție presupune cultul strămoșilor și recunoașterea ajutorului pe care aceștia îl acordă războinicului, care este continuatorul lucrării lor. Steagurile și simbolurile corespund cu reprezentarea puterilor care îi conduc, dintr-o lume divină, pe toți războinicii"[1]. Steagurile și simbolurile „permit săvârșirea cultului și sunt încărcate energetic cu cât mai multă putere posibil. Ele întotdeauna îi însoțesc pe războinici în luptă".

Echenique menționează „un cod al onoarei războiului drept", care printre altele cuprinde și următoarele: „Se de-

[1] Pe scurt, ele reprezintă ajutorul demonilor care, așa cum se știe, au din Antichitate simbolurile lor. Oricine a citit, de exemplu, *Cartea morților*, a văzut acolo multe astfel de simboluri *(n.aut.)*.

clară sau se acceptă declararea războiului numai când aceasta este pe bună dreptate și divinitatea îl cere. Lupta trebuie să fie considerată o slujire sfântă și atitudinea războinicului să fie de tip sacramental-monahal și militar. Războinicul trebuie să își închine armele Dumnezeului Războiului și să îl cinstească pe Dumnezeul Războiului, oferindu-i acestuia victoria lui."

Și cartea aceasta revelatoare se încheie astfel: „Un om războinic este necesar astăzi mai mult ca oricând și este datoria filosofiei artelor marțiale să îl formeze. De aceea există Institutul Internațional de Arte Marțiale Filosofice Bodhidharma. Câștigul este reclădirea unei Lumi Noi și Mai Bune, care să fie independentă și să nu fie împiedicată nici de materialismul marxist, nici de cel capitalist dogmatic și neroditor). De aceea, este nevoie să apelăm la toți războinicii și să acționăm pentru ca această armonizare să devină posibilă, activând toate puterile minții, ale inimii și ale trupului nostru. Cred că acesta este unicul mod de a-i cinsti pe adevărații Maeștri ai Războiului Interior, pe eroii și pe toți marii Războinici care au existat în lume. La această cotitură critică a istoriei noastre[1] trebuie să ne simțim ca ultimii războinici-filosofi ai unei lumi care moare și ca primii ai unei noi lumi care se naște. Ca urare adresată acestei Lumi Noi și Mai Bune, care va începe să se nască mai întâi în sufletele noastre și într-un spațiu sacru al acestei lumi, să scoatem un strigăt războinic de biruință: KIAI!"

Noua Acropolă are secția proprie unde membrii ei sunt învățați arte marțiale cu arme adevărate de către alți membri, care studiază la școli de arte marțiale. Această secție are ambiția de a deveni „o mare armată, o mare putere". În cadrul organizației se crede că membrii ei vor scoate omenirea din haosul ce va veni (pe care îl pregătesc celelalte

[1] Sfârșitul presupusei „Epoci Vechi" și începutul celei „Noi" *(n.aut.)*.

organizații și centrele de putere secrete ale *New Age*, care nu sunt atât de diferite de cele actuale; ceea ce se pregătește este pur și simplu concentrarea puterii mondiale în cadrul unui regim totalitar).

Fostul președinte al Asociației *Noua Acropolă* din Tesalonic notează în cartea lui[1] că „mișcarea *New Age* și toate organizațiile afiliate ei se mândresc continuu cu acțiunile lor în probleme precum: pacea, economia, sănătatea, foametea etc. Aceste acțiuni încearcă să trezească voința comună pentru construirea unei lumi noi, fără războaie, dispute și tensiuni. De aceea, se susține că este nevoie în mod imperios să aibă loc reforme mondiale. Toate acestea, mediate de mișcarea *New Age*, par a fi foarte frumoase dacă nu ai în mintea ta întregul puzzle al planului pentru înrobirea lumii. Astfel, mișcarea *New Age* a reușit, prin cooperarea cu alte organizații, să formeze colaboratori fără voie în lumea întreagă. În special la *Noua Acropolă*, care are o structură politico-militară în instrucția ei, sunt formați viitorii conducători și bărbați de încredere ai mișcării *New Age*, fără ca ei înșiși să cunoască aceasta!"

Așadar, există multe motive importante pentru care *New Age* promovează răspândirea artelor marțiale. Aceasta se întâmplă pentru că *New Age* nu este deloc nouă. Este o amestecătură de magie și de religii și de practici antice idolatre (astrologia, meditația, diferite feluri de divinație ș.a.), iar ideea ei centrală se rezumă la aceea că Dumnezeu este impersonal și că omenirea evoluează în mod gradual, ca și cum ar fi un singur om, spre unirea cu divinitatea.

Această ascensiune a omenirii se va înfăptui cu ajutorul a diverse tehnici – în principal meditația – și îi va avea ca ajutători pe feluriți „înțelepți" și „oameni evoluați", precum sunt „luptătorii binelui", specialiștii în arte marțiale

[1] *Dezvăluirea înșelăciunii*, Editura Stereoma (Firmamentul).

care sunt descrişi în cartea *Dincolo de cunoscut* (vezi capitolul 5). Răspândirea filosofiei artelor marţiale echivalează în esenţă cu transmiterea ideilor *New Age* şi desigur ea acordă *New Age* autoritatea şi farmecul unei „înţelepciuni antice" pe care a înăbuşit-o creştinismul cel „rău, reacţionar şi ucigător al libertăţii umane".

Deodată, simboluri precum dragonul, descriere pe care Dumnezeu Însuşi, în Vechiul Testament, o atribuie diavolului, devine simbol al „spiritului", ale cărui tehnici le studiem cu atenţie, străduindu-ne să imităm eficacitatea lui „eterică" şi, în loc să încercăm să ne asemănăm cu Dumnezeu Cel Care este mai presus de creaţie, ne străduim să „ne unim cu natura", imitând diverse animale (tigru, cocor etc.)!

Mişcările noastre în locul unde trăim sunt determinate de simboluri magice-ocultiste precum zvastica, în vreme ce ideea egalităţii cu Dumnezeu şi a complementarităţii binelui şi răului, idee pe care a combătut-o Biserica din prima zi a întemeierii ei, este înghiţită dintr-odată în simbolul yin-yang. Nu mai suntem liberi; faptele noastre sunt determinate de „legile brutale ale naturii", de karma cea implacabilă. Suntem condamnaţi, de vrem sau de nu vrem, să ne naştem de mai multe ori! Învăţaţi fiind despre „energie", înlăuntrul nostru este consolidată ideea *New Age* că „toate religiile spun acelaşi lucru, însă într-un mod diferit" şi ajungem să confundăm *Qi*-ul cu Sfântul Duh!

Credinţa creştină este retrogradată la o altă „cale" spre îndumnezeire, iar Hristos, cu toate că a declarat El Însuşi că nimeni nu ajunge la Tatăl decât prin El şi că El este *„Calea, Adevărul şi Viaţa"*, este luat drept un „învăţător înţelept", asemănător cu Buddha, cu Lao Tse şi cu ceilalţi oameni.

Natura artelor marţiale necesită o participare sufletească şi trupească, îl face dependent pe om de preocuparea continuă cu sinele său şi astfel adoptă în practică adorarea

reală a eului specifică religiilor orientale, îndepărtându-se de învăţătura creştină potrivit căreia orice facem trebuie să aibă caracterul de ofrandă adusă lui Dumnezeu Cel personal şi să fie neapărat în acord cu voia Lui.

Îndepărtarea de Biserică este inevitabilă, deoarece specialistul în arte marţiale trăieşte o viaţă bazată pe modele şi moduri de gândire străine Bisericii, căci folosirea meditaţiei deschide uşa duhurilor amăgirii şi le permite stăpânirea raţională şi emoţională asupra omului. Este uşor de înţeles că, atunci când se petrece aceasta, posedarea fizică nu este neapărat necesară – cu toate că în anumite situaţii există şi aceasta.

Astfel, în timp ce structura tradiţională a societăţii, în care a fi de aceeaşi religie era un lucru fundamental, încet-încet şi discret se slăbeşte, este introdus un sens al universalităţii: „familia universală a artelor marţiale", ai cărei membri acceptă aceleaşi simboluri, se ocupă cu aceleaşi lucruri şi cunosc aceeaşi terminologie în toată lumea. Gândiţi-vă că în toate şcolile de karate, din Zimbabwe până în Irlanda, se poartă aceeaşi uniformă (Karate Gi), este respectat acelaşi sistem ierarhic cu centuri şi sunt învăţate aceeaşi filosofie şi aceleaşi tehnici, care se predau pretutindeni cu numele lor japoneze şi nu traduse în limba ţării unde se află şcoala respectivă.

Steagurile şi simbolurile unui sistem japonez sau coreean sau chinezesc constituie astăzi semne de legătură între oameni din toate părţile lumii. Astfel, omul este pregătit în mod inconştient, şi în acest fel, pentru uniri mondiale ulterioare, printr-o metodă care este acceptată emoţional şi nu îndepărtată, cum ar fi, spre exemplu, „ziua mondială a luptei împotriva SIDA".

Acceptarea de către cea mai mare parte a populaţiei a ideilor că Dumnezeu este impersonal şi că omul poate să

cucerească îndumnezeirea prin „tehnici" şi să transforme pământul în Rai, fiind „unit" cu natura, va contribui foarte mult la întronizarea firească a „omului-dumnezeu, care va şedea deasupra evoluţiei piramidale a omenirii"[1], ca şi conducător absolut şi stăpân al ei, adică a antihristului.

În paralel, acceptarea credinţei fataliste *Zen* va consolida stăpânirea lui, mai ales că ea va fi considerată ca o „karmă a omenirii", în timp ce oamenii se vor ocupa cu dobândirea „îndumnezeirii" lor prin intermediul diferitelor „tehnici" şi nu cu „lumea iluziei", iar pentru orice asuprire a lor de către sistemul *New Age* va fi considerată responsabilă „karma" lor, adică ei înşişi!

Astfel se va realiza „liniştea, ordinea şi siguranţa", aşa cum se întâmplă deja de secole în India, unde sistemul nedrept şi lipsit de omenie al castelor nu întâmpină nici o împotrivire socială: cei asupriţi se îndreaptă spre diferiţi „oameni-zei" guru şi nădăjduiesc să scape de presupusele lor „reîncarnări succesive".

Astfel, în afara cărţii lui Echenique, cele mai multe cărţi care au ca temă artele marţiale au fost editate de organizaţii *New Age*. *Înţelepciunea artelor marţiale* a fost editată de Iamvlih, o organizaţie cabalistă care se bazează pe învăţăturile lui Dion Fortune, ucenică a „Papei neosatanismului", Aleister Crowley. Învăţătura organizaţiei este monistică. Se presupune că „Dumnezeu" a creat lumea printr-o serie de purcederi, auto-împărţit în puteri opuse. Această învăţătură (Cabala), pe care, conform tradiţiei, rabinii evrei au învăţat-o în timpul robiei babiloniene, nu se deosebeşte mult de taoism şi de învăţăturile hindo-budiste.

Cartea lui Takuan Soho, *Secretele înţelepciunii nemişcate*, a fost tipărită de Aldebaran, librăria care adăposteşte conferinţele majorităţii organizaţiilor ocultiste, de la cruciaţi

[1] Din scrisoarea lui G. Garantzotis către revista *Al treilea ochi*.

ai rozelor şi esenieni până la gnostici; în acelaşi timp, ea editează şi *Caietele masonice*. Mai mult, cartea lui Robert Smith *Kung Fu – secretele artelor marţiale ale templului Shaolin, Înţelepciunea Kung Fu* a lui Michael Minik şi diferite cărţi ale lui Ueshiba Morihei au fost editate de cunoscuta librărie a lojei masonice, „Lumea care arde".

Însă se pare că preocuparea cu subiectele *New Age* este considerată ca o însuşire a anumitor experţi în arte marţiale. Astfel, maestrul de Ninjutsu, Kostas Dervenis, în articolul său „Bun Bu Ryo Do" (sau, altfel spus, „Mii de plagiatori mici")[1], printre defectele unui învăţător rău şi incult, pe care îl numeşte *Miţos (plagiatorul)*, menţionează ca defect şi următorul: „La sfârşitul lecţiei, Miţos începe să discute cu discipolii în cel mai nepotrivit mod despre anumite subiecte pe care le citise în numărul pe luna trecută al revistei *Al treilea ochi* (sau al revistei *Inexplicabilul*, ca să nu facem discriminări), subiecte pe care nu le stăpâneşte bine, ci el vrea să se afle în treabă ca un copil. Aşadar expertul în arte marţiale trebuie să stăpânească bine subiectele abordate în revistele în cauză şi să nu facă pe deşteptul fără să le stăpânească bine."

Şi, într-adevăr, aceste reviste, alături de titlul lor au câteva expresii orientative, precum: „cursul conştiinţei", „magia căutării", „al treilea val" etc.; conţin şi lucruri foarte interesante: în principiu ele găzduiesc reclame ale fiecărei ramuri a copacului ocultismului: Frăţia eseniană, Îngerii purtători de lumină, Tagma supremă iniţiatică a templului, gnosticii, guru şi mulţi alţii, dar şi reclame ale diferitelor şcoli de arte marţiale.

Revista *Al treilea ochi* s-a îngrijit şi de instruirea noastră în artele marţiale, aducând din China pe „personajul legendar viu" de 80 de ani, maestrul taoist Wong Fei Hung

[1] În revista *Budo şi sport*, nr. 29, mai-iunie 1994.

(1847-1924), la seminarii, pentru un preț accesibil: seminarul de 11 zile, cu titlul „Seminar principal de Tai Chi", cu o durată de două ore și jumătate pe zi, costa 50000 de drahme, în timp ce cursul de trei zile, „Aplicații posibile *pushing hands*", costa 40000 de drahme, dar trebuia să urmezi mai întâi cursul de 11 zile ca să poți participa și la acesta.

Alte 50000 de drahme costa cursul de două zile „Retragere în natură", care cuprindea „experiențe energetice cu simbolurile I Ching și învățarea tehnicilor – până acum secrete – ale «absorbirii peisajului»." Era vorba, conform revistei *Al treilea ochi*, despre o mare ocazie, căci „discipolii lui americani din ultimii trei ani se duc la Peking și plătesc 40000 de dolari pe oră" (cine a spus că *New Age* nu este o afacere profitabilă?).

Unul dintre editorii revistei *Al treilea ochi*, St. Stinis, care a editat cărți despre talisman (amulete magice) și despre alte subiecte asemănătoare, predă și „seminarii de nivel superior" despre „proiecția creatoare", unde acesta învață „printre altele, tehnici de proiecție imagistică dinamică, metode de extragere, de cultivare și de transmitere a energiei, folosirea unor certificate, culori și simboluri de putere".

Un articol definitoriu în acest sens al revistei *Al treilea ochi* este cel despre „urmașii lui Iisus și ai Mariei Magdalena", care au „drepturi ce se înțeleg de la sine asupra tronului Europei"[1]. Este vorba despre un subiect pe care îl pregătesc deja de mulți ani ocultiștii care sunt membri ai unor case regale europene, subiect care în nota editorilor din același număr al revistei este comentat astfel: „Numai ideea existenței extratereștrilor ar face ca neînțelegerile noastre să pară a fi hilare. O conducere mondială atunci ar fi cel mai logic lucru. Ea ar avea și drepturi «divine», nu

[1] Nr. 59, ianuarie 1997.

prezentate cu justificări medievale de tipul «prin mila lui Dumnezeu», ci pe motivări şi argumente moderne (!) puternice. Se spune (însă cine spune?) că în următorii trei ani subiectul care se va discuta din ce în ce mai mult va fi aceasta al unei «dinastii divine», cu drepturi care se înţeleg de la sine în guvernarea statelor creştine occidentale – adică a întregii lumi. Punctele slabe ale democraţiei de altfel sunt lăsate cu îndemânare să devină din ce în ce mai perceptibile. Iată cum ar putea să vină din nou Hristos pe pământ şi să îl convingă şi pe cel mai necredincios om! Desigur, nu să vină pe nori şi în sunet de tunete. Acestea făceau parte din concepţia medievală. În schimb un.... urmaş de-al Lui? Cu toate împotrivirile multora, în mod psihologic şi numai subconştientul maselor l-ar accepta imediat. Cel mult morala noastră puritană care leagă desăvârşirea de celibat ar putea suferi un şoc."

În numărul 60 din februarie 1997 al revistei se făcea propagandă pentru religia braziliană adoratoare a satanei Umbanda, care „aflându-se în umbra carnavalului de la Rio, este pregătită să se răspândească pe întreg pământul!" şi în acelaşi timp atrăgea în înşelare prin întrebarea referitoare la cometa Halley dacă „în sfârşit vin zeii din spaţiu". După puţin timp, în America, 39 de membri ai ereziei „Poarta cerească", care aveau căutări similare, s-au sinucis ca să îi ia cometa în împărăţia cerurilor.

Potrivit editorilor revistei *Al treilea ochi*, aceasta „urmăreşte să îl întoarcă pe om spre centru", de aceea ea „uneori vorbeşte despre posibilitatea de a se realiza o confederaţie greco-turcă, alteori vorbeşte despre cei 12 zei ai Olimpului sau despre Ortodoxie", pentru a arăta mulţimea căilor care conduc „acolo", adică la realizarea de sine. Ceea ce editorii revistei nu explică este de ce ciuntesc după bunul lor plac scrisorile pe care le publică, atunci când acestea se împotri-

vesc *New Age* – așa cum au făcut, de exemplu, cu scrisoarea trimisă de fostul președinte al Asociației *Noua Acropolă* din Tesalonic, Ioan Garantzotis, răspunzând la un articol al revistei referitor la subiectul părăsirii de către acesta a organizației respective.

Cunoscuți învățători de arte marțiale, precum Kostas Dervenis și Dimitrie Tsețelis, publică articole în revista *Al treilea ochi,* probabil din motive publicitare. De ce însă să fie caracterizat ca *Mițos* expertul în arte marțiale care ignoră articolele unei reviste ce face atât de multă propagandă *New Age*, încât cu greu acestea pot fi considerate altceva decât niște afirmații fără sens?

7.
MOTIVE ALE TRANSFORMĂRII ARTELOR MARŢIALE ÎNTR-UN MOD DE VIAŢĂ

În primul rând trebuie să clarificăm faptul că artele marţiale subjugă uşor omul şi devin un mod de viaţă al acestuia. La aceasta contribuie, desigur, publicitatea, însă fiecare om are propriul motiv care îl incită, întâi de toate, la învăţarea unei arte marţiale, iar apoi la continuarea acestei învăţări. Există, de exemplu, oameni care, neavând un scop special de a se ocupa în mod serios cu o tehnică de arte marţiale, întâlnesc un maestru de arte marţiale care le satisface nevoile pe care fiecare om le are, mai ales aceea de a se ocupa personal de el. Omul acesta ar putea să fie altceva, să fie profesor la şcoală sau profesor la ora de cateheză – însă este maestru de arte marţiale. Cel care acceptă interesul arătat de maestru o va face din recunoştinţă faţă de acesta – şi poate datorită unei temeri lăuntrice că poate se va arăta nevrednic de interesul lui şi va pierde tot ceea ce are de oferit omul care i-a înţeles nevoia.

Jo Hyams ne vorbeşte despre propriul lui început, în cartea *Zen-ul în artele marţiale*: „Intrarea mea în artele marţiale a început în anul 1952, când eram ziarist la

Herald Tribune în New York. Eram un tip sedentar, gras, neliniștit, mă plictiseam repede și căutam continuu noi aventuri. Nu știam clar nici cine eram, nici încotro se îndreptau viața și cariera mea. Și, ca să spun și ce era mai rău, eram lipsit de răbdare, fricos și cu tendințe autoritare, nesigur și ostil, ca să îmi contrabalansez nesiguranța. În fiecare zi luam interviuri diferitelor staruri ale cinematografului, dintre care unii erau cu mult mai tineri decât mine. Așadar, pentru că adesea doream să mă răzbun pe ei pentru succesul lor, tehnica mea era să îi presez fără milă până când răspundeau ceva ce îmi dădea ocazia de a face comentarii acide. Într-o zi, Bronislaw Kaper (1902-1983) a înțeles ce anume urmărește această tehnică a mea și m-a sfătuit să încep să fac karate. «Poate că exercițiul te va ajuta să slăbești și poate că îți va permite să scapi de câteva dintre răutățile tale», mi-a spus. Când Kaper a programat prima mea lecție cu Ed Parker, am acceptat cu gândul că, și dacă nu exista nimic vrednic de învățat, aș aduna destul material pentru câteva coloane de ziar, pentru că destule staruri, precum Elvis Presley, făceau cursuri cu Ed Parker. Sunt mai mult de douăzeci de ani de când mă ocup cu artele marțiale. Vă prezint această carte, nădăjduind că poate unii vor vrea să urmeze o cale asemănătoare."

Din clipa în care te vei ocupa cu ele, artele marțiale te introduc repede într-un „canal". Modul principal prin care se întâmplă aceasta este antrenamentul continuu. Numai pentru învățarea părții tehnice sunt necesari mulți ani. „În karate tradițional este nevoie de cel puțin câte cinci ani pentru învățarea la perfecțiune a fiecărei tehnici a noastre. Este nevoie de 15-20 de ani ca să învățăm tehnicile fundamentale. Este nevoie de 10 ani pentru a învăța tehnicile de bază, 10 ani pentru Kata și 10 ani pentru Kumite (luptă liberă), în total 30 de ani. Perfecționarea noastră în acest ka-

rate necesită exercițiu de-a lungul întregii vieții; căci oare câți ani veți face lupte și veți participa la campionate, 5-8 ani? Apoi ce veți face, vă veți opri? Dar încă nici nu ați început să practicați serios karate!", spunea întemeietorul și președintele organizației internaționale de Shotokan, Taiji Kase sensei (1929-2004), la vârsta de 64 de ani, sensei care are 10 dan. Și completa că și numai pentru tehnica de respirație „este nevoie de mult antrenament în fiecare zi. Au trecut 34 de ani până când am înțeles cum trebuie să respir".[1]

Kostas Dervenis, maestru de Ninpo Taijutsu, menționează că a primit al șaptelea dan fără să considere că este vrednic de el, însă „l-a pus deoparte" și „se va antrena până când îl va merita cu adevărat", lucru care, așa cum crede el, se va petrece „cam în douăzeci de ani", adică atunci când va fi de 55 de ani. Aceasta referitor la Ninpo Taijutsu, care are 10 dan și de la al zecelea în sus încep nivelurile. În filmul *Kung Fu, Semnul dragonului*, aflăm că fiecare sistem Kung Fu este un „lanț lung care s-a rupt în bucăți" și, pentru a-l restabili în forma lui primordială, un maestru și un discipol trebuie să lucreze jumătate din viața lor.

Adesea acest antrenament continuu începe de la o vârstă fragedă: sensei Taiji Kase a început karate de la vârsta de 15 ani, însă atunci avea deja 3 dan în judo! Așa cum se poate înțelege ușor, un astfel de lucru poate pecetlui întreaga existență a omului: „Existența mea a fost literalmente marcată de cei peste 35 de ani de antrenament zilnic. Artele marțiale au devenit viața mea. Practicarea lor ajută la cunoașterea de sine și am înțeles că învățarea unui sistem foarte eficient de autoapărare are repercusiuni foarte importante asupra personalității", ne spune sensei Richard Lee, maestru de Shorinji Ryu.

[1] Desigur, se referă la respirația din timpul meditației *(n.trad.)*.

Aşadar, în primul rând practicarea continuă a tehnicilor le face pe acestea să devină mod de viaţă, provocând automatizarea şi săvârşirea lor spontană. Un mare rol îl joacă faptul că practicarea lor reînviorează organismul, dar şi senzaţia ameţitoare a puterii, fie că aceasta se referă la impunerea asupra sinelui (reuşesc să fac ceea ce ieri nu puteam să fac), fie asupra altor oameni. Pentru a exista acest aspect din urmă nu este necesar ca cel ce practică artele marţiale să participe la o ceartă şi să predomine: siguranţa că poţi să faci faţă cu succes unei dispute este de la sine de ajuns. Alţii îşi continuă instruirea fiind incitaţi de teroarea prezentată de mass-media în legătură cu „lumea periculoasă în care trăim"; acest lucru influenţează adesea mai mult femeile, dar nu este îndeajuns pentru o consacrare din tot sufletul practicării artelor marţiale.

Alţii continuă, sperând în obţinerea „foloaselor uriaşe" despre care vorbesc promisiunile zgomotoase ale maeştrilor: de exemplu, Dionisie Tseţelis ne vorbeşte despre „rezultatele pe care le are Pakua asupra stării minţii" astfel: „Mişcarea ciclică şi armonioasă a trupului devine încet-încet şi semnul distinctiv al minţii. Mintea învaţă să nu se mai ataşeze de gânduri, ci să se mişte în mod circular şi să analizeze lucrurile sferic, precum cercul Pakua, pe seama căruia mintea învaţă să se mişte. Mintea învaţă să nu fie unitară, ci să poată să se răsucească, să îşi schimbe dintr-odată direcţia şi astfel să se apropie din diferite direcţii de ţelul său. În final toată această lucrare interioară şi exterioară linişteşte sufletul omului, pentru că, în timp ce se mişcă deasupra armoniei antitezelor, dobândeşte o linişte adâncă ce se sprijină pe cunoaşterea schimbării continue şi a armoniei care se află dincolo de fenomene. Astfel nimic nu poate să o tulbure, pentru că ea cunoaşte esenţa lucrurilor (!). Sănătate perfectă, putere şi suplеţe a trupului şi a

minții, armonie, circulație, liniște și frumusețe, unitatea întregii existențe într-o singură direcție pentru cele mai bune rezultate, atât în ce privește aspectul combativ, când practicantul reușește să se miște liber, spontan și fulgerător pe diferite traiectorii circulare etc., este capabil să se ferească de adversarii lui într-un mod «magic» și poate să ajungă pe neașteptate în spatele lor înainte ca aceștia să își dea seama ce se întâmplă și fără măcar să îi atingă și cu lovituri fulgerătoare ale palmei, dar și ale întregului său trup să îl învingă pe adversarul lui." „Iată care sunt bucuriile pe care le promit Pakua Chang și toate artele marțiale interioare", pe care le predă autorul cărții.

Există întotdeauna posibilitatea înrâuririi mintale și sentimentale din partea ființelor demonice, prin intermediul meditației, însă influența de acest fel, spre deosebire de posedarea fizică, nu poate fi percepută ușor de către cel suferind, ci înaintează treptat, odată cu trecerea timpului, până când schimbarea caracterului persoanei respective este deja un fapt împlinit. În general, substratul magic al mișcărilor provoacă de la sine practicantului o deprindere și o tendință de „a merge mai adânc".

Richard Lee sensei ne vorbește și despre altceva, care de asemenea „i-a marcat literalmente existența". Este vorba despre „apariția lui în fața publicului francez, în anul 1972, cu ocazia celei de-a doua ediții a Campionatului Mondial de Karate de la Paris, unde a participat ca înlocuitor al unui alt expert în demonstrația de Kobudo, în fața celor mai buni karateka din lume".

Preocuparea cu artele marțiale oferă, într-un fel sau altul, șansa de a obține diferite premii. În principiu, practicantul artelor marțiale este considerat de cei care nu le practică drept cineva deosebit, pe de o parte, și ca un adversar considerabil, pe de altă parte. Gândiți-vă la răsune-

tul pe care îl va avea asupra psihicului lumii dacă este vorba de un copil care practică arte marțiale! Există posibilitatea de a câștiga o medalie la campionate.

Este cunoscut faptul că nimeni nu a urât slava, spre deosebire de alte lucruri. Există întotdeauna și premii de alt fel: caracterizări pe care fiecare maestru știe cum să le împartă: „cel mai sârguincios elev", „cel care prinde sensul" ș.a., care îi fac pe elevi să se mândrească înlăuntrul lor sau pe față – indiferent de vârsta lor.

Diferitele poziții, înclinări ale capului, saluturi, comenzi, întotdeauna date în limba artei marțiale respective – în japoneză pentru Karate, în chineză pentru Kung Fu, în coreeană pentru sistemele coreene –, îl inițiază pe discipol într-un alt domeniu, satisfăcând nevoia umană de integrare într-un anume grup; această integrare, care creează siguranță, se consolidează odată cu desfășurarea concursurilor ș.a., care pun o echipă împotriva celeilalte.

Tendința ascunsă a omului de a deveni „calif în locul califului"[1] este întărită în artele marțiale prin sistemul ierarhic al centurilor și al privilegiului de a fi cel mai bun discipol – sau cei mai buni discipoli –, care îl ajută pe maestru în antrenamentul celorlalți.

Există discipoli care destul de repede încep să viseze că vor deschide o școală de arte marțiale, „ca și maestrul". Potrivit lui Sava Mastrappas – Shotokan 4 dan –, vechiul lui maestru era „un oriental venit de departe, al cărui întreg comportament și misticismul pe care îl cultiva el însuși îi dădeau însușirea de infailibil și îl făceau să fie un atotînțelept între oameni care nu știau nici alfabetul, imaginea atotînțeleptului și a infailibilului, cu toate că îngrădea critica liberă și dialogul, îi atrăgea pe occidentali."[2]

[1] Adică să îi ia locul maestrului *(n.trad.)*.

[2] „Necesitatea psihologiei atletice în karate combativ contemporan", în revista *Kumite*, nr. 3.

Într-adevăr, cine nu ar vrea să fie văzut astfel? Un alt criteriu pentru adoptarea artelor marțiale ca mod de viață este și „marele interes pentru interiorizare", pe care îl menționează în articolul lui[1] Kostas Dervenis.

Adesea, unii oameni transformă artele marțiale în mod de viață pur și simplu pentru că au fost educați prin bătaie. Când violența s-a înrădăcinat în psihicul lor, este normal să vrea să o folosească în diverse moduri. Mulți, de altfel, fac un mod de viață din artele marțiale pentru a-și depăși teama de bătaie și a se simți curajoși.

Un alt motiv complementar care contribuie la adoptarea artelor marțiale ca mod de viață este acela că epoca noastră nu acordă timp pentru cercetarea de sine și preocuparea cu acestea este o ocazie pentru așa ceva. Însă acest motiv nu este suficient pentru ca cineva să rămână în domeniul artelor marțiale, pentru că această nevoie poate fi satisfăcută și în alte moduri.

Fără îndoială, un rol fundamental îl joacă abordarea pozitivă dinainte a filosofiei orientale de către practicantul artelor marțiale, dar și lipsa unei educații creștine fundamentale sau participarea la viața liturgică cu raritate ori formal – sau din constrângere, în urma presiunii unor părinți „care își impun propria voință în fața copiilor lor". De obicei, cei care în mod conștient au acceptat să Îl urmeze pe Hristos nu adoptă artele marțiale ca mod de viață, nici nu așteaptă să facă vreun antrenament pentru a se „simți bine", căci practică în mod sistematic rugăciunea.

[1] În revista *Budo și sport*, nr. 29, mai-iunie 1994.

8.
ROLUL ŞI OFERTA CU CARE VIN ARTELE MARŢIALE ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

Aşa cum am văzut în capitolul al cincilea, artele marţiale urmăresc crearea unor „super-oameni" sau „oameni-zei", care îşi vor asuma purtarea de grijă a semenilor lor. Adevărul este că adoptarea artelor marţiale ca mod de viaţă merge adesea alături de o atitudine de „luptător al binelui", asemănătoare cu cea a cruciatului care voia să instaleze Raiul pe pământ, nimicind răul prin violenţă.

Există însă aici o diferenţă de scop: filosofia artelor marţiale nu îşi doreşte distrugerea răului, ci echilibrul dintre bine şi rău, datorită căruia se reuşeşte aşa-zisa „satisfacere a naturii". Nu puţini sunt cei fascinaţi de masca „luptătorului şi a filosofului", care „trebuie să îi apere şi să îi conducă pe cei slabi într-un mod practic şi eficient".

Dincolo însă de aceste abordări romanţioase – şi în esenţă adoratoare de sine –, există în rândul specialiştilor în arte marţiale întrebări şi propuneri despre rolul pe care ar putea să îl joace artele marţiale în lumea contemporană. Astfel, în editorialul numărului 3 al revistei *Kumite*, care se ocupă cu „cauzele răspândirii explozive a artelor marţiale", citim şi următoarele: „Fără îndoială, căutarea unei sănătăţi

mai bune, a unei preocupări creatoare și recreatoare, nevoia apărării sinelui de pericole sau chiar și satisfacerea unor tendințe egoiste ale noastre sunt motive care pot conduce pe cineva spre intrarea într-un *dojo*[1]. Aceasta este însă o parte a monedei. Străbatem sfârșitul unui mileniu în care în ultimii două sute de ani s-a ridicat în slăvi progresul tehnologic și economic, în dauna însă a omului și a mediului natural. Acest progres a condus la o dezvoltare fără limite, care a înlocuit valori existente de secole, a răsturnat coduri de comportament și relațiile dintre oameni, a distrus sisteme locale și a dizolvat societăți. Abundența industrială a unei dezvoltări distrugătoare l-a sfărâmat pe om, conducându-l la nevroze de masă, la substitute ale vieții. Prietenia, solidaritatea, înțelegerea, demnitatea, valorile și idealurile multor generații au fost călcate în picioare în numele unui nou dumnezeu, al banului sau al câștigului, prin orice mijloace. Învățăturile înțelepților umanității au fost bine ascunse în fața succesului *best-seller*-urilor și a unui consumism absolut. Globalizarea civilizației într-un model consumist de tip occidental pare a fi amenințătoare ca un coșmar, conducând societățile spre depravare, spre anularea oricărei norme morale, spre decădere. Însă, așa cum știm foarte bine, acțiunea aduce cu sine reacția sau binele există în interiorul răului (yin-yang). Revoluția tehnologică și globalizarea civilizației au creat, pentru prima dată, posibilități de comunicare de neconceput înainte între oameni, de influență reciprocă între civilizații, au creat o democratizare a cunoașterii (de exemplu: internetul). Frământările creatoare dintre civilizațiile occidentale și cele orientale sunt atât de intense, încât influențele lor iau forma unei avalanșe. Raționalismul occidental și misticismul

[1] *Locul iluminării*, termen japonez pentru locul unde se predau artele marțiale *(n.aut.)*.

oriental se amestecă într-un aliaj care influențează zilnic tot mai mult, schimbând moduri de gândire și cauzând schimbări radicale în economie, în politică, în știință și desigur și în artele marțiale. Răspândirea lor în din ce în ce mai multe pături sociale și la tot mai multe vârste, căutarea celor mai adânci taine, cunoașterea că adevăratul adversar este sinele nostru însuși, căutarea desăvârșirii, a echilibrului și a reconcilierii sunt comune din ce în ce mai multor oameni care depășesc abordările superficiale referitoare la artele marțiale. Secolul al XXI-lea poate să conducă la o răspândire chiar mai explozivă a artelor marțiale, în mod inseparabil unite cu principiile tradiționale ale marilor maeștri de Budo (calea războiului), într-o societate în care vor domni influențele reciproce pozitive ale civilizațiilor."

În principiu, se poate observa că în acest articol sala de antrenament unde se predau arte marțiale este numită *dojo*, loc al iluminării, adică loc unde se realizează idealul religios al budismului *Zen*. De asemenea, artele marțiale sunt prezentate ca fiind „legate în mod indestructibil de principiile tradiționale ale maeștrilor de Budo (calea războiului)". Știm deja că aceste principii sunt acelea că, prin intermediul practicării artelor marțiale, se produce „unirea cu universul" care, conform *Zen*-ului, este „un vid cu o anumită formă", este un Dumnezeu impersonal care se manifestă ca univers, ca natură și ca om.

Autorul articolului nu pare a nu fi de acord cu toate acestea: ne vorbește despre valori și idealuri – printre care nu pune și iubirea – care „au fost călcate în picioare în numele unui dumnezeu nou, al banului sau al câștigului cu orice preț". Însă se pare că uită că banul sau câștigul nu sunt un dumnezeu „nou" și că aceste idealuri sunt călcate în picioare de secole de instituția sclaviei, de războaiele nesfârșite, de considerarea semenului ca fiind doar un

obiect, de cultul puterii și al celorlalți idoli, precum și de dispoziția oamenilor de a face mii de rele pe care numai cu ajutorul dezvoltării tehnologiei au reușit să le realizeze.

Anumiți oameni izolați au fost o excepție luminoasă, precum și anumite comunități creștine în care harul lui Dumnezeu depășea neputința și nestatornicia omenească. „Principiile tradiționale ale maeștrilor de Budo" au încercat deja și au eșuat: răutatea omenească este o boală prea gravă pentru a fi vindecată cu cataplasme și este naiv a-și imagina cineva că prin folosirea internetului și prin „globalizarea civilizației", „învățăturile înțelepților" vor fi consolidate și vor fi aplicate mai bine. Se pare însă că printre „înțelepții omenirii" ale căror „învățături au fost ascunse bine" autorul articolului L-a ascuns bine și pe Hristos – așa cum de altfel Îl „ascund bine" și filosofiile orientale.

Blestematul „raționalism" și „consumism occidental" sunt aici sperietoarea cea rea, însă, din fericire, din cauza „globalizării civilizației", el este altoit cu un spirit din Răsărit, care este „o lume frumoasă, morală, creată în mod angelic".

Este mai bine să nu ne referim în amănunțime la întunericul dens care acoperă lumea aflată în stăpânirea demonilor, în care văduvele sunt arse de vii împreună cu soții lor decedați și sute de mii de fetuși sunt mâncați în grup pentru că, dacă se năștea, ar fi aparținut unei „zodii rele" a „calului de foc" – lucruri pe care nici un dascăl „luminat" de Budo nu l-a dezaprobat vreodată, mai ales că el este și conform cu „ tradiția cea veche".

Este nevoie însă să semnalăm faptul că „schimbările radicale în economie, în politică, în știință și desigur în artele marțiale", precum și „amestecarea raționalismului occidental și a misticismului oriental", în paralel cu atacul multilateral împotriva credinței creștine nu este ceva întâmplător; de asemenea, nu este întâmplătoare „răspândirea ex-

ploziv㠠a artelor marţiale": este pur şi simplu un rezultat al acţiunilor pregătite sistematic care folosesc bipolaritatea Răsărit-Apus ca să împingă lumea din rău în mai rău.

Este adevărat că, dacă clerul secret care pregăteşte sistematic Religia Universală, Economia Mondială şi Guvernarea Mondială nu pregătea aşa cum trebuie calea pentru artele marţiale, nu existau nici atâtea *dojo*, nici atâtea reviste şi ziarişti, nici atâţia cititori. Poate ar trebui ca autorul – sau autorii – articolului care declară că „aşa cum ştim foarte bine, binele există înlăuntrul răului (yin-yang)" să fie întrebat dacă există vreun rău în „răspândirea explozivă a artelor marţiale", pe care cu siguranţă o consideră „bună".

Pentru creştin nu are o importanţă foarte mare dacă diavolul poartă masca „raţionalismului occidental" sau a „misticismului oriental" sau masca unificată a „celor două în unul singur", pentru că în spatele fiecărei măşti poate foarte uşor să se deslueasc㠠chipul satanei. Însă acest lucru se pare că nu este valabil pentru toţi.

Astfel, în articolul lui din revista *Kumite*, cu titlul „Limitele dezvoltării şi cum pot să ajute artele marţiale", Kostas Dervenis mărturiseşte de la început că „în trecut a existat o persoană care slujea şi ea Dumnezeului consumismului", care este „dogma religioasă a epocii, sângele celui mai nou Testament, în care neamul omenesc se înţelege în mod definitiv cu mamona". Desigur, mamona contemporan e „laicizat, democratic, american".

În continuare ne vorbeşte despre un studiu pe care l-a făcut o echipă de cercetători de la M.I.T. (Institutul Tehnologic din Massachusetts) şi care a fost prezentat sub egida organizaţiei *Clubul de la Roma*, în anul 1972. Acelaşi studiu a fost publicat în cartea cu titlul *Graniţele creşterii* şi „în deceniul anilor '70 această carte şi reeditările ei s-au vândut încontinuu, până la ultimul volum".

Studiul ne spune, așadar, că în timp ce populația pământului crește în progresie geometrică, resursele naturale, recolta pământului și productivitatea industrială scad în calitate și în cantitate. Dimpotrivă, crește poluarea. Concluzia studiului este că 30% din populația pământului va muri. Este vorba despre un studiu care a fost folosit de loja de la Roma, numită și cea „a stăpânilor banului" și a masonilor de grad înalt, în cadrul O.I.E., a cărui ramură puternică este *new-age*-istă și promovează noua politică și ordine monetară mondială și noua religie universală.

Scopul prezentării acestui studiu a fost exact promovarea ideii globalizării, care, prin așa-zisa reîmpărțire a resurselor economice și prin administrarea lor de o conducere mondială, ne va scăpa astfel de toate necazurile economice și de toate celelalte probleme.

„Uniți-vă, pentru că pierim!" a fost mesajul către masele chinuite și manipulate de secole. Doar că loja de la Roma și organizațiile afiliate ei evită să spună că exact cei care vor să ne scape de la „nimicire" sunt cei care au creat acest sistem de exterminare și încă îl protejează.

Kostas Dervenis însă abordează problema *„ca taoist"*, declarând că „taoismul este știința rațională a Răsăritului" și că „prelungirea taoismului, artele marțiale, pot să ne ajute să ne evităm «granițele dezvoltării», schimbând direcția socială". Și aceasta pentru că „dacă cel ce practică artele marțiale face un pas spre rădăcinile taoiste ale acestor arte marțiale, va vedea că maeștrii mereu insistau asupra simplității și a independenței. Prin exercițiu zilnic ucenicul începe să poată să se distanțeze de viața cotidiană." Și el sfătuiește astfel: „Simplificați-vă viața și nevoile voastre. Folosiți pasajul artelor marțiale pentru a vă orienta spre interior, a găsi în voi bucuria vieții. A dori «din ce în ce mai mult» este o boală gravă, nu este nevoie să o transmitem

mai departe noi, cei care se presupune că ne preocupăm de disciplina noastră interioară."

În articol se dă și rezolvarea problemei, după părerea autorului: „Soluția este independența interioară și exterioară a individului față de lațul care se strânge din ce în ce mai mult și care încearcă să îl facă pe individ o unitate de producție și de consum, într-o lume cenușie în care bunurile scad din punct de vedere cantitativ din ce în ce mai mult." În articol sunt date și sfaturi practice: „Rupeți cărțile voastre de credit, cumpărați produse second-hand sau construiți-le voi înșivă."

Și „luptătorii binelui" sunt chemați la acțiune: „Putem și noi, cei care facem arte marțiale, să ajutăm spre a preîntâmpina răul, prin a ne întoarce la esența și la rădăcinile instrucției noastre (în loc să purcedem și noi la vânătoarea după bani) și să facem ceva foarte important: să transmitem mesajul (independenței individului, pe baza învățăturii taoismului – *n.aut.)*. Artele marțiale influențează foarte clar tineretul fiecărei societăți. Să fie pozitiv mesajul pe care îl dăm, ca să existe o societate în care să crească copiii noștri. Faceți ceva! Se presupune că sunteți luptători. Nu este așa?"

Așadar „luptătorii" sunt chemați să ne salveze de la distrugere prin intermediul taoismului. Dar dacă într-adevăr omului nu îi ajunge faptul că Dumnezeu Însuși S-a făcut om, Hristos nu a avut alte haine decât cele de pe El, iar banii pe care oamenii îi dădeau El îi împărțea săracilor, dacă în loc să urmeze Lui, omul Îi întoarce spatele și se grăbește să se facă mai bun pe baza învățăturilor „înțelepților lumii", atunci orice comentariu este de prisos.

Este însă vrednic de mirare faptul că toți aceștia care se oferă să salveze societatea grecească prin intermediul taoismului, al budismului, al hinduismului și al celorlalte teorii care în țările în care s-au dezvoltat nu au salvat pe nimeni,

nu au stat niciodată să cerceteze tradiția strămoșilor lor așa cum ea este cu adevărat și nu cum o denaturează „cercetătorii" *New Age*. Sau poate că au studiat-o și au văzut că este inferioară teoriilor care sunt propovăduite, sau poate că au interpretat-o greșit, crezând că Hristos și propriii lor învățători spun aceleași lucruri? La urma urmei, pe ce criterii ei consideră că crezurile lor sunt mai potrivite decât credința creștină pentru a se evita consumismul și lăcomia?

Potrivit adevărului pe care noi, grecii, precum și alte popoare, avem cinstea de a-l cunoaște de secole – împreună cu libertatea pe care o avem de a-l urma sau nu – singurul mod de a înceta drumul omului spre distrugere, fie că este vorba de distrugerea Apusului ori a Răsăritului sau de oricare alt tip, este ca acesta să se întoarcă în casa Tatălui său[1]. Atunci nu numai că omul se va vindeca de obsesia față de dominația simțurilor, nu numai că va înceta a-l ucide pe aproapele său – într-un mod sau altul – pentru dobândirea și păstrarea bunurilor acestuia, ci va oferi aproapelui cu bucurie tot ceea ce are, chiar de va rămâne lipsit de cele ce i se cuvin. Pe baza acestui duh, bogații și-au împărțit bunurile sau și-au transformat casele în case de oaspeți și în spitale, creștinii simpli au postit pentru a oferi mâncarea lor celor care nu aveau nimic de mâncare.

Datorită acestui duh, pustnicii bătrâni fugeau după cei care îi jefuiau ca să le dea și ceea ce poate aceștia uitaseră să ia – iar ca rezultat tâlharii s-au pocăit, unii dând înapoi ceea ce furaseră, iar alții făcându-se monahi. Datorită acestui duh, creștinii din Roma, din Calcedon și din Alexandria i-au îngrijit pe păgânii care căzuseră victime ciumei, adică pe prigonitorii lor, care se distrau înainte privind martiriul creștinilor în amfiteatrele romane. Creștinii îi îngrijeau pe

[1] Ca și fiul risipitor din parabola rostită de Mântuitorul Iisus Hristos *(n.trad.)*.

prigonitorii lor, primind ei înșiși boala, în timp ce rudele păgânilor bolnavi îi aruncau pe aceștia afară pe drum și îi lăsau pe cei morți neîngropați, ca să își salveze viața. Este uimitor că unii greci ignoră aceste lucruri – de care până și Iulian Apostatul se minuna în cazul creștinilor, cu toate că îi ura pe aceștia – și le propun grecilor, în loc să se întoarcă la Hristos, să „folosească trecătoarea artelor marțiale pentru a se orienta spre interiorul lor, ca să găsească în ei bucuria vieții".

Nu ajung o mie de cărți ca să fie scrise toate lucrurile supraomenești ce au fost menționate mai sus și multe altele, aceste lucruri nedatorându-se desigur spiritului taoismului sau al budismului, nici vreunei alte religii-filosofii lumești, ci Duhului lui Hristos. În fața tuturor acestora, filosofiile lumești pălesc și nu au nimic de spus, pentru că ele nu știu ce este jertfa de sine sau altruismul. Acestea iau un om și îl fac „auto-disciplinat", încărcându-l cu accente de aroganță ascunsă referitoare la o așa-zisă „disciplină de sine"; Hristos însă, pe omul care Îi urmează cu încredere, îl face sfânt. Din acest motiv fundamental, a-i chema pe greci să urmeze taoismul sau nu știu ce altă învățătură antihristică în locul lui Hristos este ca și cum le-ar spune „să renunțe la căsătorie și să meargă la desfrânate".

Lumea contemporană are nevoie de persoane misionare care să fie înflăcărate de iubire, are nevoie de haine curate și moi care să aline trupul ei plin de răni și nu de frunze de smochin[1]. Și adevărul este că în articolul despre care discutăm este scos pe de o parte în evidență taoismul și sunt propuse moduri de „a ieși din lațul care ne strânge din ce în ce mai mult", însă nici un mod care să ajute în mod direct 30% din omenire care, conform studiului respectiv, este condamnată la moarte.

[1] Frunze foarte înțepătoare și iritante *(n.trad.)*.

9.
DE CE A VENIT BODHIDHARMA ÎN OCCIDENT?

Dacă cineva ar pune această întrebare unui maestru *Zen*, poate ar primi ca răspuns doar tăcere sau vreo frază fără sens precum „chiparosul este în curte" sau o lovitură puternică, ce ar opri de-a binelea „vorbăria raţională" a celui ce a pus întrebarea. Probabil că răspunsurile ar fi asemănătoare şi la întrebarea: „De ce a venit Caine din Orient?" Însă adevărul este că exact aşa cum Bodhidharma a venit în Occident ca un misionar al Mahayana din Orient, la fel şi Caine, eroul principal al filmului serial *Kung Fu*, a venit din Orient – în cadrul respectivului serial – ca misionar *Chan* (*Zen*) în Occident.

În filmul serial *Kung Fu*, Caine era un băiat mic orfan, care a găsit adăpost la mănăstirea Shaolin, unde a devenit preot budist şi un extraordinar expert în arte marţiale. Maeştrii lui erau plini de înţelegere şi de interes faţă de el, erau dascăli pe care orice om ar vrea să îi aibă ca maeştri. El însuşi era un amestec de înţelepciune şi de putere, aşa cum orice om ar visa despre sine însuşi: avea o tehnică minunată, plină de eficacitate şi de exactitate, deţinea harisma viziunii şi era animat de un spirit de dreptate şi de sinceritate.

Mai mult, el avea ceva ce îl făcea să fie deosebit, o înfățișare care arăta că suferise. Însă Caine a ucis un membru al familiei imperiale chinezești. Astfel, el a dobândit în plus însușirea de luptător contra stăpânirii și de fugar, însușiri care îi asigură în mod incontestabil un loc în inimile occidentalilor contemporani care sunt maltratați de un sistem de guvernare lipsit de omenie, dar și în general în inima fiecărui om care, potrivit regulii, se consideră pe sine ca fiind nedreptățit și nu un nelegiuit.

Fiind pus sub urmărire, Caine s-a refugiat în America, unde a îndeplinit rolul de civilizator și apărător al celor prigoniți în fața occidentalilor neînțelepți, necivilizați – și creștini. Scenaristul a avut grijă să îl prezinte pe Caine ca fiu al unei chinezoaice și al unui american și să accentueze faptul că a fost inițiat ca o excepție în tainele Shaolin, astfel încât telespectatorul occidental, identificându-se cu eroul principal, se simțea ca un privilegiat, care a reușit să pătrundă în tainele sacre ale unei civilizații antice – în timp ce de fapt era vorba despre o spălare pe creier. Serialul, care a fost oferit publicului și sub formă de carte, este plin de maeștri *Zen*, care sunt implantați cu multă dibăcie în mintea telespectatorului, într-un timp nebănuit de scurt. Răsfoind, de exemplu, cartea *Semnul Dragonului*, se poate citi că „starea minții este mișcarea" (p. 20), „timpul era o proiecție a spiritului" (p. 29). „Din interiorul lui, omul poate vedea exteriorul. Nu există nici o diferență între cele două. Viața unui om este starea lumii văzută din afară."

„Caine are senzația că îl urmăresc. Însă nu își va întoarce capul să se uite. Nu este nevoie. Ceea ce are importanță se află în interiorul lui" (p. 57). „Acum deja percepe timpul în mod diferit și înțelege că ceea ce urmează să se întâmple a existat dintotdeauna" (p. 63). „Există o esență care poate fi controlată și folosită de noi într-un mod care este imposibil

să se realizeze prin puterea exterioară. Aceasta este ceea ce noi numim *Qi*" (p. 81). „Ştim de la antici că viaţa nu este altceva decât o roată mare şi că ceea ce s-a întâmplat o dată se va mai întâmpla încă o dată" (p. 82). La pagina 89 găsim o teorie originală despre cum poate cineva să meargă pe hârtie de orez fără să lase urme: „Hârtia nu este altceva decât o reflectare a cantităţii de *Qi* care se află în cel care merge pe ea. Dacă *Qi*-ul este puternic, atunci spiritul se va înălţa. Cel ce merge va pierde literalmente contactul cu hârtia de orez, se va uni datorită *Qi*-ului cu pietrele care se află sub hârtie. El va păşi astfel nu pe hârtie, ci pe pietrele de sub ea, cu trupul într-o stare de pace deplină şi de imobilitate în raport cu hârtia." Şi mai jos întâlnim idei precum: „Viaţa fiecărui om este trasată înaintea naşterii lui." (p. 90).

„Acum îşi dădea seama, închis în această clipă, că nu ar fi putut niciodată să se întâmple altfel. Întotdeauna ar fi trebuit să se întâmple aşa. Viaţa omului nu este o alegere, ci o acumulare. Aceasta este totul" (p. 101). „Înfrunta răul cu putere" (p. 183). În toate episoadele, Caine, care meditează foarte des, trece la o acţiune de propovăduire deschisă: „Există multe căi, Martin, şi omul trebuie să îşi găsească drumul lui", îi spune unui copil de 13 ani.

„În China am avut prieteni creştini. Ne învăţam unii pe ceilalţi (!). Principiile lor erau diferite de ale mele, însă am învăţat că drumurile noastre diferite conduceau la Acelaşi drum (!) şi principiile noastre conduceau la Un singur principiu." Copilul de 13 ani îi răspunde la această predică aşa cum, desigur, doresc inspiratorii serialului să răspundem şi noi: „Vreau să înţeleg. Nu ştiu exact ce anume aţi pus în mintea mea, domnule Caine, însă cu siguranţă nu vrea să iasă de acolo."

Mai jos, Caine explică ce anume înţelege prin „unul", dovedind cât de departe de adevăr pot să conducă interpre-

tările greşite şi jocurile de cuvinte: „Prietenii mei creştini din China cred că toţi oameni sunt una în Dumnezeu (adică ei îşi pierd personalitatea lor). Toate căile mari ne învaţă acest lucru" (adică creştinismul nu este unicul drum spre Dumnezeu, ci există şi alte „drumuri mari").

El oferă însă şi o lecţie de meditaţie: „Nu folosesc arcul ca să ucid pe cineva", a spus el rar. „Atunci de ce îl foloşiţi?" „Pentru o formă de meditaţie." „Meditaţie? La ce vă gândiţi?" „Mă gândesc numai să devin una cu ţinta mea." „Iată, din nou acel unul! Vă imaginaţi că voi crede că este posibil?" „Îţi voi demonstra." Şi Caine, cu ochii închişi, aruncă spre o ţintă săgeţi atât de aproape una de alta, încât ele se întretaie reciproc.

„Cum faceţi aceasta?" a întrebat Martin cu uimire adevărată. „Nu eu fac aceasta. Se întâmplă." „Cum adică se întâmplă?" „Grinda, arcul, săgeata, eu devenim una. Nu mai suntem multe lucruri diferite, ci unul." Pentru că tânărul creştin „încă nu înţelege" înlăturarea distincţiei dintre subiect şi obiect, lecţia de *Zen* continuă: „Enigma va rămâne în mintea ta. Sparge-ţi mintea ca să găseşti soluţia. Când vei înceta să încerci să înţelegi, vei şti aceasta fără să o mai înţelegi." Mai simplu am spune aşa: „Când vei înlătura funcţionarea logicii, vei crede aceasta, chiar dacă încă ţi se pare absurd."

Acest mit *Zen*-ist atât de studiat nu se descoperă pe deplin celor care obişnuiesc să gândească. În fapt caracterul absurd, fătarnic şi fatalist al *Zen*-ului este un fatalism folosit după bunul plac pentru a justifica răbufniri şi patimi care domnesc în inima aşa-zisului „om vechi" eliberat, îmbrăcat cu frunze de smochin: într-una dintre scenele principale ale filmului, Caine, deja preot, merge împreună cu iubitul lui maestru orb Po la o sărbătoare budistă, când un gardian arţăgos care dă lumea la o parte pentru

trăsura nepotului împăratului îl lovește pe Po. Una dintre învățăturile fundamentale din templul Shaolin este „mai bine să învățați cum să vă apărați decât cum să distrugeți. Să preferați să evitați decât să controlați, să controlați decât să fiți răniți, să fiți răniți decât să mutilați pe cineva, să mutilați decât să omorâți, pentru că fiecare viață este valoroasă și nimic nu poate să o înlocuiască". O altă lecție fundamentală este aceea că „pentru că noi considerăm mai de valoare pacea și liniștea decât victoria, există o metodă simplă și preferabilă ca să înfruntăm orice formă de putere care poate fi folosită împotriva noastră: fuga".

Însă Po nu a fugit, ci, ca „maestru care învăța pe alții și era mai presus de lege", „reacționând din instinct", l-a culcat la pământ pe gardian: „Procesiunea imperială se oprește. Un alt gardian strigă: «Îndrăznești să te atingi de un însoțitor al familiei imperiale?» și îl întreabă pe Po cine este și de unde vine. «Mă numesc Po. Sunt un preot umil(!) din eparhia Honan»."

Atunci nepotul împăratului poruncește să îi fie date două lovituri puternice lui Po peste față, însă bătrânul maestru nu se poartă atât de umil: îl imobilizează pe gardian, zicând: „Nici chiar un membru al casei imperiale nu poate să îl pedepsească de două ori pe un bătrân orb pentru o greșeală!" Urmează o încăierare între gardieni și Po cu Caine, însă nepotul împăratului scoate un pistol.

„Caine știe deja ce se va întâmpla. Întotdeauna a știut. Nu ar fi putut niciodată să se întâmple altfel (!). Cu toate acestea el se luptă încă, încercând să împiedice aproape fără speranță ceea ce este deja scris, moment în care nepotul împăratului îl împușcă direct în piept pe Po." Și, cu argumentul de nezdruncinat că „niciodată nu s-ar fi putut să se întâmple altfel, mereu ar trebui să se întâmple astfel. Viața unui om nu este o alegere, ci o acumulare", Caine, care

a fost învățat că fiecare viață este valoroasă, își folosește cunoștințele ca să se răzbune pe ucigașul maestrului lui, omorându-l pe acesta.

Înainte ca maestrul Po să moară, el îl povățuiește pe Caine să își salveze viața, pentru că „ceea ce are importanță sunt învățăturile și le-a integrat în sine". Așadar, învățăturile valorează mai mult decât viața umană și desigur aceste învățături sunt de un asemenea fel, încât le poate îngloba în sine și un criminal nepocăit, care pune pe seama destinului răspunderile sale.

Mai târziu, spiritul lui Po încuviințează uciderea nepotului împăratului ca fiind „o faptă de mare iubire și sfințenie", care s-a petrecut deoarece Caine „nu a suportat să vadă pe unul dintre adepții Shaolin că este distrus" și „Shaolin este templul". Este ca și cum am spune că ei sunt fiii unui dumnezeu superior, care au dreptul să încalce tot ceea ce învață pe alții, atunci când este vorba despre siguranța lor personală.

Cititorul atent ar putea vedea prevestirea unor astfel de fapte în cuvintele învățătorului Kan către pe atunci tânărul ucenic Caine: „Moartea nu este scopul sistemelor noastre, nici distrugerea sau rănirea vreunui adversar, decât a celor care deja ne-au provocat în cel mai josnic mod și care reprezintă nu numai distrugerea noastră personală, dar și cea a Templului nostru" (p. 67).

Potrivit acestei gândiri, Hristos ar fi trebuit să îi atace pe cei care au venit să Îl aresteze și să îi spună lui Petru „bravo" pentru că a tăiat urechea slujitorului arhiereului. De asemenea, primii creștini care erau nimiciți cu miile de către conducătorii romani paranoici și de către slujitorii lor ar fi trebuit să se folosească de cei de aceeași credință cu ei care trăiau la palatul regal pentru a scăpa de cei răi sau să înceapă un război, cerând să se facă dreptate.

Și totuși, în vreme ce adepții lui Hristos au desființat acel principiu demonic acțiune-reacție al violenței de tipul „mă lovești, te lovesc și eu", dovedind o bunătate dumnezeiască și capacitate de iertare, apostolii *Zen*-ului vin să justifice suveranitatea acestui cerc vicios vechi, scoțând în evidență ca model un om care, pentru a se salva „pe sine și învățăturile", suprimă multe, foarte multe vieți omenești – cinci numai în primul episod al seriei! – întotdeauna într-un mod elegant, fără să vrea să facă aceasta, dar săvârșind-o din cauza destinului implacabil.

Acest prim serial, care i-a inițiat pe occidentali în filosofia artelor marțiale, nu putea să rămână fără o continuare: a urmat filmul *Kung Fu*, în care din nou David Carradine a fost eroul principal, alături de fiul lui Bruce Lee, Brandon Lee, iar apoi a urmat un nou serial: *Kung Fu, legenda continuă*. Aici interpretează rolul urmașului acelui prim Caine și se distinge ca un adevărat erou și misionar al *New Age*: într-un episod, el comunică prin intermediul „talismanelor energizate" care au desenate pe ele simboluri cu o fetiță „talentată", care „își materializează gândurile cu puterea minții ei!". Fetița merge și la biserică, mai ales că, potrivit *New Age,* toate acestea sunt întru totul științifice și le-a predat chiar și Hristos.

Într-un alt episod, care se desfășoară la centrul de distracție „Casa magiei", unde mâinile cântă singure la pian etc., Caine înfruntă prin magia lui „albă" și prin artele lui marțiale pe un vrăjitor „negru" care omoară fete bogate. Magia „albă" este mai puternică, „cel rău" este arestat și toți pot să se distreze din nou cu trucurile magice de la „casa magiei".

Caine ajunge de asemenea la nivelul Shambalei[1], unde îi neutralizează pe ceilalți vrăjitori și își unifică „pu-

[1] *Shambhalla* este numele unui loc legendar din Asia, corespunzător grădinii Edenului (din învățătura creștină – *n.trad.*), în care se zice că pot să meargă și să se întoarcă de acolo diferite ființe „evoluate". Trebuie să fie

terile minții sale" cu cele ale unui bătrân prieten de-al lui, înțelept și expert în arte marțiale, pentru a lupta împotriva răului. În acest film serial telespectatorul occidental de clasă socială mijlocie este inițiat în dimensiunea magică a artelor marțiale care nu mai este disimulată, identificându-se cu fiul raționalist al lui Caine, ce se află continuu în conflict cu tatăl lui și îi respinge ajutorul.

În fiecare episod, fiul apare ca fiind imatur și neștiutor, în opoziție cu tatăl lui, care dovedește că are foarte multe cunoștințe și o răbdare budistă, apărând ca un fel de dumnezeu activ care îl salvează pe „copil" din foarte multe necazuri: „înțelepciunea" Orientului așteaptă cu răbdare și cu preocupare „trezirea" raționalismului occidental, fiind plină de altruism și neavând nici un interes ascuns. Sensul central și al acestui film serial este că Occidentul are nevoie de *Zen*.

David Carradine, personajul principal al seriilor *Kung Fu*, este un exemplu clasic de „victimă" a artelor marțiale. L-au ales pentru rolul lui Caine fără să cunoască arte marțiale, ci numai datorită trăsăturilor și expresiei feței lui. În timpul filmării serialului, el l-a cunoscut pe maestrul Kam Yuen, cu care a început să învețe Kung Fu din anul 1972 – și de atunci ei sunt nedespărțiți. Acesta a studiat stilurile: Hung Gar, Hu Quan (Tigrul), Tang Lang Quan (Călugărița), Wing Chun și stilul Tai Chi Chuan (Taijiquan) al familiei Chen. Înainte de acestea se ocupase cu boxul, cu gimnastica la sol și cu dansul. După acestea, soția lui s-a despărțit de el pentru că „nu mai suporta traiul cu un om care nu mai avea nimic altceva în minte decât Kung Fu"[1].

înțeles mai mult ca o altă dimensiune decât ca o regiune geografică. Potrivit Alicei Bailey, satanistă și membră de conducere a *New Age*, acolo își are reședința „ierarhia spirituală" care „conduce pământul" (adică demonii).

[1] Vezi articolul maestrului de Kung Fu, Iordanis Stavridis, în nr. 4 al revistei *Kumite*.

Însă nu numai Caine – împreună cu cei peste 100 de milioane de telespectatori din întreaga lume – este singurul propovăduitor al artelor marţiale de pe micul ecran. De curând, în casele telespectatorilor a predat arte marţiale şi – chinezul pur – Jian Hua Wang Chang, un violonist sărac, cinstit şi prigonit de către alţii. În acest film, „luptătorul soarelui" şi-a început peripeţia lui în evenimentele din piaţa Tiananmen (1989), plasându-şi momeala contrarevoluţionară în ambalaj contemporan. Jian Hua vine ca refugiat politic în America, pe urmele lui Caine. Acolo luptă împotriva răului, comunică cu spiritele celor morţi şi – cu toate că era îndrăgostit de o fată – le iniţiază în Tao erotic pe diverse femei.

Într-un episod apare spiritul fratelui lui mort şi acesta ne informează că după moarte s-a întâlnit, desigur nu cu Hristos, ci cu strămoşii lui, care nu l-au primit şi l-au trimis în această lume ca o fantasmă, ca să îşi ispăşească viaţa plină de crime pe care a trăit-o.

În acest fel, telespectatorul primeşte mesajul că Hristos nu este Domnul vieţii şi al morţii şi că există pocăinţă şi după moarte şi credinţa creştină este înlocuită în subconştientul lui de credinţa *New Age*. Efectele vizuale sunt folosite pentru a convinge de veridicitatea acestor învăţături. Astfel, în unele episoade îl vedem pe Jian Hua cum face meditaţie şi în trupul lui se formează un flux de energie. Pentru meditaţie pledează şi învăţăturile morale uşor de înţeles.

Vedem, aşadar, un „rău" specialist în arte marţiale, care nu ascultă de maestrul lui, care îl sfătuieşte să mediteze; când survine conflictul, Jian Hua – care meditează – îl omoară cu uşurinţă pe „cel rău" prin palma dragonului. Personajul principal ne spune, de asemenea, că nu avem nevoie de un înger păzitor. Într-adevăr, în toate episoadele el se evidenţiază ca fiind propriul lui dumnezeu.

Propaganda *New Age* prin intermediul artelor marțiale sau al filmelor în care artele marțiale au un loc important crește tot mai mult în ultimii ani. În vechile producții cinematografice se puteau vedea secvențe cu bătaie simplă sau istorisiri frumoase cu concursuri între școli adversare de arte marțiale, sărituri enorm de mari (cu ajutorul unei trambuline) și diverse alte subiecte tradiționale.

Însă în filmul *Moarte în China Town*, care se presupune că este o comedie, un american needucat și un chinez, prietenul lui; recurg la un vrăjitor chinez „alb" pentru a-l înfrunta pe un vrăjitor chinez „negru", care trăiește de sute de ani datorită unei înțelegeri cu un demon ceresc și le ține prizoniere pe alesele inimii celor doi eroi principali ai filmului.

Chiar dacă se presupune că americanul este creștin, el își pune toate speranțele în arma lui; chiar dacă numele lui Hristos este menționat o dată-de două ori la întâmplare, victoria asupra demonilor vrăjitorului „negru" nu vine cu ajutorul lui Hristos. Dimpotrivă, personajelor principale li se dă de către „vrăjitorul alb" un elixir datorită căruia încă șase demoni intră în ei (!) și îi fac invincibili!

Urmează lupta dintre demoni: „demonizații buni" îi învinge pe „demonizații răi", executând niște tehnici impresionante, cei doi vrăjitori se duelează în mod energetic, iar telespectatorul vede umbrele lor pe zidul de vizavi cum fac Kung Fu. Toate acestea și altele pe care nu le menționez din lipsă de spațiu au loc într-o „comedie nevinovată". În filme mai „serioase", personajul principal Jean-Claude Van Damme se antrenează și meditează într-un sit arheologic, unde se manifestă spiritele „vechilor războinici". Prin sprijinul lor mistic, el îl învinge pe personajul „rău" al respectivei narațiuni.

Desigur, *New Age* își promovează ideile și prin intermediul filmelor în care artele marțiale nu constituie subiectul

principal, însă joacă un rol deosebit – precum, desigur, și prin intermediul filmelor cu alte subiecte. Un film specific din prima categorie este și *Copilul de aur*, în care, împreună cu Eddy Murphy, este personaj principal și o specialistă asiatică în arte marțiale. Subiectul filmului e apărarea de „puterile întunericului" a unui „copil divin", nou-născut, a avatarului *New Age*, care este ascuns în Tibet (unde, conform teosofiei, locuiesc și își au reședința și El Moria, Kut Humi și alți maeștri „luminați").

Murphy și experta în arte marțiale îi înfruntă pe sataniștii cei răi care îl persecută pe copil „ca să nu vină adevărul pe pământ" – de parcă putem zice că nu a venit deja. În timpul durei confruntări, experta în arte marțiale este ucisă. Însă „copilul divin" o învie (!), predând-o sănătoasă în mâinile lui Eddy Murphy, care mai înainte trecuse printr-un ritual de inițiere asemănător cu cel al „hoțului din Bagdad", în subsolul unei mănăstiri din Nepal.

Faptul că artele marțiale sunt legate de budism este un lucru întâmplător sau această religie are încă de la crearea sa ceva războinic în sine? Conform lui Verner Gerson, Buddha însuși „făcea parte din casta conducătorilor, a regilor și a războinicilor, adică din clasa socială Kshatriya, a grupării Sakia". El a părăsit de bunăvoie toate bunurile lumii, acest lucru însă nu l-a făcut deloc să își piardă caracterul lui imperial. Adesea, ucenicii lui îl asemănau cu un leu care răcnește. Trezirea lui nu este darul pe care i l-a dat harul dumnezeiesc, ci ceva ce s-a învrednicit să găsească singur, după experiențe îndelungate și laborioase, dacă nu chiar dureroase. A fost rezultatul unei bătălii care s-a dat, am putea spune, „corp la corp". Astfel, publicitatea făcută practicilor budismului are legătură adesea cu termenul de *războinic*, chiar și când nu este vorba despre o învățătură directă a artelor marțiale – precum în titlul de mai jos pre-

luat din presă: „Educație Shambala / Magia cotidiană și nașterea Războinicului".

Vechile mituri se referă la regatul legendar al Shambalei, o societate dezvoltată care exista undeva în Asia centrală. Viața locuitorilor ei avea ca fundament practicarea meditației și principiile artei marțiale, conform cărora omul nu urmărește supunerea vrăjmașilor lui, ci se străduie ca mai presus de toate să își dezvolte o atitudine nobilă și neînfricată față de de propria viață și față de lume.

Faptul că binele se află în toți oamenii constituie fundamentul acestei arte marțiale. Prin intermediul actului de meditație putem să intrăm în legătură cu acest bine, să îl descoperim. Astfel ni se descoperă magia de zi cu zi. Instruirea Shambala se face pe cinci nivele succesive:

Nivelul 1: Magia cotidiană;
Nivelul 2: Nașterea Războinicului;
Nivelul 3: Războinicul în lume;
Nivelul 4: Inima deșteptată din somn;
Nivelul 5: Spațiu deschis: verticala fundamentală.

Fiecare nivel cuprinde conferințe ale conducătorului seminarului, întâlniri personale cu consilierul de meditație, grupe de discuții și perioade de meditație făcută în poziția șezând. Experiența a demonstrat că omul care s-a obișnuit să se considere pe sine a fi un războinic și dobândește astfel mentalitatea „învinge cu sabia mea" consideră învățătura lui Buddha mai accesibilă decât învățătura despre un Dumnezeu Care judecă și hotărăște ce fel de daruri va da și când le va da, un Dumnezeu Care nu este „la cheremul lui". Specific este faptul că budismul are legătură cu diferite figuri războinice ori obsedate de război și chiar că unii au încercat să îl impună prin violență.[1] Unul dintre aceștia, ba-

[1] *New Age*, referindu-se la manifestări ale creștinismului apusean eretic, susține că creștinii sunt cei care au masacrat omenirea.

ronul Roman Nikolai Maximilian von Ungern-Sternberg, a supus în anul 1920 Mongolia exterioară unei dictaturi militare, cu ajutorul a 300 de kazaci budiști și cu o armată de numai 30000 de soldați. Ca simbol al statului avea svastica, ancora – crucea. Baronul von Ungern-Sternberg se autointitulează Han al tuturor mongolilor și declară că își asumă să ducă până la capăt planul lui Ginghis Han: să unească într-un stat militar toate rasele din Asia centrală și împreună cu acestea să recucerească Europa și să o convertească la budism.

Svastica va zdrobi în același timp crucea creștinilor și steagul roșu al ateilor. Sternberg a fost budist din partea bunicului lui, care era pirat în Oceanul Indian. El purta titlul de „bonz", adică de inițiat în lamaism și avea legături cu Dalai Lama și cu musulmanii din Asia. Avea ca ideal să construiască o tagmă de cavaleri care ar fi fost o combinare între cavalerii teutoni și Bushido japonez. Potrivit destăinuirilor lui, voia să înființeze „o confederație militară alcătuită din rase autonome, care să se afle sub conducerea spirituală al lui Bogd Khan și sub comanda svasticii. Acest stat ar deveni necruțător și invincibil, ar păstra cu grijă și cu stăruință spiritul, filosofia și politica respectului individului, ar opri calea spre distrugere, ar pune bazele pentru o pace sigură și de durată și s-ar extinde de la Oceanul Pacific și de la Oceanul Indian până pe malurile Volgăi".

Potrivit unor oameni care au trăit în vremea aceea, Sternberg „era calm și vesel atunci când gloanțele șuierau în jurul lui, era plin de voie bună după ce se termina bătălia, era nemilos, se distingea prin lipsa totală de sensibilitate, avea multă inteligență și cunoștințe vaste, avea o intuiție uriașă și acționa ca un medium". A fost ucis în anul 1921. Cu puțin înainte de aceasta, el „profețise" că cineva care va avea de asemenea svastica drept semn al lui și

care „va coborî de la Pol", va reuși ceea ce baronul Ungern nu a apucat să împlinească.

Ereziile occidentale sunt umaniste, ele Îl nesocotesc pe Dumnezeu și îl zeifică pe om, la fel ca și religiile orientale: în papism un om susține că este infailibil, ca și Dumnezeu, în timp ce în protestantism acest lucru este susținut de toți.[1] În 1922, Alice Bailey a părăsit Asociația Teosofică, care făcuse larg cunoscute hinduismul și budismul în Occident și a înființat *Sindicatul lui Lucifer* (*Lucis Trust*) care publica și cărțile pe care le interzicea „Stăpânul tibetan" Jhal Khul, membru al presupusei „Ierarhii spirituale" care se zice că guvernează lumea (este vorba evident despre un demon).

Potrivit interdicțiilor tibetanului, lumea trece acum printr-o „perioadă de pregătire și printr-o pauză de adaptare la noua lume și la noua ordine, care începe să se facă cunoscută". Acestei perioade de pregătire aparțin, conform tibetanului, și primele două războaie mondiale, din 1914 și 1940. Este „curățirea noastră a tuturor de către Tatăl nostru care a dat deoparte orice piedică din calea fiului lui care vine".

Între timp, în Germania, Hitler ajunge la conducere, având ca semn propriu svastica; are legături cu masoneria, cu teosofia și cu asociațiile secrete germane și este membru al grupării neopăgâne și vrăjitorești *Thule*, care adora pe zeii Thor, Odin și Wotan.

Thule se numește insula sacră legendară care se identifică cu Polul Nord și are ca semn propriu svastica – și, conform teoreticienilor nazismului, ea face trimitere la leagănul arienilor. Reformator al grupării *Thule* a fost Paul Haushoffer, care, după câteva luni de ședere într-o mănăstire budistă de lângă Lasa, fusese inițiat de vestitul vrăjitor budist „filosof" Georg Iwanowitsch Gurdjieff (1866-1949).

[1] Vezi arhim. Iustin Popovici, *Omul și Dumnezeul-Om*, Editura Asteros.

Haushoffer „se infiltrase" în organizația japoneză ocultistă secretă care avea ca scop înfăptuirea dominației japoneze cu ajutorul „planului Tanaka". Acolo a constatat asemănările uimitoare dintre tradițiile *Yunkers*, ale ordinului teuton și Bushido (codul onoarei al luptătorilor și samurailor japonezi).

Principiile lui fundamentale sunt:

a) samuraiul slujește până la moarte unui singur stăpân;

b) cuvântul onoarei lui este sfânt;

c) nu ezită niciodată să verse sângele, fie al lui, fie sângele unui adversar;

d) în timpul tuturor încercărilor vieții el rămâne imperturbabil ca o stâncă pe care o biciuiește furtuna;

e) consecința tuturor acestor principii este faptul că samuraiul este misogin și disprețuiește bogăția materială.

Haushoffer îl inițiază în *Thule* pe Hitler, care are deja o mare asemănare cu profeția lui Sternberg, și ia asupra sa educația lui, în timp ce îl învață „știința cea nouă geopolitică" (*Geopolitik*). După puțin timp, Hitler masacrează lumea în colaborare cu Gurdjieff și cu alți vrăjitori și ocultiști.

Membrii hitlerismului practicau asceza budistă „sub îndrumarea permanentă a unor instructori specializați". Dar și baronul și vrăjitorul italian Julius Evola (1898-1974), consilier neoficial al lui Benito Mussolini în probleme de „romanitate internă" și de „reînviere a imperiului", a scris o lucrare cu titlul *Învățătura trezirii – eseu despre asceza budistă.*

În anul 1939, superspionul evreu Timothy Lincoln Trebitsch (1879-1943) – care, după o perioadă scurtă ca preot creștin, a devenit membru al unei organizații secrete chinezești și lama budist și fusese trimis de Haushoffer în Asia să găsească rădăcini de ginseng pentru diferite experiențe „de readucere la viață a morților" armatei ger-

mane – a făcut două apeluri pentru pace. În aceste apeluri, care circulau în franceză, în germană și în engleză, el spunea și următoarele: „Împăratul lumii, care trăiește în Tibet, va porni împotriva voastră – fără nici o prejudecată sau vreo bunăvoință – puteri a căror existență încă vă este necunoscută și în fața cărora veți fi cu totul neînarmați și neajutorați. Conducătorii statelor sunt oameni simpli, adică sunt la mila tuturor imperfecțiunilor naturii. Numai conducătorii budiști supremi, datorită cunoașterii lor inepuizabile și nemărginite a tainelor naturii, datorită capacității lor de a folosi anumite puteri tainice, fac excepție de la aceste limitări care pot să fie hotărâtoare pentru soarta Pământului."

În fine, „Mesia" Noii Ere a Vărsătorului, care, conform lui Alice Baily, Elenei Blavatsky și celorlalți, va fi superior lui Hristos, în timp ce de creștini este recunoscut ca fiind antihristul, va purta titlul de Maitreya, adică de întrupare a viitorului Buddha.

Organizația Teosofică l-a instruit de mic copil pe Jiddu Krishnamurti (1895-1986) pentru a deveni „purtător" al lui Maitreya, însă în anul 1931 acesta a preferat să rămână guru, declarând: „Nu sunt actor. Refuz să port veșmânt de Mesia." Potrivit Noii Ordini Mondiale, până în anul 1924 micul Maitreya a fost conducător laic al Mongoliei și era considerat întruparea viitorului Buddha.

Creștinii, dar și musulmanii și evreii care nu îl acceptă ca Dumnezeu al lor pe Mesia cel pregătit, trebuie, conform *New Age*, să fie exterminați, pentru că, fiind purtători ai unui „negativism", ei pun piedici construirii Raiului „epocii Vărsătorului".

Răspândirea artelor marțiale și cultivarea mitului „războinicului iubitor de pace" care se luptă pentru eliminarea „negativismului" – adică a „gândirii occidentale" – convin

foarte mult *New Age*, care în afara artelor marțiale orientale promovează și diferite studii, romane etc. în legătură cu cavalerii medievali și mai ales cu cruciații. Din păcate, rareori este prezentat adevărul legat de oamenii aceștia, iar adepții *New Age* probabil că nu au înțeles că pentru un creștin nu există vreun război sfânt, în sensul lumesc al cuvântului.

Există simboluri care au o proveniență foarte interesantă, care sunt legate prin tradiție de artele marțiale și se bucură de apreciere în cadrul *New Age*. Astfel de simboluri sunt dragonul, șarpele și svastica. Dragonul este simbolul care domină în Babilon ca ornament, și emblema împăraților lui o reprezintă pe zeița Tiamat, zeiță a haosului divin.

În Vechiul Testament, Dumnezeu îl descrie pe diavol după căderea lui ca pe un dragon (o *bestie*) (în capitolele 40 și 41 ale Cărții lui Iov). Același lucru îl face și Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan în Cartea Apocalipsei. În multe tradiții religioase, dragonul reprezintă zeități subpământene, fiind în legătură cu „zeița Pământ".

În America de Sud se crede în existența unei zeități solare, numită Quetzalcoatl[1]. În China există dragonii celor cinci elemente (focul, apa etc.) și sunt reprezentați în culori diferite, însă dragonul este considerat mai ales o ființă eterică și se manifestă ca un spirit; adesea el scoate flăcări pe nări. Numele lui a fost dat uneia dintre cele douăsprezece zodii chinezești și face parte dintre cele cinci animale fundamentale ale Kung Fu chinezesc, alături de tigru, șarpe, cocor și leopard.

Stilul dragonului, prin care „învățăm să pășim pe aripile vântului", se caracterizează prin lovituri laterale, sărituri, mișcări aeriene și capacitate de inducere în eroare a adver-

[1] *Șarpele cu pene*, zeul suprem în mitologia aztecă *(n.trad.)*.

sarului. Dragonul împreună cu tigrul constituie semnul distinctiv al stilului Shaolin Kung Fu; aceste două animale sunt de asemenea reprezentantele yin şi yang-ului în toate manifestările culturii chinezeşti, chiar până la Feng Shui.

Potrivit lui Michel Echenique, în China antică arta puterii interioare – magia – se numea „Secretul (sau Şcoala) Dragonului de Aur" şi aceasta a fost şi o altă denumire a cărţii de divinaţie *I Ching*. Echenique – care nu este singurul care pune dragonul în legătură cu magia – ne spune printre altele că „ucenicul Artei Puterii Interioare va avea ca scop să se schimbe pe sine însuşi, transformându-se într-un simbol al lumii divine şi sacre. În această etapă el se va familiariza cu secretul luminii sau al Dragonului de Aur, devenind el însuşi un vas vrednic al acestuia". „Această tehnică înaltă de arte marţiale a avut grade superioare: primul, al doilea, al treilea, al patrulea şi al cincilea grad Dragonul de Aur. Shaolin, templul cel atotcunoscător al artelor marţiale chinezeşti, a avut numai un singur maestru al celor patru dragoni şi acesta a fost Damo sau Bodhidharma, singura verigă a noastră cu dragonii din trecut, cu excepţia lui Lao Tse, a lui Kung-Fu Tze sau Confucius."

Şi Echenique încheie capitolul cu urarea ca „Dragonul de Aur să fie aducătorul Dragonului celui Viu pe întreg pământul". Însă este evident că dragonul, această fiinţă eterică, îl simbolizează pe „prinţul stăpânirii văzduhului", care este înfăţişat ca Lucifer şi ca purtător al luminii. Se spune, de altfel, că vrăjitorul budist Gurdjieff l-a întărit pe Hitler cu simbolul dragonului verde.

În mitologia japoneză, dragonul are capacitatea de a-şi schimba forma şi de a deveni chiar şi invizibil. Stilurile japoneze de arte marţiale nu au nume de animale, însă mişcările dragonului care au fost preluate de acestea de la stilurile chinezeşti au nume mai simple şi mai obişnuite.

În Kung Fu există, de asemenea, arta şarpelui, pe care se spune că a primit-o prin inspiraţie Bodhidharma atunci când a văzut un şarpe luptându-se cu un vultur. Şarpele nu simbolizează răul, iar *Qi*-ul, puterea interioară, care se presupune că, dacă este exersată mult, îl transformă pe om în fiinţă divină.

Svastica este încă un simbol cu sens ocult, care are o largă întrebuinţare în artele marţiale şi o istorie foarte veche. Potrivit lui Texe Marrs, svastica era simbolul zeităţii solare, adică luciferice, Baal (dumnezeu), care era adorat în Orientul apropiat şi în Africa de Nord.

Baal era reprezentat înarmat cu o lance şi era considerat ca zeitatea supremă; se spune că vocea lui era tunetul, săgeţile erau fulgerele şi că el trimitea ploaia pe pământ. Era adorat şi prin jertfe omeneşti, iar în Sfânta Scriptură este menţionat ca şi conducător al duhurilor rele.[1]

Conform lui Verner Gerson, svastica, „la fel ca toate crucile ocultismului, este o reprezentare simbolică a tetragramei". Potrivit Cabalei evreilor, ea este numele sfânt pe care îl formează cele patru litere: „iod, he, vo şi he (Iahve)". Însă Cabala este un sistem magic monist pe care l-au învăţat evreii în Babilon şi ea nu are legătură cu învăţătura care le-a fost dată de către Dumnezeu, ci interpretează Sfânta Scriptură în mod ocultist. Remarcăm faptul că această Cabala – care a fost dată omului, se spune, de către un înger – are asemănări uimitoare cu taoismul şi cu budismul.

Iarăşi, potrivit lui Verner Gerson, „crucea încrucişată simbolizează «desăvârşirea» sinelui pe culmea iniţierii, în

[1] Este interesant faptul că Thor, dumnezeul care era adorat în cadrul grupului *Thule* – care de asemenea avea svastica drept semn distinctiv – simboliza soarele, numele lui însemna „fulger" şi era numit de asemenea „stăpân al puterii văzduhului". Hristos îl aseamănă pe satana cu un fulger care cade pe pământ, în vreme ce Sfântul Apostol Pavel îl numeşte *„stăpânul puterilor de sub cer"*.

antiteză cu «Izbăvirea» creştină prin Jertfa de pe Golgota. Această svastică a fost adoptată de teosofi. Elena Blavatsky şi Henry Steel Olcott au împrumutat-o din hinduism".

Dacă acceptăm teoria că rasa indo-europeană sau ariană care a cucerit India provenea din Babilon, observăm că în India s-a petrecut o schimbare importantă: în timp ce credinţa religioasă a Babilonului includea un fatalism puternic, însă nu şi reîncarnarea, în India, unde indo-europenii au impus dravidienilor băştinaşi sistemul nedrept al castelor pe baza învăţăturii reîncarnării, svastica a început să însemne în plus şi renaşterea sufletului, conform acestei învăţături noi.

De la hinduism, budismul a luat printre altele şi simbolul svasticii: „Conform reprezentării Marelui Car de luptă Mahayana, Buddha (şi reîncarnările lui) are pe tălpile picioarelor 32 de semne distinctive. Cel mai mare şi mai important semn dintre acestea este exact svastica." Există chiar tradiţia că Buddha a murit atunci când svasticile de pe tălpile lui au luat foc.

Unii consideră că svastica „simbolizează în general rotirea în jurul unei axe, reprezintă rotirea stelelor constelaţiei Carul Mare în jurul Polului Nord". Alţii cred că svastica simbolizează soarele, dar şi focul. Thomas Carr spune că svastica „simbolizează mişcarea aparentă a bolţii cereşti în jurul Pământului, adică în realitate rotirea zilnică a planetei noastre în jurul axei sale". El ne mai spune şi următorul lucru: „În epoca preistorică, svastica este întâlnită la chinezi, la japonezi, la acadieni, la câteva dinastii egiptene şi la diverse popoare ale Americii precolumbiene şi mai ales la cei care au construit barajul albiei fluviului Mississippi[1]. Svastica este folosită, de asemenea, de primii indo-europeni ai

[1] Se spune că indienii au ajuns din Asia până în America prin intermediul strâmtorii Bering *(n.aut.)*.

Indiei, de troienii din epoca prehomerică, de hitiţi, etrusci, ciprioţi, de grecii epocii miceniene, atât în Grecia, cât şi în Asia Mică. Mai târziu o desenează budiştii indienilor, primii goţi şi scandinavi şi puţin mai târziu romanii. În epoca noastră o întâlnim la laponi, la finlandezi, la indienii din America de Nord. Din vremurile preistorice până astăzi o întâlnim continuu numai la chinezi, la japonezi, la hindii, la indieni şi probabil la laponi şi la finlandezi. Este cunoscut faptul că toate aceste rase antice se închinau stelelor[1]. Aproape în toate locurile unde întâlnim semnul svasticii au fost descoperite populaţii care se închină Stelei Polare."

Verner Gerson remarcă de asemenea faptul că svastica „împodobeşte stâncile mari ale mongolilor, precum şi steagurile lui Ginghis Han". Teosofia a luat simbolul svasticii şi, adăugând alte simboluri luciferice[2], şi-a alcătuit emblema sa. Una dintre ramurile Societăţii Teosofice, *Noua Acropolă,* avea în emblema ei două svastici, una rotindu-se către stânga şi alta către dreapta, care însă, potrivit fostului conducător al *Noii Acropole* din Tesalonic, G. Garanzotis, „au fost introduse din motive legate de publicitate".

Sunt unii oameni care disting „două feluri de cruce rotită: svastica ale cărei braţe se rotesc precum acele ceasului şi svastica în care braţele ei fac o rotire în direcţia opusă". Verner Gerson „nu acordă nici o importanţă acestei deosebiri", care are legătură în orice caz cu „puterile creaţiei şi ale distrugerii" pe care le amintesc taoismul şi Cabala.

Noua Acropolă însă foloseşte încă salutul fascist *„Ave!"* al hitleriştilor adepţi ai svasticii, în timp ce Echenique, în lucrarea *Artele marţiale filosofice,* ne vorbeşte despre „Insula sfântă a eroilor", precum este *Thule.* Vedem, aşadar, că svas-

[1] Şi soarelui; specific ca sistem religios solar este şintoismul, religia antică a japonezilor *(n.aut.).*

[2] Şarpele cu coadă, steaua cu şase raze şi crucea egipteană.

tica are o strânsă legătură cu diverse învățături și practici luciferice: cultul demonilor, cultul stelelor și cultul focului, dar și cu „realizarea de sine" și cu reîncarnarea, tentative de supunere a lumii de către organizații oculte-neofasciste.

Însă svastica are o legătură strânsă și cu artele marțiale: în multe poziții, mai ales în cele de Kung Fu, expertul în arte marțiale se mișcă pe baza direcției ei sau o formează făcând mișcări defensive ori de atac cu mâinile sale ș.a.

Istoria a dovedit că nu este ușor să îi controlezi pe oameni dacă nu găsești un mod de a-i convinge că așa trebuie să fie. Cu siguranță, conducătorii mișcării *New Age* știu bine acest lucru, de aceea ei promovează filosofia și atitudinea de viață care le slujesc interesele în moduri care adesea trec neobservate – precum artele marțiale, care combină filosofia cu meditația, în timp ce provoacă dependență prin intermediul exercițiului fizic. Se acordă o mare importanță familiarizării copiilor cu termenii, cu modul de gândire, cu simbolurile și cu practicile *New Age*, mai ales că aceștia încă nu și-au format o părere proprie pentru a reacționa, iar ei vor fi adulții de mâine.

Această metodă s-a dovedit a fi de mare succes: majoritatea maeștrilor contemporani de arte marțiale, dar și mulți oameni care s-au ocupat în mod serios cu artele marțiale fără să devină maeștri, au fost incitați spre aceasta de filmul serial *Kung Fu* și de alte filme de același gen. Kostas Dervenis mi-a spus într-o convorbire telefonică faptul că de la vârsta de șapte ani citea cărți ai căror eroi „aveau astfel de însușiri".

Un exemplu recent de propagandă *New Age* este filmul *Războinicii binelui*. Protagoniștii lui sunt cinci ființe cu chipuri de animale – sau mai degrabă cu chipuri demonice – care fac arte marțiale și tema este următoarea: „Țara lui Tao este un loc paradisiac și de vis. Armonia și echi-

librul lui sunt însă tulburate de un războinic răutăcios, înfricoşătorul Komodo (care are o înfăţişare omenească). Salvarea şi supravieţuirea ţării lui Tao depind de luptătorii binelui. Fiecare dintre aceştia este păzitorul şi deţinătorul unuia dintre cele cinci elemente ale naturii" (pe scurt, sunt demoni din văzduh). Este vorba exact despre cele cinci elemente ale cosmogoniei chinezeşti: pământul, focul, apa, metalul şi lemnul, iar demonii au următoarele nume: Yun, Yee, Lai, Chi şi Tsun, nume luate din *I Ching*.

În reclamele din reviste şi din ziare, copiii sunt chemaţi să „ghicească exact care dintre cele cinci elemente ale naturii corespunde cu «fiecare războinic»" (lucru pe care îl ştie numai cel care a văzut filmul) şi „să introducă cuponul în urna specială de tragere la sorţi care se află în sălile în care se derulează filmul respectiv", astfel încât „să câştige premii valoroase."

Desigur, măsura în care copiii vor urmări filme de acest fel sau vor învăţa arte marţiale depinde în mod logic de părinţii lor, care însă rareori bănuiesc ce anume se ascunde în spatele tuturor acestor lucruri. Unii chiar cred că un astfel de exerciţiu este folositor: astfel, în revista *Kumite* (numărul 4) citim că Dionisie Tseţelis, maestru de arte marţiale „interioare" Tai Chi Chuan şi Pakua Chang, întemeietor al centrului *Airoon*, unde din octombrie 1996 se dezvoltă „energia interioară atotputernică", îi învaţă Tai Chi pe elevii şi pe elevele din clasele întâi şi a şasea ale Şcolii Generale Schimbarea la Faţă din cartierul Attiki din Atena!

Acest lucru se întâmplă pentru că „după câteva discuţii cu consiliul părinţilor şi al tutorilor s-a luat hotărârea că antrenarea copiilor în sistemul Wudang Tai Chi Chuan ar putea să aibă rezultate pozitive." În paralel, sistemul Shun Tao Hu, care include şi Hatha Yoga, dinamică spirituală, meditaţie, controlul *Qi*-ului ş.a. se predă de către

instructorul-şef A. Provelenghios, ucenic al lui Robert Najemy şi al lui Theofan Bukas, la Gimnaziul nr. 2 din Kamateros, unde acesta lucrează ca şi profesor de educaţie fizică (vezi pliantul publicitar al Consiliului educativ de gimnastică *Sagittarius*, care cuprinde şi fotografii în acest sens).

La confuzia părinţilor contribuie şi prezentarea pompoasă a mişcărilor de luptă ale diferitelor şcoli, care au de regulă ca scop reclama acestora şi recunoaşterea meritelor lor în ochii publicului, a posibililor clienţi – pentru că nu trebuie să uităm că şcolile de arte marţiale sunt şi acestea nişte afaceri comerciale. Astfel, într-un articol cu titlul „A doua ediţie a campionatului oraşului Argos – idealurile înalte au devenit o realitate", pe care îl semnează Stelian Balaskas[1], cu toate că nu citim aici nici un cuvânt despre idealurile care animă acest campionat al „oraşului portocalei" (*orange*), citim totuşi următoarele cuvinte de laudă: „La sfârşitul secolului al XX-lea, într-o epocă în care ignoranţa are sensul unui interes «special» sau «concret», idealurile sunt «moarte» şi ideile sunt «mecanice», manifestările cu caracter uman sunt oaze în pustiul lipsei de omenie a timpului nostru; când atletismul şi iubirea de oameni reuşesc să se apropie unul de altul, atunci pot să se întâmple lucruri frumoase şi semnificative. În luna aprilie artele marţiale «au arătat» cum poţi să câştigi câteva dintre bătăliile vieţii. Este vorba despre arta de a aduna în mod armonios într-un loc mulţi oameni, multe puncte de vedere şi idei, şi toată această străduinţă să aibă loc pentru nişte scopuri măreţe (care sunt, însă, acestea? – *n.aut.*). Asociaţia Shaolin Kung Fu din Argos şi întemeietorul sistemului, G. Andronikidis, sunt premergătorii unor străduinţi care este posibil să se extindă şi la nivel internaţional. Însă mai ales ei sunt purtătorii unei gândiri sănătoase despre atletism şi

[1] Revista *Budo şi sport*, nr. 32, septembrie-octombrie 1994.

despre om. Veniturile Școlii Generale nr. 4 Argos sunt destul de mulțumitoare: 204000 de drahme de la un sport-filosofie care nu a intrat adânc sub pielea grecului modern. Urarea adresată tuturor celor care pot să gândească în mod sănătos este să continuăm să creștem astfel de organizații, pentru că prin acestea lumea noastră devine mai bună."

Indirect, însă cu siguranță, cei care nu au încredere în astfel de „organizații, nu pot", potrivit autorului articolului, „să gândească sănătos". Însă nicăieri în articol nu sunt analizate idealurile stilului Shaolin Kung Fu – care, la urma urmei, nu au legătură cu campionatul –, nici dacă acestea se potrivesc cu propria noastră tradiție – și dacă luptă sau nu împotriva acesteia.

În paralel, maestrul Andronikidis este proclamat „purtător al unei gândiri sănătoase referitoare la atletism și la om", pentru că a organizat acest campionat și a dat încasările lui Școlii Generale nr. 4 din Argos, fără ca autorul articolului să se gândească la faptul că poate maestrul respectiv pur și simplu – dincolo de orice sentimente filantropice pe care le nutrește – vrea în acest mod să introducă mai adânc „sportul-filosofia" lui „sub pielea grecului modern".

Adevărul este că acest caracter umanitar al unei manifestări se judecă după conținut, și nu doar după destinația pe care o iau încasările ei – mai ales astăzi când, de exemplu, cântăreților talentați și netalentați li se face reclamă, spunându-se că vor da încasările respectivului concert sau ale unui CD al lor pentru insula Cipru, pentru copiii cu dizabilități etc.

Este adevărat și faptul că dacă artele marțiale au o mică legătură cu atletismul – mai ales cele tradiționale, precum stilul Shaolin Kung Fu –, cu iubirea de oameni au și mai mică legătură. Bodhidharma pune meditația între cele „șase virtuți", însă nicăieri între acestea el nu pune și iubirea.

10.
ARGUMENTE ÎN FAVOAREA ARTELOR MARȚIALE

De obicei, maeștrii de arte marțiale evidențiază anumite motive pentru practicarea lor. Cel mai uzual este autoapărarea „în lumea sălbatică în care trăim". Adică cel care practică arte marțiale este chemat să se protejeze pe sine în mod eficient, într-o lume de fiare însetate de sânge.

În revistele și în emisiunile despre artele marțiale vezi adesea reprezentări de atacuri asupra unui anumit maestru: trecători aparent nevinovați se transformă „ziua în amiaza mare" sau „deodată, pe neașteptate" în tâlhari și în criminali hotărâți și atacă având drept țintă motocicleta, mașina, portofelul sau viața expertului în arte marțiale. Însă acesta, fiind neînfricat datorită cunoștințelor lui, prin tehnicile lui *super-extra* și adesea atât de simple, îi învinge cu ușurință pe cei răi.

Din discuțiile cu anumiți experți în arte marțiale – slavă lui Dumnezeu că nu toți gândesc astfel! – tinzi să crezi că lumea este o junglă, mai rea decât cea pe care o prezintă buletinele de știri, mai rea chiar și decât imaginea fantastică pe care o au anumite persoane vârstnice care au suferit o spălare pe creier prin bombardarea cu informații din ziare și de la televizor. Ai tendința să crezi că pericolul și

moartea au ieșit împreună ținându-se de mână la vânătoare de oameni, pregătite să înșface cu sadism pe oricine nu a fost prevăzător să se specializeze în autoapărare. Oare însă este chiar așa?

Răspunsul este, din fericire, nu! La acceptarea teoriei despre junglă contribuie, mai mult decât realitatea însăși, vizionarea emisiunilor de la televizor: într-un studiu care s-a desfășurat în America, la întrebarea „ce posibilitate există să vă întâlniți cu un trecător violent pe drum în timpul unei săptămâni?" s-a răspuns de până la 50% de către telespectatori, când de fapt în realitate procentul este de numai 1%. Dimpotrivă, cei care nu se uitau des la televizor s-au apropiat mult de procentul real.[1] În Grecia, unde cetățeanul din clasa de mijloc a societății se uită la televizor cel puțin trei ore pe zi, se poate crede mai ușor că învățarea unei „metode de autoapărare" este necesară.

Dacă vrem să fim realiști trebuie să avem în vedere serios câteva statistici. Așadar, conform unor date oficiale ale Interpolului referitoare la criminalitate, există o creștere a furturilor de autovehicule și a cazurilor de trafic de droguri, în timp ce delictele sexuale și cele de altă natură urmează la o mare diferență de acestea.

Oare cineva și-ar pune un paznic lângă mașina sa ca să o apere cu tehnici de luptă de posibilii hoți? Sau oare va înfrunta prin arte marțiale bandele foarte puternice ale traficanților de droguri din întreaga lume? Adevărul este că artele marțiale ca mod satisfăcător de autoapărare au fost depășite din momentul în care s-au inventat armele de foc; acest lucru s-a dovedit fără tăgadă în timpul răscoalei *Boxerilor* (1899-1901), a organizației oculte chinezești I-Ho-Chuan (pumnii dreptății și ai armoniei). Această organizație s-a înființat ca o așa-zisă asociație de

[1] Vezi Mary Quin, *Televizorul, un străin în casă*, Editura Akritas.

gimnastică şi a unit organizaţiile oculte, câştigând până şi susţinerea curţii imperiale, cu toate că dorea să desfiinţeze dinastia manciuriană Ching. Însă artele marţiale ale boxerilor – şi dimensiunile lor spirituale – s-au dovedit neputincioase în faţa armelor corpului de armată internaţional (China, în anul 1900).

Cunoscând adevăratele posibilităţi ale artelor marţiale, Dr. Leung Ting, maestru de nivelul 10 al stilului Wing Chun, unul dintre întemeietorii Confederaţiei Internaţionale de arte marţiale chinezeşti şi preşedintele unic al International Wing Tsun Martial Art Association, accentuează următoarele: „Să nu încercaţi niciodată să vă opuneţi, prin tehnicile de autoapărare, unui om care are un pistol, pentru că degetul de pe trăgaci al omului care ţine pistolul nu se va mişca mai încet decât întreg trupul vostru şi nu se va comporta ca şi instructorul vostru, care vă face un semn cu un pistol de plastic."

Leung Ting mai remarcă: „Scenele în care un om neînarmat învinge zeci de adversari înarmaţi există numai pe ecranul cinematografului" şi: „Majorităţii instructorilor de arte marţiale îi place să predea tehnici de folosire a mâinilor neînarmate pentru înfruntarea unor duşmani înarmaţi. Aceste tehnici nu sunt practici atât de des folosite în viaţa reală."[1] Despre acelaşi subiect, în cartea lui Bruce Lee şi a lui M. Uyehara, *Metoda de luptă a lui Bruce Lee – tehnici de autoapărare*, se menţionează următoarele: „Aşa cum s-a spus şi mai înainte, a-i lua cuiva arma este foarte riscant. Nu există vreun mod de a-i lua arma de la distanţă. Chiar înainte să te apropii de adversarul tău, acesta trebuie numai să apese pe trăgaci, cu o fracţiune de secundă înainte ca arma să se descarce. Singura şansă pe care o ai împotriva unui

[1] Vezi *Self Learning of Dynamic Wing Tsun Kung Fu*, Leung Ting Co Publications.

om înarmat este dacă eşti la mică distanţă de el şi nu ai voie să greşeşti, pentru că nu va mai exista o a doua şansă."

Trebuie însă să se menţioneze faptul că, cu toate că artele marţiale nu sunt suficiente în faţa pericolelor provocate de armele contemporane, mulţi practicanţi ai artelor marţiale dezvoltă o încredere în sine exagerată, care le aduce necazuri. Diverşi „tineri viteji" sunt fascinaţi de ideea de a bate pe cineva care învaţă arte marţiale, pentru a le creşte astfel egoismul.

În ceea ce priveşte argumentele în favoarea artelor marţiale, se consideră că ele aduc cu sine dobândirea unor reflexe de apărare şi de atac. Din păcate, adesea acest lucru funcţionează negativ, căci practicanţii artelor marţiale împart fără motiv lovituri cu pumnii şi cu picioarele persoanelor apropiate datorită „vitezei de moment" şi apoi îşi cer scuze sau bat pe cineva care a avut pur şi simplu dorinţa să îi sperie!

Chiar şi dacă aceste fenomene apar după mulţi ani de antrenament (care sunt, într-adevăr, foarte mulţi, în vreme ce pentru majoritatea practicanţilor de arte marţiale acest moment nu va veni niciodată), merită efortul să ne întrebăm dacă, până să ajungă la „autocontrolul desăvârşit", practicantul oare nu are posibilitatea să se încurce în multe necazuri? Mai mult, oare „programându-se" pe sine să reacţioneze întotdeauna ca fiind în apărare (sau în atac), de fapt libertatea lui să fie restrânsă la un stereotip mărginit permanent – cu multe variaţii, însă întotdeauna rămânând un stereotip?

Instruirea în artele marţiale poate că micşorează posibilitatea unui atac reuşit de violenţă sexuală asupra femeii, însă nu atât de mult cât ar dori femeile să fie apărate permanent. Ciudat este faptul că în loc să se reducă numărul atacurilor asupra femeilor care ştiu arte marţiale, ele cresc,

şi aceasta pentru că creşte încrederea în sine a femeii care circulă pe stradă fără frică la ore şi în zone care aduc cu sine asemenea pericole.

Este periculos ca cineva care se antrenează numai câţiva ani într-o tehnică a artelor marţiale să aştepte să facă faţă cu această experienţă împrejurărilor de pe stradă. În antiteză cu tot ceea ce se întâmplă în sporturile combative (precum în box), progresul în artele marţiale este mult mai lent.

Există, desigur, şi aşa-numitul „talent". Nu toţi practicanţii artelor marţiale progresează în acelaşi ritm, nici nu au toţi aceleaşi capacităţi. Bruce Lee era deja un luptător de succes pe stradă înainte să se antreneze în artele marţiale. Potrivit maestrului de arte marţiale Michel Echenique, simpla deţinere a unor tehnici nu face ca o „gospodină inofensivă" să se transforme în Rambo.

În linii generale, este bine ca toţi să ştie că cea mai bună autoapărare este ferirea de pericol, evitarea expunerii la acesta. Există o regulă că oricât de mult am şti noi, întotdeauna există cineva care ştie mai multe decât noi.

Dincolo însă de toate aceste probleme tehnice, creştinul rămâne neatins de frica de primejdie. El nu „se pune în faţa uriaşilor şi a ciclopilor", nici nu se expune fără motiv pericolelor, constrângându-L apoi pe Dumnezeu să îl scape. El ştie bine că Domnul este unica siguranţă adevărată în lume şi că El are puterea să îl izbăvească din orice situaţie potrivnică. El ştie şi că, dacă Dumnezeu o va îngădui, nu îl va apăra de pericol cunoaşterea tuturor artelor marţiale ale lumii.

Se susţine că practicarea artelor marţiale pune capăt fricii. Adevărul este că această practicare cultivă o siguranţă exterioară, însă nu este posibil ca omul să se apropie de adâncul unde se află înrădăcinată frica. Pentru că frica este

o stare dincolo de logică, ea nu poate să fie depășită prin aceasta.

Depășirea fricii este în orice caz ceva mult superior decât „a-și înfrunta propriul ego", „a ști punctele mele puternice și cele slabe" și desigur nu are legătură cu impresia arogantă falsă că putem să îi batem pe toți. Depășirea fricii, a acestei stări care izvorăște din subconștient și, cu scopul de a apăra tot ceea ce nu vrem să pierdem, naște violența, devine o realitate doar atunci când vom fi împăcați cu Dumnezeu și aceasta deoarece exact despărțirea de Dumnezeu este ceea ce îl lasă gol pe om și sentimentul goliciunii îi provoacă acestuia frică.

Din momentul în care omul Îi întoarce spatele lui Dumnezeu pentru a se preda, prin intermediul afundării în lumea simțurilor, iubirii de sine, sentimentul insuficienței și al provizoratului acestei alegeri a lui îl însoțește permanent. El încearcă, așadar, să se acopere, cosându-și *„haine de piele"* – cum sunt artele marțiale –, însă în zadar! Numai iubirea desăvârșită, dumnezeiască poate *„să scoată afară frica"*, înlocuind-o cu alipirea denaturată de simțurile care se zice că ne susțin și de metodele care chipurile ne apără.

„Nimeni nu poate să ne despartă de iubirea lui Hristos", de aceea nu mai există nici loc, nici motiv de frică. Când fiul risipitor se întoarce la casa părintească, libertatea care izvorăște „din adâncurile abisale ale dumnezeirii" îi anulează orice tendință de a dovedi că este liber; atunci el nu mai depinde de dorința deținerii de cunoștințe pe care i le impunea forțat libertatea lui oricui eventual le tăgăduia.

Însă calea păcii cu Dumnezeu nu coincide cu calea artelor marțiale de a pleca de undeva și în același timp a te duce acolo, lucru care se poate petrece doar în imaginația filosofilor taoiști. Exact pentru că sunt o cale a îndepărtării omului de Dumnezeu, artele marțiale sunt atât de capa-

bile de a pune capăt fricii, acest rezultat al îndepărtării de Dumnezeu, cât este de posibil să te desparți de cineva, dar în fiecare zi să rămâi cu el.

Se întâmplă uneori ca omul îndepărtat de Dumnezeu să se convingă pe sine că existența lui este un fenomen trecător și, de frică, din cauza ignoranței lui că „nimic nu există cu adevărat", încearcă să se închidă într-o carapace temporară, într-o iluzie. Această concepție este de fapt un fel de temeritate și de nesimțire demonică care se bazează pe aprecierea greșită a ceea ce sunt Dumnezeu, lumea și omul.

Această metodă este caracteristică religiozității budiste, de aceea ea și domnește în domeniul artelor marțiale și este folosită de mulți experți în arte marțiale. Matsumura Sokon, maestrul lui Funakoshi Ghichin (1868-1957), așa cum descrie ucenicul lui în autobiografia sa, *Karate-Do: calea vieții mele*, uneori simțea cum se tulbură având în fața lui o luptă pe viață și pe moarte, însă se liniștea și se simțea mai înțelept având gândurile de mai jos: „Sunt om și omul este o ființă vulnerabilă, care probabil că nu poate să fie perfectă. După moarte el se va întoarce din nou în elementele din care a fost alcătuit – în pământ, în apă, în foc, în vânt, în metal. Materia este lipsită de sens. Totul este zadarnic. Și noi suntem ca plantele mici, ca și copacii pădurii, ca și creaturile universului, ale spiritului atotprezent. Și în duhul universului nu există nici viață, nici moarte."

Într-un mod asemănător este curajos și diavolul, nu însă pentru că ignoră ceea ce ține de Dumnezeu, de lume și de om, ci pentru că este deja mort și nu mai are nimic de pierdut.

Se presupune că practicantul artelor marțiale învață să distingă și să intuiască pericolul. Însă adesea se întâmplă ca

practicantul să vadă pericol acolo unde acesta de fapt nu există, să își închipuie că toți complotează împotriva lui. Ideile greșite de persecutare sau de împotrivire pot să se consolideze prin învățarea unei astfel de arte marțiale.

Se mai presupune că artele marțiale aduc cu ele o disciplină mai solidă decât alte tipuri de sport. Cei care cred așa ceva adesea nu au încercat cu seriozitate să practice un alt tip de sport sau, fiind cuceriți de partea religioasă a artelor marțiale, nu vorbesc despre ceea ce se înțelege de obicei prin disciplină, ci de o stare mintală care are legătură cu meditația și cu învățătura budistă despre lume.

Însă instructorul de Wado Ryu cu 4 dan, Ioan Katsuris, vicepreședinte al EOEK (Confederația Grecească de Karate pentru Amatori), care s-a ocupat și cu alte sporturi și s-a întors la Ortodoxie, a declarat despre artele marțiale într-o emisiune televizată că practicarea lor oferă atâta disciplină cât practicarea oricărui alt tip de sport. Probabil în final disciplina pe care o dobândește din sportul lui fiecare atlet este proporțională cu dispoziția interioară pe care acesta o are de a se supune.

Aici însă se ivește o altă întrebare: disciplina față de cine, către ce și pentru ce motiv? De ce se hotărăște omul să se supună unor eforturi pentru dobândirea ei? Din păcate, adesea omul face aceasta pentru a se comporta la fel ca un idol imaginar de supraom pe care l-a pus pe tron în mintea lui. Atunci autodisciplina servește pur și simplu doar la a ne ascunde goliciunea, ca să nu o vadă nimeni – nici chiar noi.

În acest caz, dorința de autodisciplină nu este altceva decât o manifestare de iubire de sine a *„omului cel vechi"* care Îl neagă pe Dumnezeu, care vrea să găsească un motiv de a spune cu voce tare (sau măcar să o gândească): *„Eu sunt Dumnezeu și nu este alt dumnezeu în afară de mine!"*

Sunt mulţi experţi în arte marţiale care sunt indignaţi de denumirea „sport" şi vorbesc despre „dezvoltarea spiritului" care diferenţiază artele marţiale de celelalte sporturi. În fond, termenul „dezvoltarea spiritului" înseamnă faptul că practicantul artelor marţiale trebuie să „dea cărţile pe faţă", să uite tot ceea ce ştia până acum despre Dumnezeu, despre om şi despre lume şi să devină adept al *Zen*-ului.

Pe bună dreptate orientalii consideră că această stare este o „dezvoltare a spiritului", căci, potrivit educaţiei pe care o primesc, „aşa este corect". Pentru creştini însă, care au privilegiul de a cunoaşte adevărul şi misiunea de a-l transmite mai departe, credinţa într-o „dezvoltare a spiritului" aşa cum o înţeleg filosofiile orientale constituie o eroare duhovnicească şi o desconsiderare a unei misiuni sfinte. Scopul nostru este să îi ajutăm pe semenii noştri să îşi deschidă ochii şi nu să îi închidem şi pe ai noştri.

Se spune că „tehnicile energetice" care sunt practicate în artele marţiale, precum meditaţii şi controlul cursului energiei spre „centre", „meridiane" etc. aduc cu sine o sănătate bună şi longevitate, ele fac faţă cu succes chiar şi bolilor. Însă în realitate majoritatea poziţiilor artelor marţiale provoacă probleme de lungă durată şi care sunt adesea ireversibile, mai ales problemele la genunchi (afecţiuni ale cartilagiilor, ale meniscului etc.).

Foarte dăunătoare este poziţia de bază a sistemului chinezesc Wing Chun, *yeung ma,* dar şi majoritatea poziţiilor complicate din stilul Shaolin Kung Fu, din care provin poziţiile de bază din karate. Taiji Kase sensei avertizează că „acei karateka care folosesc mulţi ani stilul Zen Yushu au probleme la genunchi".

Instructorul de Tai Chi Chuan şi de alte tehnici interioare chinezeşti, Dionisie Ţeţelis, atribuie problemele de sănătate faptului că „natura îl pedepseşte dur pe cel care

nu respectă legile ei", pentru că mulți „scot o flacără impozantă pe gură, care însă le provoacă arderi ale propriului lor trup", în timp ce ar trebui să își dezvolte o „putere interioară foarte mare". În mod paradoxal însă, maestrul grec de Tang Soo Do / Moo Duk Kwan, care s-a îngrijit ca prin diverse tehnici să își dezvolte această „putere" și nu a făcut antrenamentul foarte dur pe care îl descrie Țețelis, s-a îmbolnăvit de cancer.

Se spune că meditația dinainte de lecție sau exersarea pozițiilor cu scopuri meditative vindecă tendința minții de a hoinări și a nu se concentra. Însă această nefuncționalitate a minții se datorează despărțirii omului de Dumnezeu, adică se datorează păcatului, care constituie o boală duhovnicească.

Prin întoarcerea omului la Dumnezeu, boala și simptomele ei cedează. Însă a se vindeca simptomele (dacă se vindecă), lăsând (sau chiar ajutând) boala să se agraveze, este o pierdere, nu un câștig. Aceasta ne aduce aminte de cunoscuta expresie „Operația a reușit, pacientul este mort".

Alt cuvânt răsunător care este corelat de mulți cu artele marțiale este „cunoașterea de sine", adesea împreună cu „îmbunătățirea de sine", care poate să fie o simplă îmbunătățire morală și intelectuală sau „realizarea de sine", care este transformarea omului în dumnezeu.

Este adevărat că omul de astăzi, care aleargă ca și cum ar fi urmărit pentru a câștiga cât mai mult posibil, și expresiile lui fundamentale, care sunt cele de lucrător și consumator, se simte foarte bine făcând o pauză și începând să se observe pe sine însuși. Deoarece artele marțiale conțin antrenament între practicanții lor, fiecare sesizează cum sinele lui reacționează în moduri pe care nu și le-a imaginat niciodată și își manifestă temeri sau răutăți sau virtuți pe care până acum nu avusese ocazia să le conștientizeze.

Un maestru de Okinawa Karate a observat că adesea după antrenamentul epuizant eşti atât de obosit, încât gândurile se retrag şi nu ai dispoziţia să mai joci vreun rol, lucru pe care atât de des îl facem noi, oamenii. Însă acest maestru a precizat, de asemenea, că acest fenomen nu constituie o exclusivitate a artelor marţiale, ci poate să provină şi din gimnastica suedeză[1] sau din munca obositoare ori din alte activităţi care ne provoacă oboseală.

Adevărul este că a observa anumite lucruri despre tine însuţi, fie ceea ce îţi place, fie ceea ce nu îţi place, nu este autocunoaşterea deplină. Altceva este conştiinţa de sine şi altceva cunoaşterea de sine. Întotdeauna va exista ceva ce nu vrem să vedem sau ceva ce nu ştim cum să interpretăm sau, cel mai important, vor exista factori îngropaţi adânc în subconştient, care determină reacţii şi tendinţe pe care nici un psihanalist, hipnotizator sau vreo metodă de meditaţie nu poate să le dezgroape de acolo.

Desigur, în nici un caz nu este cunoaştere de sine să îţi închipui că eşti un dumnezeu şi că acesta este adevărul despre tine însuţi, lucru pe care îl susţine filosofia artelor marţiale. Preocuparea exagerată cu observarea propriului sine şi a reacţiilor noastre, în loc să producă o îmbunătăţire a noastră, aduce cu sine narcisism şi autoidolatrizare – chiar şi dacă în mod raţional respingem filosofia orientală.

Atunci şi încercarea de îmbunătăţire a sinelui ia de fapt un sens egocentrist, pentru că mişcarea cu care este înzestrat omul, astfel încât să o folosească pentru apropierea de Dumnezeu, se întoarce acum spre un idol imaginar al sinelui. Astfel, tendinţa omului de a deveni mai bun a intrat pe o cale greşită. Această tendinţă nu este şi nici nu poate să fie independentă de întrebarea: „De ce să devin mai bun?"

[1] Sistem de exerciţii fizice care constă din diferite mişcări ale corpului, pentru dezvoltarea musculaturii şi a agilităţii *(n.trad.)*.

Din fericire pentru om, dincolo de infertila „înfruntare a sinelui", a cărei cea mai mare reușită este ignorarea sau înfrumusețarea defectelor sau necondamnarea lor logică (este absurd să mă comport astfel etc.), dincolo și de „abordările tehnice", precum cea a lui Bruce Lee, prezentată în capitolul al treilea al lucrării, în general dincolo de orice iluzie a cunoașterii de sine există și adevărata autocunoaștere.

Premisa ei este ca omul să realizeze că nu este Dumnezeu, nici nu poate să devină prin anumite tehnici speciale, ci că este creatura unui Dumnezeu atotînțelept Care îl iubește și vrea să îi dăruiască tot binele pe care El îl are ca însușire naturală a Sa. Această cunoaștere de sine adevărată este rezultatul cererii fierbinți și sincere a omului ca Hristos să vină să Se sălășluiască în ieslea întunecată a sufletului lui.

În sufletul omului „autodisciplinat" probabil că patimile sunt îmblânzite și ascultătoare în fața celei mai rele patimi care este trufia, din cauza căreia Lucifer cel netrupesc – și prin urmare nesupus patimilor trupești – a pierdut cerul. Însă în ieslea aceea în care S-a născut Hristos, animalele – puterile inferioare ale sufletului – se odihnesc și se comportă pașnic și liniștit, făcând voia Lui fără vreo biciuire, așa cum acel asin L-a adus pe Hristos în Ierusalim ca pe un împărat. În lumina prezenței Lui nu există nimic ce omul s-ar teme să vadă. Prin colaborarea benevolă cu voia Mirelui ceresc, omul devine văzător de Dumnezeu, la fel ca și Preacurata Fecioară Maria; aceasta este și îndeplinirea voinței lui Dumnezeu.

Unii oameni, maeștri de arte marțiale sau nu, consideră învățarea acestora ca un mijloc de perfecționare profesională, mai ales că sunt folositoare forțelor speciale ale poliției, gardienilor, paznicilor de noapte ș.a. Astfel, deținerea cen-

turii negre constituie un plus pe piața de muncă a centrelor de distracții, de dans etc. Din păcate, acest plus are multe minusuri, mai ales că în cadrul respectivei piețe de muncă stau la pândă pericole considerabile de tot felul. Este cunoscut, de exemplu, faptul că „bodyguardul este cel care primește glonțul, adică omul care va fi împușcat înaintea patronului lui"[1]. Un paznic de noapte cu centură neagră în Taekwondo a destăinuit faptul că munca lui nocturnă, cu împrejurările ei speciale, s-a transformat într-o tendință rea spre băutură, spre alcoolism.

Pot să se întâmple lucruri chiar mai rele, pentru că cunoscătorii de arte marțiale le consideră instrumente folositoare în locuri care nu au nici o legătură cu sfințenia. Astfel, dincolo de zvonurile referitoare la uciderea lui Bruce Lee de către mafie, ajungem să citim articole ca și acesta, cu titlul „Crime relatate în paginile revistei *Budo*": „În urmă cu câțiva ani, cunoscutul campion mondial de Kick Boxing, olandezul Andre Brillemann, a fost găsit mort. Mai târziu a circulat zvonul că Brilleman era amestecat în traficul de droguri. Apoi a apărut un alt campion de Thai Boxing, pe nume El Geubli, în mașina căruia prietenul lui a fost găsit decapitat. Astăzi s-a pierdut orice urmă a lui Geubli și se presupune că a fost ucis și el. Înainte cu aproape doi ani, președintele australian de karate și membru de bază al WUKO, John Newman, a fost omorât de un necunoscut care l-a împușcat la Sidney. Criminalul nu a fost găsit încă."[2]

[1] „Autoapărare în Atena", în revista *Crush*, nr. 4 (februarie), 1997.
[2] În revista *Kumite*, nr. 4, p. 12.

11.
ARTELE MARȚIALE ȘI VIAȚA ÎN HRISTOS

Este cunoscut faptul că trupul și sufletul se influențează reciproc. De aceea, Biserica antrenează trupul în diverse moduri: prin post, care constituie o participare a trupului la rugăciune și alungă gândurile rele, potolind în același timp și diferitele pofte care pornesc din pântece și care ne împing să facem abuz de cele lumești și să nu le folosim cum se cuvine.

Postul nu constituie o desconsiderare și o asuprire a trupului, ci eliberarea acestuia. Această eliberare nu se referă la viață, pe care creștinul o trăiește cu recunoștință ca dar al lui Dumnezeu, nici la vreun „cerc al karmei" imaginar care chinuie fără milă bietele existențe vii și de care trebuie să scăpăm. Ea se referă la eliberarea de patimile care distrug viața noastră și a semenului nostru, transformând-o într-un chin.

Artele marțiale însă propun combinarea mâncărurilor yin și yang sau renunțarea la carne – adesea asociată cu primirea unei hrane complementare, a vitaminelor și a proteinelor pe care le recomandă maestrul. Acestea urmăresc creșterea la maxim a randamentului și păstrarea sănătății – sau, mai corect, urmăresc adorarea idolilor Puterii și ai Sănătății, cre-

area acestui superom imaginar care „poate să strige ziua întreagă fără să răguşească, vitalitatea lui erotică este mare", merge împreună cu Natura, nu se îmbolnăveşte sau, dacă se îmbolnăveşte, înfige câteva ace în punctele corecte ori face nişte exerciţii de Chi Kung şi îşi revine repede.

Aceste lucruri sunt absurde pentru creştin, care ştie că sănătatea este darul lui Dumnezeu şi boala este modul în care Acesta îl încearcă. Creştinul vrea într-adevăr să fie sănătos, însă nu transformă sănătatea într-un idol. Are grijă de ea, ca de un dar preţios al lui Dumnezeu cum şi este, însă cultul îl păstrează pentru Dăruitorul lui şi nu pentru darul în sine. De altfel, aşa precum o dovedesc vieţile sfinţilor, *„puterea lui Hristos în neputinţă se desăvârşeşte"*.

Biserica ajută trupul să meargă alături de suflet în diverse moduri: semnul crucii, care arată voinţa omului de a aparţine lui Hristos şi îi alungă departe pe demoni, metaniile, care smeresc părerea de sine şi concentrează omul întreg în rugăciune, îngenuncherea, care hrăneşte evlavia şi pocăinţa, poziţia dreaptă liniştită, care arată rugăciunea deplină, dar şi legătura interpersonală cu Dumnezeu Cel iubitor.

În locul acestora, artele marţiale au de propus poziţii, care în majoritatea stilurilor (mai ales în cele chinezeşti) încep prin mişcări care „absorb energie"; cei ce abuzează de natură ajung apoi cei mai duri. În continuare urmează apărarea, mai ales că „cei răi" niciodată nu suntem noi, ci întotdeauna sunt alţii şi rezultă atacul care îl „cumineşte" sau, mai bine spus, îl zdrobeşte pe adversar – dacă acesta nu a fost deja distrus de apărarea noastră. Aşadar, artele marţiale propun un şir de mişcări bazate pe dualismul demonic dintre yin şi yang, mişcări care vatămă „punctele vitale" (aici contează dispoziţia sufletească şi nu existenţa reală sau nu a punctelor respective).

Artele marțiale propun folosirea mâinilor ca niște săbii, care taie gâturi, a degetelor pentru a scoate ochii adversarului, a unor moduri de prindere a adversarului în luptă astfel încât să îi rupă oasele și altele asemenea. Ninjutsu nu are poziții, are însă tehnici precum: „sugrumare prin sfâșierea feței", „sugrumare cu ruperea nasului", „scoaterea ochilor", „ruperea gâtului cu sfâșierea feței" și altele asemenea, pe care ucenicii lui Hatsumi le demonstrează în diverse cărți.

Este adevărat că războiul este o consecință a păcatului, un vlăstar al acestei lumi care s-a rănit grav prin neascultarea lui Adam. Este, de asemenea, adevărat că apar forme împotriva cărora creștinul va lupta și că nu se va feri de instruirea din partea Cezarului, de cea legată de apărarea țării lui pământești vremelnice, însă este adevărat de asemenea că îl va apăra pe semenul lui care este în pericol sau își va apăra propria viață, dacă aceasta se află în pericol. Aceasta însă nu înseamnă că cel care folosește cu sârguință rezultatele păcatului se va întâlni cu Dumnezeu, nici că poate cineva să Îl slujească antrenându-se fără motiv în distrugeri de tot felul, care sunt pe placul diavolului. Nu există logică în faptul că învățând „să îl tai în două pe adversarul tău" îți vei înnobila sufletul.

Dumnezeu vrea ca oamenii să se iubească între ei – iubirea *„nu se gândește la rău"*, în timp ce gândul răului este necesar în antrenamentul corect – și de aceea întrebați pe oricare maestru de arte marțiale doriți: discipolul trebuie să își imagineze că într-adevăr înfruntă un anumit dușman. Iubirea creștină însă are vitejia de a primi bătaie fără a răspunde în același mod, așa cum a făcut Sfântul Serafim de Sarov, care era un călugăr cu schimă mare, un bărbat puternic și curajos.

Biserica a stabilit slujbe ale diferitelor sărbători de-a lungul anului: astfel, ea ne cheamă să ne pregătim pentru

a Se naşte Hristos de Crăciun în inima noastră, să ne răstignim patimile şi să înviem împreună cu El de Paşti, să primim pe Sfântul Duh la Rusalii şi să o cinstim pe Mama Lui şi pe prietenii Lui în ziua lor de naştere – adică în ziua în care au părăsit această lume pentru a se naşte vii pentru veşnicie în Împărăţia lui Dumnezeu.

Biserica ne mai cheamă şi să ne rugăm şi să Îl slăvim pe Dumnezeu dimineaţa, la prânz, seara, în ziua de duminică, ziua Învierii, când Dumnezeu ne aşteaptă la masa Lui. În locul acestora, expertul în arte marţiale îşi alcătuieşte programul pe baza antrenamentelor, a seminariilor, a examenelor, a acordării de centuri, a campionatelor şi a luptelor – iar multe şcoli care fac excursii pentru antrenamentul în natură, le fac duminică dimineaţa.

Toate aceste proceduri irosesc timpul şi îl orientează pe om permanent în afara Bisericii. Desigur, există şi lucruri mai rele: ore speciale care corespund unor exerciţii speciale pentru armonizarea cu energia naturii care este, spun ei, alta în zori, alta atunci când este lună plină etc.

Dumnezeu ne cheamă să Îl imităm în sfinţenie: *„Fiţi sfinţi, pentru că Eu sunt sfânt"* şi acesta este scopul vieţii noastre. Modelele fundamentale ale creştinului sunt Dumnezeu-Omul, Omul desăvârşit, Maica Lui, care datorită propriei sale jertfe voluntare a umplut cerul de oameni, şi sfinţii, care L-au slăvit pe Dumnezeu în toate stările şi în toate situaţiile, fiind: căsătoriţi, monahi, părinţi, oameni fără copii, judecători, filosofi, apostoli, profeţi, brutari, ţărani, grădinari, împăraţi, pustnici, ofiţeri, proprietari de terenuri, comercianţi etc.

Pentru artele marţiale însă, modelele sunt cei care îşi imaginează că sunt oamenii-zei, care sunt conduşi de vrăjmaşul omului să facă declaraţii de tipul: „Eu sunt Universul!", precum şi diferiţi superoameni care sparg cără-

mizi, aruncă saci de 60 de kilograme numai cu două degete (Yoshitaka Funakoshi), nimicesc adversari nenumărați, lansează „energie" și uneori îi vindecă pe cei bolnavi (sau îi îmbolnăvesc pe cei sănătoși).

Creștinul este inspirat de viața lui Hristos și a prietenilor Lui spre a face roade bune și a le oferi lui Dumnezeu, așa cum de altfel este dator să facă. Harul lui Dumnezeu înmoaie inima lui și o curățește de patimi, transformându-l într-un izvor de binecuvântare pentru semenii lui, un izvor care îi va îndemna să Îl slăvească pe Dumnezeu.

Expertul în arte marțiale este inspirat de viteza lui Bruce Lee, de tehnicile lui Jackie Chan, de „lovitura fulgerătoare cu piciorul a lui Mikio Yahara" și, fără ca nimeni – în afara orgoliului – să îi ceară să facă la fel, se luptă cu greu să îi imite. Odată Dumnezeu a hotărât să nu distrugă lumea doar datorită Sfinților Varsanufie și Ioan, care trăiau în acea epocă. Aceste reușite inutile ale experților în arte marțiale cu ce au fost de vreun folos omenirii îndurerate?

Hristos cere de la om ca acesta să Îl cheme continuu, făcându-L centrul vieții sale: *„Rugați-vă neîncetat!"* Biserica răspunde prin rugăciunea inimii: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!", pe care sunt chemați să o practice toți membrii ei, nu numai monahii și nu numai la anumite ore și în poziții speciale, cum cred unii.

Însă artele marțiale cheamă la autoconcentrarea în „gol" sau în cutare centru de energie sau în cutare meridian sau chiar în ființa lui Buddha și diferite alte lucruri și idei care nu au nici o legătură cu Hristos. În timpul antrenamentului discipolul trebuie să fie concentrat spre pântecele lui (Tai Ten) sau la pumnii lui sau la ceva imaginar sau oriunde îi cere exercițiul. Unde să mai fie vreme de Hristos în astfel de clipe?!

Hristos îi cheamă pe oameni să abordeze lumea ca pe un domeniu al dăruirii, al misiunii creştine şi al jertfei, să devină sarea pământului şi lumina lumii, astfel încât toţi să Îl slăvească pe Părintele ceresc. Filosofia artelor marţiale însă ne pretinde să armonizăm binele şi răul, astfel încât nici unul dintre ele să nu predomine!

Ideea autoapărării îi cheamă pe oameni să vadă lumea ca pe o junglă cu fiare periculoase, pe care omul trebuie să înveţe să le îmblânzească, cu justificarea, desigur, că el vrea doar propria siguranţă şi nu doreşte răul nimănui.

Dumnezeu este pentru om Creatorul lui iubitor şi pentru împreună-moştenitorii Fiului Lui El este Tatăl lor. I s-a explicat omului în amănunt în ce mod poate să se apropie de El şi în ce fel el pleacă departe de El şi că El Însuşi a făcut totul ca fiul risipitor să se întoarcă la El.

Pentru artele marţiale şi pentru filosofia lor însă, aceste adevăruri sunt „născociri ale unei minţi dualiste", Dumnezeu constituie o formă impersonală de energie şi chiar are aceeaşi fiinţă cu omul şi cu natura. Dacă omul vrea să devină Dumnezeu, nu este nevoie să se încreadă în Creatorul lui, ci să Îl ignore şi să devină „una cu Natura". Dacă vrea să fie în siguranţă, nu este nevoie să se încreadă în purtarea de grijă dumnezeiască, ci în sine însuşi. De fapt, artele marţiale îl cheamă pe om să repete păcatul strămoşesc, folosind chiar metodele începătorului apostaziei: imaginaţia – în ceea ce priveşte partea ei magică, interioară –, cât şi violenţa – în ceea ce priveşte exteriorul ei.

Aşadar, nu este deloc ciudat faptul că practicarea artelor marţiale îl conduce încet-încet pe om la o îndepărtare tot mai mare de Hristos şi de Biserică. Straniu ar fi ca artele marţiale să îl aducă pe om aproape de Hristos. Însă nimeni nu poate să slujească la doi domni – de vreme ce se va alipi de unul dintre ei, îl va dispreţui pe celălalt.

Nu este adevărat că îndepărtarea de Dumnezeu începe atunci când omul acceptă filosofia orientală; îndepărtarea începe din clipa în care omul dorește să dobândească puteri pentru sine, încetează să se mai încreadă în Pronia dumnezeiască și acceptă gândul demonic că semenul lui este un adversar periculos.

Apoi îndepărtarea se mărește, de vreme ce omul obișnuiește să se ocupe neîncetat cu trupul lui, cu progresul lui, cu înțelegerea lui etc. și, idolatrizându-se pe sine, pune în centrul lumii lui aceste acțiuni. Să vedem ce fel de lucruri îl preocupau în mod serios pe un expert în arte marțiale: „George Quiet își amintește de vremea când avea centură maro în karate. Chiar dacă se considera pe sine un bun karatist, a fost decepționat nespus atunci când a văzut pe cineva mai bun decât el. «Când mi se întâmpla aceasta», mi-a spus, «mă duceam în *dojo* și îi urmăream pe cei cu centuri albe. Constatam că comparativ cu aceștia eram foarte bun. Apoi mergeam și îi urmăream pe cei cu centuri negre și eram din nou inspirat văzând cât de bun aș putea să devin. Când am primit în final centura neagră am conștientizat că nu știam nimic în legătură cu maestrul meu și m-am decepționat din nou, până când acesta mi-a spus cât de uimitor a fost propriul lui maestru»."

Un om care se ocupă continuu cu sine însuși este normal să își însușească și filosofia orientală pentru a da la o parte pe acest „Dumnezeu deranjant", Care nu îl lasă în pace să fie narcisist și să rămână apoi fără Dumnezeu, să „se înfrunte pe sine însuși în fiecare zi pe tatami".

Expertul în arte marțiale se consideră pe sine mai ales ca un specialist. Poate că el lucrează ca șofer, ca paznic de noapte sau este muzician, însă nu se identifică pe sine cu nici una dintre aceste însușiri, nici nu simte lipsa lor dacă ar fi nevoie să le înlocuiască cu altceva. Însă i se pare insu-

portabil să se oprească din exersarea artei marțiale, pentru că aceasta, dincolo de a fi un mijloc de procurare a traiului zilnic (și acest lucru nu este valabil pentru toți), este un mod de viață. La fel și creștinul – cel cu adevărat creștin, nu doar cel cu nume de creștin, nu omul lumesc care pune accentul pe carieră – poate să fie de la împărat până la vânzător de fructe. Trecerea de la una la alta nu îl deranjează, pentru că ambele sunt slujiri pe care i le încredințează Dumnezeu și el este un trecător care se pregătește pentru cetatea cea viitoare. Singurul lucru pe care nu îl suportă creștinul este renunțarea la adorarea lui Dumnezeu din cauza impunerii unuia sau mai multor idoli; sufletul lui este deranjat atunci de prezența lor puternică și de greutatea pe care o aduce aceasta în comunicarea cu Dumnezeu.

Din acest motiv mulți sfinți au devenit mucenici (Sfântul Gheorghe, Sfânta Glicheria, Sfântul Dimitrie și atâția alții), în timp ce alții au devenit pustnici (Sfântul Arsenie, Sfântul Ioan Cucuzel, Sfântul Grigorie Palama și mulți alții). Creștinul nu vrea să slujească idolilor, care cer de la el o afierosire deplină pe care doar Dumnezeu o poate cere. Poate că de aceea aproape niciodată creștinii conștienți nu simt nevoia să se preocupe de arte marțiale – și, desigur, majoritatea nu sunt atrași nici de dimensiunea atletică a artelor marțiale. Mai mult, se știe faptul că din momentul în care un expert în arte marțiale începe să aibă o legătură cu Hristos, începe să se întrebe în ce măsură se potrivește preocuparea lui aceasta cu viața în Hristos și ceva înlăuntrul lui îl deranjează și îi creează îndoieli.

Sunt mulți cei care au părăsit pentru totdeauna artele marțiale. Iar alții au început să le privească precum un sport și au încercat să găsească pentru practicarea lor scopuri puternice, de exemplu întărirea neamului, care, idolatrizat, devine un „alt Dumnezeu". Unii donează pentru

scopuri filantropice câştigurile realizate din demonstraţiile făcute.

Însă nu este numai filosofia din spatele lor cea care face ca artele marţiale să fie incompatibile cu viaţa în Hristos, ci şi poziţiile însele. Ele sunt legiferarea violenţei şi introducerea ei în viaţa omului, cu masca „exersării unei bune stări fizice" şi a „jocului".

Cum este posibil, pe de o parte, să te străduieşti să trăieşti porunca lui Iisus: *„Iubiţi pe vrăjmaşii voştri"*, şi *„Nu staţi împotriva celui rău, ci întoarceţi şi celălalt obraz celui care vă pălmuieşte"*, iar, pe de altă parte, să creezi un automatism în apărare şi în atac, blocându-ţi propria strădanie?

Creştinul se luptă să devină un om nou, care nu gândeşte după principiul *„Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte"* al legii mozaice, nici după concepţiile despre educaţie ale popoarelor dinainte de Hristos – care de altfel se bazau pe realitatea luptelor continue corp la corp, care nu mai dăinuie acum.

De aceea, mă tem că poate cei care încearcă să pună de acord viaţa în Hristos cu artele marţiale sunt în pericolul de a deveni schizofrenici. Despre aceasta Sfântul Porfirie Kavsokalivitul, vorbind cu un acupuncturist, care voia să trăiască şi viaţa Bisericii, a spus: „Nu poţi să stai cu un picior aici şi cu unul dincolo. La un moment dat te vei rupe în două."

12.
INTERVIURI CU MAEȘTRI DE ARTE MARȚIALE

Decât să vorbești despre crezul și despre practicile altor oameni, este mai bine să îi lași pe ei înșiși să vorbească. Fiecare dintre maeștrii prezentați aici exprimă și o tendință deosebită. Din interviurile de mai jos nu a fost omis nimic în afară de momentele care, la rugămintea maeștrilor respectivi, nu au fost scrise sau nu au fost înregistrate.

Tasos Kotsis,
nivelul al doilea în sistemul Kung Fu *Wu Sheng Quan.*
Potrivit cărții lui de vizită de la școala de arte marțiale,
acesta mai predă și *Zen* și yoga.

– De unde provin artele marțiale pe care Bodhidharma le-a adus în China?

– Artele marțiale au început în epoca antică, aproximativ în anul 25000 î.Hr. – așa spun primele scrieri că atunci au început artele marțiale. În forma în care sunt astăzi, ele au început de la o tehnică de arte marțiale indiană care are calul ca bază a ei.

– Unde se află aceste inscripții vechi de 25000 de ani?

– Se află sculptate în niște monumente din India.

– De cât timp are nevoie un ucenic sârguincios pentru a se desăvârși în artele marțiale?

– Depinde de stilul pe care îl va urma. Dacă urmează un sport combativ de tipul Kick Boxing, Taekwondo și alte asemenea aiureli, poate să fie apt de luptă în doi ani și poate să participe la concursuri de semi-contact, de full-contact etc.

Dacă presupunem că este vorba despre o anumită tehnică, un anumit stil care are un fundament – și avem stilurile japoneze care sunt mai lipsite de profunzime, cele coreene care sunt de mijloc și cele chinezești care sunt mai profunde –, este nevoie pentru un stil japonez de aproximativ 4 ani, pentru un stil coreean cam de 5-6 ani, iar pentru unul chinezesc de mai mult de 8 ani, cu o durată în timp cuprinsă între 5 și 28 de ani – cel puțin 20 de ani ca cineva să devină maestru.

Mai simplu spus, pentru a stăpâni o tehnică este nevoie aproximativ de 10-12 ani, iar pentru un nivel mai avansat este nevoie de 18 ani. Potrivit datelor actuale, așa cum se învață artele marțiale astăzi și cu cunoștințele pe care le deține omul occidental referitoare la artele marțiale, acesta ar avea nevoie de maxim 8 ani pentru a stăpâni o tehnică de arte marțiale.

– Este posibil să se separe partea combativă a artelor marțiale de fundamentul lor filosofic, fără ca ambele să fie distruse?

– Dacă este vorba despre arte marțiale de suprafață sau de sporturi de luptă, ele nu se distrug, doar că respectivii practicanți știu cinci-zece tehnici și rămân la acel nivel. Dacă avem acum în vedere arta Shaolin, dacă dispare fundamentul ei filosofic și nu se face o explicație a fiecă-

rei tehnici, a istoriei pe care o are fiecare tehnică – faptul că cutare a construit-o așa sau în alt fel –, atunci se pierde fundamentul filosofic și tehnica devine doar o mișcare a trupului, un exercițiu.

– Această mișcare nu poate să păstreze duhul care deja există? Un om care învață câteva mișcări simple poate să își însușească un anume spirit fără ca să îl învețe altcineva?

– De unul singur nu poate. Adică, dacă eu predau acum o poziție fără să vorbesc deloc despre ea, poziția nu încetează să fie mai mult decât un exercițiu trupesc. Este ca și cum ai face exerciții aerobice. Dacă cineva bănuiește că această mișcare seamănă cu cea a calului sau cu vreo pasăre anume, aceasta este o altă poveste. Și totuși va rămâne la faptul că imită un cal sau o pasăre, imită ceva natural, adică nu scăpăm de exercițiile simple, este ca și cum faci gimnastică. Poziția pe care o ia un alergător la cursa de 100 de metri este de fapt a leopardului, însă acest lucru nu îl știe nimeni – este ceva din natura noastră, din instinct, din cauza vitezei, vrem să ne aruncăm înainte ca și leopardul. Când cineva se teme, el se ghemuiește ca și pisica, însă nu știe că face de fapt aceasta. Când cineva sare, atunci sare ca o pasăre.

Pentru că omul este o ființă vie, el are instinctul de autoconservare și anumite reacții ale lui seamănă cu cele ale animalelor, așa cum mișcările maimuței seamănă cu cele ale omului. Există asemănări, nu pentru că suntem la fel și egali ca valoare, nu suntem la fel, însă există asemănări; omul poate să se asemene în mișcări cu un anumit animal, cu o pasăre, cu un pește. Vezi un înotător și spui: acesta înoată ca un pește.

De aici încolo, mișcarea în sine nu creează nici o problemă. Acum, dacă substratul filosofic se va pierde, omul respectiv nu poate să ajungă un bun expert în arte marțiale. Cu siguranță cel care are acest substrat va ajunge la nive-

le mult mai înalte decât altul care a rămas la un simplu exercițiu trupesc. În aceasta constă și Wushu. În anul 1979, 18 maeștri renumiți de arte marțiale s-au adunat la Beijing (fostul Peking), împreună cu Academia de Educație Fizică, și au alcătuit Wushu, care este constituit din Shaolin Kung Fu, din exerciții de gimnastică la sol (pe aparate și fără aparate) și din mișcări de dans chinezesc. Această combinare a celor trei elemente formează Wushu, care înseamnă arte marțiale și ea s-a format pentru că respectivii maeștri voiau să îi facă publicitate și să devină sport olimpic, lucru care s-a și întâmplat după câțiva ani. Wushu nu are un substrat filosofic. Adică cineva care îl practică poate să devină un foarte bun atlet, nimic mai mult.

– Adică așa cum este judo?

– Judo aprofundează mai mult. Japonezii sunt mult mai fideli față de ceremonialuri, chinezii le au înrădăcinate în ei înșiși, nu se grăbesc să le arate în afară, nu se înclină și nu îngenunchează precum japonezii. Chinezii salută drepți, japonezii îngenunchează.

– Mișcările tehnicilor sunt sau nu atât defensive, cât și ofensive?

– Depinde de stil. Japonezii sunt mai ofensivi pentru că sunt un popor egoist. La fel și coreenii. În cazul chinezilor, filosofia artelor lor marțiale a început clar de la autoapărare, pentru că chinezii erau atacați de japonezi, de mongoli, de tibetani, din toate părțile. Și dacă presupunem că este vorba despre un anumit stil monahal care are o anumită religie, care vrea să îl facă pe om mai bun și să apere mediul în care trăiește etc., atunci este vorba despre o tehnică de arte marțiale care se bazează pe apărare.

– Dar mișcările pe care le învață cineva într-o kata nu sunt cumva perechi, una defensivă, una ofensivă?

– Depinde de stilul tehnicii. De exemplu, stilul cocorului nu atacă, ci se apără. Dacă la un moment dat cocorul este încercuit, va ataca şi va străpunge cu ciocul – este o chestiune de supravieţuire. Stilul tigrului nu se apără, ci atacă. Tigrului i se va face foame şi va ieşi să mănânce. Stilul dragonului are toate elementele, stilul leopardului atacă, stilul şarpelui trebuie să se afle în apărare ca să lovească.

Dacă vrem să împărţim în grupe cele cinci animale, şarpele şi cocorul sunt în apărare, tigrul şi leopardul sunt în atac, iar dragonul este la mijloc. Călugăriţa, care este considerat un sistem mai religios, mai filosofal şi ultimul din punctul de vedere cronologic al apariţiei lui, este o situaţie intermediară. Dacă observi insecta, ea nu deranjează pe nimeni, nu se teme nici de om şi acesta este motivul care l-a provocat pe Wang Lang să dezvolte acest stil. Atunci când ataci insecta, ea atacă la rândul ei.

– Putem spune că acest stil al Călugăriţei este unul defensiv?

– Putem să spunem că Shaolin Kung Fu este prin excelenţă un stil de apărare. Pornind de la el, japonezii au creat stilul Aikido, care este pur şi simplu o formă de luptă de eschivare şi de doborâre a adversarului. Jujitsu, Aikido şi alte câteva arte marţiale care au legătură cu lupta au luat de la Shaolin, care se mişcă prin tehnicile Junna, cu scopul de a se eschiva, cel mult cum să întindă o cursă adversarului şi în final să îi rupă un membru, în cazul în care, să zicem, celălalt are un cuţit în mână şi tu eşti în pericol.

Când celălalt ţine un cuţit în mână şi te atacă cu el, nu poţi să te fereşti de el mult timp, la un moment dat te va tăia. Trebuie să îi rupi mâna sau piciorul ori să îi iei cuţitul din mână. Când cineva te va urmări cu o sabie în mână, te va tăia, nu-i aşa? Aşadar, la un moment dat trebuie să faci astfel, încât să îi cadă sabia din mână sau să îl imobilizezi.

Acesta este începutul. Acum, dacă năvălește asupra ta o armată întreagă, dacă îi lași să te atace în mod repetat, la un moment dat te vor obosi și, întrucât este vorba de război, ești obligat să ucizi. Atunci Shaolin devine ofensiv. Pozițiile, în funcție de stil, sunt și defensive și ofensive, pentru că este vorba despre niște arte marțiale și nu pur și simplu despre un dans.

– După ce perioadă de timp se consideră că un discipol este pregătit pentru lupta de stradă? Să poată să se descurce și să nu ia bătaie.

– Într-un an și jumătate, potrivit propriei mele experiențe, se poate simți că un om face Kung Fu. Acum, în alte arte marțiale, în Taekwondo sau în box un om poate să fie pregătit și în șase luni, dacă se antrenează zilnic și are chemare și talent, să se lupte pe stradă și să nu ia bătaie. În Kung Fu însă, ai nevoie de un an și jumătate ca să ajungi să știi bine a lupta.

– Și ceea ce se spune, că ajungi să înțelegi cu adevărat ce faci numai după ce primești centura neagră?

– Cei care spun aceasta de fapt nu știu arte marțiale.

– Dar o spun mulți. Ce crezi că îl face pe un om să se ocupe de arte marțiale? Ce vrea majoritatea lumii, ce o împinge spre artele marțiale?

– Încrederea în sine. Noi toți avem undeva în noi un copil căruia îi este rușine să fie dur și trufaș sau să se comporte altcineva așa cu el, de frică. Instinctul de autoconservare, de supraviețuire este cel care ne face să ne îndreptăm spre artele marțiale.

– În societatea americană însă, lucrurile nu sunt atât de dramatice ca pe vremea când au fost create artele marțiale. Azi nu ne mai amenință permanent tâlhari înarmați.

– Îți vorbesc despre partea bună a artelor marțiale. Există și partea rea: cei care caută faimă. Însă aceștia nu vor studia Kung Fu. Cineva care vrea să învețe cum să bată pe altcineva știe că în Kung Fu va învăța acest lucru mult mai târziu și, în cazul în care vede că chiar îl omoară cineva în bătaie, nu va sta fără să reacționeze. Încep să practice Kung Fu de obicei cei care au practicat înainte alte arte marțiale. Majoritatea discipolilor mei au căutat, însă nu au găsit ceea ce voiau – ei doreau ceva mai filosofic, desăvârșit, să se adâncească mai mult și au ajuns la Kung Fu. Cei care vor să practice intens arte marțiale ajung în final să facă Kung Fu.

– Există posibilitatea ca cineva să aștepte de la artele marțiale să îl satisfacă la toate nivelurile? Să dea un sens vieții lui?

– Desigur, artele marțiale, Kung Fu-ul pot deveni un mod de viață, acest lucru este indiscutabil. Cineva poate în paralel să aibă și un loc de muncă, iar Kung Fu să fie al doilea lui mod de preocupare, un hobby, gimnastică.

– Poate cineva să aibă o altă filosofie, care nu se potrivește cu filosofia Kung Fu și în paralel să îl practice și pe acesta? Sau dacă cealaltă filosofie va domina înlăuntrul lui, va trebui la un moment dat să aleagă între ele?

– Când vorbim despre un exercițiu care face bine trupului și minții, adică îți antrenezi trupul și în același timp și mintea ta lucrează – pentru că artele marțiale au nevoie de multă minte –, nu poți să stai în fața celuilalt și să nu știi ce să faci, trebuie să îți pui mintea în lucrare, să te aperi, să ataci. Când faci o kata cu o lance, nu este necesar ca lancea să o înfigi în celălalt, ci cu lancea pur și simplu te antrenezi, te testezi pe tine însuți.

Dacă cineva se ocupă cu artele marțiale la un asemenea nivel, nu este nevoie să renunțe înlăuntrul lui la alte lu-

cruri. Poate să se antreneze, să se lupte zilnic cu sine însuși pentru a deveni mai bun, la fel cum ar face dacă ar practica sportul săriturii în înălțime. Așadar, filosofia atletismului este să devii trupește mai bun. Filosofia artelor marțiale nu este pur și simplu să devii trupește mai bun, nu pot să dau mai multe detalii acum.

– Întrebarea nu era una de specialitate, ci era una generală.

– Omul se poate ocupa cu orice, fără să fie nevoie să renunțe la ce făcea înainte. Cineva poate să creadă în muzică. Desigur, și muzica poate să fie un mod de viață, iar omul respectiv poate în același timp să-și antreneze trupul, prin muzică să se cultive spiritual, iar prin Kung Fu sau prin altă tehnică de arte marțiale, printr-un sport să se antreneze trupește.

Acum, dacă cineva simte că Kung Fu îl satisface în toate sensurile, atunci nu mai face nimic altceva. Cred că este mai mult o alegere a persoanei și a caracterului decât o renunțare de tipul fac aceasta sau altceva. În orice meserie dacă vrei să fii primul, trebuie să te dedici acesteia. Dacă cineva vrea să devină maestru, se va dedica Kung Fu. Eu mi-am dedicat Kung Fu-ului foarte mult timp din viața mea.

– Dacă dintr-un anumit motiv ar trebui să încetezi să mai faci Kung Fu, ai accepta ușor acest lucru?

– Există multe motive pentru care poate aș ajunge să nu mai fac Kung Fu și, dacă motivul ar fi serios, aș renunța.

– Ar fi ușor să încetezi definitiv a mai face Kung Fu sau ai face mișcările de unul singur?

– Când ai convieţuit cu un lucru vreme de 18 ani, este greu să îl părăsești, orice ar fi acesta. Poate că mișcări aș face, însă Kung Fu aș înceta să mai fac. Se poate întâm-

pla un accident şi să nu mai pot practica Kung Fu. În orice caz, dacă în tine este mişcarea, dansul, pe care eu îl văd mai mult ca pe un mijloc de exprimare, acesta va rămâne, nu poţi să îl alungi.

– *Există şi alte moduri de mişcare...*

– Da, poţi să faci atletism, să dansezi...

– *Kung Fu are ceva special, seducător?*

– Kung Fu? Desigur, are dragonul. Însă fiecare lucru are un aspect seducător. Fiecare lucru are demonul lui care te atrage.

– *Ai vrea să îmi spui ceva legat de Ninja?*

– Ninja au apărut în China, din tagma dragonului negru, care era o tagmă imperială, era contraspionajul împăratului, cum am spune noi astăzi. Ei spionau probleme interne şi externe. Erau instruiţi în mod desăvârşit, nu numai în artele marţiale. Japonezii au furat această artă. Sunt întunecaţi cu totul.

– *În orice caz, sunt criminali...*

– Exact din această cauză sunt criminali şi au încercat să ia această măreţie a chinezilor prin orice metodă puteau până când au ajuns la Magia Neagră. Aceasta este o formă de magie de invocare a demonilor, pentru ca Ninja să îşi atingă scopul.

– *Aceasta era ceva ce foloseau toţi Ninja?*

– Nu toţi, însă cei profund iniţiaţi au ajuns cu siguranţă la aşa ceva. De aceea există şi zvonuri că un anume Ninja dispare sau se transformă în fum ori se vorbeşte despre tehnica demonizatului Ninja ş.a.

– *Acestea de unde putem să le aflăm? Există bibliografie, fie în limba japoneză, fie în altă limbă, există alte izvoare?*

– Japonezii le plasează cum vor și le manipulează în prezent în mod comercial. Acestea se transmit în mod normal numai de la maestru la maestru sau atunci când pui cap la cap diferite cunoștințe din mai multe cărți și te ocupi mulți ani cu artele marțiale, pentru că artele secrete sunt secrete. Iată, nu știai despre chinezi că aceștia au fost sursa stilului Ninja și că cei care sunt remarcați în mod greșit sunt Ninja japonezi.

– Crezi că poate cineva care este creștin să facă și arte marțiale? Să se gândească așa deodată: „Dacă voi câștiga încredere în mine în acest fel"?

– Între noi fie vorba, dacă ai fost luminat de Dumnezeu, nu, nu este nevoie de artele marțiale. Dumnezeu este puterea supremă.

– Da, însă poți să cauți această lumină făcând arte marțiale?

– Scopul artelor marțiale este ca prin ele să se ajungă la lumină.

– Cum, de vreme ce nu Îl au pe Hristos? (văd că are icoane ale lui Hristos și ale Maicii Domnului și insist.)

– Nu are importanță. Și aceștia cred în ceva superior, în ceva divin.

– Oare nu cred de fapt în altceva?

– Nu știu.

– Dacă tu ai constata că este altceva, ce ai face?

– Aș renunța la artele marțiale.

Interviu cu **Dimitrie Athanasiu**,
maestru de Kung Fu și președinte al confederației
„Uniunea greacă a artelor marțiale chinezești".

– Domnule Athanasiu, v-ați ocupat destul de mult timp cu atletismul. Ce v-a făcut să părăsiți celelalte sporturi și să recurgeți la Kung Fu, cu care, din câte văd, vă ocupați de mulți ani?

– Am făcut box și karate. Atunci maeștrii noștri ne spuneau că de fapt karatele sunt o filosofie, un mod de viață, o autoconcentrare, însă nu înțelegeam aceste lucruri. Fusesem impresionat și de David Carradine, de serialul de televiziune în care juca el, cât și de modul lui de viață.

De atunci m-am ocupat cu diferite lucruri filosofice. La un campionat am cunoscut un maestru chinez și i-am spus: aș vrea, dacă accepți, să mă înveți Kung Fu. A acceptat și am început primele lecții cu el. Apoi preocuparea mea s-a extins: am cunoscut diverși maeștri chinezi, am mers și în străinătate, apoi au început și campionatele și legăturile cu maeștrii din străinătate, care veneau aici și eu îi găzduiam, ne antrenam împreună, m-am dus și eu în străinătate, mă găzduiau la ei acasă, făceam antrenamente acolo împreună. S-a întâmplat să fac antrenament lângă un restaurant chinezesc, de la ora 3 la 5^{30} dimineața. Apoi am adus și maeștri chinezi aici, din Beijing, din America și încă aducem în fiecare an, când facem seminarii de arte marțiale.

– Pentru discipolii dumneavoastră?

– Și pentru mine, și eu învăț, cunoașterea mea proprie nu s-a încheiat.

– Credeți că Kung Fu influențează viața oamenilor, îi schimbă în bine?

– Dacă ai un maestru bun, acesta te schimbă. Când ai învăţători semidocţi sau cu totul neştiutori, care vor să facă pe maeştrii, atunci artele marţiale funcţionează în mod negativ şi, din păcate, în Grecia avem multe astfel de cazuri.

– Acest lucru poate fi controlat de o confederaţie a artelor marţiale?

– Nu. Statul oferă posibilitatea oricui să deschidă o şcoală de arte marţiale, chiar şi dacă nu ştie nimic. Doar trebuie să spună că face karate sau Kung Fu şi deschide o şcoală. În Grecia, ceea ce declari că faci se consideră că este adevărat.

– Acest lucru însă nu poate să îl constate un discipol...

– Nu, şi de obicei copiii sunt cei care au de suferit, pentru că circulă multe reviste pe care le scot oamenii aceştia, în care pun orice, doar ca să facă publicitate şi oamenii văd: „Cutare este aşa, cutare este altfel, ei, deci să mergem acolo." Poate că este şi mai aproape de casa lui şi îi este mai la îndemână să meargă acolo decât să facă un drum de 20 de minute cu autobuzul ca să găsească o şcoală de arte marţiale.

Eu am diferiţi oameni la şcoală, localnici şi străini şi, după mulţi ani, mă întâlnesc cu foşti discipoli şi îmi spun: „Maestre, ne-ai schimbat viaţa, încă ne aducem aminte de ceea ce ne spuneai, cum ne petreceam timpul aici etc." Un vechi discipol de-al meu a adus la mine acasă pe un maestru considerat important în America şi am stat de vorbă, apoi am făcut un fel de antrenament afară în curte şi i-am văzut ce ştiu şi le-am arătat vreo două mişcări din propriul meu program de antrenament şi s-a entuziasmat americanul foarte tare. Apoi ne-am dus în sufragerie, am luat loc şi prietenul meu grec spune: „Maestre, să punem o casetă video să ne uităm la un film!" Însă americanul a

spus: „Nu, mai bine să stăm de vorbă." Şi după ce americanul a plecat, mi-a trimis această diplomă pe care o vedeţi acolo, dacă vreţi, citiţi ce scrie (sunt scrise diferite caracterizări laudative despre domnul Athanasiu, precum smerenie ş.a.).

Am un discipol persan, care a fost maestru în Iran, având 300 de ucenici, a trecut prin Grecia şi a stat aici şase luni şi l-am ajutat în diverse probleme pe care le avea – pentru că plecase din oraşul Khomeyn fiind persecutat şi nu avea de lucru –, ni l-a adus tatăl unui discipol de-al meu, l-am ajutat, l-am găzduit, i-am găsit un loc de muncă, a strâns bani de bilete şi a plecat în Germania cu părinţii lui şi încă îmi mai trimite scrisori de acolo. „În Germania nu este ca în Grecia, aici oamenii nu înţeleg. Dumneavoastră mi-aţi schimbat viaţa." Ca să pot să îl învăţ tehnicile de Kung Fu din propriul nostru stil, dar şi dincolo de acestea, să-l învăţ anumite lucruri care cred că este bine să le ştie omul, am citit istorie, ca să pot să înţeleg cultura lor şi modul lor de gândire.

– Credeţi că un discipol în vârstă de 18-19 ani poate să înţeleagă dacă maestrul lui nu este bun?

– Poate să înţeleagă, dar numai dacă vede şi ce se face la o altă şcoală sau vede la un campionat ce face o altă echipă.

– Ca să compare?

– Da. Mai departe, dacă este deştept, îşi dă seama când celălalt îi spune poveşti. Pentru că sunt mulţi cei care spun poveşti copiilor care vor să practice artele marţiale. Unii spun că sunt monahi, alţii că sunt preoţi (de *Zen – n.aut.*), vorbim de exagerări.

– Acest lucru este valabil mai mult în Kung Fu sau în karate?

– Kung Fu este acum într-o nouă formulă, acum vine un nou val şi apar diferiţi oameni vicleni care pretind că ştiu multe şi se prezintă ca şi cum ar fi importanţi şi cunoscuţi de toţi.

– Este logic ca acei copii care se ocupă de la o vârstă fragedă cu artele marţiale şi au rezultate foarte bune să continue să facă acest lucru?

– Am un discipol de opt ani şi jumătate, care a făcut deja trei ani şi jumătate de antrenament şi a ajuns campion mondial în anul 1995. A luat patru medalii, două de aur şi două de argint. Oriunde participa, lua o medalie. După ultimul campionat, acesta nu a mai continuat cu artele marţiale şi a început să facă baschet. L-am stresat mult ca să devină ceea ce a devenit şi în final a obosit, a vrut să se deconecteze de la această practică şi a întrerupt-o. Tatăl lui mi-a spus că anul acesta, în luna mai, după ce va termina cu baschetul, băiatul va începe din nou să practice arte marţiale până vor reîncepe antrenamentele de baschet. Părinţii lui au fost dezamăgiţi, chiar şi naşul lui, care a insistat mult, încercând să îl convingă să facă din nou arte marţiale.

– De ce credeţi că se comportă astfel copiii în legătură cu artele marţiale? Sunt părinţi care se gândesc şi la dezvoltarea spiritului sau doar la faptul că fiul lor trebuie să devină puternic?

– Cei care se pricep la acestea cred în învăţătura cea bună. Sunt alţii care, pentru că fiul lor vede Ninja la televizor şi vrea să facă Kung Fu sau karate, îl duc să facă.

– De cele mai multe ori copilul face arte marţiale din proprie voinţă sau nu?

– Odată o mamă l-a adus pe copilul ei aici, dar copilul nu voia să facă arte marţiale. S-au certat foarte tare. „Nu, o

să faci arte marțiale!", spunea mama. Și i-am zis: dacă copilul nu vrea, de ce îl forțați? Și dacă va veni, nu va face nimic. Dacă nu îți place ceea ce faci, vei face ceva superficial și doar vei pierde timpul.

– Dumneavoastră cum descrieți un bun maestru?

– În China, maeștrii nu sunt recunoscuți de alții ca în Occident, în funcție de câte diplome au, cât prestigiu au etc. Dacă te duci acolo la un maestru și îi spui că ai o diplomă din partea unei confederații americane sau europene, îți va spune: „Arată-mi ce știi, ce poți să faci!" Acolo maeștrii sunt catalogați în funcție de lucrarea lor, nu după diplomele lor. Este cu totul altă filosofie și alt mod de gândire.

– Cei pe care îi știți că nu sunt maeștri buni, știți cumva dacă au legătură cu organe administrative și cu confederații de arte marțiale?

– Cei mai mulți dintre ei au întins așa de mult coarda ca mari maeștri, încât nu consideră că este constructiv și folositor pentru ei să facă parte din organizații sau din confederații și să aibă pe cineva care să îi comande. Însă problema într-o confederație nu este că există un conducător. În această confederație pe care am alcătuit-o noi, toți suntem egali din punctul meu de vedere. Uneori, câte unul care glumește mă numește „șef". Îi spun: să știi că eu nu sunt șef. Noi toți ne-am adunat ca să lucrăm și să facem ceva bun în Grecia. Fiecare are o parte, în funcție de posibilitățile lui și în funcție de munca pe care poate să o depună. Nu există șefi. Dacă am mai mult timp liber, pot să mă ocup mai mult decât voi și să lucrez mai mult decât voi. Aceasta nu înseamnă că sunt șef, mai degrabă sunt slujitorul vostru decât stăpânul vostru.

Vara au loc seminarii de arbitraj în Portugalia și, ca să îi iau și pe ceilalți cu mine și să înceapă să învețe câteva lu-

cruri despre arbitrare, pentru a se face un campionat mai serios, m-am dus și am participat și eu la două seminarii care de fapt nu mă interesau, ci numai ca să îi îndemn și pe ei să vină cu mine.

– Dumneavoastră vă străduiți să cultivați un spirit de pace în rândul discipolilor pe care îi aveți?

– Principiile Kung Fu sunt: învață să aperi și nu să distrugi, învață să distrugi, dar să nu rănești, învață să rănești, dar să nu mutilezi, învață să mutilezi, dar să nu ucizi, pentru că fiecare viață este de neînlocuit. Este proverbul antic pe care îl spuneam și noi: „Nu fă rău, ci fă bine!" Scopul este să ocrotești ceva și nu să distrugi, însă uneori este nevoie să se întâmple acest lucru, să distrugi ceva pentru a evita un rău mai mare.

– Am văzut la concursuri copii de vârste fragede care erau foarte violenți și fanatici.

– Așa au fost învățați. Am auzit și eu anumite lucruri, încât mă tulbur mult. Când doi copilași se luptă și îl auzi pe maestrul sau pe tatăl copilului dintr-odată că spune: „Aruncă-l pe jos, scoate-i mațele, omoară-l!", ce va învăța acest copil? Azi, în timp ce făceam meditație cu un grup de copii mici, de la ora 7^{30} la 9, doi copilași cam pierdeau vremea. Și unul mi-a spus: „Maestre, acesta a făcut așa, celălalt se scărpina, nu făcea exercițiile de respirație și făcea așa." „Bine – i-am spus – fă 10 flotări." „Eu?" – mi-a spus el. „Da – am spus eu –, tu, pentru că i-ai trădat pe prietenii tăi și aici nu avem nevoie de trădători. Ce fac ei – am spus eu – este problema lor. Tu ai grijă să faci ceea ce trebuie să faci și eu voi vedea ce face fiecare. Însă nu vreau să deveniți trădători nici față de prietenii voștri, nici față de neprietenii voștri." Și erau copii cu vârste cuprinse între 6 și 8 ani.

– *Predați meditația la toate grupele?*

– Da.

– *Cât timp durează fiecare parte a unei lecții?*

– Începem cu un pic de relaxare, vreme de cinci minute, ca să ne eliberăm de problemele noastre și prin exercițiile de respirație pe care le facem se realizează concentrarea *Qi*-ului, a energiei, ca să se relaxeze copiii, să poată să se concentreze mai ușor.

– *Copiii înțeleg termeni precum* **Qi**? *Le explicați despre ce este vorba?*

– Da, le spun ce este energia interioară, uneori le arăt anumite lucruri, anumite capacități pe care le poate dobândi cineva.

– *Precum?*

– De exemplu, să stai drept într-un picior, să te împingă trei persoane și să nu te poată urni de pe loc.

– *Aceasta se întâmplă pentru că tu îți controlezi* **Qi**-*ul?*

– Da.

– *Cei care fac sporturi combative pot să facă așa ceva doar datorită îndemânării lor?*

– Nu, acest lucru necesită concentrare, este un mod special de a dobândi aceste capacități. În principiu, Kung Fu se împarte în patru mari categorii: sisteme sudice, nordice, interioare și exterioare.

Chinezii spun că nu poți să înveți sisteme interioare dacă mai înainte nu te-ai ocupat cu sistemele exterioare. Modul de antrenare care este? Mai întâi îți antrenezi sistemul muscular, cel nervos, cel respirator; astfel îți fortifici starea fizică. Apoi cultivi capacitățile tale spirituale, pentru că posibilitățile fizice ajung numai până la un punct. De aco-

lo mai departe ele se epuizează, în timp ce capacitățile spirituale nu au limite și acest lucru te face apoi să înaintezi la nivelele cu care vrei să te ocupi și să dobândești însușiri speciale. Pentru că tu îți orientezi astfel spre interiorul tău această putere pe care o ai, precum și puterea pe care poți să o iei din natură prin anumite exerciții.

– Dumneavoastră predați aceste exerciții?

– Da, fac Chi Kung. Toate acestea sunt pentru un alt grup, alcătuit din oameni maturi. Facem uneori Chi Kung și cu copiii, fără să le spunem ce este, ci le cerem să facă aceasta pentru a-și întări picioarele. Merg până acolo unde poate să înțeleagă cineva, pentru că este corect să predai numai până unde celălalt vrea să accepte.

– Îi povățuiți pe discipolii dumneavoastră să citească anumite cărți care le-ar fi folositoare? Chiar dacă mulți cumpără, desigur, și revistele de arte marțiale și găsesc acolo diferite articole.

– Am văzut în ultima vreme la concursurile de karate ceva foarte urât, niște lucruri cu două fețe. Vine unul și îți spune că este maestru și că va scrie un articol; și scrie despre istoria Shaolin și are în articol printre întemeietorii stilului câte un nume mexican, ca și cum în loc de Bodhidharma noi spunem Mițos din Kaminia.

– Considerați că meditația este un segment inseparabil al artelor marțiale?

– De fapt, meditația nu este numai cea a artelor marțiale. În tot ceea ce faci trebuie să fii concentrat: la locul tău de muncă, la hobby-ul tău, ca să reușești ceva. Vei ședea pe scaun să scrii ceva în timp ce mintea ta zboară?

– Nu se poate, dar nu fac meditație ca să mă concentrez să scriu.

– În acea clipă meditezi fără să îți dai seama. Însă acest lucru se petrece numai după o anumită practică. Poate să nu fie o meditație de tipul a sta cu picioarele încrucișate, însă se face un anumit exercițiu în timp, inconștient, ca să ajungi la acest punct. Acest exercițiu se face mai corect atunci când este săvârșit după o anumită metodă.

– Ați da notă de trecere cuiva despre care credeți că nu trebuie să facă arte marțiale?

– Am dat afară multe persoane și numai din cauza fizionomiei lor; nu vreau să apar ca un prezicător, însă și după chip vezi cam ce rol joacă un om.

– Ar putea o persoană să folosească tot ceea ce a învățat pentru un scop rău?

– Nu este numai aceasta. Există și anumite persoane care nu sunt încă pregătite pentru o activitate de acest fel. Când ești imatur, acest aspect le domină pe toate celelalte, pentru că ceea ce vei învăța poți să folosești apoi în orice scop: mai întâi ca să faci o demonstrație la tine în cartier, în fața prietenilor tăi, că ești mare și viteaz, apoi să faci scandal în baruri, apoi, ca să folosești ce ai învățat pentru furturi etc. Poți prin tehnici să imobilizezi sau să omori oameni. S-a întâmplat așa ceva în Olanda. Mi-a spus un discipol de-al meu care s-a căsătorit în Olanda că un anume maestru, chinez sau coreean, nu îmi amintesc exact, care era considerat printre cei mai mari maeștri din Olanda, avea un grup pe care îl învăța tehnici speciale, lucruri deosebite. Și acest grup le folosea pentru a săvârși tâlhării! Așadar, înțelegi ce maestru era acesta și ce ucenici erau cei care mergeau la un astfel de maestru! În general, este cunoscut faptul că „dacă discipolul nu îl respectă pe maestrul lui și maestrul nu își respectă îndeletnicirea sa, atunci înșelarea este mare".

Avem cinci expresii fundamentale cu „ai grijă", pe care trebuie să le cunoaștem: ai grijă la gândurile tale, ele devin cuvinte; ai grijă la cuvinte pentru că ele se transformă în fapte; ai grijă la faptele tale, căci ele devin obișnuințe; ai grijă la obiceiurile tale, pentru că ele devin caracterul tău; ai grijă la caracterul tău, căci devine destinul tău. Și este imposibil să scapi de destin. De la destin ne vom primi apoi răsplata: ceea ce semănăm, aceea vom culege.

– Acest lucru este valabil pentru o singură viață sau se referă la karma?

– Nu este nevoie să mergem atât de departe. Se întâmplă însă și aceasta. Când încalci diverse legi naturale, suporți consecințele directe ale încălcării acestor legi, este o răsplată cu aceeași monedă. De exemplu, dacă sari de pe un acoperiș pentru că vrei să fii ca o pasăre, probabil vei muri. Dar dacă încalci legi care nu sunt atât de obișnuite sau nu se învață în școli... încălcarea unei asemenea legi s-a petrecut aici și o plătim toți. Care este această încălcare? Este legea reîntoarcerii, care spune că totul în creație se mișcă ciclic și curbele de obicei sunt înspre dreapta, la fel ca și acele ceasornicului. Această cale o urmează și norii și râurile și toate sistemele planetare. Norișorii, în opoziție cu rotirea pământului, au mersul lor de la nord-vest spre sud-est. Cele mai multe fabrici s-au construit de unde este râul în jos, spre vest, și tot acest balast pe care îl produc (gazele industriale), urmând calea lui naturală, ni-l aduc nouă aici și se blochează și rămân aici. Dacă Atena ar fi fost în altă direcție, nu ar fi fost nici o problemă, dacă era spre Sparta, spre Koropi etc. Aceasta este ori neștiință, ori interes. Ajunge lumea întreagă să plătească destinul altora.

– Chinezii au un sistem special de a construi, numit Feng Shui.

– Și indienii au. Uite, eu vreau să mă mut și schimb aranjamentul camerei unde voi dormi și, până să mă obișnuiesc, mi se pare că totul este întors pe dos.

– *Din cauza obișnuinței?*

– Nu numai obișnuința. Este o problemă energetică și nu știu ce să fac: ar trebui să dorm cu capul în această direcție sau ar trebui să schimb patul, iar apoi să îmi fie incomod să locuiesc în această cameră.

– *Partea de sud nu este cea mai bună parte pentru patul dintr-un dormitor (potrivit învățăturii Feng Shui), dacă îmi amintesc bine?*

– Există diferite direcții, motive și ore: există patru perioade în cele 24 de ore ale zilei când poți să primești mai multă energie dacă te antrenezi atunci, iar în ora aceea și pământul are mai multă energie, poate să primească mai multă energie de la sistemul nostru planetar.

– *Aceste ore coincid cu orele de funcționare a școlii dumneavoastră de arte marțiale?*

– Da, orele de după-amiază coincid. Nu toate orele școlii sunt în acest orar, pentru că această perioadă are în total cam două ore.

– *Discipolii dumneavoastră ce vârstă au, care este cel mai în vârstă dintre ei?*

– Am discipoli cu vârste cuprinse între 4 și 44 de ani. Sunt jumătate-jumătate (de vârste mici și mari).

– *Femeile participă?*

– Anul acesta nu am eleve femei. Am câteva fetițe, am o fată care arată interes față de artele marțiale, a venit și o fată care a arătat mult entuziasm, spunând: „Sunt bine antrenată și fac și aerobic", iar după două antrenamente nu a

mai venit. Mai demult am avut un grup bun, în jur de opt fete, care se antrenau. Apoi au plecat una câte una. Dar acest lucru se întâmplă nu numai în cazul fetelor, în general copiii nu se mai antrenează ca mai demult.

– De cât timp are nevoie un elev pentru a pătrunde adânc în spiritul artelor marţiale, dar să fie şi în postura de a se apăra în cazul unui atac?

– Grea întrebare... Eu fac arte marţiale de 30 de ani şi încă nu am intrat în spiritul lor. De fiecare dată văd câte lucruri există şi înţeleg cât sunt de neştiutor.

– S-a întâmplat vreodată să vă provoace cineva?

– Da, acest lucru s-a întâmplat de multe ori. În fond, scopul este să îţi păstrezi sângele rece, dincolo de aceasta există tehnici de luptă mintală sau poţi să îl opreşti pe adversar înainte să treacă la atac, să faci o astfel de mişcare cu mintea ta. Am oprit multe, şi în Victoria şi la un restaurant, în care erau implicate 10 persoane; aceasta s-a întâmplat nu atât printr-un comportament conciliant, poate că din punct de vedere psihologic şi mental a fost unul ofensiv, datorită căruia la un moment dat semeţia celorlalţi este învinsă. Propriul tău comportament poate să îi enerveze sau să îi liniştească pe ceilalţi. Când lucrurile se schimbă, poţi să câştigi psihologic o luptă sau să opreşti o bătaie înainte să aibă loc. Pentru că de obicei noi, oamenii, ţipăm pentru că ne temem şi când altcineva strigă la noi, ne retragem.

– Cei care „ţipau" ştiau că aveţi o şcoală de Kung Fu?

– Nu. Odată ne-am dus la o tavernă cu un japonez – care avea şi 3 dan în Goju Ryu, a fost student aici – eram eu cu soţia mea, un văr de-al meu, un alt consătean şi japonezul, care s-a îmbătat un pic, a vomitat, s-a ridicat cineva,

l-a luat de păr și i-a spus: „Să vezi ce îți voi face, îți voi arăta eu, te voi aranja..." În acel moment eu i-am pus japonezului brațul după gâtul meu, l-am apucat de talie și voiam să plecăm. Certărețul și-a întins mâna, l-a apucat pe japonez de păr, eu l-am prins pe respectivul de mână și i-am spus: „Ia mâna, altfel ți-o rup"; am spus-o pe un ton liniștit, ca și cum nu se întâmpla nimic.

Acela s-a uitat la mine – eram și cu jumătate de cap mai scund decât el, noi eram doar doi bărbați, eu și vărul meu, iar ei erau un grup de prieteni care stăteau la trei mese –, s-a uitat la prietenii lui, apoi s-a uitat din nou la mine, a luat din nou poziție de atac, și-a întins mâna și l-a prins din nou pe japonez de păr.

Înainte ca mâna lui să atingă părul japonezului, i-am prins-o, deja cu nervozitate, și i-am spus: „Ți-am zis că ți-o voi rupe!" În momentul acela a înlemnit. S-a retras, s-a așezat pe un scaun și a început să înjure, așa că m-am întors dintr-odată și i-am spus: „Ține-ți gura până ies pe ușă. Dacă ajung la ușă și nu e tăcere, mă întorc înapoi." Până am ieșit pe ușă nimeni nu a mai scos nici un cuvânt.

– Au văzut fermitate.

– Da. Și puteam să îi rup mâna. Nu este nevoie să ajungi în punctul în care să faci pe viteazul, să te cerți, să te iei la bătaie.

– Când cineva începe să se ocupe cu artele marțiale, poate să găsească în ele o cale pe care să o poată urma toată viața lui?

– Da. Dacă te antrenezi corect în oricare sport, nu numai în artele marțiale, și ai maeștri buni, aceștia pot să te ajute să îți găsești calea. Ce este această cale? Să îți formezi o personalitate împlinită, să nu ai lipsuri, să știi ce anume vrei.

– Acest lucru se poate realiza prin intermediul unei arte marţiale?

– Da. Să pui în concordanţă cele trei ipostaze[1]: trupul, sufletul şi spiritul, ca ele să funcţioneze armonios. Pentru că dacă fiecare face numai ce vrea, este o problemă. Pe de o parte avem neputinţe trupeşti, pe de alta avem neputinţe sufleteşti, sminteli, patimi, lipsuri şi egoism, dar avem şi neputinţe raţionale: să zicem gânduri negative, gânduri cu intenţii rele, care se manifestă apoi prin cuvintele şi prin faptele noastre.

– Pentru a realiza acestea un om va accepta şi filosofia artelor marţiale?

– Da. Dar acesta este Kung Fu sau Wushu. Dacă nu înţelegi spiritul lui, nu înţelegi nimic. Este ca şi cum ai intra în mare să înoţi, dar te uzi doar pe cap.

– Un maestru cu care am vorbit mi-a spus că Wushu este doar ceva atletic şi că va deveni sport olimpic.

– Iartă-mă că râd. Da, Wushu va deveni sport olimpic. Ce este Wushu? Este termenul chinezesc primar al artelor marţiale. Wushu înseamnă *dans de luptă*. Toate artele marţiale chineze şti sunt Wushu; el se numeşte Kung Fu mai mult în Hong Kong şi în Taiwan. Însă amândouă înseamnă acelaşi lucru: Kung Fu înseamnă consumarea, trecerea timpului, adică muncă dură pentru a reuşi ceva măreţ. Kung Fu şi Wushu sunt acelaşi lucru, nu sunt ceva diferit. Există vechile sisteme, care se predau încă şi se continuă transmiterea acestor cunoştinţe, dar există şi for-

[1] Conform teologiei creştine, omul are un ipostas, adică un mod în care există, o unitate a sufletului şi a trupului pe care o întrerupe temporar moartea, până la a Doua Venire a lui Hristos, când trupurile vor învia. Trei ipostasuri, adică trei moduri de existenţă are numai Dumnezeu (Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh).

mele noi internaţionale, care sunt un amestec alcătuit din vechile învăţături.

De exemplu, Chang Chuan, care are kata din sisteme tradiţionale de nord, Nan Chuan, care face parte din sistemele tradiţionale sudice, apoi avem principiile de bază şi diverse arme: sabia dreaptă, sabia curbată, lancea şi toate celelalte. Şi de ce se întâmplă aceasta? Pentru că este mai uşor să dai note la cinci, zece, cincizeci de atleţi care practică acelaşi lucru şi vezi diferenţa, care este mai instruit, ale cui capacităţi sunt mai mari, decât unul să practice, să zicem, Călugăriţa, altul să facă Pakua şi altul să facă Lin Chao.

Şi ca atleţii să aibă parte de o judecată corectă şi dreaptă şi pentru ca toate ţările lumii să aibă un program unitar, să se antreneze la fel, s-au alcătuit formele internaţionale de Wushu. Nu pentru că alt stil nu ar fi Wushu, este Wushu, dar sunt forme tradiţionale. La campionatul la care am fost la Roma au fost şi forme tradiţionale, şi forme internaţionale. Se acordă mai multă atenţie părţii noi, adică formelor internaţionale.

– Poziţiile din artele marţiale internaţionale sunt inferioare celorlalte din punct de vedere tehnic?

– Au aceleaşi elemente şi nivelul atleţilor este destul de avansat.

– Credeţi că meditaţia îi ajută pe discipoli, în general, şi la alte lucruri, îi face să fie mai concentraţi?

– Îi ajută şi la lecţiile lor şi în munca lor şi în toate.

– Putem să spunem că Kung Fu are anumite însuşiri vindecătoare?

– Poţi să te ocupi cu acest subiect. Energia aceasta pe care o primeşti odată cu exerciţiul poţi să o exteriorizezi

în diferite moduri, fie în scopuri combative, fie în scopuri pașnice. Principiile artelor marțiale ne spun că războinicul bun trebuie să fie puternic și la război, și în vreme de pace.

Aceste însușiri folosite pentru scopuri pașnice sunt: vindecări, bioenergie, curentul spiritual pe care poți să îl dai cuiva care stă lângă tine; nu este nevoie să faci nimic special; poți să fii cu un grup de prieteni și, pentru că tu ești liniștit, cei care stau lângă tine se vor liniști și ei. Dar există și o tehnică practică: vindecările bioenergetice. Acestea au loc și metodic: cineva are o problemă și tu poți să îndepărtezi această problemă fie punându-ți palma pe el, fie apropiind-o de el, și există și situații în care poți să îl ajuți și de la depărtare.

– Aveți experiența unor astfel de metode, ați cunoscut oameni care le practică cu succes?

– Da. Este maestrul Chang, învățătorul meu. Aceasta era ocupația lui în China.

– Credeți că acest duh se potrivește cu duhul grecesc?

– Depinde ce anume se potrivește fiecăruia. Sunt persoane care pot să trăiască cu acesta. Sunt altele care nu acceptă acest mod de viață și această disciplină – pentru că aici este vorba despre disciplină. Cum erau mai demult școlile antice de inițiere din Efes, din Elevsina...

– Credeți că erau ceva asemănător?

– Încercările prin care treceau tinerii pentru a intra în aceste școli erau aproximativ aceleași cu cele dintr-o mănăstire Shaolin.

– Însă fără arte marțiale.

– Da.

– Cel care se apropie de elenism cu acest duh poate să se potrivească și cu acest duh al artelor marțiale?

– Calea spiritului, sau mai degrabă nu calea, ci căile care există spre a fi urmate sunt multe; rezultatul sau scopul este să ajungi undeva. La acest *undeva* ajunge fiecare în funcție de temperamentul lui și de calea pe care o va urma. Unii ajung prin filosofia antică grecească, alții ajung prin cea indiană, alții prin cea chineză, alții prin creștinism, alții prin orice altceva.

– Pentru toți aceștia finalul este același?

– Care este finalul? Iluminarea, lărgirea spiritului și a conștiinței.

– Și credeți că există o comuniune de interese și cu creștinismul? Poate cineva să fie creștin și să urmeze și această cale? Se poate?

– Da, de ce nu! Nu ți se predă o anumită religie. Orice cale corectă nu te învață dogme, adică nu îți pune ochelari de cal. Spiritul nu suportă vederea mărginită. Mai demult am avut o cunoștință – era prietena unei eleve de-ale mele, care se ocupa și ea cu moduri orientale spirituale de dezvoltare și de meditație și cu alte asemenea lucruri. În urmă cu câțiva ani a existat aici în Malakasa un om care era recunoscut ca sfânt de către creștini – numele lui era părintele Porfirie – care avea capacități extraordinare: putea să te ia de mână și să îți facă radiografie, ție, familiei tale, satului tău, tuturor.

– Dumneavoastră l-ați cunoscut pe părintele Porfirie?

– Da. L-am cunoscut personal și mergeam destul de des să îl văd. Odată am dus-o pe o fată ca să îl cunoască. După o anumită perioadă de timp, ea s-a dus din nou singură să îl vadă. S-au salutat. „Părinte Porfirie, i-a spus ea,

salutări şi multă dragoste din partea lui Dimitrie!" „Care Dimitrie?" a spus el. „Cel care face Kung Fu." „A, sportivul?„ "Da." „Ia spune-mi, i-a zis bătrânul Porfirie, ce este Kung Fu?" Ea i-a răspuns: „Este un mod chinezesc de autoapărare." Părintele s-a întors către ea şi i-a spus: „Ascultă, Hristos ne-a spus că dacă cineva ne loveşte peste un obraz, noi să îl întoarcem şi pe celălalt şi voi îmi vorbiţi de autoapărare?" Ea a simţit că a făcut o gafă, că într-un anume fel m-a subestimat, m-a jignit, chiar dacă nu eram de faţă. Bătrânul Porfirie a ştiut ce simte, pentru că el înţelegea multe lucruri, şi de aproape şi de departe, şi i-a spus: „Nu ştii ce este Kung Fu! Este trezvie, trupească, sufletească şi duhovnicească! Ce îmi vorbeşti tu de autoapărare?" Şi ea a rămas cu ochii holbaţi.

– Adică părintele Porfirie a încuviinţat Kung Fu, nu a spus ceva rău despre el.

– Nu.

– Cu dumneavoastră a avut părintele Porfirie vreodată o discuţie pe această temă?

– Nu. Nici eu nu am discutat cu el ceva despre Kung Fu. Nu pun întrebări referitoare la lucruri pe care ştiu că le fac corect. Atâta vreme cât nu fac rău nimănui, nu vatăm pe nimeni, mă strădui să ajut cât şi unde pot, nu am ce întreba pe nimeni. Să te întreb pe tine, ştii, eu vreau să ajut pe cineva care are o anumită problemă? De ce să îţi spun? Este voia mea să fac aceasta.

Odată am discutat cu un părinte din Sfântul Munte Athos care era împotriva la orice, era contra artelor marţiale, homeopatiei, masajului Shiatsu etc. Stiliştii au scos chiar şi o carte pentru toate asociaţiile naturiste în care se spune că toate aceste practici sunt demonice. Acest

călugăr era destul de tânăr și ne-am întâlnit la o sală de expoziții a unui văr de-al lui. – Mă ierți, l-am întrebat eu, de ce spui că aceste practici sunt demonice?

El mi-a răspuns că sunt demonice pentru că în timpul lor se scot niște țipete. Atunci spune-mi, l-am întrebat eu, și albanezii scot niște țipete și strigă când atacă, aceasta înseamnă că sunt niște adepți ai lui Lucifer? El mi-a spus că prin aceste practici dobândești niște capacități pe care un om normal nu le are.

Părinte, i-am spus, mă ierți, eu sunt funcționar la bancă; dacă mă pui lângă un hamal din port, eu nu pot să ridic nici jumătate din cât poate să ridice el. Deci acesta este îndrăcit pentru că are mai multe capacități decât mine sau tu ești îndrăcit pentru că ai din punct de vedere spiritual capacități mai mari decât mine? El mi-a răspuns: eu am studiat acest subiect, am căutat să cunosc lucrurile așa cum sunt. Dar și eu le cercetez de 30 de ani și nu numai că le cercetez, dar mă ocup cu ele și lucrez cu ele. De ce unii jignesc așa de ușor, am spus eu, fără să cunoască ce se întâmplă? Era atunci de față și un avocat și a venit apoi să se antreneze, ca să vadă de fapt ce se întâmplă în artele marțiale. Și chiar ieri mi-a dat telefon. I-am dat și de lucru.

– *Broșura aceea însă circulase deja pe piață.*

– Da! Cineva o adusese. El a scris că avea o cunoștință la ambasada chineză pe care a întrebat-o și i-a spus că însușirile pe care le dobândești prin artele marțiale sunt de la diavolul. Și a menționat și numele acelei cunoștințe, nu îmi aduc aminte acum, în principal majoritatea chinezilor au în numele lor cuvântul *Chan*.

Eu îl cunosc pe atașatul diplomatic cultural al ambasadei – în fiecare an ambasadorul organizează o recepție, mă invită și pe mine și vin acolo toți politicienii și generalii și

toate persoanele de vază ale Greciei și l-am întrebat dacă au pe cineva la ambasadă cu acel nume. Mi-a spus că nu și că nici nu au avut vreodată. Așadar, au pus în broșura respectivă un nume fals ca să poată să defăimeze. Acest lucru se întâmplă în spațiul grecesc: unul încearcă să îl ponegrească pe altul, ca să arate că el este mai bun. Superioritatea nu se dovedește dacă îl ponegrești pe altul, se vădește din propriile tale însușiri și din modul tău de viață. Vezi, stiliștii cu cei de pe calendarul nou se urăsc unii pe alții. Îl vezi pe creștin, spune că toate dogmele sunt antihristice etc. Vorbește urât împotriva iehoviștilor, a budiștilor, a hindușilor. Hristos nu a spus așa ceva! Nu a acuzat pe nimeni în felul acesta! El spunea anumite adevăruri și îndemna: *„cine voiește să vină după Mine..."*, nu spunea despre altcineva că este hoț, șarlatan, nu vă duceți după el, ci haideți toți după Mine.

– Nu cred că i-a acuzat cineva pe iehoviști că ar fi hoți și șarlatani.

– Acum nu vorbim de hoți și de șarlatani, ci spunem că despre fiecare se spune ceva ca să îl ia drept un netrebnic, nu se spune că iehovistul este hoț sau că budistul este al satanei. Însă despre fiecare găsesc să spună ceva rău. Odată am cunoscut un yoghin indian, Swandhi La, care a venit la mine acasă, am stat de vorbă, s-au adunat discipolii mei, prieteni, avocați, doctori, oameni de știință și i-au pus multe întrebări. Swandhi La a vorbit mai întâi despre Socrate, apoi despre Hristos. Nu a spus despre hinduism, nici despre nimic altceva, a spus doar niște adevăruri legate de acestea, a recunoscut capacitățile altora.

Conform tipicului indian, ca să îți arăți respectul față de un maestru, noi aici spunem că îi facem metanie. Ceva asemănător se întâmplă și în cazul lor. Eu am avut aca-

să o cameră pe care o foloseam pentru concentrare, pentru rugăciune. Am chemat un maestru la mine acasă și după ce am discutat am făcut *pranam* (închinăciune) la picioarele lui, el m-a ridicat, m-a bătut pe umăr și a făcut și el *pranam* în fața icoanelor mele creștine și a început să cânte niște psalmi de-ai lor spre slava Fecioarei noastre Maria. Care dintre noi se va duce să facă același lucru într-un templu budist?

– Hindușii consideră că Hristos este un avatar[1] și Îl pun alături de ai lor, însă creștinul consideră că numai Unul este Dumnezeu Cel adevărat, drept care nu poate să meargă să se închine în fața altor dumnezei. Pentru indian ceea ce a făcut a fost ceva normal.

– Egoismul nostru nu ne lasă să trăim așa cum trebuie.

– Adică, dacă spunem că suntem creștini și că religia noastră este cea mai înaltă, o facem din egoism?

– Nu, însă dincolo de Hristos, dacă spui că există și alți învățători, chiar și inferiori Lui, aceasta nu te vatămă cu nimic. Sau alți maeștri care au trăit înainte de Hristos și au învățat măcar câteva lucruri bune. De ce egoismul nostru nu ne lasă să acceptăm nici măcar aceasta?

– Problema este cum Îl vede cineva pe Hristos: dacă Îl consideră ca pe un învățător, atunci este normal să îi respecte și pe ceilalți învățători, dacă Îl acceptă pe Hristos ca Dumnezeu și vede că ceilalți învățători spun altceva decât El, atunci vede lucrurile diferit.

– Dar ceilalți învățători nu învață lucruri diferite. Indienii acceptă ca și avatari și pe Hercule, primul avatar care a învățat pe oameni pe pământ calea uceniciei. A fost primul învățător care a venit pe pământ și i-a învățat pe oameni

[1] O întrupare a divinității, a binelui suprem *(n.trad.)*.

calea uceniciei, pe care o vedem în rolul lui Hercule ca supus al împăratului: „Du-te și îndeplinește această poruncă, fă cutare lucru, apoi cutare", iar el, fiind credincios, ascultător etc., îndeplinește fiecare dorință a împăratului lui; aceasta, dincolo de faptul că cele 12 probe ale lui Hercule simbolizează cele 12 zodii.

– Ceea ce am spus înainte poate să aibă legătură cu cele petrecute în orașul Eleusis? Pentru că am auzit undeva că încercările lui Hercule simbolizează anumite inițieri.

– Fiecare încercare, care este o trecere printr-un ciclu zodiacal, simbolizează și ne învață ceva. Să spunem, de exemplu, că acea curățare a grajdurilor de excremente, când Hercule a deschis ușa, a dărâmat pereții și a trecut prin râu și a curățat grajdurile, este simbolul propriei noastre curățiri cu apa vieții, purificarea ipostasului nostru.

– Pe care o vom reuși prin lucrarea noastră de curățire interioară?

– Da, prin lucrarea de curățire.

– Este doar problema noastră cum reușim acest lucru?

– Da. Nimeni nu te poate opri să mergi pe drumul pe care vrei să mergi, iar opreliștile pe care le punem ca să ne batem joc de noi înșine nu sunt obstacole, ci sunt pur și simplu justificări. De exemplu, un om zgârcit nu îți va spune niciodată că el este zgârcit, ci va zice că el economisește în mod voit. Înfrumusețăm realitatea, punem ceva de umplutură, ca să ne acoperim lipsurile.

– Dacă, pentru un motiv deosebit, de mâine nu ați mai putea să faceți Kung Fu, ați accepta ușor acest lucru?

– Nu cred că aș putea să accept așa ceva. Să nu pot să mă antrenez, chiar și puțin, cât îmi permit posibilitățile

mele sau cât îmi îngăduie timpul meu, nu cred că aș putea să fac așa ceva.

– În total de câți ani vă ocupați de artele marțiale?

– Aproximativ de 32 de ani, de când aveam 18 ani.

Panaghiotis Apoțos, reprezentant oficial în Grecia al sistemului chinezesc tradițional Gheara de vultur

– Domnule Apoțos, cum ați început să practicați Kung Fu?

– Am început să practic artele marțiale la școala lui Dimitrie Athanasiu în anul 1977. În 1980-1981 am fost înrolat în armată. După ce m-am întors din armată, nu am mai continuat să merg la școala lui, însă el chemase între timp un maestru, pe domnul Leong Fu, cu care am luat legătura și am continuat antrenamentele cu el.

La început, Leong Fu spunea că el predă Bak Shaolin Wushu Pai. Cam prin 1983 a spus că el predă stilul Shaolin de nord Gheara de vultur. Cu toate acestea, legătura acestui stil cu stilul Gheara de vultur era foarte mică, așa cum am descoperit eu de puțin timp. M-am antrenat cu Leong Fu aproximativ 10 ani; în anul 1988 am devenit ucenicul lui apropiat și am rămas cu el până în anul 1994.

– În Grecia sau în străinătate?

– Și în străinătate, și în Grecia. Eu fac cel puțin una sau două călătorii pe an în Europa și în Statele Unite ale Americii. Relația discipol-maestru rămâne o relație de ucenicie și în străinătate, și în Grecia. În anul 1977 am început să practic artele marțiale influențat de filmele lui Bruce Lee și mai ales de serialul *Kung Fu*, care era difuzat la televizor.

– Câți ani aveați atunci când ați văzut acel film serial?

– Aveam 18-19 ani. M-a atras mai ales partea filosofică a subiectului, nu m-a atras violența. În acea perioadă

eu eram interesat de arte, studiam la Universitate – aveam interese cu totul deosebite, epoca noastră a fost diferită, generaţia noastră a fost una cu un accentuat spirit civic. Am remarcat elementele filosofice din această tehnică de arte marţiale.

– De ce este interesată lumea să înveţe Kung Fu? Cei pe care îi cunoaşteţi dumneavoastră, discipolii pe care îi aveţi, de ce studiază Kung Fu?

– Cred că temperamentul grecului se potriveşte foarte mult cu ceea ce are Kung Fu de oferit. Noi, grecii, avem o tradiţie filosofică foarte adâncă şi, cu toate că filosofia autentică grecească a dispărut, totuşi amestecul ei cu creştinismul şi elementul mistic pe care acesta l-a adăugat filosofiei greceşti a avut ca rezultat un mod de gândire special, care este răspândit în lume, chiar dacă acest lucru nu se vede.

Grecul se apropie de învăţătura artelor marţiale cu evlavie, dacă mi se îngăduie să spun aşa. Kung Fu are idei filosofice profunde, care, dacă vrei să spui aşa, într-o anumită măsură se întâlnesc cu duhul grecesc. Când grecii îşi încredinţează inima lor stilului Kung Fu, când i-o oferă cu totul, ei păstrează o relaţie strânsă discipol-maestru şi rămân credincioşi acesteia, în pofida faptului că poate uneori maestrul le va trăda aşteptările şi nu va fi aşa de consecvent cu ceea ce predă discipolilor lui.

– Acest lucru se întâmplă din cauza abordării filosofice sau are loc numai când un discipol are tendinţa să aprofundeze artele marţiale?

– Aceasta este o calitate a grecilor, căci ei iubesc artele marţiale într-un mod religios. Mai departe depinde de maeştri, în ce măsură sunt nişte persoane cultivate, cu ce maeştri au studiat ei înşişi artele marţiale, cât de profund stăpânesc obiectul pe care îl predau şi cât talent au de a-l

transmite altora, cât de maeştri sunt cu adevărat. Se întâmplă următorul lucru: cine este un bun discipol în artele marţiale, nu poate să fie maestru. Există o diferenţă între a fi avansat într-o tehnică de arte marţiale şi a fi maestru, sunt două lucruri total diferite. Altceva este să ştii să predai ceea ce şi tu ai învăţat la rândul tău de la alţii. Din păcate, noi pierdem prin faptul că foarte puţini dintre noi au fost învăţaţi cum să predea artele marţiale, adică au fost învăţaţi o metodă didactică.

Una este să ştii să loveşti corect cu pumnul şi altceva să predai acest lucru unui tip deosebit de discipoli – unui tip care are suplețe sau unui tip cu receptivitate, dar care nu are suplețe în mişcări, unui tip de discipoli care au putere, însă gândesc încet, unor oameni care au probleme musculare, unor oameni care au diverse boli sau unora care vin să studieze artele marţiale din fel şi fel de motive.

Când spun că grecii iubesc artele marţiale în mod religios, nu are însă legătură cu budismul şi cu taoismul, ci cu modul de gândire prin care se face apropierea lor de artele marţiale.

– Adică se poate ca cineva să aibă o altă orientare filosofică şi să urmeze şi această cale cu credincioşie?

– În ceea ce priveşte subiectul de faţă, în China, care este o ţară mare, în care putem vorbi de cinci regiuni prin tradiţie, de câteva zeci de etnii şi de dialecte şi de unde provin artele marţiale, elementul de legătură între aceste etnii şi dialecte îl reprezintă limba scrisă, nimic altceva, de aceea unificarea Chinei s-a făcut numai în secolul al XX-lea. Atunci când a avut loc invazia japoneză, chinezii nu prea aveau conştiinţa etnică de coeziune între ei, însă după năvălirea japonezilor ei au fost obligaţi să se unească pentru a-i alunga.

În China există naționalități care sunt creștine, altele sunt budiste, altele musulmane, taoiste, dar nu există o confuzie între toate aceste lucruri, pentru că artele marțiale au apărut în urmă cu câteva mii de ani, pe o întindere foarte mare, în cadrul unor popoare care își cultivau, ca să spunem așa, filosofia lor, cultivau artele lor marțiale, fiind în legătură cu alte grupuri cu filosofii strâns unite între ele, adică un amestec de arte marțiale și de filosofii.

– În cadrul acestor popoare artele marțiale sunt unite cu filosofia sau ele există ca „sporturi combative"?

– În China artele marțiale nu se practică precum un sport combativ; termenul de „sport combativ" este unul de tip occidental, care este legat de străduania ce s-a făcut pentru ca artele marțiale să fie introduse într-un sistem competițional, adică să se poată organiza campionate. Nu ar putea să se facă altfel. Dacă artele marțiale intrau ca arte marțiale, în cadrul campionatelor, ar fi existat câțiva morți [în urma concursurilor], nu este așa?

Prin urmare, singurul mod în care putea să se facă popularizarea artelor marțiale era ca ele să se răspândească precum un sport de luptă. S-a început cu judo, acesta a fost introdus la Jocurile Olimpice, au urmat karatele, care au avut parte de o foarte bună organizare, mai târziu Taekwondo, despre care putem spune că are cea mai mare răspândire dintre toate artele marțiale, pentru că a avut parte de sprijin din partea statului. De aici mai departe artele marțiale chinezești au avut un mod de răspândire mai tradițional și de curând s-a inițiat efortul de a fi organizate în confederații și în organizații mari de acest tip, să se facă standardizarea acestui sport și să primească și el un loc, alături de alte arte marțiale, ca un sport combativ.

– Este vorba de Wushu?

– Stilul Wushu a apărut în deceniul al cincilea, cam în anul 1958, fiind înființat de comisia medicală de sport și de atletism a Chinei, dacă îmi amintesc bine, și s-a făcut standardizarea tuturor stilurilor, a mișcărilor etc. Fiecare stil trebuia să aibă numai o singură formă. Adică, stilul Gheara de vultur, din punctul de vedere al Wushu, este numai o formă, un model.

În relația pe care o are atletul cu programul lui de antrenament, el poate să scoată sau să adauge diferite mișcări acrobatice de rutină. Cu toate acestea, stilul este o singură kata, cel care face stilul Gheară de vultur face o singură poziție cu diferite variațiuni. Sistemul pe care îl facem noi are 80 de poziții. Acestea sunt determinate dinainte, care anume sunt, de la 1 la 80. Unele dintre acestea sunt poziții fără arme, unele sunt cu arme, unele se îndeplinesc cu două persoane. Este un sistem complet, adică unul care cuprinde totul, toate aspectele luptei: înșfăcare, lovituri, răsturnări, căderi, cultivarea energiei, luptă împotriva mai multor adversari, luptă cu ochii închiși săvârșită de cei aflați la un nivel avansat, lovituri în punctele vitale folosite și în acupunctură ca să ai un rezultat întârziat și multe altele.

Aceasta este calea artelor marțiale tradiționale, aceste elemente le au mai mult sau mai puțin toate sistemele clasice tradiționale, fie nordice, fie sudice, fie blânde, fie dure; adică au un mod de abordare a tehnicii de luptă, însă nucleul lor de bază este același, este dezvoltarea energiei și a individului ca un ipostas triplu, ca trup, ca suflet și ca spirit, aflat într-o unitate indestructibilă.

Baza acestei unități trece spre nivelul transcendent în tehnicile avansate și foarte puțini oameni au reușit să ajungă în aceste puncte. Toate acestea nu sunt legate de nici o filosofie, au ca fundament al lor anumite filosofii, însă artele marțiale au propria lor filosofie, pentru că au fost

prelucrate de-a lungul veacurilor prin amestecul multor concepții filosofice diferite. Putem să spunem că artele marțiale au înțelepciune, nu filosofie, adică au idei comune care nu aparțin unui sistem filosofic clar stabilit. Ele sunt un amestec de elemente.

– Există oameni cu o concepție materialistă cărora, când aud de „energie interioară", li se pare ceva ireal.

– Dar și știința occidentală s-a apropiat de energia interioară prin termenul de bioenergie. Wilhelm Reich a descoperit conceptul de energie orgonică[1]. Oamenii de știință actuali au început să se refere deja la om ca la un întreg psihosomatic și există și în zilele noastre boli considerate psihosomatice. De ce se întâmplă aceasta? Pentru că există o legătură a sufletului cu trupul.

Noi toți acceptăm că organismul nostru este alcătuit din elemente chimice care produc electromagnetism. Acest electromagnetism a fost măsurat de anumiți oameni de știință și s-a aflat în ce mod această energie electrică se mișcă prin trupul omenesc. Desigur, acest lucru a fost descoperit de oameni de știință occidentali, care nu aveau nici o legătură cu artele marțiale orientale.

– Pentru că v-ați referit la acupunctură, știu că în Rusia se fac anumite experimente, pentru că ei nu acceptă existența meridianelor și încearcă să stabilească cu exactitate dacă ele există și cum funcționează.

– Cred că s-a dovedit deja faptul că acupunctura are efect.

– Acum se examinează teoria despre neuroni și nici aceasta încă nu a fost dovedită foarte bine.

[1] Pe care a considerat-o ca fiind primordială și a susținut că multe boli pot fi tratate prin deblocarea acesteia *(n.trad.)*.

– Se vor inventa mereu multe teorii, doar că uneori se omite faptul că fiecare om are un nivel energetic diferit, prin urmare ceva ce la mine poate că funcționează, la tine poate să nu funcționeze. Nevoile mele energetice pot să fie cu totul diferite de ale tale.

Modurile de abordare de tip occidental ale acupuncturii uită că aceasta are într-adevăr un substrat filosofic, adică unitatea celor antitetice, pe care chinezii o numesc yin-yang, și transformarea și subordonarea celor cinci elemente: pământ, apă, foc, metal și lemn. Fiecare dintre ele are un simbolism și se află în interdependență cu un alt element sau este distrus de un alt element. Cel care practică în mod corect acupunctura, ca să fie eficient, ca să nu acționeze numai în mod mecanicist cu meridianele, trebuie să aibă în vedere acest punct de vedere medical. Acupunctura este un sistem de medicină care, dacă vrei să spui așa, pune în legătură directă pe om cu natura.

– Cel ce practică acupunctura trebuie să aibă și un tip de intuiție ca să știe cum să se poarte cu pacientul?

Din ceea ce am citit, am discutat și am văzut în diverse documentare de televiziune, acupunctura este considerată ca o formă inferioară de practicare a medicinei. La Universitatea din Beijing se practică terapia Kung, adică medicul îl așază pe bolnav pe un pat și începe să îi maseze câmpul lui energetic, adică *Qi*-ul. Dacă ne folosim de terminologia grecească, putem spune că doctorul îi înțeapă aura, adică el este ca un fel de centaur și acest lucru ne trimite cu gândul la mitologia grecească. Am văzut cum se face aceasta și pot să vă spun că am fost supus și unei terapii de acest gen, mai ales după tulburări energetice avute în urma primirii unor lovituri puternice.

– Ați fost supus acestei terapii de către medicul dumneavoastră sau de maestrul pe care îl aveți?

– De terapeutul de specialitate. Vă confirm faptul că aceste metode funcționează și sunt cu totul științifice, nu au nici o legătură cu metafizica sau cu parapsihologia. Acestea sunt considerate știință în China. În zilele noastre ele sunt menționate ca metode terapeutice alternative, ca medicină alternativă și puteți găsi mulți terapeuți care se ocupă foarte serios cu acestea, care pot adică să vă confirme că ele sunt valabile.

– *Care este scopul final al artelor marțiale?*

– La această întrebare ar putea să vă răspundă cineva care a ajuns cu adevărat la scopul final al artelor marțiale. Eu pot să răspund care cred că este scopul lor final. Părerea mea este că artele marțiale au apărut ca o formă de autoapărare și au fost create în cadrul tuturor popoarelor antice, la un moment dat al evoluției lor, ca element fundamental pentru supraviețuirea unui grup social. Și grecii au dezvoltat arte marțiale, chiar dacă în zilele noastre acestea au dispărut, din motive bine știute de noi.

– *Pangration?*

– Pangration (Kempo knockdown – full-contact), luptele libere, boxul sunt arte marțiale grecești.

– *Nu aveau însă o filosofie, precum, de exemplu, artele marțiale indiene.*

– Cred că aveau și o parte filosofică, indiferent la ce profunzime au ajuns. Au avut, să nu uităm, expresia „bun și drept", care însemna că omul trebuie să fie și puternic, cum spune proverbul „O minte sănătoasă într-un trup sănătos", pe care mai târziu l-au preluat latinii (*Mens sana in corpore sano*) etc. Toate acestea sunt cuceriri grecești.

– *Da, însă există un mod de idolatrizare a sinelui în acestea?*

A, vorbim despre chestiuni legate de desăvârșirea de sine... Nu, nu există, pentru că grecii au avut propria lor concepție despre Dumnezeu. Filosofiile lor erau antropocentrice. Partea rea în cazul nostru este că nu avem o continuare culturală a acestor filosofii, adică cultura antică grecească a fost scindată, i-a urmat cea bizantină, putem să spunem că fanaticii acelor epoci au distrus monumentele – să nu uităm incendierile templelor grecești antice, ale altarelor lor de către barbari, nu vreau să amintesc cărei religii aparțineau cei care le-au distrus, distrugerea bibliotecii din Alexandria și a întregii bogății a elinismului antic; adică astăzi nu știm, dacă s-ar fi păstrat unitatea culturii grecești și a artelor marțiale, în ce măsură s-ar fi realizat conexiunea dintre filosofie și artele marțiale.

Și numai discutând despre aceste lucruri se poate ajunge la mari profunzimi. Cred că un practicant din zilele noastre al artelor marțiale trebuie să fie prin excelență un om cu picioarele pe pământ, trebuie să exerseze pentru propria lui satisfacție, pentru a avea un trup sănătos, adică să nu îi fie afectată sănătatea de nimic și, dacă va avea nevoie vreodată, să folosească artele marțiale ca o metodă de autoapărare.

În principiu, să nu discutăm despre astfel de lucruri, din ce motiv: ele creează foarte ușor interpretări greșite. Pot să vă spun că religia creștină, cea interioară, are toate garanțiile că un om poate să ajungă la desăvârșire, dacă va urma metodele de inițiere. În diverse reviste au fost descrise metodele pe care le practică monahii din Sfântul Munte Athos, care sunt cu totul diferite de ceea ce practică Biserica oficială.

În Biserica oficială se spune că ești dator să crezi, însă un monah face ceea ce noi numim luptă duhovnicească. El are rugăciunea inimii, invocarea prin cuvintele „Doam-

ne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă!" şi toate celelalte lucruri cunoscute şi anumite combinări de respiraţii şi viziuni.[1] Acestea le practică şi ele sunt inima Ortodoxiei, chiar dacă Ortodoxia nu le popularizează din propriile ei motive. Închipuieşte-ţi că Biserica ar spune credincioşilor ei: poţi să ajungi la desăvârşire sau poţi să te pregăteşti spre a primi Duhul lui Hristos în tine. Este acelaşi lucru cu cel pe care îl spun taoiştii: să primeşti energia universală în tine, să creşti pruncul tău spiritual sau să ajungi la Nirvana! Este exact acelaşi lucru! Şi vă informez, din cercetările făcute personal, că taoismul, ca religie, ca practică religioasă, este cea mai înrudită religie cu Ortodoxia creştină! Cu siguranţă!

– *Le-aţi experientat pe amândouă, încât puteţi spune acest lucru?*

– Nu, nu, le-am studiat teoretic. Chiar dacă unii cred că nu există în taoism o divinitate centrală, ea totuşi este marele Împărat de jad. Este un adaos teoretic în taoism, care s-a făcut cam în secolul al XI-lea d.Hr. Cu siguranţă, maeştrii care au dobândit puterea de intuiţie au reuşit să se apropie de această existenţă, care, atunci când este descrisă, are exact însuşirile lui Iisus Hristos: este o lumină strălucitoare care purifică totul, din care purced toate energiile prin intermediul cărora a avut loc creaţia! Este personală în cel mai înalt grad! Vorbim concret despre marele Împărat de jad! Şi există desigur şi texte şi rugăciuni care sunt adresate lui. Aţi rămâne surprinşi de asemănările pe care le au cu rugăciunile noastre ortodoxe. Aceste informaţii nu se referă la artele marţiale, ele se apropie de artele marţiale

[1] Metoda pe care o practică monahii Sfântului Munte Athos nu include vedenii, nici nu este diferită de cea pe care o practică creştinii care trăiesc în lume, doar că monahii o urmează cu o consecvenţă şi cu o străduinţă mai mari.

pentru că, așa cum am spus, artele marțiale nu au nici religie, nici filosofie. Au înțelepciune, au idei, de aceea sunt menționate ca un mod de viață, nu ca o filosofie pe care o practici în camera ta. De aceea v-am spus că în Grecia antică filosoful trebuia să pună în practică filosofia lui. Același lucru îl face și cel ce practică arte marțiale: este dator să fie curajos, nu poate doar să vorbească despre vitejie; este dator să fie altruist, nu poate doar să vorbească despre altruism. Este dator să respecte pe celălalt, nu poate numai să vorbească despre respect și să nu îl practice. Este dator să îi ajute pe cei neputincioși, să fi dobândit încredere în forțele proprii, adică el pune în practică lucrurile învățate prin tehnica lui de arte marțiale. Și, desigur, trebuie să recunoască faptul că uneori este nesigur.

– Să recunoască faptul că începe cu nesiguranță ca și caracteristică proprie și pe drum se leapădă de ea?

– De multe ori pe această cale el continuă să fie chiar mai nesigur, pentru că, practicând diferite tehnici de tip combativ, el își dă seama cât este de ușor de învins, însă acesta este primul nivel spre maturizare: recunoscând că este ușor de învins, înțelege că trebuie să se antreneze mai serios și mai ales că trebuie să se cunoască pe sine, să își cunoască punctele slabe. Oamenii ar trebui să își păstreze mintea liberă și să se apropie de artele marțiale, pentru că eu cred că acestea le vor oferi multe lucruri bune.

– Adică să nu fie împiedicați de idei ca: nu vă duceți acolo, este ceva rău, nu se potrivește cu creștinismul?

– Într-adevăr, creștinismul este o religie atât de largă și de adâncă și reprezentanții ei oficiali nu o oferă lumii pentru ca aceasta să o înțeleagă și realitatea este că imaginea pe care o dau reprezentanții lui oficiali în exterior este ne-

gativă. Vezi ce se întâmplă cu preoţii care se ceartă. Ce înseamnă aceste lucruri?

Hristos a spus: *„Să vă iubiţi unii pe alţii"*, şi, desigur, nu a spus-o ca pe o poruncă, ci a spus: *„Cel care voieşte să vină după Mine"*, adică cel care doreşte, să Mă urmeze; nu pot fi făcuţi oamenii creştini cu forţa! Ei, eu nu văd aşa ceva! Cred că creştinii oficiali au impresia că toţi ceilalţi trebuie să urmeze această concepţie anume despre Dumnezeu şi despre toate aceste lucruri. De parcă zici că Dumnezeu are nevoie de mijlocitori sau de intermediari sau de administratori ai credinţei... atâta vreme cât Dumnezeu are o relaţie personală cu fiecare om.

Biserica să îşi păstreze Tainele sale şi să facă orice vrea cu ele. Omul nu se va mântui, nici nu se va osândi pentru că participă la cele ale lumii acesteia, ci pentru că prin intermediul ei pune în practică mesajele pe care a venit Iisus Hristos să ni le dea. Şi vorbim despre El pentru că Îl consider, dintre toţi învăţătorii care au vorbit despre acelaşi lucru – Lao Tse, Buddha, Socrate etc. – ca fiind acea fiinţă care a avut cea mai mare menire, a adus şi cel mai înalt grad de desăvârşire.

– *Putem să spunem că este Dumnezeu Însuşi?*

– Putem să spunem că este raza Acestuia.

– *Aşa cum putem să fim şi noi?*

– În realitate, nucleul tuturor religiilor este acesta, că şi noi suntem dumnezeu, doar că am uitat acest lucru şi trebuie să îl redescoperim. Ce rol au artele marţiale în aceasta? Pe mine personal artele marţiale m-au făcut să caut cea mai mare sursă de putere care există, nu-i aşa? Pentru că acesta este obiectul preocupării noastre. Adică tot căutând, să afli tehnica eficientă care îţi va da putere, eşti condus automat la sursa acestei puteri, nu-i aşa? După părerea ta,

care este cea mai mare sursă de putere, mama tuturor izvoarelor ei?

– *Dumnezeu.*

– Așa cred și eu. Însă acest lucru eu l-am descoperit printr-o cercetare personală și cred că artele marțiale m-au ajutat mult în aceasta.

– *Ai încercat mai întâi ca prin intermediul unei alte filosofii să te apropii de El?*

– Da, am încercat. Cred că dacă vorbim despre religii și filosofii, ar trebui să ajungem la înțelesul că nimic din ce s-a întâmplat în viața noastră nu a fost întâmplător; așadar, nu este întâmplător faptul că ne-am născut în Grecia, sub mantia religioasă a creștinismului. Prin urmare, pentru că aceste lucruri nu sunt întâmplătoare, suntem conduși de asemenea la ideea că putem să ne desăvârșim calea personală ca oameni, adică motivul pentru care am venit pe pământ, prin darurile pe care le primim odată cu nașterea noastră. Prin intermediul unei concepții de tip oriental eu am fost condus la faptul că cel mai bun lucru pe care pot să-l fac este să mă ocup în mod serios de creștinism, desigur cu tradiția lui autentică și lăuntrică.

– *Din câte știu, aceasta este o concepție teosofică – a fost promovată mult de teosofie.*

– Pe mine nu mă interesează teosofia, nici vreun alt nume care de fapt funcționează sub impresia exclusivității cunoașterii adevărului. Când, în urmă cu mii de ani, un împărat l-a întrebat pe Bodhidharma care este esența adevărului, acesta i-a spus că adevărul este cu totul revelat și nu există nimic sfânt în el. În alt sens ar fi putut spune că adevărul este revelat și că totul este sfânt în el, pentru că este adevărul.

Prin urmare, formalismul de acest tip mai degrabă ne pune piedici decât ne eliberează. Dacă scopul desăvârșirii este să respingem toate iluziile noastre, problema este să nu mai purtăm cu noi și alte iluzii. Artele marțiale sunt o cale largă, care își trage puterea din tradiția pe care o are în urma ei și mă refer la artele marțiale chinezești, care sunt, ca să spunem așa, curentul care a creat și toate celelalte arte marțiale naționale, karate, judo, Taekwondo etc.

– Crezi că acestea s-au îndepărtat mult de izvorul lor?

– Cred că acordă o mare importanță elementului combativ al artei marțiale respective.

– Oare acest lucru nu se întâmplă numai din motive comerciale, așa cum îi învață japonezii pe discipolii lor?

– Din păcate așa este, și chiar mai rău, adică este extrem de combativ, în cel mai bun caz se predă și un cod moral, dar nimic mai mult. Cu toate acestea, să nu uităm că japonezii au fost un popor extrem de șovin, este singurul popor în afara celui german care a avut un plan de cucerire a întregii lumi, cunoscutul plan Tanaka, alcătuit la începutul secolului al XX-lea, care a creat o axă de legătură cu Germania, mai înainte de invadarea Chinei.

Prima parte a planului Tanaka era cucerirea Chinei și, prin intermediul Chinei, a întregii lumi occidentale. Acest plan a fost pus în funcțiune, a creat o generație care a fost crescută și educată cu aceste idealuri. De vreme ce au ajuns în punctul în care kamikaze să se prăbușească cu avioanele lor peste vapoare, înțelegi cât de dornici erau de război.

Mulți dintre aceștia erau maeștri de arte marțiale și mulți au continuat să le predea și după al Doilea Război Mondial – nu îi menționez acum pe nume –, iar mulți dintre ei au fost înfășurați cu o aură aproape ca niște sfinți;

esențial este faptul că aceștia, ca oameni, erau cu totul șovini și dornici de război.

Este cunoscut faptul că japonezii își testau tehnicile pe prizonieri chinezi și îi omorau cu diverse lovituri, ca să vadă dacă acestea sunt eficiente. Se știe și faptul că unii maeștri contemporani practicau trasul cu arcul în animale, ca să se obișnuiască cu ideea morții. Din păcate, spiritul războinic are și părțile lui negative. În orice caz, fiecare preocupare are părțile ei pozitive și negative.

Pe de altă parte, chinezii nu vorbesc numai despre arte combative, vorbesc de arte marțiale. Ce anume reprezintă artele marțiale ca filosofie de desfășurare a războiului este menționat în cartea *Arta războiului,* în care se spune că popoarele sunt obligate, pentru că se află în conflict unele cu altele, să desfășoare războaie, prin urmare este bine să învățăm să îl desfășurăm în așa fel încât această degradare a elementului material și a celui însuflețit să fie redusă la minim.

Vezi tu cât de pozitiv este abordat un element negativ? Aceasta este concepția chinezească despre desfășurarea războiului, că îl înfrunți ca pe un rău necesar și de aceea trebuie să ai pierderi minime, pentru că știi că atunci când declari război nu vei avea nici un câștig, nici pe termen lung, nici pe termen scurt. Războiul poate să aducă foloase din punct de vedere al elementelor pământești și materiale, pe care însă nu le vei avea înaintea ta și peste 50, 100, 200 de ani.

Vezi ce se întâmplă în Orientul Mijlociu? Toate aceste probleme provin de la începutul secolului al XX-lea, se datorează imperialismului britanic – toate elementele care scindează popoarele astăzi. Britanicii nu au rezolvat nimic. Încă poți să vezi conflicte care durează de multă vreme. Citește Vechiul Testament și vei vedea că aceleași lucruri de atunci se petrec acum între palestinieni și israe-

lieni. Atunci li se spunea filisteni, acum li se spune palestinieni, însă este vorba de aceeași rasă.

Ce înseamnă acest lucru? Așadar, războiul nu rezolvă nici o problemă. Artele marțiale ne învață un mod de abordare a războiului prin care să avem cât mai puține pierderi la nivel sufletesc și material. Chinezii au intrat în legătură cu anumite idei filosofice care proveneau din templul Shaolin, cu anumite practici care îi ajutau pe monahi să își păstreze sănătatea, luciditatea și vitalitatea în timpul meditațiilor pe care le făceau și, pentru că un războinic era dator să trăiască zilnic cu ideea că în clipa următoare va muri, au considerat că este bine ca ei înșiși să pună în practică această idee a vidului, a *Zen*-ului, adică a *Chan*-ului, așa cum i se spune în limba chineză. De aceea ideile *Chan* s-au legat foarte bine cu artele marțiale. Bodhidharma a lăsat două cărți cu categorii de tehnici, cele 18 brațe ale lui Lohan, tehnica clasică de dezvoltare a tendoanelor și a mușchilor și tehnica de purificare a oaselor, a măduvei osoase și a creierului.

Aceste trei grupe de practici – fiecare este continuarea celeilalte: prima este cea a celor 18 brațe ale lui Lohan, care poate fi caracterizată ca o gimnastică exterioară, apoi este Yi Chin Ching (sau Qigong), modificarea mușchilor și a tendoanelor, pe care o faci mai mult interior, în final ajungi la centrul trupului prin practici de meditație, în care faci să circule energia prin coloana vertebrală, poți să o direcționezi spre creier și această energie ajută creierul să ajungă la nivele transcendente. Eventual, prin practicarea acestui exercițiu se poate ajunge la ceea ce budiștii numesc „iluminare". În orice caz, pentru mine el este un element teoretic și cercetările mele personale mi-au arătat că există multe scrieri despre aceste elemente. Desigur, majoritatea dintre ele nu sunt cunoscute integral, pentru că ultimul

manuscris pe care l-a lăsat Bodhidharma a fost descoperit numai de curând, scrierea lui a fost una veche, chinezească, am putea spune, literele nu au fost scrise bine, pieile pe care au fost scrise erau deteriorate când au fost descoperite.

Se consideră că în fond părți ale acestei cunoașteri deja există ca și practică. Maeștrii ascundeau părți ale acestei învățături, iar când le predau, adăugau și alte elemente. Cu toate acestea, deja fusese menționată în China, cu mult timp înainte de Bodhidharma, existența artelor marțiale care erau folosite pentru scopuri combative.

Bodhidharma a reușit să adauge acest fundament de exercițiu interior la tehnica de arte marțiale, adică să o facă să fie o cale inițiatică spre desăvârșire. Bodhidharma a lăsat posterității trei cărți; faptul că metodele templului Shaolin tind spre ceva infinit arată că prin amestecarea acestor metode cu arte marțiale deja existente s-au creat răspândirea și profunzimea pe care le vedem astăzi.

Mai târziu au apărut practicile taoiste cu o dezvoltare diferită, amestecate cu yoga taoistă pe care o practicau unii călugări. De fapt sunt practici înrudite: diferențele care sunt între ele constituie amprenta culturală a dezvoltării poporului Chinei. Este definitoriu faptul că taoiștii se antrenează și cu practici budiste și viceversa, musulmanii le practică pe amândouă, creștinii de asemenea le folosesc pe toate, adică nu au nici o problemă în legătură cu ele, pentru că acestea sunt considerate deja arte naționale și sunt definite printr-un termen prin care au fost permise artele marțiale în deceniul al treilea al secolului al XX-lea în China, sub numele de Guoshu, înainte să fie numite Wushu. Acesta este considerat o moștenire culturală care aparține întregului popor chinez, indiferent de filosofie, de naționalitate, de rasă, de limbă, de vârstă, de gen și de alte caracteristici.

– Dacă cineva se ocupă cu artele marţiale fără să ia în serios filosofia lor, poate să aibă ceva de câştigat, poate fi condus pe o cale anume?

– Depinde de la om la om. Un sculptor poate să facă statui de o măiestrie şi cu o percepţie artistică deosebite fără ca el însuşi să aibă o filosofie anume – poate să fie chiar şi un tâlhar. Artele marţiale cuprind în sine o mare contradicţie, războiul şi arta. Elementul lor artistic se află în faptul că prin ele se cultivă sinele, adică tu însuţi eşti sculptura ta proprie şi eşti tu însuţi atât dalta, cât şi sculptorul.

– Dacă însă tu însuţi eşti dalta şi statuia, după ce criteriu vei lucra?

– Există anumite criterii care fac parte din sfera valorilor. Discipolul care abordează o tehnică de arte marţiale trebuie să aibă încredere că urmează să înveţe ceva care îi va fi de folos – nu ştie exact cum îi va folosi, aude nişte lucruri înainte să le vadă cum funcţionează, trebuie să arate respect pentru a putea accepta aceste lucruri pe care le oferă un spaţiu anume de exerciţiu şi anumite persoane şi trebuie să aibă stăruinţă şi răbdare ca să exerseze ceea ce învaţă şi va vedea apoi care este folosul lor.

Prin această procedură sunt cultivate şi multe alte virtuţi. De asemenea, pot fi cultivate şi multe aspecte negative, depinde de ce se află în caracterul individului respectiv şi depinde de calitatea de vizionar a maestrului, ca acesta să vadă elementele pozitive şi negative ale fiecărui om, astfel încât să fie combătute cele negative şi să se evidenţieze cele pozitive.

– S-a întâmplat vreodată să întâlniţi pe cineva care consideraţi că nu ar trebui să facă Kung Fu şi să îl îndepărtaţi?

– Da. Însă niciodată nu am făcut aceasta fără să îi dau cel puţin câteva şanse. În zilele noastre, în care ritmul vieţii

creează uneori și stări patologice, este greu să îl distingi pe fiecare om cum este. Poate că acesta se prezintă cu o mască plină de respect și de bunătate și în realitate are în el elemente care aparțin sferei psihanalizei; poți să ai propriile tale incertitudini, temeri și prin intermediul artelor marțiale acestea să se facă vădite, omul respectiv să nu le poată accepta și ele să se manifeste la locul de antrenament.

Eu recomand oamenilor care au o astfel de problemă să facă niște ședințe bune de psihanaliză, ca să poată să fie echilibrați și să știe din ce motiv vor să practice artele marțiale. Este știut faptul că cei care ne ocupăm cu artele marțiale, la un nivel sau altul am avut incertitudini în viața noastră. Prin practicarea artelor marțiale am înțeles că aceste incertitudini nu sunt încă depășite, pentru că sunt create de datele sociale. Prin urmare, singura soluție este să ne cultivăm pe noi înșine astfel încât să devenim persoane echilibrate și nimic altceva, iar aceasta se realizează nu numai prin intermediul artelor marțiale; uite, un oriental face arte marțiale pentru că este în tradiția poporului lui; noi însă de ce facem aceasta?

Așadar, în principiu pornim de la anumite premise. Puțini sunt oamenii care mai întâi au studiat artele marțiale și apoi vin să se ocupe cu ele, pentru că ei cred că este un drum care îi va duce foarte departe; acest lucru îl cred cel mai mult copiii, care sunt fascinați de filmele cu Bruce Lee sau cu Jean-Claude Van Damme etc. și consideră că vor dobândi niște avantaje în viața lor de zi cu zi în raport cu ceilalți oameni, adică nu vor fi înfrânți, vor avea o superioritate, vor putea să facă lucruri care îi vor face să se simtă superoameni. Aceasta este mentalitatea majorității celor care se ocupă cu artele marțiale.

– În Grecia sau în general?

– Aceasta este mentalitatea în emisfera vestică şi mă tem că deja şi la orientali, pentru că odată cu amestecul culturilor, civilizaţiile tehnologice tind să erodeze repede culturile filosofice.

– Există zvonuri despre maeştri cu însuşiri supraomeneşti care vindecă pe oameni printr-o singură atingere.

– Întâi de toate trebuie să clarificăm ce este boala şi de ce apare ea. Dacă Dumnezeu îngăduie, poate să se săvârşească vindecarea, dar dacă nu este în destinul omului să se vindece – ca să nu spun karma şi să ne încurcăm –, nu poate nimeni să îl vindece. Vindecările funcţionează prin anumite energii care nu aparţin acestor oameni, nu sunt personale, ci pur şi simplu ele devin canale de energii şi prin voia lui Dumnezeu aceşti oameni pot să vindece. Boala, pentru cei care se ocupă profund cu ideile filosofice, este un rezultat karmic, o consecinţă a faptelor omului în această viaţă sau în alte vieţi anterioare, pentru cei care cred în teoria reîncarnării, şi are ca rezultat faptul că omul trebuie să plătească prin boală unele dintre aceste fapte rele.

– Dar de vreme ce nu îşi aminteşte aceste fapte...

– Acest lucru nu are nici o importanţă. Aşa cum am spus, sinele este alcătuit din personalitate şi din lucruri care depăşesc personalitatea. Aşadar, ceea ce depăşeşte personalitatea el nu îşi aminteşte foarte bine şi nu ştie de ce se întâmplă aceasta şi trebuie să îşi reamintească iarăşi, adică trebuie ca personalitatea să dobândească o legătură cu sinele superior. Desigur, aceste lucruri nu au legătură cu Kung Fu.

– Există însă în prezent mulţi oameni care spun lucruri asemănătoare cu acestea.

– Nu este întâmplător faptul că în zilele noastre se observă o întoarcere spre subiecte spirituale. Se spune că in-

trăm în era Vărsătorului, care înseamnă o îndreptare a spiritului omenesc spre idealuri atotumane, abordarea fenomenelor, a manifestărilor lui Dumnezeu. Eu nu cred acest lucru, pentru că în această concepție încape orice, pozitiv, negativ, bun sau rău. Cred însă că este epoca în care omenirea face un pas evolutiv și desigur, pentru că trupul omului s-a fortificat, pasul evolutiv se face într-o direcție sufletească sau spirituală. De aceea apar și mulți oameni care au aptitudini de genul lui Uri Geller (iluzionist israelian), care sunt un adevărat fenomen, oameni care au harisma intuiției.

– Pentru că am studiat această temă, pot să spun că astfel de oameni au existat în toate epocile istoriei, nu cred că astăzi sunt mai mulți ca în trecut.

– Nu este deloc așa! Epoca noastră este una în care dezvoltarea spirituală are niște ritmuri nebunești și, dacă te-ai ocupat serios de acest subiect, trebuie să știi că evoluția de care poate avea parte un om care se ocupă cu subiecte spirituale poate să fie rapidă, foarte rapidă, adică poate în 10-20 de ani să dobândească niște calități vizionare, dacă urmează un sistem serios de antrenament. Acum ne referim la alte tipuri de antrenament, pentru că despre Kung Fu pot să vorbesc numai până la nivelul la care am ajuns și eu. Ar fi foarte interesant să luați un interviu doamnei Lilian Lai, care este mare maestră a sistemului, să vă spună ce anume a reușit ea să facă – ea, de bine, de rău, nu este nici budistă, nici taoistă, este creștină, de ce oare?

– Nu știu... Uneori oamenii folosesc un cuvânt anume, însă îi dau sensul pe care îl înțeleg ei.

– Aici ai absolută dreptate.

– Dacă, dintr-un motiv, ar trebui de mâine să nu mai faceți Kung Fu, ați accepta acest lucru?

– Nu, nu ar fi ușor pentru mine să renunț la a practica Kung Fu.

– De câți ani vă ocupați de artele marțiale?

– De aproximativ 19 ani. În principiu, chiar și dacă aș înceta să mai practic artele marțiale cu trupul, le-aș practica cu mintea. Artele marțiale nu se opresc la trup. Ne cultivăm energia, ne cultivăm mintea prin anumite tehnici. În fond, când practicăm o tehnică trupească, la un nivel sau la altul, participăm și emoțional și rațional la ea, altfel nu ar mai fi tehnică, ar fi doar o simplă mișcare.

Ca să fie tehnică, mișcarea trebuie să aibă scop, sentiment, dispoziție sufletească, tehnica ei și, mai presus de toate, trebuie să aibă un țel. Nu facem tehnici numai așa, ca să le facem. Când mișcarea are viață, ea devine tehnică. Prin urmare, chiar și dacă din anumite motive nu aș mai putea să practic artele marțiale, aș continua mintal să îmi imaginez că sinele meu se antrenează în artele marțiale, chiar și dacă nu aș vrea să fac acest lucru. Aceasta s-ar întâmpla de la sine.

– Cum s-ar întâmpla, dacă nu ați vrea aceasta?

– În somn m-aș vedea pe mine însumi făcând Kung Fu. Adică și dacă nu aș vrea în mod conștient acest lucru, el s-ar întâmpla pentru că amintirile din creier ajung la un punct în care funcționează emisfera imaginației și aceste amintiri devin niște reflectări independente. Artele marțiale funcționează așa încât creează această reflecție care în momentul critic face ca trupul să funcționeze automat, fără mijlocirea gândirii conștiente. Acest lucru se și cere și acesta este punctul codificat a ceea ce numim noi *Zen* și toate celelalte.

– Discipolii greci înțeleg aceste lucruri?

– Aceste subiecte sunt destul de delicate şi uşor pot să apară înţelegeri eronate. Cineva poate să îţi spună că acestea sunt lucruri eretice şi de ce înveţi aceste lucruri, de vreme ce noi suntem altceva, din punct de vedere filosofic, nu-i aşa?

Ca să evităm acest pericol ne concentrăm în principiu pe exerciţiul fizic. Prin acesta îi îndemnăm pe copii să dobândească experienţa a ceea ce se petrece în ei înşişi, să înceapă o comunicare cu trupul lor, cu sentimentele lor, cu însuşi sinele lor.

Prin observarea schimbărilor care se petrec cu ei zi de zi, ei încep să înţeleagă că ceva se întâmplă prin intermediul artelor marţiale. În principiu, prin ele se schimbă caracterul oamenilor. Aceştia încep să dobândească virtuţi pe care în trecut nu le aveau. Pot să înceapă a avea încredere în sine, a avea simţământul a ceea ce este drept, pe care mai înainte nu îl aveau. Pot să dobândească percepţia unei colaborări, a unei responsabilităţi, a unei străduinţe şi răbdări. Repetarea continuă a anumitor practici creează un spirit de neclinitit, care însoţeşte persoana respectivă şi în afara sălii de antrenament.

Adică discipolul învaţă prin metoda exerciţiului lui să pună în practică această metodă şi pentru alte lucruri ale vieţii lui – repetarea continuă a lecţiilor, perseverenţa într-un anume hobby şi astfel copilul învaţă să fie bun în multe domenii. Artele marţiale, prin antrenamentul continuu, îi oferă o metodă de abordare a lucrurilor.

– Dacă ar face altceva decât arte marţiale, nu ar putea să ajungă la acelaşi rezultat?

– Ar putea, însă să nu uităm că artele marţiale au talentul de a acapara pe om în întregime, prin urmare, valorile de acest fel îl trezesc pe om mai repede din letargie. Trebuie să avem în vedere şi relaţia care se creează între ucenic

şi maestru, relaţie care funcţionează în mod determinant, pentru că deja ucenicul vede în maestrul lui propria imagine, imaginea a ceea ce va ajunge el însuşi peste câţiva ani.

Prin urmare, el este îndemnat să se apropie de modelul pe care i-l oferă maestrul, de aceea şi are o mare importanţă modelul pe care maestrul îl constituie pentru ucenicii lui. Dacă maestrul nu este moral, nu poate să vorbească despre morală. Dacă nu este drept, nu poate să prezinte ceea ce este drept şi dacă el însuşi nu este perseverent, nu poate să arate ce este stăruinţa sau respectul. Trebuie ca maestrul însuşi să ofere acestea ca nişte puncte de referinţă ale propriei lui existenţe. De aceea, în artele marţiale nu avem multe sincope, ori practici sincer, ori nu. Sentimentul că toţi discipolii atârnă de ceea ce spui tu este o cale periculoasă, pentru că de fapt maestrul este necontrolat de nimeni în faţa tuturor discipolilor lui, pe care el însuşi îi controlează într-un fel sau altul. Este nevoie de un autocontrol foarte serios, pentru că trebuie să ne străduim să avem echilibru, ca să putem să practicăm în mod serios artele marţiale. Trebuie ca noi să depăşim în principiu toate incertitudinile. Acestea ne fac să ne scoatem în evidenţă defectele ca virtuţi şi trebuie să aruncăm deoparte scutul pe care îl avem asupra noastră pentru a vedea realitatea, ca să îi facem apoi şi pe alţii să vadă realitatea.

Dacă noi considerăm că este foarte important să ni se acorde respect şi cinste de erou, uităm esenţa, care este aceea că noi toţi suntem oameni. Cea mai puternică energie care există în lume este iubirea care purcede din Dumnezeu, nimic altceva.

Nici o tehnică de arte marţiale nu a reuşit să ajungă la nivelul creativ al unei fiinţe precum Iisus Hristos sau precum alţi mari maeştri ai omenirii. Este uşor să iei o viaţă, nimeni însă dintre cei care practică artele marţiale nu a

găsit o tehnică de a creea viață. De aceea, consider că este foarte important ca, în loc să practicăm tehnicile care pot ucide, să practicăm pe cele vindecătoare.

– *Japonezii au făcut aceasta prin Reiki.*

– Aceste practici erau cunoscute și chinezilor, doar că aceștia le-au îmbrăcat în propriile lor concepții filosofice. Japonezii vorbesc despre Shiatsu, chinezii vorbesc de Jin Shin Do. De fapt, cultura japoneză nu a produs singură nici o idee originală. De obicei, japonezii lucrează pe baza unor idei pe care le-au creat alte popoare orientale – recunosc și ei acest lucru. Și, desigur, toți marii savanți ai Japoniei au fost datori ca o parte a vieții lor să și-o petreacă în China; au fost obligați să cunoască cultura chinezească clasică. De aici provine concepția scrierii și a mânuirii sabiei, care era idealul Samuraiului: pe de o parte era un om erudit, pe de alta, era un războinic.

Ioan Kațuris,
stilul Wado Ryu, 4 dan,
vicepreședinte al EOEK (Confederația greacă de karate)

– *Domnule Kațuris, de cât timp vă ocupați de artele marțiale?*

– De 22 de ani.

– ***V-ați ocupat și cu alte sporturi înainte?***

– Da, m-am ocupat și cu atletismul și am fost în echipa de pușcași marini.

– *Și cum, după toate acestea, ați preferat artele marțiale?*

– Nu știu. Fiecare om are vocația lui.

– *Predați meditația?*

– Noi aici facem sport combativ. Meditația nu are nici o legătură cu acesta. Meditația este un scop în sine pen-

tru cei care vor să găsească liniște în aceasta și să creadă că sunt dumnezei, în loc să Îl adore pe adevăratul Dumnezeu. Dacă eu folosesc anumite tehnici de luptă, trebuie să accept și crezul și modul de gândire al celor care îl mai folosesc? Oare cei care învață lupte greco-romane devin creștini ortodocși?

– *Luptele greco-romane nu au legătură cu religia grecilor, în timp ce artele marțiale sunt o practică de tip filosofic-religios și sporturile combative provin din acestea.*

– Și eu pot să provin, de exemplu, din Kardița. Pot să mă acuze pe mine, care am crescut în Kardița și știu să vorbesc, de faptul că bunicul și bunica mea din Kardița nu știau să vorbească așa ca mine? Noi facem un sport combativ cu reguli și îngrădiri, la fel ca și boxul.

De artele marțiale finale aparține și tirul, dar și să arunci o grenadă. Iar New Age-ul consideră că bolta cerească are un alt sens. Cu ce e de vină bolta cerească? Și curmalul a fost folosit ca să simbolizeze diferite lucruri. Oare sunt de vină copăceii [pentru modul nostru de gândire]?

O mișcare este o mișcare și nimic mai mult. Precum Bodhidharma a predat anumite mișcări cu propriul lui scop, la fel altul ar putea să descopere întâmplător aceleași mișcări, fără să le dea sensul pe care l-a dat Bodhidharma. Toate popoarele au avut astfel de mișcări, nu există o exclusivitate. Cei care vor să promoveze meditația nu este nevoie să ne distrugă locul nostru.

Cel care merge la o școală de arte marțiale trebuie, deschizând ușa acesteia, să se uite la mediul de acolo și la antrenorul lui, ce vrea să îi spună. De multe ori aceste povești fățarnice legate de meditație sunt folosite pentru a ascunde faptul că un instructor de arte marțiale este insuficient de pregătit.

– Cunoașteți astfel de cazuri?

– Da. Însă nu trebuie ca toți maeștrii să fie puși în aceeași categorie. Eu personal spun celui care este interesat să se cultive în mod spiritual că nu poate să pretindă acest lucru de la antrenamentul fizic și îl sfătuiesc să citească vreo carte a Sfinților Părinți ai Bisericii. Știu, de asemenea, că și alții care sunt creștini fac acest lucru. În confederația noastră sunt foarte puțini cei care se ocupă cu misticismul.

Dimpotrivă, în cadrul Kung Fu sunt majoritatea. În orice caz, în ceea ce îi privește pe copiii mici, problema alegerii este în sarcina părinților. Ei trebuie să aibă grijă unde își trimit copiii. S-a întâmplat ca părinții să își ia copiii de la o școală bună pentru a merge după un povestitor de basme.

– Însă chiar și într-un sport de luptă este nevoie să se intre în jocul confruntării pentru a se antrena corect, atletul trebuie să considere că are un adversar în fața lui.

– Acest lucru se întâmplă pentru ca practicanții artelor marțiale să învețe autoapărarea. Credeți că acestea ar trebui să le învețe numai cei curajoși? Este nevoie să avem un mod de apărare în societatea murdară de azi.

– Această apărare și agresivitate se potrivește unui creștin?

– Noi nu cultivăm agresivitatea, ci combativitatea și disciplina. Și Sfântul Dimitrie și Sfântul Gheorghe au fost războinici și, când a fost nevoie, au mărturisit credința lor în Hristos. În ceea ce privește agresivitatea, din păcate aceasta este cultivată de multe ori de părinții înșiși ai elevilor, care vor, de exemplu, să îl facă pe copilul lor un șmecher. Nucleul binelui și al răului se află în familie.

– Nu vă temeți că micii dumneavoastră discipoli pot să folosească împotriva colegilor lor ceea ce învață în sala de antrenament?

– Aici la noi cei neastâmpăraţi sunt ţinuţi din scurt, pentru că, pentru a învăţa cineva arte marţiale, este nevoie de străduinţă, de efort şi de durată în timp. Dacă nu pot să facă acestea, singuri abandonează. Însă nu aţi auzit de „ferma" unde copiii mici fură haine, ceasuri etc. de la colegii lor? Aceşti copii nu fac cu adevărat karate.

– Ce părere aveţi de folosirea, de exemplu, a tragerii cu arcul pentru scopuri de tip **Zen***?*

– De ce, dacă cineva vrea să înveţe tragerea cu arcul, să înveţe acel fel care are legătură cu *Zen*? Există şi un alt fel de tragere cu arcul. Şi de ce să folosesc armele acelei epoci? Dacă eram în epoca lui Kolokotronis[1], da, am fi luat săbiile. Acum însă este o altă epocă.

– Aşadar, acum, când războiul se face în alţi termeni şi cu arme contemporane, ce importanţă mai are să înveţe cineva karate?

– Acest fel de antrenament are importanţă, pentru că te face combativ. Nu îl învăţăm pentru a face pe vitejii. Este nevoie însă de antrenament, pentru că viaţa cotidiană de azi produce copii slabi, fără vlagă în ei.

– Şi de ce să nu începem, de exemplu, să lucrăm la câmp şi astfel să ne călim?

– A fi combatanţi ne promovează din punct de vedere etnic. Pentru că nu se poate ca toţi ceilalţi să ştie cum să ne atace şi noi să nu putem să îi înfruntăm. Eu nu primesc la şcoala mea, de exemplu, musulmani, ca să înveţe aici cum să ne bată apoi.

– Aşadar, din motive etnice, consideraţi că artele marţiale sunt un lucru folositor.

[1] Luptător revoluţionar împotriva jugului turcesc din Grecia *(n.trad.)*.

– Da. Pentru orientalii care au filosofia lor, aceasta este moştenirea lor culturală. Noi avem altă filosofie. Eu am icoana lui Hristos în biroul meu şi în timpul meu liber mă ocup cu pictarea de icoane.

– *Ce părere aveţi despre reînvierea Pangrationului?*

– Uitaţi care este situaţia, Pangrationul a existat şi înainte. Eu nu m-am ocupat în mod special cu acesta, cred însă că exact cum a fost el nu putem şti. Să lăsăm timpul să se scurgă şi mai vedem. Îmi doresc ca cei care se ocupă cu acesta să ştie ce anume fac.

Interviu cu **Ilie Hristu,** maestru de Shito Ryu

– *Domnule Hristu, vă ocupaţi de mulţi ani de artele marţiale?*

– Mă ocup de 20 de ani cu karate, de la vârsta de 10 ani.

– *Aţi auzit că unii aduc acuze acestei tehnici că ar fi un agent al religiozităţii orientale?*

– Da, a existat odată un curent, care spunea că prin karate se transmit metode religioase orientale şi că cluburile de karate sunt pioni ai unor centre din străinătate. Eu nu pot şti dacă este aşa, nu sunt în postura aceasta. Pentru mine karatele au fost un hobby şi, când am venit în Grecia şi nu ştiam limba greacă, m-am dus la o şcoală de arte marţiale şi era singurul loc în care puteam să mă simt confortabil, după ce făcusem deja karate în Africa.

– *De fapt cum aţi ajuns să vă ocupaţi atât de serios de karate?*

– Am spus că la început nu ştiam limba greacă. Însă karate este un mod de viaţă, are pentru tine multe de oferit. Cum anume gândeşti în timpul luptei este important.

Înveți să nu subestimezi pe nimeni, să îi respecți pe toți, să încerci lucruri aproape imposibile, să fii organizat, să ai parte de înfrângeri.

– *Predați și meditație la școala dumneavoastră?*

– Nu. Părinții discipolilor mei nu acceptă acest lucru.

– *De ce credeți că vrea lumea să învețe karate?*

– Poate că mulți au scopuri rele, însă în general începi să faci karate ca să îți disciplinezi trupul și apoi folosești ce ai învățat dacă simți vreun pericol. Trebuie să folosești artele marțiale cu bun temei, nu pentru un scop rău, pentru a-ți disciplina trupul și mintea.

– *Ce părere aveți despre copiii mici care devin agresivi din cauza artelor marțiale?*

– Dacă acești copii devin agresivi, în mai mult de 50% din cazuri este de vină maestrul – la fel cum, dacă un doctor este nepriceput, nu este de vină medicina pentru aceasta. Karate este de folos copiilor mici care au multă vigoare. Cei care nu vor disciplină pleacă, cei care rămân se adaptează și devin mai buni decât dacă ar fi niște copii fragili.

– *Credeți că artele marțiale se împacă cu credința creștină?*

– Cred că la bază ele au elemente comune, pentru că artele marțiale sunt un mod de a ne liniști patimile și de a lupta cu sinele nostru. Este o luptă continuă.

– *Credeți că artele marțiale se potrivesc cu duhul grecesc?*

– Cred că poate ele provin și din tehnicile grecești, pentru că avem imagini referitoare la Pangrationul antic. Oriunde mergea Alexandru cel Mare, lăsa trupe armate care știau aceste tehnici de luptă.

– *Credeți că este necesar ca oamenii să cunoască artele marțiale astăzi?*

– Ce să vă spun, dacă vezi ușa casei tale spartă și pe altul ucis în casa lui...

– *Cred că faceți parte din Biserica Ortodoxă. De mult timp?*

– De 5 ani.

– *Puteți să vă imaginați că Hristos ar face arte marțiale?*

– (Se gândește.) Ce să vă spun... Nici tenis de câmp nu pot să îmi închipui că ar juca Hristos!

– *Ați auzit de Sfântul Serafim de Sarov, care, chiar dacă era puternic și înalt la trup, nu a opus rezistență atunci când l-au atacat niște tâlhari și l-au lovit?*

– Nu. Cred că aceste lucruri se întâmplau mai mult în vechime. Astăzi, nu știu, poate că numai un monah ar putea să se comporte așa.

– *Dacă vi s-ar spune că dintr-un anumit motiv trebuie să nu mai faceți karate, v-ar fi ușor?*

– Ce să vă spun, este un mod de viață... Prin karate am învățat multe lucruri. Însă nu aș pune karate mai presus de familia mea. Dacă mi-ar spune astfel duhovnicul meu, aș înceta să mai practic karate.

Interviu cu **Gheorghe Elevsiniotis,**
Shorinji Ryu, 4 dan,
unul dintre cei doi reprezentanți oficiali
ai sistemului respectiv în Grecia

– *Domnule Elevsiniotis, vă ocupați de mult timp cu artele marțiale?*

– Am început să practic artele marțiale în anul 1973, la vârsta de 13 ani. Atunci mergeam la Zeppo. A fost și este un bun maestru.

– Cum aţi ajuns să vă ocupaţi cu artele marţiale?

– Eu voiam să mă ocup cu atletismul, îmi plăcea şi Pangrationul, însă în regiunea mea nu exista vreo altă sală de antrenament. Desigur, atunci karate era foarte la modă şi m-au influenţat şi filmele lui Bruce Lee.

– Ce părere aveţi despre filosofia artelor marţiale, ce anume predaţi?

– Cu filosofia nu m-am ocupat niciodată, nici cu meditaţia. Acestea sunt pentru orientali; cel care vine în Grecia trebuie să înveţe filosofia de aici, nu să predea alta. Din păcate, mai demult am dat cuiva să traducă şi să publice nişte articole ale maestrului meu, Richard Lee, într-o revistă de arte marţiale, şi în ele apăreau nişte elemente de *Zen*.

– Ce spune maestrul dumneavoastră despre poziţia pe care o aveţi?

– În urmă cu mulţi ani i-am scris lui Richard Lee şi el a venit şi ne-a învăţat. Încă mai vine la seminarii şi nu vorbeşte nimic despre aceste elemente filosofice, este un bun maestru. I-am explicat că nu vrem meditaţie şi plecăciuni şi ne-a spus că înţelege, că sunt şi nişte protestanţi în şcolile de karate din Germania care nu vor acestea, pentru că nu se potrivesc cu religia lor.

– Credeţi că este absolut necesar ca cineva să ştie autoapărare în epoca contemporană? Sunt unii care prezintă viaţa de astăzi ca fiind plină de pericole.

– Nu cred că viaţa mai este atât de plină de pericole, aceste lucruri se spun de obicei pentru publicitate, ca să meargă lumea să înveţe karate. De altfel, ca să poţi să foloseşti bine ceea ce înveţi, ai nevoie de aproximativ 10 ani, nu îi ascultaţi pe cei care vorbesc de sisteme mai rapi-

de: dacă ar spune cât de mult timp este nevoie ca să înveți karate, nu s-ar mai duce lumea. Și de câte ori îți va folosi karate, ne batem oare chiar în fiecare zi?

Oricine are o stare fizică bună poate să riposteze. Credeți că dacă un baschetbalist ar fi atacat, nu ar putea să se apere în mod eficient? Dacă cineva are deja temeri, se duce și își ia o armă și nu mai învață nimic.

– Credeți că artele marțiale au ceva de oferit omului?

– Cred că atletismul în general are ceva de oferit omului, iar ca atletism, artele marțiale sunt ceva care antrenează armonios trupul întreg. Sunt mulți cei care se duc la karate pentru a-și răspândi ideile lor religioase. Referitor la acest lucru, am scris și un articol în revista *Kumite.*

Nimeni nu trebuie să amestece sportul cu filosofia și să fie influențat de aceasta. Dacă văd că cineva vrea să se cultive în mod spiritual prin arte marțiale, îi spun mai bine să meargă la biserică. Acolo m-am dus și eu, am găsit un duhovnic și am aflat odihnă sufletească.

– Credeți că credința creștină se potrivește cu artele marțiale?

– În ultima vreme mă preocupă și pe mine acest subiect. În orice caz, duhovnicul meu mi-a spus să încetez a mai practica artele marțiale.

Kostas Dervenis

Cu maestrul de Ninjutsu, 7 dan, domnul **Kostas Dervenis** am avut o scurtă convorbire telefonică, pentru că nu avea timp să ne întâlnim. Așadar, i-am cerut doar părerea despre care sunt cărțile ce exprimă filosofia artelor marțiale și mi-a recomandat cartea lui Takuan Soho și încă vreo alte două.

La întrebarea mea despre cum a hotărât să se ocupe cu artele marțiale, mi-a spus: „Nu m-am hotărât eu personal, mai degrabă artele marțiale au hotărât pentru mine. În orice caz, mă interesau artele marțiale, doar că atunci căutam persoana potrivită care să mă învețe. De mic copil am citit povești, în America, în care eroii aveau o astfel de experiență, astfel de însușiri și m-au fascinat, astfel încât am început să caut, de la vârsta de cinci-șase ani. Părinții mei, emigranți greci în America, nu știau ce sunt artele marțiale."

I-am spus și despre teoria provenienței Ninjutsu din tagma „dragonului negru". A răspuns că aude acest lucru pentru prima oară, însă că tehnica Ninjutsu are cu siguranță anumite rădăcini chinezești, datorită emigranților care au fost urmăriți de diferiți împărați, de stăpânirea politică, în diferite zone geografice, în jurul anilor 900-1000 d.Hr.

Mihail

Mihail se ocupă cu artele marțiale de 25 de ani și pentru o lungă perioadă de timp a avut o școală unde a predat Okinawa Karate. Apoi a vândut școala, pentru că, așa cum mi-a spus, obosise și acum are o altă profesie.

– De ce oamenii se îndreaptă spre artele marțiale?

– Există oameni care sunt conduși de teamă spre sala de antrenament. Sunt oameni care merg acolo din egoism sau mai degrabă dintr-o lipsă de ego; nu au ego autentic și se duc acolo ca să bată oameni și ca să simtă apoi că sunt cineva. Există oameni care fac arte marțiale din curiozitate. Există oameni care le fac dintr-o căutare – ceva arde în ei.

– După părerea dumneavoastră, ce anume caută acești oameni?

– Caută propriul sine.

– Poți, prin karate, să îți găsești sinele?

– Da, îl găsești, însă fii atentă cum: îl găsești în momente izolate în timpul antrenamentului, însă este o iluzie, cum să îți spun... pentru că oboseala ajunge deja la un punct în care creierul încetează să mai gândească: și ies tot felul de idei și ies toate, logic ar fi să apară ego-ul golit, de vreme ce nu mai există nimic altceva în minte. Acest lucru nu se întâmplă întotdeauna, însă se păstrează în memorie.

– Acest lucru se întâmplă numai în artele marțiale? Nu se poate întâmpla, de exemplu, prin gimnastica suedeză?

– Da, desigur, poți să ai această stare și când faci haltere, când alergi – se întâmplă pentru că din cauza oboselii mintea se golește de orice idee. Așadar artele marțiale sunt ceva neutru și devin ceva bun sau rău în funcție de cum le folosește fiecare.

– Popoarele orientale care au produs tehnicile respective le folosesc însă pentru scopuri de autoidolatrizare.

– Acestea cred că, ajungând la un anumit nivel, oamenii înșiși devin dumnezei. Noi, creștinii, avem credința noastră. Noi nu putem să devenim dumnezei, putem să fim fii ai lui Dumnezeu, însă astfel ne face Dumnezeu, în timp ce oamenii aparținând popoarelor orientale cred că vor deveni singuri, prin puterile lor, fii ai lui Dumnezeu. Acest lucru este, desigur, imposibil, nu poți să ajungi ca Dumnezeu; dacă ar fi fost așa ușor, ar fi ajuns oricine. Aici sunt diferențele dintre noi[1].

Orientalii cred că vor face totul singuri, în timp ce noi știm că singuri nu putem și ne-a spus-o și Dumnezeu Însuși: *„Fără Mine nu puteți face nimic"* (Ioan 15, 5). Desigur, când artele marțiale au sosit la noi, în Grecia, noi le-am luat ca pe un sport combativ, nu am luat filosofia lor.

[1] Între credința noastră și cea orientală *(n.trad.)*.

– Dar sunt o mulțime de școli de arte marțiale care predau și filosofie.

– Acestea sunt școli de Kung Fu.

– Și în karate sunt câteva.

– Nu, este exclus!

– Cred că japonezii se poartă cu un spirit comercial în cazul karate, însă cine dorește să primească și filosofia lor, o primește de la aceștia.

– Ei oferă și filosofia lor, însă s-a dovedit că meditațiile și toate celelalte metode conduc pe om mai degrabă spre nebunie. Când spun că oamenii înnebunesc, vreau să spun literalmente că se întâmplă așa și ei înnebunesc.

– Cunoști câteva exemple în acest sens sau doar ai citit despre acest lucru undeva?

– Nu, nu am citit, cunosc mulți oameni care au pățit acest lucru și știu și motivul din cauza căruia li s-a întâmplat. Când te adâncești în subconștient nu știi ce vei scoate de acolo, dinlăuntru, când vei ieși afară, nu știi ce experiențe traumatizante scoți de acolo. Pot să fie și experiențe de acest gen, de când erai copil, și înnebunești.

Meditația funcționează la fel ca L.S.D.[1] Dacă iei L.S.D., poți să îți aduci aminte cum mama ta ți-a dat o palmă pe când erai de cinci ani și din acest motiv să mergi apoi să o omori. A face meditație este ca și cum ai lua L.S.D. Nu știi ce vei scoate din subconștient afară, nu știi nici măcar ce este înregistrat acolo.

– Credeți că artele marțiale, ca sport combativ, fără meditație, nu au nimic rău în ele?

[1] Un produs chimic, sintetizat pentru prima dată de Albert Hofmann, în anul 1938 *(n.trad.)*.

– Au o parte rea în ele și ca sport combativ. Uite, răul nu îl face karate, ci minţile omenești sunt cele care fac rău. Iei un copil sau un adult și îl antrenezi. Acela are pornirile lui ascunse și de îndată ce dobândește puțină putere, o folosește pentru scopuri rele. În esență, li se dă o armă în mână, însă tu nu știi cum o vor folosi aceștia. Unul se simte bine după antrenament, altul are porniri ascunse, nu știi ce putere interioară îi împinge, unul poate că este mișcat de ură.

– Adică cineva poate, prin sporturile combative, să își trezească sinele negativ?

– Sinele negativ nu înseamnă că acesta se va trezi numai prin karate, poate să fie răscolit de orice, de o întâmplare din viața ta: te simți oprimat și se trezește sinele cel rău. Acum îmi vei spune că acolo, făcând karate, simțind că ești mai puternic, acest sine se poate trezi mai ușor. Da, așa este, puterea întotdeauna trezește sinele cel rău. Banul nu face rău oamenilor, doar le înlătură masca, nu îi strică, ci pur și simplu fiecare om care ajunge bogat aruncă masca pe care o purta și spune: acum nu mai am nevoie de voi, vă voi arăta eu! Pentru unii este mai periculoasă puterea, pentru alții banul, pentru că cineva care nu are curaj, nu ar putea să îl câștige prin karate, însă ar plăti două-trei persoane ca să facă rău în locul său.

Nimic nu este rău în lume, toate sunt neutre, noi le folosim spre bine sau spre rău; sau poți să vezi acest lucru diferit, un lucru care m-a preocupat și n-am găsit un răspuns, oare anumite poziții din karate sunt puteri care ne împing spre ceva, imbolduri pentru a se trezi ceva în noi?

– Vă referiți la teoria că prin intermediul mișcărilor din karate se manifestă o influență demonică?

– Satana nu are de la sine nici esență, nici energie, el folosește energia sufletului nostru și singurul mod ca satana să se impună asupra omului este să îi introducă idei în minte, altă putere satana nu are. Acest lucru se întâmplă peste tot.

În karate iată ce se întâmplă: se duce cineva acolo, stă o perioadă, apoi îi vine o idee și o învârte în minte și o tot învârte și spune: eu sunt acesta, sunt acela, dobândește un ego care este fals. Să spui: sunt maestru de karate sau sunt un om de știință, este fals, nu este ego-ul tău cel adevărat. Cine suntem noi în realitate nici unul dintre noi nu știe despre sine.

Poate că există oameni care știu, eu cel puțin nu știu cine sunt eu. Astfel omul devine victima unei idei și a unui ego fals și îl vede pe acesta ca pe sinele său, pierde orice legătură cu ego-ul său autentic și aproape orice speranță de a găsi adevăratul ego.

– Adică artele marțiale pot ca, în loc de mijloc de autocunoaștere, să fie un mijloc de a te încurca mai rău?

– Nu spun că sunt un mijloc de autocunoaștere, niciodată artele marțiale nu sunt așa ceva, nu pot să fie.

– Maeștrii spun lucrul acesta.

– Să îți găsești adevăratul tău ego prin intermediul karate? Dacă era așa, nu L-ar fi părăsit omul pe Dumnezeu și apoi ar fi preferat sinuciderea. Realitatea este că în epocile străvechi, filosofii își băteau joc de oameni, pentru că aceștia nu știau care este realitatea. În vremurile de azi însă, un om care are minte și poate să gândească va înțelege că de fapt karate nu este altceva decât un mod prin care îți folosești trupul.

Unul dintre motivele pentru care m-am certat cu toate aceste confederații de karate a fost acela că oamenii de aco-

lo au ochelari de cal și îți spun, de exemplu, că o lovitură în față cu piciorul o vei face așa. Dar, măi omule, eu am un bazin diferit, eu nu sunt japonez, sunt grec. Ceea ce are importanță este rezultatul, nu-i așa?

Dacă eu lovesc un lemn și îl rup, și lovitura mea cu piciorul vine din lateral, iar a altuia vine mai din față, ce importanță are, nu avem amândoi același rezultat? De ce ar trebui să execut lovitura așa? Ei folosesc toate aceste argumente ca să se impună, pentru că se tem să nu își piardă puterea asupra oamenilor – pentru că dacă oamenii se trezesc și înțeleg că de fapt karate este doar un mod de a-ți folosi trupul, de vreme ce există un mod, de ce să nu mai existe și altul? Toate sistemele de karate sunt comerciale și toate aceste lucruri despre autocunoaștere sunt doar teorii. Auzi, autocunoaștere... te umpli de idei, îți pierzi sinele.

– În legătură cu spargerea de obiecte, cum credeți că se face aceasta?

– Eu știu pe cineva care este zidar și care taie cărămida în aer și îți voi spune de ce: pentru că de când era copil spărgea mistriile și acestea sunt scumpe, a învățat să spargă cărămida în aer, deci a ajuns într-un punct în care poate să o spargă în aer. Acest om nu are nici o legătură cu artele marțiale, însă de mulți ani face această treabă și de atâtea ori în fiecare zi...

– Adică aici este un exemplu de tehnică.

– Da, el nu știe să îți spună cum se întâmplă aceasta, o face inconștient, însă o face în orice caz.

Spiros Anastasiadis,
maestru de Shotokan Karate

– Ați auzit de oameni care prin intermediul artelor marțiale promovează teorii metafizice?

– Am auzit eu ceva legat de aceasta, însă nu cunosc personal. Cred că aceste lucruri se întâmplă mai mult în Kung Fu. Dacă luați o revistă, veți vedea reclame cu oameni rași, îmbrăcați cu rase etc. În general, pentru că are și un element de taină, karate este tot ce trebuie pentru a atrage chiar și criminali, fără ca să fie de vină karate în sine pentru aceasta.

– După părerea dumneavoastră, care este astăzi scopul artelor marțiale, și mai ales în Grecia, unde religia nu are o perspectivă a auto-îndumnezeirii?

– Religia nu joacă nici un rol. Și eu sunt creștin ortodox și am propria mea istorie și cultură grecească. Nu este nevoie ca japonezul sau chinezul să îmi spună ce filosofie să urmez. Exersarea unui stil de karate ce este de fapt? Sunt mișcări ale mâinilor și picioarelor într-un fel anume și într-o formulă concretă.

Ceea ce mie personal îmi păstrează echilibrul este că, atunci când mă antrenez, mă simt apoi liniștit, echilibrat; uneori, când ești puțin stresat, faci un antrenament și apoi îți revii imediat – dincolo de cât de mult poți să îl dezvolți ca autoapărare. Și acesta este un element, însă se cere numai la un nivel avansat.

De la un om care lucrează multe ore într-o zi și are familie și vine să facă o oră de antrenament nu ceri să fie și fruntaș, ci doar îi oferi un mod alternativ [de a se destinde], pentru că altfel ce să facă, haltere? Va sta o lună, apoi gata, s-a terminat, nu mai vine. Este o gimnastică ce mie îmi place. Ea cuprinde și anumite idei, pentru că japonezii sunt maeștri, ei au introdus karate și au sistematizat-o și ei îți spun: „Fă aceasta!"

Și eu am mers la seminarii cu maeștri japonezi pe care îi admir și, la un moment dat, au spus că trebuie să gândești în general așa atunci când faci o anumită mișcare. Da-

că aude aceste lucruri cineva care este îngust la minte, va îmbrățișa toată religia japonezilor, cultura lor, tot ce au ei.

– Adică poți să faci distincție între acestea?

– Desigur. El îți vorbește despre modul de antrenament, cum să gândești. Însă, în general, acest mister care există – care de fapt nu este un mister așa de mare – atrage clienți.

– Adică oameni care poate caută ceva deosebit, ca să se distingă de ceilalți?

– Toți pot să caute, însă ceva care există. Toți căutăm ceva deosebit la celălalt, însă e straniu să vezi pe cineva că, după doar șase luni-doi ani, perioadă care nu este îndeajuns nici pentru primul nivel, își rade capul și după 2, 3, 5 ani poartă kimono, când este încă un copil.

– În ce sens este copil? Nu poate după cinci ani de antrenament să folosească corect tehnicile?

– După cinci ani poate. Corect este să existe anumite limite, nu vine o zi în care să spui: am învățat astăzi totul. Există nivele: acesta este mai bun decât mine, eu sunt mai bun decât el...

– Acest lucru se vede în momentul luptei?

– Se vede și în luptă, și în tehnicile de bază: dacă aceste tehnici sunt bune, discipolul va fi bun și în luptă. Poate că va trebui să fie completate de anumite elemente de tactică. Shotokan și celelalte sisteme care sunt membre ale EOEK sunt mai sistematizate: unul este începător, altul este avansat etc. Așa se face antrenamentul începătorului, așa se face al celui avansat. În timp ce altul este creat de sine: face antrenamente vreo doi ani, alți doi ani își închipuie cu mintea lui ce se întâmplă, doi ani face box, doi ani Kung Fu. Este un aiurit, nu vine nimeni să îi spună: A, B, C, D, E...

Shotokan este bine structurat, pentru că japonezii au vrut să îl exporte. Nu putea să meargă un instructor în Europa, altul în Africa, unul în America și să predea lucruri diferite. Acest stil a fost organizat de conducerea Japoniei: s-a hotărât care maeștri vor merge acolo, care dincolo, după șase luni ne vom întâlni din nou să vedem ce facem, după un an ne vom reîntâlni și astfel facem lucrurile să înainteze. Dacă ai ceva metodic și trupul tău trece prin această metodă, sigur va avea de câștigat.

Kung Fu are multe sisteme înrudite cu el. Nu cred că ceea ce am făcut eu, de exemplu, în familia mea, în urmă cu 200 de ani, are vreo legătură astăzi cu ansamblul social al Atenei.

– Poate să joace vreun rol faptul că aceste mișcări sunt proiectate pentru trupuri de altă conformație?

– Poate că la prima vedere acest lucru este valabil, însă nu se întâmplă așa, ar fi o generalizare. Oricine poate să învețe orice. Uneori tehnica poate să varieze ușor, în funcție de gen: un bărbat are o putere mai mare, o femeie are o mișcare mai armonioasă.

Ioan Garantzotis,
fost președinte al Asociației *Noua Acropolă*
din Tesalonic

Ioan Garantzotis a predat arte marțiale vreme de mulți ani în cadrul Asociației *Noua Acropolă*. Într-o convorbire pe care am avut-o pe tema artelor marțiale, el remarca faptul că „toate școlile folosesc yin-yang, care este un simbol ocult și semnifică dualism, proclamând că răul este divin". De asemenea, el a accentuat că în religia greacă niciodată nu a existat perspectiva îndumnezeirii omului prin propriile lui tehnici și chiar exista o zeitate specială – Nemesis –

care pedepsea pe cei care voiau singuri să se divinizeze pe sine.

De asemenea, a spus că, adesea, în pofida învățăturii despre „tehnicile energetice", discipolii se păcălesc pe ei înșiși că simt o anumită „energie" ca să nu rupă unitatea grupului. Filosofia artelor marțiale promovează scopurile *New Age*, iar *Noua Acropolă* urmărește să pună în funcțiune și în Grecia „centrul Bodhidharma".

13.
INTERVIURI CU ACTUALI ȘI FOȘTI PRACTICANȚI AI ARTELOR MARȚIALE

Discipolii cu care am discutat pentru alcătuirea acestei cărți au diferite păreri religioase și filosofice. Unii dintre ei continuă încă să practice artele marțiale, alții au renunțat la ele. Trei dintre ei s-au oferit să scrie un mic text cu experiențele lor, doi dintre aceștia dând chiar și un titlu textului lor, în timp ce majoritatea celorlalți a preferat să nu își dezvăluie numele întreg.

Nu s-a făcut nici o schimbare a spuselor lor, iar numele anumitor maeștri – care rămân la dispoziția mea – au fost extrase din text, mai ales pentru că duhul acestei cărți este unul descriptiv și nu de a provoca scandal. Mai mult, întrebările au fost omise din cauza spațiului restrâns al lucrării și pentru că ele se înțeleg din răspunsurile date.

Prodromos Man., la data luării interviului avea 22 de ani și era discipol la școala de arte marțiale de un an: „M-am dus la această școală cu un prieten de-al meu, care mergea acolo dinaintea mea. Pe când eram mic, am văzut filmul *Kung Fu* la televizor, așa că aveam intenții pozitive – îmi plăcea și gimnastica.

Maestrul era cam de 36 de ani și preda Fu-Jow Pai, cu diverse schimbări și adăugiri proprii, precum și Tai Chi. Exista o bibliotecă cu împrumut, cu diferite cărți, mai ales ale lui Robert Najemy și Castaneda, dar și Noul Testament. Se făceau și două feluri de seminarii: unul despre nutriție, la care participau și minori, și unul despre autocunoaștere, pe care îl frecventau cei mai mari.

La primul seminar am învățat că mâncarea cărnii este nesănătoasă și că hrana vegetală deținea o energie mai bună; la al doilea seminar nu am mers. Aproape toți făceau ceea ce învățau la seminar, unde maestrul ne spunea și lucruri din viața personală – cum și-a părăsit el familia etc. – și astfel și copiii își deschideau sufletul și îi spuneau detalii personale despre ei.

Maestrul îți dădea impresia că poți să apelezi la el, constituia un model pentru copii, le provoca admirația. Îmi aduc aminte că ne spunea să nu fumăm și alte asemenea lucruri. Unii copii se atașaseră de el; unul dintre ei a venit să participe la lecție, deși avea un picior rupt.

Maestrul ne vorbea despre Hristos, dar și despre propriul lui maestru, Robert Najemy. La sfârșit de săptămână organiza excursii la fermele Asociației *Viața armonioasă* din Mirinunda, la un preț accesibil, alteori organiza ședere timp de o săptămână pe o insulă, unde făceam antrenament și meditație.

Începusem meditația încă de la școală; la început o făceam în fața flăcării unei lumânări. Îmi crea o stare de liniște, de calm și de încredere de sine, care însă nu era permanentă. Îmi aduc aminte că credeam că maestrul meu era creștin și nimic din toate acestea nu mi se părea ciudat, mai ales că nu cunoșteam nici prea multe elemente fundamentale ale Ortodoxiei.

Într-o zi însă, din întâmplare, am participat la o conferință a părintelui Antonie Alevizopulos și atunci am început să

înțeleg că toate acestea erau în duhul *New Age* și am început apoi să observ mai atent ce făcea maestrul. M-am dus și la alte conferințe ale părintelui Antonie. Voiam să continui să merg la școala de arte marțiale, exersându-le ca pe o gimnastică, însă nu era posibil să izolez exercițiile de restul, așa că am încetat cu totul să mai merg acolo.

Unii dintre cei care veneau la școala de arte marțiale au ajuns apoi în Asociația *Viața armonioasă*, în timp ce cel mai bun discipol a părăsit facultatea, unde trecuse examenele, spre a se ocupa mai serios cu Kung Fu – desigur, apoi s-a dus și a predat Tai Chi Chuan la *Viața armonioasă*. Înainte să plec i-am spus acestuia că nu voi mai veni pentru că văd că prin intermediul artei marțiale maestrul transmite propriul lui crez, însă acesta nu a acordat importanță celor spuse – s-a comportat ca și cum nu i-aș fi spus nimic."

Constantin D., acum în vârstă de 28 de ani, s-a ocupat cu Tang Soo Do și cu Kung Fu vreme de mulți ani.

„De mic copil mă ocupasem cu atletismul, precum și cu fotbalul, baschetul și voleiul. Când eram mic am văzut filmul serial *Kung Fu* și mai târziu am citit cărți legate de artele marțiale, luate de la prietenii mei, și am ajuns la concluzia că acestea nu ajută numai trupul, ci și sufletul, și creează un echilibru interior, așa cum spuneau anticii: «Minte sănătoasă în trup sănătos». Am avut și o părere foarte bună despre yoga, pentru că citisem despre ea pe când eram mic în cărțile «micilor cercetători». Acolo erau prezentate și exerciții de Hatha Yoga și eu le făceam. Am căutat destul timp până am găsit o școală bună de arte marțiale și am ajuns la o școală Tang Soo Do, care era aproape de casa mea, pe când aveam doar 14 ani.

Alți prieteni de-ai mei, care mergeau la școli de arte marțiale din zonă, spuneau că maeștrii lor erau niște

șarlatani și fuseseră dezamăgiți de aceștia. La școala mea aveam o disciplină militară și se acorda o mare importanță meditației. Aveam steag, embleme și ordine în limba coreeană și un maestru coreean venea să ne vadă la examene și să ne acorde centuri. Și el ne spunea să facem meditație.

Maestrul ne recomanda să medităm și acasă. Aveam și un exercițiu în care, cu luminile stinse, ne concentram asupra flăcării unei lumânări fără să clipim. Am făcut și exerciții de respirație. Am făcut timp de un an Tang Soo Do și am primit două centuri. Apoi m-am ocupat cu Kung Fu tradițional, pentru că era «mama» artelor marțiale.

Și la această școală se predau meditație și exerciții de respirație și aveam și o bibliotecă cu cărți de arte marțiale și cărți oculte. Maestrul recomanda cartea *Tao și fizica* a lui Fritjof Capra. În sala de antrenament avea un mic templu al lui Buddha, adică o piesă de mobilier cu statuia pusă deasupra și niște evantaie ca ornament, iar în biroul lui maestrul avea două icoane mari, a lui Hristos și a Maicii Domnului. Adesea ne vorbea folosind maxime chinezești și aveam citate din *Tao Te Ching* imprimate pe hârtie și puse pe perete. Discipolii discutau subiecte precum reîncarnarea, proiecții astrale – pe care voiau toți să le facă –, renunțarea la carne și iluminarea prin intermediul meditației și al artelor marțiale. O colegă de-a mea, care avea grijă de bibliotecă, a devenit obsedată de aceste filosofii și renunțase total a mai consuma carne.

Și eu am renunțat la carne pentru o lungă perioadă de timp. Consideram acest lucru un mare progres în evoluția mea și mă simțeam ca un sfânt. Mai târziu, din cauza locului meu de muncă, nu am mai putut să merg des la școala de arte marțiale și încet-încet am intrat în Biserică și am găsit un bun duhovnic. Acesta mi-a explicat că viața

creștină nu se potrivește cu meditația și cu artele marțiale, că creștinul nu încearcă să își golească mintea, ci să o umple cu Dumnezeu. Am văzut însă și singur că în timp ce meditația îmi oferea o liniște artificială, rugăciunea îmi aducea pace în minte și în inimă.

Cred că în cele din urmă meditația ascunde patimile omului și poate să fie și periculoasă: uneori, când făceam meditație, intram în legătură cu ființe nedefinite, care aveau o culoare albastru electric, se mișcau precum flăcările focului și păreau că fac Kung Fu sau că dansează. Nu simțeam că există ceva bun în aceste ființe.

Pot să spun că practicarea artelor marțiale mărește egoismul – eu aveam impresia că de oricine m-aș ciocni, l-aș zdrobi. Odată m-am certat cu un prieten de-al meu cu care eram coleg la școala de arte marțiale și ne-am lovit foarte dur. Cred că dacă nu aveam această mentalitate de războinic care nu renunță, situația nu ar fi fost atât de gravă.

Kung Fu are legătură directă cu magia și cu energia diavolească, în timp ce așa-numitele «sporturi de luptă» întrețin numai violența. Un lucru pe care mulți îl ignoră este că de obicei școlile nu le arată vizitatorilor lor ce fac în realitate. Dacă vreodată veneau vizitatori suspecți, pentru «spionaj» (de la alte școli etc.), maestrul nostru făcea cu noi numai gimnastică, evitam să facem meditație și făceam în mod intenționat greșit pozițiile ca să nu se vadă care era nivelul nostru real de pregătire.

De fapt, toate lucrurile acestea: uniforme, centuri, pași speciali în timpul saltului te introduceau încet-încet într-o altă lume, în care învățai să trăiești și considerai un lucru natural și care se înțelegea de la sine că vei rămâne în această lume și te vei adânci și mai mult în ea. De multe ori mă gândeam să devin maestru de arte marțiale. În final, vreau să spun că yoga – pe care o făceam și în Kung Fu – este

foarte periculoasă: odată, când am vrut să fac singur tehnica de respirație «kapalbhati», era să mor."

F. D., acum de 35 de ani, a solicitat să îi fie menționate doar inițialele în această carte, definindu-se pe sine drept „element aventuros". A făcut Shotokan, box, Kung Fu și Oyama Karate. Acum mai face numai box: „Toți maeștrii transmit ucenicilor filosofie la lecțiile lor, chiar dacă nu predau o teorie separată, dar ceva tot îți vor spune. La școlile de arte marțiale la care am fost eu nu exista bibliotecă cu împrumut, însă avea loc o abordare reciprocă a problemelor între maestru și ucenicii interesați, care îl vizitau acasă și împrumutau cărți de la el.

Am citit și eu despre filosofia artelor marțiale, mai ales că învățam să le practic; aparțineam unei generații care în general citea mult. Motivele pentru care eu m-am ocupat cu artele marțiale au fost că îmi plăceau – cred că în general băieții au o astfel de chemare –, însă participam activ la ceea ce se întâmpla într-un spațiu anarhic și voiam să fiu pregătit, mai ales că trecuserăm și printr-un război civil. Însă boxul te pregătește mai bine pentru luptă, pentru că creează un mod de gândire mai bun și ajungi destul de bun după un an sau doi, în vreme ce pentru a deveni bun în artele marțiale ai nevoie de mult mai mulți ani.

Maeștrii înșiși spun că un om începe să înțeleagă ce se întâmplă în artele marțiale după ce obține centura neagră. Adevărul este că pentru a fi un bun luptător este mai mult o problemă de vocație și de talent – artele marțiale doar adaugă tehnică la acestea. Bruce Lee avea deja faima unui bun luptător înainte să învețe arte marțiale.

Omul fragil, nedeprins cu greul, are nevoie de mult timp ca să se trezească. Din experiență pot să spun că într-o ceartă nu contează atât de mult cunoașterea artelor

marţiale, cât semeţia şi starea psihologică bună. Tehnica te va ajuta să dai o lovitură cu piciorul acolo unde vrei, dar, dacă ai de-a face cu un huligan care poartă bocanci soldăţeşti, nu este sigur că vei scăpa de bătaie şi că vei învinge. În final, are importanţă ce anume ştie cineva să facă bine, indiferent ce anume este aceasta.

Cu artele marţiale se ocupă cei care caută ceva spiritual, în vreme ce alţii fac mai mult sporturi de luptă. Însă aceste sporturi combative au dată de expirare, pentru că randamentul luptătorului scade odată cu vârsta, în timp ce în artele marţiale luptătorul evoluează din punct de vedere tehnic şi lucrează cu energia interioară.

Mulţi, mai ales cei de vârstă fragedă, fac arte marţiale din pricina sentimentului de nesiguranţă pe care îl au – şi un maestru ne spusese că din cauza nesiguranţei a început să înveţe arte marţiale, însă apoi le-a privit altfel. Maeştrii sunt acaparaţi mai mult sau mai puţin de ceea ce fac, unii într-un sens bun, alţii într-unul rău. Nu cred că artele marţiale se potrivesc cu Hristos Însuşi, însă fiecare înţelege diferit creştinismul.

Eu cred că monahismul creştin este asemănător cu cel budist şi că au acelaşi scop. Cred că Hristos a fost un avatar, aşa cum spune teosofia, şi că Sfinţii Părinţi ai Bisericii au denaturat multe lucruri din învăţătura Lui prin sinoade etc. Creştinii au o puternică zdruncinare interioară – nu îi prea simpatizez."

Nicolae practică Kung Fu tradiţional de aproximativ 10 ani şi este aproape de a obţine centura neagră. El spune următoarele: „La început am vrut să fac gimnastică, pentru că aveam probleme cu mijlocul. Din întâmplare m-am dus la această şcoală şi nu la o altă sală de antrenament. În final mi-a plăcut antrenamentul pe care l-am văzut acolo şi m-am înscris şi eu la şcoala de Kung Fu.

Fac tehnica tigru-cocor. Cred că mă va ajuta să mă mențin într-o formă bună, odată ce vor trece anii. Nu știu dacă artele marțiale se potrivesc cu creștinismul, nu sunt nici prea bine informat în acest sens. În ultima vreme însă mi se pare că simt prezența răului, însă nu pot să îmi dau seama dacă este sau nu doar ideea mea din minte. Crezi oare că răul este nedespărțit de artele marțiale?"

Spiros S. are 35 de ani. Până în urmă cu opt ani a practicat stilul Wado Ryu: „Noi nu făceam multă meditație, nici nu ne spunea maestrul nimic despre filosofie. Nu știu ce făcea cu cei mai avansați. Noi făceam doar cinci minute de relaxare înainte să începem lecția.

Într-un an, un anotimp întreg au rămas aici în Atena doi prieteni de-ai mei japonezi și, împreună cu aceștia, am verificat diplomele diferiților maeștri de karate. Al meu era în regulă, însă un alt maestru cunoscut din această perioadă luase diploma unui japonez și își pusese numele lui, în limba engleză, alături de al aceluia.

Niciodată nu aș fi înțeles acest lucru dacă nu erau cei doi japonezi care știau limba. Îmi amintesc și procesele cu El Kuri. Mă duceam la tribunal și le urmăream. În orice caz, cred că karate este combativ 100% – eu cel puțin așa le-am învățat. Kung Fu are legătură cu ocultismul. Nu mă interesează dacă artele marțiale se potrivesc cu creștinismul. Mă interesează că ocultismul nu se potrivește cu cuvântul rațional al grecilor."

Doamna S.G. are acum 28 de ani[1]. Ea spune: „M-am înscris la școala de Kung Fu împreună cu o prietenă de-a mea, căreia i se fixase în minte ideea că autoapărarea este absolut necesară. Acolo făceam și meditație, și exerciții yo-

[1] La momentul scrierii cărții *(n.trad.)*.

ga. Maestrul lăuda instruirea mea fizică şi o caracteriza ca fiind «ucigătoare»; nu îmi plăcea deloc această definiţie. Îmi amintesc că probabil omul respectiv era confuz: vorbea mult despre Shaolin, dar el însuşi nu avea un comportament adecvat, mai ales cu femeile pe care întotdeauna încerca să le seducă.

Maestrul avea şi încredere în sine legată de capacitatea lui de a da sfaturi medicale: în orice caz, mie mi-a dat sfaturi cu totul greşite, considera că este fractură de os o problemă care nu avea nici o legătură cu fractura. Făcea şi nişte masaje Shiatsu «energetice», preluate dintr-o carte pe care o citise.

Încercam să îi explic prietenei mele că un astfel de maestru nu putea să îi arate un drum duhovnicesc de vreme ce el însuşi nu păşise pe acesta, însă ea devenise fanatică şi nu înţelegea. Desigur, la şcoala de arte marţiale ea a cunoscut diverşi indivizi, care mi se păreau cam dezechilibraţi, şi asculta cu mare atenţie aiurelile pe care le spuneau aceştia. Astfel, unul dintre ei a convins-o să urmeze o dietă specială.

De asemenea, fusese convinsă că există reîncarnare şi îmi spunea diverse lucruri legate de numerologie şi de profeţii, pe care le citea în cărţile din biblioteca şcolii de arte marţiale. În final, eu am încetat să mai merg acolo, pentru că războiul şi agresivitatea nu se află în caracterul meu. Prietena mea a continuat însă să meargă. Mai târziu ea a folosit ceea ce a învăţat şi a lovit pe cineva – nu cred că era nevoie să facă aceasta în situaţia respectivă, însă ea vedea pretutindeni posibili duşmani. Cred că în sinea ei îşi dorea să i se ofere ocazia să lovească pe cineva. Vreau să spun că povestea cu autoapărarea este o mare înşelare. Poate că este valabilă în ceea ce priveşte judo, însă nu în situaţia artelor marţiale precum Kung Fu şi karate, unde mişcările sunt pe jumătate ofensive şi pe jumătate defensive.

De altfel, nici unul dintre colegii mei nu părea că vrea să învețe autoapărare: unii voiau să învețe să bată – mai ales copiii mai mici – și alții priveau subiectul în mod filosofic. În artele marțiale se învață moduri de a omorî, lovind la gât și în alte câteva puncte.

Cred că oricine vrea doar să se apere nu studiază astfel de lucruri și chiar mai rău este să le învețe copilași care nu știi cum le vor folosi. Nu, nu cred că creștinismul se împacă cu artele marțiale. Dacă credeam altfel, poate că și eu continuam să le practic."

A. este acum frate de mănăstire. A făcut Kung Fu tradițional și Wing Chun la două școli diferite: „M-a impresionat ceva ce ne spusese maestrul de Kung Fu, că numărul dragonului este 18, adică trei de șase. Aveam și multe mișcări în niște triunghiuri imaginare. Dincolo însă de aceste mici simboluri, toate aceste arte marțiale sunt incompatibile cu Hristos, Care a învățat alte lucruri. Când cineva se ocupă cu artele marțiale, se va ocupa și cu filosofia lor. Și eu am făcut acest lucru destul de mult timp."

Doamna A. are 32 de ani și practică Kung Fu de mulți ani: „Este tot ce fac mai bun în viața mea. Îți dă un sens vieții. Aș vrea să fiu mai bună în Kung Fu."

Doamna M. are acum 28 de ani și a practicat Kung Fu tradițional: „Când eram mică mă uitam la filmul serial *Kung Fu* la televizor și personajul principal era cumva ca un model pentru mine, cu toate că era bărbat. După ce am crescut, am avut parte de câteva tentative de viol și m-am gândit la stilul Kung Fu, nu la o altă tehnică, datorită filmului serial respectiv. O prietenă de-a mea urma să se înscrie la o școală de Kung Fu și ne-am dus împreună. Am

devenit repede ucenică în «cercul interior», mai ales că mă interesa şi filosofia.

Studiam zilnic cărţi legate de budism, de taoism şi de artele marţiale. Maestrul vorbea cu un asemenea duh ucenicilor, se străduia nu atât să îi convertească, cât să îi împartă pe categorii, aşa cred. Voia să aibă un cerc interior şi oameni care să întreţină şcoala. Maestrul meu vorbea însă şi despre Hristos, pe Care eu Îl consideram a fi filosof şi încerca să îmi dovedească dumnezeirea Lui prin calcule de numere filosofale şi prin alte argumente ciudate.

În final am ajuns să cred că toţi suntem manifestări ale lui Dumnezeu şi din această prismă o mulţime de fapte care par a fi necuviincioase sunt caracterizate inocente, pur şi simplu pentru că Dumnezeu este Cel Care Se joacă cu sinele nostru şi, pe baza karmei, fiecare faptă pe care am făcut-o a fost absolut necesară pentru evoluţia noastră şi doar în mod superficial ea a fost rea sau bună. Mai demult mă ocupasem cu ocultismul de tip «ştiinţific»; în Kung Fu aveam forma mea personală de ocultism şi făceam multă meditaţie.

Cu cât practicam însă mai mult aceste lucruri, se înmulţeau nişte fenomene care începuseră din vremea preocupărilor mele mai vechi: în camera mea obiectele se mutau dintr-un loc în altul, se auzeau zgomote, se stingeau şi se aprindeau luminile singure. Dobândisem şi o capacitate de a prevedea evenimentele şi de a ghici date şi nume şi a vedea «aure» în jurul oamenilor.

Acest lucru îmi plăcea. În final, un eveniment exterior m-a obligat să răresc antrenamentele şi să văd lucrurile care se petreceau la şcoală ca observatoare: cu toate că maestrul şi ceilalţi prieteni ai lui aveau însuşiri asemănătoare, acest lucru nu îi făcuse mai buni ca oameni. Existau între ei răutăţi şi rivalităţi ascunse, unul chiar îmi spusese că pu-

tea să îl distrugă pe maestrul meu în trei secunde și credea acest lucru! Aș spune că cei doi erau adversari permanenți, care colaborau pentru scopuri și interese materiale și întotdeauna stăteau cu spatele unul la altul.

Discipolii, și eu împreună cu ei, care devenisem de nerecunoscut, aveam nevoie mai degrabă de psihiatru decât de Kung Fu. Unul provenea de la o școală ocultă, pe altul îl alungaseră de la alte școli pentru că era nesociabil și îi provoca pe ceilalți. Îmi aduc aminte că o fată îi ura în mod inexplicabil pe oamenii bătrâni și voia să îi lovească; un altul, în vârstă de 18 ani, desena acasă pentagrame și îi lovea pe părinții lui – desigur, aceștia îl înscriseseră la sala de antrenament și îl priveau cu mândrie, iar tatăl lui dorea ca ceilalți discipoli să se lupte cu el ca să se vadă nivelul lui ridicat de pregătire!

Altul, care era matur și făcuse ani de zile arte marțiale și în altă parte, se comporta ciudat și vorbea despre Epoca Vărsătorului, când oamenii vor merge pe tavan. Un prieten de-al lui mi-a spus că îi făcuse rău practicarea yoga. Dintre colegii mei, unii au abandonat artele marțiale pentru că au devenit creștini, alții s-au afundat și mai mult în ocultism, alții s-au răspândit și au plecat din alte motive. În final și eu am încetat să mai merg acolo, pentru că am intrat în Biserică.

Vreau să spun două lucruri: pe de o parte, artele marțiale devin foarte ușor obsesie, pe de altă parte, ele nu oferă nici o îmbunătățire omului, doar îl antrenează să folosească stratageme. De altfel, filosofia despre unirea cu natura, dacă vrei să o cercetezi cu atenție, observi că nu se deosebește în esența ei de acei sălbatici care purtau coarne și colți de animale ca să le preia puterile și își făceau amulete ca să le adore [ca pe niște zei]. Aceia făceau în mod mai grosolan același lucru pe care îl fac aceștia în Kung Fu, când imi-

tă animalele. Mi se pare că identificarea cu animalul, cu cocorul, cu şarpele, cu tigrul etc. creează un fel special de psihoză, căci discipolul iese din şcoală, însă continuă să meargă precum un tigru, să gândească precum un tigru, să se comporte de multe ori aşa cum consideră el că ar face un tigru!

Este ceva care creează o identificare asemănătoare cu cea cu un model astrologic, în care cineva, în loc să se definească pe sine ca o persoană anume pe care o cheamă Nicolae sau Maria, se defineşte pe sine ca fiind «semn de zodiac». Cât despre fenomenele vizionare şi cele telepatice etc., duhovnicul meu mi-a explicat că dobândisem o «spiritualitate demonică». Deoarece am rămas în Biserică, aceste fenomene s-au atenuat, iar apoi au dispărut."

Doamna A. a practicat Kung Fu pentru puţin timp şi îşi aduce aminte o întâmplare stranie care o impresionase: „M-am înscris la o sală de gimnastică ce avea şi secţie de Kung Fu, împreună cu două prietene, care erau mai interesate decât mine de artele marţiale. Însă maestrul de Kung Fu nu se înţelegea prea bine cu proprietarul sălii de gimnastică, probabil din motive financiare, poate şi din altele, nu ştiu.

Într-o zi, maestrul ne-a spus celor cinci persoane care eram la oră în ziua aceea să ne întindem pe parchet şi să ne unim mâinile şi picioarele, astfel încât să formăm o pentagramă, spunând fiecare pe rând o silabă din fraza: «om, ram, lam, pam, nim», despre care ne-a spus că reprezintă o cântare tibetană.

Am făcut aceasta ca să ne batem joc de proprietarul sălii de gimnastică. Acesta a urcat sus să vadă ce facem, aşa cum obişnuia. Maestrul ne corecta ca să reuşim o intonaţie prelungită: oomm şi nu om, raamm şi nu ram etc. Toţi fă-

ceam ceea ce ne-a spus maestrul, fără vreo ezitare. Acum, când mă gândesc la aceasta, nu îmi place deloc ce s-a întâmplat atunci. Fără îndoială, m-aş fi gândit mult înainte să accept să fac aşa ceva, dacă mi-ar fi cerut-o altcineva şi nu maestrul meu. Nu pot să îmi dau seama ce anume era hazliu în această «păcăleală», nici nu pot să o înţeleg. Între timp, maestrul acesta apărea în faţa celorlalţi ca fiind creştin. Niciodată nu m-a convins de acest lucru."

Gheorghe, acum în vârstă de 28 de ani, a făcut karate pentru puţin timp: „Nu am apucat să înţeleg bine dacă se întâmplă ceva special în sala de gimnastică. Eu consideram artele marţiale ca un fel de gimnastică. Odată, când a venit la noi acasă un prieten de familie care este ieromonah aghiorit, mi-a spus că aceasta nu este gimnastică simplă şi că artele marţiale, mai ales strigătele, au alte lucruri în spatele lor. Nu pot să spun că am acordat o importanţă deosebită vorbelor lui.

Apoi am plecat de la şcoala de karate, pentru că m-am mutat din oraş şi în oraşul unde m-am dus nu am avut timp de karate din cauza locului meu de muncă. Acum pot să înţeleg mai bine ceea ce mi-a spus părintele aghiorit, pentru că am auzit şi alte istorisiri [legate de această temă]."

Dimitrie Zoganas a participat la o emisiune radiofonică legată de artele marţiale, în care a spus: „Mai întâi de toate vreau să clarific ce anume m-a condus pe mine spre artele marţiale. A fost nevoia pentru exerciţiul meu personal, adică pentru antrenamentul meu trupesc, a fost echilibrul şi, în acelaşi timp, din cauza unei lipse de iubire, adică a neştiinţei mele referitoare la ce anume este iubirea, exista în mine o frică de oameni şi de aceea doream să în-

frunt această teamă și în același timp să mă simt mai sigur în fața lor.

Am ajuns, așadar, în acest spațiu al artelor marțiale. Dincolo de exerciții, la un moment dat s-a făcut o citire de texte, scrise cu grafie latină, însă scrise clar într-o limbă orientală. Nu știam deloc ce însemnau literele pe care le citeam, în acompaniamentul unui sunet plăcut de clopoței. Desigur, aceasta este o dovadă clară că există în artele marțiale un element religios puternic.

Însă elementele care, în această scurtă perioadă, au contribuit în mod clar la hotărârea mea de a mă îndepărta de acest loc sunt următoarele: mai întâi de toate, am observat că există o fățărnicie, adică există o smerenie, dar nu una adevărată, ci care este o constrângere față de anumite obiceiuri, de anumite plecăciuni, însă oamenii au în ei un egoism ascuns, nu îl iubesc cu adevărat pe semenul lor, ci pur și simplu se înclină pentru că așa trebuie să se încline în acest loc.

În al doilea rând, liniștea, scopul: este foarte important scopul sau dobândirea liniștii, dar în final această liniște pe care o au acești oameni nu le este de folos în iubirea față de aproapele lor, ci mai degrabă folosește convingerii lor că pot, în orice moment vor ei, să îl imobilizeze sau să îl lichideze pe aproapele.

Așadar, astfel am ajuns personal la un moment dat să aleg dacă aș iubi mai mult și aș reuși să iert, pas cu pas, zi de zi, pe semenii mei sau dacă în final aș dobândi o poziție fixă, adică dacă liniștea mea ar crește în funcție de capacitatea mea de a face bucăți pe orice nefericit sau nebun care ar îndrăzni să mă atace.

Ceva ce am observat în această perioadă de legătură cu oamenii din acest loc este că foarte mulți copii, foarte multe vlăstare grecești, ignorând religia tradițională, fără să fi

cercetat deloc religia lor în general, sunt atraşi de anumite filosofii care foarte adesea sunt exprimate printr-un misticism neclar, fără ca, repet, ei să fi cercetat cu adevărat, profund, ce anume se întâmplă, ce există, ce se exprimă ca şi credinţă în spaţiul artelor marţiale.

Astfel, aceste persoane cad foarte uşor victime unei stări atrăgătoare, care se potriveşte mai mult cu ego-ul lor – este ceva deosebit de ceea ce se petrece în mediul lor, de ceea ce credeau bunicul şi bunica lor. Faptul că tineri de 20-25 de ani se ocupă cu ceva diferit de cele cu care se ocupau strămoşii lor este o hrănire a ego-ului lor: lucrurile sunt diferite, deci merită încercate. Acesta este cu adevărat un pericol pentru un tânăr.

Am plecat de la şcoala de Aikido din două motive: primul, pentru că am avut o rană care m-a îndepărtat pentru un timp de antrenamente şi în această perioadă în mine a crescut din ce în ce mai mult dilema pe care tocmai am precizat-o, adică: ce e mai important, să iubesc mereu mai mult sau să dobândesc o capacitate de a-i înfrunta pe ceilalţi printr-o tehnică de arte marţiale?

Însă rana mea s-a vindecat şi între timp mă hotărâsem să mă apropii de Tai Chi Chuan, care pare să fie lipsit de spiritul războinic şi putem spune că aşa este – sunt nişte mişcări ale unei arte marţiale vechi, executate lent, pentru ca muşchii să dobândească o anumită supleţe şi să se relaxeze în acelaşi timp. În perioada în care m-am apropiat de acest exerciţiu al Tai Chi Chuan s-a redeschis rana mea la genunchi. Timp de o săptămână am şchiopătat îngrozitor şi la un moment dat l-am întrebat pe maestrul de Tai Chi Chuan ce să fac în legătură cu problema aceasta la genunchi.

Acesta mi-a răspuns să fac meditaţie. Am întrebat mai multe: ce anume propuneţi legat de aceasta, ce vreţi să spuneţi, cum să fac meditaţie? Mi-a spus să mă gândesc la

trei perechi de puncte pe lungimea genunchiului. Ceea ce mi-a spus era cu totul insuficient pentru mine, deoarece de o săptămână păşeam cu mare grijă ca să nu mă doară. Pot să spun că a fost prima oară în care am început să înțeleg ce înseamnă iubirea lui Hristos.

Am trăit ceva ce mi-a dat ocazia să înțeleg lucruri foarte importante: sfatul maestrului meu de a face meditație nu a avut deloc ecou în mintea mea. Așadar, plecând de acolo, am ajuns la Mănăstirea Petraki. Era o zi de marți și aveau acolo sfintele moaşte ale Sfinților Rafail, Nicolae şi Irina cei nou-arătați din Insula Lesvos.

Eram foarte grăbită, pentru că aveam o treabă anume de făcut. Astfel, pur şi simplu am stat acolo în picioare ca să spun o dată rugăciunea *Tatăl nostru*, m-am închinat la sfintele moaşte şi, ieşind din biserică – aceasta este o mărturie a unei minuni trăită personal, care m-a apropiat mai mult de Biserică –, am simțit că genunchii mei erau ca noi – aveam senzația că am doi genunchi fără nici o problemă, exact ca atunci când eram copil. Am simțit ceva care îmi înfăşoară genunchii şi mai ales pe cel lovit, şi fireşte că m-am întors în biserică, slăvind pe Dumnezeu şi pe sfinții Lui.

Așadar, revin să accentuez diferența față de meditație: maestrul meu mi-a recomandat să îndrept un gând pozitiv personal din minte spre genunchiul meu. Era ceva ce ar fi pornit de la mine şi nimic mai mult. Însă, intrând în biserică, trăind această minune, de fapt mi s-a dat ocazia să înțeleg nu numai că nu suntem singuri, ci că suntem cu Dumnezeu cel Viu, Care face într-adevăr ceea ce El doreşte."

Într-o convorbire telefonică, Dimitrie Zoganas mi-a explicat faptul că procedura de citire a textelor pe care o descria el în emisiunea radiofonică a avut loc în timpul unui seminar de o săptămână de Aikido pe care l-a făcut un ma-

estru străin la Institutul Politehnic. Aproximativ 100 de oameni s-au așezat în poziția *seiza*, cu spatele întors către centrul locului unde se desfășura seminarul și au citit acest text care li s-a împărțit sub formă de copii xerox, în timp ce maestrul lovea niște clopoței; operațiunea a durat cam un sfert de oră. Mi-a spus, de asemenea, și ceva ce, potrivit lui însuși, poate fi interpretat în mod subiectiv: la un moment dat în cadrul seminarului maestrul l-a atins ușor la mijloc, ca să îi corecteze poziția și această atingere ușoară i-a provocat durere.

Doamna M.P. a practicat Kung Fu destul de mult timp, în urmă cu câțiva ani: „L-am cunoscut bine pe maestrul de Kung Fu și în afara sălii de gimnastică și, având încredere în mine, mi-a spus multe lucruri despre el. Se ocupa cu magia neagră și credea că dacă ar ajunge în situația să facă rău, automat ar urma apoi o perioadă în care ar fi bun. El și mulți alții pe care i-am cunoscut în acest domeniu par să fie oameni raționali, însă în realitate nu sunt așa.

Cel mai rău este faptul că se încred mult în judecata lor, ca și cum le-ar ști pe toate, ca și cum nu ar face greșeli. Există o exploatare a discipolilor, pe care îi duc la concursuri ca să crească prestigiul școlii și să vină și alți clienți, precum și abordarea specială a părinților – în acest caz adesea se folosește fățărnicia. La un moment dat am scris cu mâna mea numele maestrului meu pe diploma unei școli din străinătate – unde el nu studiase –; el nu voia să scrie cu propria mână, ca să nu își dea seama nimeni [de falsul făcut].

În Kung Fu am învățat despre energie și despre punctele vitale etc. Astfel, când mi-a apărut o problemă de sănătate, am mers și am făcut acupunctură la cineva pe care mi l-a recomandat un coleg de-al meu. Nu am simțit să

mă ajute acupunctura în vreun fel, însă acolo am cunoscut diferite persoane care se ocupau cu asemenea lucruri și am făcut și yoga taoistă de alt tip decât cel pe care îl făceam la școala de Kung Fu.

De acolo m-am dus și la niște seminarii de Aikido. Într-o zi a venit la școală și a vorbit discipolilor un prieten al maestrului, care era ucenic al lui Tulatos. Acest lucru s-a întâmplat cu mult timp înainte de emisiunile care l-au făcut celebru pe Tulatos și înainte să fie cunoscute publicului larg teoriile lui și acuzațiile foștilor lui discipoli. Pentru că ceea ce spunea ucenicul lui era foarte impresionant – despre extratereștri, Hristos și Zeus, reîncarnare ș.a. –, unii colegi de-ai mei s-au dus din curiozitate să asculte conferințele lui și au rămas alături de el multă vreme.

Vreau să spun că în acest domeniu este foarte probabil să te blochezi undeva și chiar mai probabil să înveți să bați cu succes, însă după mulți ani de antrenament. Dar să te cunoști pe tine însuți este mai degrabă imposibil. Cel mai sigur este faptul că te străduiești să îți construiești sinele așa cum tu vrei – și la sfârșit vei crede că ești așa cum ai vrea să fii. Acest lucru nu îl spun ca să acuz pe cineva, ci este ceva ce și eu am pățit; cred că firea omenească cade ușor în această capcană.

Personal, motivul principal pentru care am practicat arte marțiale a fost ca să dobândesc putere spirituală și materială. De altfel, existau și alte feluri de gimnastică pe care puteam să le fac. M-a uimit faptul că mulți părinți își aduceau copiii la școala de arte marțiale, impresionați că aceștia nu vor învăța numai bătaie, ci și filosofie. Nu făceau efortul să cerceteze ce fel de filosofie era aceasta. Îi ademenea faptul că maestrul vorbea împotriva drogurilor și a țigărilor. Iarăși, și cei mai mici copii văzuseră filme seriale și desene animate cu Ninja ș.a., care nu au însă nici

o legătură cu realitatea. Eu însămi mă uitam la televizor la serialul *Kung Fu* când eram mică și îmi plăcea. Nu, artele marțiale nu sunt compatibile cu creștinismul și mă tem că mulți maeștri de arte marțiale, care se prefac că sunt creștini, știu că creștinismul nu este compatibil cu artele marțiale. Eu am încetat să le mai practic din mai multe motive. În principiu, nu îl mai prețuiam pe maestrul meu și mă deranja insistența lui de a participa la concursuri. Apoi am încetat să cred ceea ce învățau filosofiile orientale și am constatat că toată această poveste mă făcuse mai rea, nu mai bună. De aceea nici nu am mai continuat la altă școală de arte marțiale. Exista și ceva ce mă speria, acum că mă gândesc, pentru că odată, când maestrul mi-a arătat o poziție a unui sistem de arte marțiale care este considerat «negru», deodată a început să aibă dureri, ca și cum îl apucase ceva."

M.A. a practicat Shorin Ryu pentru câțiva ani: „Maestrul meu a venit din America. Mai întâi acesta a colaborat cu o școală de karate care exista deja, apoi a părăsit-o și și-a deschis propria școală. Cam atunci l-am cunoscut și eu. Avea un mod special de a vorbi și a convinge, folosea expresii urâte în limbaj: ne spunea că practică un antrenament bun și dur, de aceea și taxele școlii erau mari.

Mai târziu însă, când am fost și am urmărit antrenamentele altor școli de karate, am început să înțeleg că nu ne făcea nici un antrenament dur, nici bun, ci își bătea joc de noi, mai ales că eram mici ca vârstă. Apoi a înființat și o asociație, chipurile pentru promovarea artelor marțiale, și a adus și o companie cu produse străine care funcționează pe sistemul «piramidă» și i-a obligat pe mulți ucenici să depună capital de la 500000 de drahme până la 1000000 de drahme, «ca să își construiască viitorul» și «să își realizeze visele».

Aceștia acum aleargă de la ora 8 dimineața până la ora 11 seara pentru a promova compania lui și nu înțeleg că acesta îi exploatează, le-a blocat mințile. La un moment dat el s-a aliat și cu gnosticii, pe care îi prezenta ca fiind «o asociație filosofică ce nu propune, ci caută soluții pentru viața noastră» și a dus mulți dintre discipoli acolo; prin metoda aceasta ei se susțin reciproc din punct de vedere economic: el scotea anumite sume de la asociație pentru așa-zisa promovare a artelor marțiale și le dădea acestor gnostici. Iar ei îl susțineau economic la editarea unei reviste despre artele marțiale, care nu avea nici o legătură vizibilă cu gnosticii, și a editat de fapt numai un număr din ea. Prin intermediul acestor gnostici a publicat un interviu de-al lui într-o revistă apărută ca supliment de duminică al unui ziar cunoscut, cu toate că acest maestru nu reprezintă nimic și pe nimeni în karate aici în Grecia. El se află în legătură doar cu un maestru japonez din America, iar acela este de unul singur; EOEK o evită chipurile din motive legate de karate, dar probabil că din motive de interes, pentru că, dacă ucenicii lui s-ar duce la concursuri și ar vedea nivelul de pregătire al celorlalte școli, l-ar părăsi.

Pe de altă parte, ca să dai examene pentru primul dan, în EOEK se plătește suma de 15000 de dolari, în timp ce acest maestru cere 50000 de dolari, bani care ajung toți în buzunarul lui! În ultimii ani mulți ucenici l-au părăsit, ca și mine; astfel cresc îndatoririle financiare ale celorlalți."

K.G. a practicat Kung Fu aproximativ trei ani: „De mic copil m-am ocupat cu atletismul și încă mă mai ocup. Stilul Kung Fu l-am privit la început ca pe o gimnastică – făceam un antrenament dur –, ca pe un mod de autoapărare și de a mă regăsi pe mine însumi, precum auzisem că se spune. Îmi plăcea că avea și o parte de filosofie și nu era

bătaie pur și simplu. Ca să cunosc filosofia Kung Fu am început să cumpăr diferite cărți și, fără să îmi dau seama, am început să intru în spiritul *New Age*, crezând că sunt și creștin pe deasupra!

Din întâmplare am cumpărat o carte despre *New Age*, am văzut acolo simbolurile pe care le foloseam și am început să înțeleg ce se întâmplă de fapt. Astfel că am încetat să mai practic Kung Fu. Însă, în urmă cu câteva luni, s-a întâmplat ceva foarte important, care mi-a oferit ocazia să înțeleg că și sistemele despre care se presupune că nu au un substrat filosofic și sunt abordate ca sporturi combative sunt de fapt amestecate cu duhul *New Age*: concret, am mers cu KTEL[1] să vizitez un prieten care locuia într-un oraș din provincie. Lângă mine stătea pe scaun un domn care citea niște scrisori de mai multe pagini, scrise în limba engleză. Pentru că cunosc limba engleză, am putut să citesc ce se spunea acolo: una era o scrisoare a familiei Moon, care au «biserica unificării», către maestrul de Taekwondo din acest oraș, în care se spunea cum poate să contribuie Taekwondo la unitatea mondială a oamenilor și arăta clar că nu era prima oară când Moon intra în legătură cu clubul respectiv.

Cealaltă era scrisoarea clubului de Taekwondo către consulul Coreei la Tesalonic, în care îl informa pe acesta despre colaborarea clubului cu Moon și care sunt scopurile acestei colaborări. Dacă aceste lucruri se întâmplă într-un oraș de provincie, în restul Greciei și în marile orașe oare ce se întâmplă?"

Doamna D.M. a practicat vreme de un an Kung Fu: „Am studiat arte marțiale aproximativ un an, în scopul învățării autoapărării. Mi se întâmplase mai demult ceva,

[1] Compania națională de transport orășenesc de persoane *(n.trad.)*.

o tentativă de viol, însă am strigat și a venit cineva și prezumtivul violator a fugit și a dispărut.

Am preferat Kung Fu pentru că cunoșteam un maestru accesibil; japonezii și sistemele lor de arte marțiale mi se păreau foarte fanatice și violente și m-au enervat nespus anumite fraze pe care le-am citit în reviste, despre stilul și cinstea karatistului, care nu au nimic în legătură cu Karate Gi (uniforma lui). Mi se părea că japonezii sunt adepți ai unei religii violente, dimpotrivă Kung Fu mi se părea a fi armonios, defensiv, bine intenționat, un balet care salvează vieți, ca să spunem așa.

Însă repede baletul acesta a început să îmi creeze iluzii de putere și de sfărâmare a adversarilor, speranța de a deveni «femeia bionică», chiar dacă nu știam decât vreo două-trei tehnici, și pe acestea superficial. După o anumită perioadă însă, s-a întâmplat un lucru care m-a smerit literalmente, în sens bun, și astfel am înțeles cât de zadarnice erau strădaniile mele pentru autoapărare: în timp ce mergeam pe un drum pustiu, a început să mă urmărească o mașină, în care erau doi indivizi, care îmi spuneau să mă urc în mașină. Eu nu spuneam nimic, am schimbat trotuarul pe care mergeam și ei au intrat pe sensul opus, au oprit mașina în fața mea și au ieșit din ea – atunci mi-a înghețat sângele în vine. Erau corpolenți, păreau să aibă niște brațe extrem de vânjoase și, cel mai rău, aveau o expresie brutală, hotărâtă a feței și veneau către mine; am zărit cu coada ochiului o mișcare deosebită a unuia dintre ei care avea o armă în mână, acum nu știu dacă era un cuțit sau un pistol.

În momentul acela greu numai la cuvintele «Măicuța mea cea preasfântă» am putut să mă gândesc și imediat a apărut un taxi și m-a luat. «Ce bine că ați sosit», i-am spus taximetristului, «pentru că aceștia doi...», iar el mi-a spus:

«Dar eu credeam că sunt prietenii dumneavoastră!» Atât de mult se apropiaseră de mine! După această întâmplare mi-am pus problema foarte serios mai întâi de toate de ce, dacă nu dobândisem această încredere prostească de sine, umblam printr-un loc pustiu la ora unu noaptea. În fond, eu îmi pierdusem respectul față de integritatea mea corporală de vreme ce o expuneam într-un mod atât de nechibzuit.

Desigur, pentru aceasta nu erau de vină artele marțiale în sine. Pe de altă parte însă, m-am gândit de câți ani aș avea nevoie ca să îi neutralizez pe acești adversari. În acești ani ar trebui să nu fac altceva decât antrenament zilnic, să lovesc saci de box, scoțând strigăte etc. Astfel viața mea sufletească s-ar schimba și mai mult – așa cum se întâmplase deja – și acesta era un preț mare pentru o ocazie care nu știam dacă s-ar mai ivi vreodată. Și iarăși, poate că ar apărea și atacatorul ar putea să știe la fel de multe ca și mine în arte marțiale sau chiar mai multe.

La sala de gimnastică venea un individ ciudat, care avea o centură mare în Taekwondo și a început să practice Kung Fu ca să învețe să își folosească mai eficient mâinile și îmi amintea ca expresie a feței de cei doi – se mai și învârtea în jurul meu. Încearcă să îți dai seama câți indivizi din aceștia sau mai răi ar putea să existe. Iarăși, dacă cineva m-ar ataca cu un pistol, așa cum probabil și cei doi aveau, orice efort de-al meu ar fi în zadar. Așadar, într-un fel sau în altul, mă aflam doar la mila lui Dumnezeu.

De vreme ce, orice aș fi făcut, mă aflam la mila Lui și în momentul critic nu mă părăsise, am renunțat cu totul la artele marțiale și am hotărât să mă adâncesc mai mult în credința creștină. Am înțeles că această teamă izvora de fapt din necredința în Dumnezeu. Era ca și cum diavolul mi-ar fi spus: «D., Dumnezeu nu are grijă mereu de tine,

ia-ți soarta în mâini pentru că altminteri va fi vai de tine!» Însă minunea care mi s-a întâmplat în acea seară nu aș fi putut să o fac de una singură. Și am mai învățat să am grijă să nu intru în mod nechibzuit într-o primejdie, forțându-L pe Dumnezeu să facă o minune ca să mă salveze.

În orice caz, îmi aduc aminte că în perioada în care practicam Kung Fu mă apucase o obsesie față de tot ce este chinezesc. Începusem să citesc filosofie chineză și mă fascina o finețe pe care o avea în exprimare. Voiam să mănânc preparate chinezești, să fac acupunctură, chiar și să mă îmbrac ca o chinezoaică! În paralel, am început să am o aversiune față de japonezi, pentru că aceștia întotdeauna îi atacau pe chinezi și îi copiau în tot ceea ce făceau ei. Astăzi toate acestea au trecut, le-am lăsat în urmă."

Urmează textul lui **Constantin Sarikas**: „În urmă cu mult timp, pe când eram în vârstă de 12 ani, văzând la televizor filmul serial *Kung Fu*, am început să aflu despre filosofia lui și mai târziu m-am ocupat cu artele marțiale. Am aflat despre «Înțelepciunea Orientului» din diferite cărți și reviste, mai ales din cele străine, și am început să practic stilul japonez Shotokan Karate. Mai târziu am început să practic chinezescul Wing Chun. La început totul era frumos și mă bucuram de tot ce învățam. Mă prăbușeam de atâta antrenament dur, șase ore pe zi făceam kata, kumite și gimnastică de tip suedez. În paralel, studiam *Zen* budist, taoism etc. și încet-încet a început denaturarea mea sufletească. Astfel au trecut anii copilăriei mele.

Astăzi, după numeroase peripeții, văd cât de mult m-au schimbat toate acestea și pot să spun că experiența pe care am dobândit-o m-a ajutat să înțeleg acum mai multe decât înțelegeam atunci. Astfel, dacă acum m-ar întreba cineva dacă aș vrea să mă ocup din nou cu artele marțiale, răspun-

sul meu ar fi unul negativ. Motivele sunt destule. Dar să luăm lucrurile de la început.

Mai întâi înveți mișcările și terminologia artei marțiale respective. Antrenezi trupul în diferitele tehnici și în paralel înveți mișcările – kata – aferente centurii tale. Desigur, te antrenezi și cu unii dintre colegii tăi. Înveți saluturile, istoria «conducătorului» sistemului și despre ierarhia acestuia.

Cel mai înfricoșător este faptul că încet-încet uiți că ești grec și începi să devii chinez. Credința în filosofii despre realizarea de sine, meditație, karma, kime, *Qi* etc. te fac să uiți cel mai profund scop al existenței tale. Pe neobservate devii dur și te umpli de ifose ca un balon plin cu aer, gata să se spargă. Crezi că aceste filosofii îți oferă totul și astfel te pierzi pe tine însuți.

Trec anii învățând kata și participând la concursuri pentru centura următoare și pentru dan și astfel intri în jocul lor. Nu am nimic de împărțit cu atleții care iubesc gimnastica, chiar nu am. Ceea ce nu îmi place și totuși se întâmplă este inițierea treptată a discipolilor și deformarea realității de către «maeștri».

Pentru cei care nu știu, aș vrea să spun că karate, Kung Fu sau orice alte arte marțiale vreți sunt religie și acest lucru îl vedem în istoria lor. Întemeietorii lor sunt preoți, maeștrii sunt slujitori ai acestor religii la care vin discipolii lor de aici. Un rol deosebit l-au avut templele Shaolin în China și învățătura lor despre filosofie este cunoscută din filmul serial *Kung Fu*. Artele marțiale au început în India, fiind inițiate de călugări ai hinduismului și budismului.

Artele marțiale s-au răspândit în întregul Orient, având deosebiri între mișcări și terminologii, în funcție de loc, de tradiție și de ocupația locuitorilor: de exemplu, în sud aveau îndeletniciri manuale și se ocupau mai mult cu teh-

nicile pentru mâini. În nord se ocupau cu tehnicile pentru picioare, pentru că trăiau în zone înalte și își antrenaseră picioarele.

Meditația, prin care mintea se golește și omul devine ca o plantă, are ca scop anestezierea conștiinței și ascultarea oarbă în casta sistemului. Aparent există o liniște, dar în loc să găsești ceea ce îți umple sufletul, ești ucis sufletește.

Teoria despre karma este de fapt fatalism, modul care convenea sistemului astfel încât, orice s-ar întâmpla, să nu existe responsabilități și îndatoriri – de vreme ce se zice că toate depind de karma. Dogma monismului absolut și teoria holistică despre lume, în care nu există distincție de ființă între Dumnezeu și creație, precum și calea ciclică pe scara supraconștiinței impersonale nu rezolvă problema omului: acesta nu intră în comuniune cu Dumnezeu, pentru că el crede că el însuși este o parte a lui Dumnezeu și că se va uni cu Universul sau va intra în legătură cu divinitatea impersonală prin tehnicile meditației, atunci când îl va găsi pe guru Iui și va opri iadul reîncarnării – după milioane de ani de samsara.

Însă Dumnezeu este personal, necreat, aflat în legătură cu natura creată de El, având o ființă diferită de cea a omului. Omul este creat, înclinat spre cădere, stricăciune și moarte. În relația dintre Dumnezeu și om există distincția de persoană, există relația eu-tu, o legătură de iubire și de libertate.

Când omul rămâne fără această legătură, fără această comuniune, viața lui nu are un sens mai adânc și el nu se mântuiește, cu toate că el crede că este totul și nu există deosebire de esență, ci numai autoîndumnezeire, desăvârșire și mântuire de sine. Toate aceste dogme vestesc evanghelia șarpelui. Reîncarnarea de fapt nu există, cu toate că există două pronunțări ale ei prin doi vrăjitori hinduși: una este

doctrina despre putere și evoluție, iar cealaltă este a muri în inexistență, chipurile să înceteze calea ta ciclică și să devii o picătură într-un ocean.

Sfânta Scriptură ne dă răspunsul că există doar o moarte și apoi este judecata fiecăruia. Creștinii așteaptă învierea morților și nu reîncarnarea. Credem în Sfânta Treime și nu în karma, suntem lumină și fiii lui Dumnezeu prin înfiere și nu suntem robi ai șarpelui.

Artele marțiale impun un alt fel de a fi, departe de adevăr, departe de legile nescrise și de datini, de tradiția și de mentalitatea noastră și încearcă să transforme omul într-un robot bine setat și un sclav al poftei înverșunate a egoismului. Iisus Hristos mântuiește și conduce la îndumnezeire, prin alegerea liberă a omului, mai presus de stricăciune și de moarte, în Împărăția fiilor lui Dumnezeu. Invitația este pentru noi toți. Alegerea depinde de noi. Libertate sau moarte?"

Urmează textul lui **Gheorghe Kav.**, cu titlul pe care l-a dat el însuși:

Artele marțiale și ocultismul

Este cert faptul că mulți dintre cei care practică artele marțiale au anumite neliniști metafizice, unii mai intense, alții mai puțin intense. Ceea ce nu este cunoscut în general este faptul că artele marțiale provenite din Orient se află în legătură directă cu filosofia și cu religiile orientale. Toți sau aproape toți maeștrii acestor arte marțiale, în paralel cu aspectul combativ-atletic al artei respective, predau și substratul ei filosofic.

În zilele noastre, artele marțiale prezintă o înflorire tot mai mare. Copii foarte mici (dar și adolescenți și adulți) se antrenează în karate, Taekwondo, Kung Fu etc. Acest lu-

cru, combinat cu lipsa de caracter și de valori care există în zilele noastre, poate să fie foarte periculos pentru conștiința noastră religioasă și națională.

Micuții fii de greci creștini învață despre yin și yang, despre *Zen*, Buddha, *Qi*, *Prana* etc., fără să cunoască foarte bine elemente fundamentale ale istoriei noastre și mai ales ale religiei noastre. Însă răul nu se oprește acolo. Toată această căutare ideologică și metafizică de obicei conduce pe cărările și curentele *New Age* și, ce este mai rău, conduce departe de Biserica Ortodoxă și de învățătura ei.

Este cunoscut faptul că religii precum budismul, *Zen*, taoismul ș.a. sunt în prima linie a pan-religiei *New Age*. Aceste religii constituie o bază ideologică-filosofică a artelor marțiale. Întrebarea care se pune este dacă aceste religii – care sunt din firea lor oculte –, predate în mod indirect într-o școală de arte marțiale, pot să îl conducă pe „ucenic" la misticism și la ocultism.

Experiența mea personală, pe care am dobândit-o practicând intens arte marțiale vreme de aproximativ trei ani, mă conduce la a răspunde afirmativ la această întrebare. Prima mea legătură cu misticismul oriental a avut loc citind cartea *Tao Te Ching*, care este scrisă într-un limbaj mistic și îți aprinde curiozitatea în legătură cu subiecte metafizice.

În această lucrare se fac referiri la „înțelepți antici", care sunt „tainici și întunecați", la „dragonul" care deține „înțelepciunea și cunoașterea", la „cele treisprezece puncte ale morții" ș.a. Toate aceste elemente există cu intensitate mai ales în filosofia Kung Fu (se consideră că aceasta este cea mai misticistă tehnică de arte marțiale), dar și în celelalte arte marțiale considerate ca provenind din aceasta.

I-Ching este o altă carte de mister care are legătură cu filosofia artelor marțiale, dar și cu divinația și cu magia. Cel mai înalt sistem combativ în Kung Fu este considerat cel al

dragonului, care simbolizează spiritul și este cel care „poartă cu sine vântul". Există și variații ale sistemului: dragonul verde, roșu, alb și negru.

Chakrele, centrele energetice ale trupului, conform religiilor orientale (vezi de exemplu hinduismul) sunt un alt element important al filosofiei Kung Fu. Sunt acele puncte (și nu numai acestea) în care, dacă se aplică loviturile potrivite din partea unui cunoscător, se provoacă o rană gravă, putând duce chiar la moartea victimei. O idee despre „învățăturile" stranii cu care intră în legătură cel care ajunge în spațiul artelor marțiale poate să ne dea textul de mai jos: „Într-o zi, Chuang Ju a căzut într-un somn adânc și a visat că era un fluture. S-a trezit dintr-odată și a văzut că este din nou în trupul lui. După o clipă de gândire, nu a mai știut dacă era Ju care a visat că era un fluture sau era un fluture care visa că era Ju!"

Acest text este atribuit lui Chuang Tse și este cuprins în cunoscuta carte care tratează despre filosofia stilului Kung Fu. Cel care a studiat ocultismul poate să recunoască ușor în acest text doctrine oculte precum reîncarnarea și proiecția astrală. Însă, pentru cel care vine pentru prima oară în contact cu misticismul oriental, toate acestea par secrete inexplicabile și îl umplu de întrebări metafizice și de o sete de a răspunde la ele. Personal, propriile mele întrebări au început să primească răspuns atunci când am citit cărți așa-zis creștine, dar care în realitate erau cărți *New Age*, precum: *Predica de pe munte* sau *Diagramele vieții*, dar și cărți clar oculte, precum cele de teosofie sau de magie.

Toate acestea, combinate cu câteva asemănări aparente în formularea sensurilor dintre budism-taoism și creștinism, m-au convins că sunt pe drumul cel bun către *„Adevăr"*. Crezul meu creștin începuse deja să se deformeze. Dar sămânța pe care o sădise în mine Dumnezeu nu

murise încă. Toată această căutare îmi crea pe de o parte o euforie și o trezvie, dar și dezacorduri și contradicții interioare. În paralel cu cărțile misticiste citeam și Sfânta Scriptură.

Încet-încet am conștientizat că ceva nu era bine. În Cartea Apocalipsei, diavolul este descris ca *„balaurul roșu"* și este numit *„șarpele cel mare, cel de la început"*. Auzisem de comunitatea tibetană a dragonului verde. Ceva în mine se revolta atunci când făceam semnul svasticii, era o stare de luptă interioară. Cercetând ce se întâmplă, am aflat că acest simbol nu este doar unul nazist, ci simbolizează ciclicitatea, reîncarnarea și distrugerea ciclică – crearea Universului așa cum o învață budismul și hinduismul; de altfel, de aceea svastica este întâlnită în templele acestor religii.

Cercetând mai profund, am descoperit că acest simbol este cel al zeului babilonian Baal și că religiile orientale provin din religia idolatră a Babilonului antic, care tinde în zilele noastre să renască prin mișcarea *New Age*. Mai mult, meditația (sau căutarea vidului interior și unirea cu realitatea supremă impersonală) și antrenamentul de multe ore în luptă nu aduceau liniștea interioară pe care o promiteau, ci mai degrabă ele provocau o revoltă sufletească și o obsesie de împotrivire fără vreun motiv. „Iluminarea" pe care o promitea „calea de mijloc" a budismului nu era altceva decât o înșelare.

Cunoașterea binelui și a răului și folosirea lor după caz (yin-yang) este un alt element întunecat al filosofiei artelor marțiale. Această cunoaștere are ca scop „realizarea de sine", „autodesăvârșirea", ridicarea omului la nivelul spiritual-divin de existență. Dar și șarpele în Rai cu aceeași minciună i-a amăgit pe protopărinții Adam și Eva. El le-a oferit spre gustare fructul pomului cunoștinței binelui și răului, zicându-le: *„Veți fi dumnezei..."* Să nu uităm că Ii-

sus Hristos a condamnat cunoașterea ca mijloc de mântuire: *„Te slăvesc pe Tine, Părinte ceresc, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și învățați și le-ai descoperit pruncilor!"* Adevărurile dumnezeiești se fac descoperite celor simpli și smeriți și nu înțelepților lumii.

Urmează textul **Mariei D.**, cu titlul pe care l-a dat ea însăși:

Salut de rămas bun armelor

Mi s-a întâmplat ceva ciudat în drumul meu spre fericire și spre golul care pe toate le străbate. Fusesem convinsă că toate erau unul, că acest Unul era Dumnezeu și că eu mă aflam pe drumul cel bun pentru a înțelege în întregime acest adevăr pe care deja îl trăiam în doze mici, fascinante.

Cu siguranță, dacă aș dobândi „o înțelegere superioară", dacă aș uni prin exerciții emisfera cea dreaptă cu cea stângă a creierului meu, aș vedea că demonii, pe care îi întâlneam atât de des, nu existau în realitate: erau doar produse ale unei minți duale. Cu toate acestea, o voce șoptită – să fi fost oare ignoranța cea veche? – mă anunța că mintea dual㠠era o poveste, că binele era bine, răul era rău și că demonii erau demoni.

În acea zi de Vinerea Mare am vrut să postesc și să trec pe la biserică – lucru foarte ciudat și neobișnuit pentru mine, care Îl consideram pe Hristos un filosof interpretat greșit, un maestru înțelept, precum Buddha. Poate că era „de vină" faptul că în ultima vreme foloseam și rugăciunea „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!" în meditația pe care o făceam. În final am postit doar, nu m-am dus la biserică; de altfel, de mulți ani nu mai trecusem pe acolo și nu mai știam cum să mă port, pur și simplu.

M-am dus însă acasă la un prieten care se pregătea să devină maestru, ca să văd o casetă video, o selecție cu cele mai bune scene din filmele de arte marțiale. Undeva, în casă, am găsit Noul Testament și, pentru că din când în când întrerupeam filmul, citeam din acesta. Filmul avea într-adevăr selecții de valoare, cu tehnici admirabile într-o execuție foarte bună, făcute de Bruce Lee, Jackie Chan, Sammo Hung și mulți alții. Însă exista și un Răstignit în cameră – sincer, nu îmi amintesc dacă era undeva aproape de televizor sau în Noul Testament.

Îmi amintesc numai că El exista și că, cu fiecare ocazie, printre reluările de faze și comentarii cu caracter tehnic, mă întorceam să mă uit la El. Era ceva la Cel Răstignit, pe care Îl observam pentru prima oară și nu știam cum să Îi spun. După ani de zile am găsit acest lucru scris la Sfântul Ioan Gură de Aur: „Uitându-mă la Cel Răstignit, mă uit de fapt la Împăratul."

Filmul continua. Acum arăta o luptă cu săbii între doi experți în arte marțiale îmbrăcați în haine albe: grația și exactitatea lor mă atrăgeau, până când am văzut că a început să curgă sânge. M-am întors spre Cel Răstignit. Nu îmi plăcea deloc să văd acest sânge: se înfățișa cu cruzime înaintea mea ceva la care preferam să nu mă gândesc, repetându-mi iar și iar că scopul este dominația spiritului asupra trupului. Însă, în realitate, cel care nu este pregătit să verse sângele altuia nu are nici o legătură cu artele marțiale.

Răstignitul dormea împărățește, cu pace. Așa cum am aflat apoi, El mai întâi a spus *„Săvârșitu-s-a!"* și apoi Și-a dat duhul, cu totul liber de tehnici, evoluții și rivalități, neavând vreodată nevoia de a Se lupta pe un covor *tatami* pentru „a Se găsi pe Sine Însuși". Brațele Lui erau deschise într-o îmbrățișare care ne aștepta pe noi toți. Filmul s-a

terminat repede şi hainele albe deveniseră roşii din cauza sângelui.

Nu îmi amintesc dacă experţii în arte marţiale s-au salutat înainte să plece. În orice caz, în mine se năştea un salut straniu şi irevocabil de rămas bun faţă de arme. Nu era doar pentru că nici unul dintre maeştrii pe care i-am avut până acum nu s-a dovedit a fi cu adevărat duhovnicesc, nu era numai faptul că distingeam o denaturare periculoasă a caracterului meu. Nu era frica în faţa demonilor, despre care prietenii mei experţi în arte marţiale credeau că pot să îi respingă cu o singură lovitură, nici dorinţa de a căuta o cunoaştere ascunsă la un alt maestru, într-un alt sistem, într-o altă ţară. Era faptul că artele marţiale începeau de la rău ca să se sfârşească tot în rău. Nu este posibil să ajungi la bine urmând răul, aşteptând ca yin să îi cedeze locul lui yang. Însă, aşa cum am înţeles apoi, inspiratorul răului este o persoană care nu vrea să ajungă la bine nici el, nici altcineva, de aceea nimic din ceea ce el a inspirat nu conduce acolo, spre bine.

Ştiu bine că cei care nu cunosc faptul că răul este persoană nu vor înţelege ceea ce spun eu. Unii vor înclina capul cu tristeţe pentru „înţelegerea mea slabă" în faţa „realităţii supreme". Însă este ciudat cum un om poate să accepte într-o clipă ceea ce a ascuns în sine vreme de ani de zile. Este ca şi cu tâlharul de pe cruce.

Ca cineva să păşească pe un drum, trebuie să îl aleagă cu hotărâre. Cel care vrea să aleagă calea binelui, să nu îşi piardă timpul, pentru că nu există nici o cale spre un „bine" abstract pe care fiecare îl defineşte după bunul plac. În plus, nu există mai multe căi care conduc la bine, ci numai una singură: calea Celui Răstignit.

14.
OUL ŞARPELUI

Se numeşte *New Age* – o amestecătură de mişcări şi organizaţii care vestesc că va veni o nouă epocă pentru omenire şi aspiră la unirea sub o conducere, o economie şi o religie mondiale. Sunt mulţi cei care, cu dovezi destul de serioase şi cu şi mai multe indicii susţin că este vorba despre o lucrare a unor organizaţii secrete sau vădite, existente dinainte, care s-au înfiinţat în secolele anterioare cu aceste scopuri şi consideră războaiele mondiale ca fiind rezultate ale acţiunii acestor organizaţii. Independent de acestea, este o realitate faptul că ideea unirii mondiale a fost promovată puternic de către Asociaţia Teosofică a Elenei Petrovna Blavatski (anul întemeierii ei fiind 1875) şi a fost declarată oficială în anul 1893 la Chicago, la întrunirea primului „Parlament al religiilor lumii", care a adunat 140000 de oameni.

Acest „Parlament" a fost organizat de către „Biserica Noului Ierusalim" a ocultistului suedez Emanuel Swedenborg (1688-1772), care în lucrarea *Istoria Magiei Albe* este caracterizat ca spiritist. Potrivit acestuia, există cinci epoci sau orânduiri şi în fiecare dintre ele Pronia divină se apropie într-un mod nou de oameni. Se presupune că a patra epocă, cea creştină, s-a terminat şi a venit vremea să se schimbe lucrurile în cadrul unei *„Noi Ere"*.

Acest „Parlament" a constituit momentul inițial al misiunilor hinduiste și budiste în Occident. Au vorbit acolo, printre alții, japonezul Shaku Soyen și ucenicul lui, Daisetz Teitaro Suzuki (1870-1966), apoi Anagarika Dharmapala (1864-1933), întemeietorul Societății *Maha Bodhi* (în Colombo, în anul 1891) și indianul Swami Vivekananda (1863-1902), întemeietorul Asociației *Vedanta*. Panreligia *New Age* este un amestec sincretist cu evidențierea oricărui fel de păgânism, cu diferite forme de magie, cu astrologie (pe care „se fundamentează" sensul *New Age*), cu religiozitate hindo-budistă și ea promovează și o transformare dificilă a creștinismului „potrivit cu concepțiile de mai sus". În două cuvinte, este vorba despre o transformare care nu mai este creștinism, cu toate că îl numesc așa, „interior" (de parcă ar exista și un creștinism exterior...).

Nucleul religiei *New Age* este „desăvârșirea de sine", adică proclamarea omului ca fiind dumnezeu cu propriile lui puteri și tehnici; este vorba exact de evanghelia șarpelui, de celebra expresie *„veți fi dumnezei"* pe care a spus-o diavolul protopărinților noștri Adam și Eva. Conform *New Age*, această învățătură demonică constituie nucleul tainic al tuturor religiilor – și al credinței creștine –, însă Biserica oficială îl păstrează ascuns, spun ei, din motive de... putere!

Mai jos prezentăm câteva elemente despre organizațiile și reprezentanții *New Age*, care folosesc artele marțiale în instruirea lor sau sunt promovate prin școli de arte marțiale, ele fiind menționate în această carte ca mărturii:

Noua Acropolă – ***a fost înființată ca ramură a* Asociației Teosofice, *căreia conducătorul acesteia de atunci,*** Sri Ram, i-a dat întemeietorului ei, ocultistul argentinian Jorge Angel Livraga Rizzi, simbolul pe care *Noua Acropolă* îl are până acum. Ea urmărește crearea unor supraoameni deținători ai puterii, care vor conduce lumea pe baza unui

model totalitar, când „va veni haosul" – pe care îl pregătesc cu sârguinţă alte organizaţii.

Ea este caracterizată ca o mişcare neofascistă şi neoidolatră. Învaţă reîncarnarea, karma şi alte învăţături hindo-budiste, diferite tradiţii păgâne despre sirene şi pitici, teorii despre secrete antice ş.a. Are „institute" de medicină ale *New Age* (homeopate etc.), de arte marţiale, de artă şi de etnologie. Este prezentată ca fiind „o asociaţie filosofică" cu preocupări artistice (vezi alte detalii în capitolul al şaselea al acestei cărţi).

Gnosticii: organizaţia a fost înfiinţată de Samael Aun Weor (1917-1977), considerat** „Avatar al epocii Vărsătorului" **şi admirator al lui Lucifer, pe care îl numea** „demonul bun hristos", „soare gnostic" **ş.a. Conform unor foşti membri superiori, această organizaţie învaţă „magia, meditaţia, călătoriile astrale, exerciţii de telepatie, trezirea puterilor interioare... Metoda principală folosită este «alchimia sexuală», adică unirea sexuală a membrilor ei, pentru evoluţia lor spirituală".

Conform lui Weor, această metodă o practica şi Hristos cu soţia Lui şi de aceea El a devenit supraom. Se presupune că prin toate acestea Weor (care se susţinea că este întruparea unui înger căzut) ar construi o Nouă Rasă, pe care o va conduce într-un mod tainic la a scăpa de „distrugerea care vine". După ajungerea la menopauză a soţiei lui, Litelantes, Weor exersa alchimia sexuală cu ucenica lui, de aceea membrul de bază al mişcării Julio Medina şi alţi ucenici l-au acuzat de adulter şi au scindat organizaţia.

Înainte ca „avatarul" să moară, acesta a declarat că sufletul lui se va odihni într-o mumie egipteană până la următoarea lui întrupare. După moartea lui s-au format trei diviziuni ale mişcării, una condusă de Litelantes, alta de Medina şi a treia de Ravolu. Fiecare dintre cele trei le acuză

pe celelalte două de magie neagră. De curând, diviziunea lui Ravolu a organizației și-a schimbat titlul ei în *Mișcarea gnostică creștină(!) a Greciei Noii Ordini*! Celelalte două se numesc S.E.G. și A.G.E.A.C.

Viața armonioasă: organizație guruistă condusă de Robert Najemy, ucenic al lui superguru Sathya Sai Baba. Se prezintă ca fiind chipurile adogmatică, dar învață dogmele reîncarnării, karmei, metode de meditație și de yoga, vegetarianism și alte elemente hinduiste, în timp ce Îl prezintă pe Hristos ca avatar și folosește în meditație rugăciunea „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!", în paralel cu diferite mantre hinduse.

Despre călătoriile pe care le organizează în India pentru a-l vizita pe Sai Baba, el spune că adepții merg acolo din proprie inițiativă. Este prezent în mod regulat la postul de radio *Sănătate și ecologie* și deține un ashram (mănăstire) în Mirinunda. Înșală oamenii în multe feluri: cheamă preoți ca să facă sfeștanie, a făcut cerere la Ministerul Ordinii Publice pentru a preda gratuit yoga deținuților și îi asigură continuu pe adepți că pot să fie alături de organizație și să fie „și creștini".

Din păcate însă, guru lui Najemy, Sai Baba, aparține (împreună cu Hare Krishna și cu alții) organizației Vishva Hindu Parishad, care a fost înființată în anul 1964 în Bombay cu scopul „apărării, dezvoltării și răspândirii valorilor hinduiste" și constituie latura politică și religioasă a partidului naționalist de extremă dreapta Bharatiya Janata în străinătate.

Aceste două organizații provin din R.S.S. (Rashtriya Swayamsevak Sangh), ai cărei membri l-au omorât pe Mahatma Gandhi. În interiorul țării, cele două organizații se ocupă cu hinduizarea prin intermediul operațiunilor armate împotriva celor născuți creștini din India de nord-vest

și să ascundă arderea de văduve vii împreună cu soții lor morți, linșarea publică a musulmanilor și alte asemenea preocupări nobile.

În străinătate, ei susțin drepturile minorităților religioase (iar în țara lor le încalcă fără nerușinare), pentru că în străinătate ei constituie o minoritate. Ei folosesc cele legate de „libertatea religioasă", astfel încât să promoveze fără piedici transformarea structurii sociale într-una hinduistă rasistă, pe baza „valorii hinduse" a castelor – care la rândul lor se bazează pe karma și pe reîncarnare.

Biserica unificării: este o creație a falsului mesia Sun Myung Moon (1920-2012), unul dintre cei 50 cei mai mari posesori de capital financiar din lume. El și cea de-a doua soție a lui, Hak Ja Han, se autointitulează „Mielul și Mireasa" și susțin că prin „nunta lor perfectă" a avut loc a Doua Venire (sfârșitul lumii) și s-a mântuit omenirea!

Moon apare ca cel ce a reușit acolo unde Hristos a eșuat, precum și ca Părinte al omenirii, pe care urmează să o unifice, salvând-o de ateism și de comunism. Lozica lui este: „Lăsați dolarii cei verzi să se întoarcă la «Tatăl» (adică la el însuși)!" Intrarea în Germania și în Anglia i-a fost interzisă lui Moon din motive de interes public, însă în alte țări, și mai ales în Rusia, el acționează liber și nestingherit.

Moon înființează fundații de învățământ prin intermediul cărora își promovează organizația și cumpără fabrici în lumea întreagă. În Grecia are ziarul *Athens News* (Știrile Atenei) și se spune că a cumpărat o bancă particulară. Omul lui de încredere este profesorul Sava Agurídis de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Tesalonic, căruia i-a oferit în cadrul unei ceremonii sărbătorești un exemplar din *Sfânta Scriptură Universală*, o monstruozitate panreligioasă pe care au alcătuit-o adepții lui cu scopul de a-l proclama Dumnezeu pe Moon.

La seminariile lui, Moon foloseşte o spălare dură a creierului cu metode care au fost testate cu succes în războiul din Vietnam (lipsa de mâncare şi de somn etc.). Moon controlează comerţul mondial cu ginseng şi nu se dă în lături să cheltuie bani mulţi pentru a-şi atinge scopurile. Se află în spatele a sute de organizaţii, aparent independente între ele, care au titluri înşelătoare (asociaţii pentru pace, cluburi de dans ş.a.).

A devenit foarte cunoscut din cauza nunţilor colective pe care îi obligă pe adepţii săi să le săvârşească şi la care Moon însuşi hotărăşte cine se va căsători cu cine – de regulă mirii şi miresele nu se cunosc unii cu alţii. Soţia lui a vizitat de mai multe ori ţara noastră şi vorbeşte în conferinţe organizate la marile hoteluri. La ultima ei vizită a primit-o însuşi Gheorghe Rallis!

Panaghiotis Tulatos (conform altora, numele lui ar fi Tuliatos) – este întemeietorul Asociaţiei *Lumina soarelui.* ***Potrivit*** unor foşti adepţi ai săi, dar şi unor cercetători ai spaţiului panreligios, acesta este absolvent al şcolii americane ocultiste Astara şi în străinătate a intrat în legătură cu organizaţia Copiii lui Dumnezeu a lui David Berg, cu guru Sai Baba şi poate cu Maitreya. În Grecia, la început a colaborat cu teosofii din Kalamata.

Promovează un amestec de ufologie (despre extratereştri), elenism antic, Ortodoxie şi învăţături hindo-budiste, precum şi teorii „ştiinţifice" extrem de inexacte. A încercat să organizeze cumpărări colective de terenuri pentru crearea unei comunităţi care, chipurile, i-ar apăra pe adepţii lui în epoca antihristului – în vreme ce există zvonuri despre întâmplări cu tentă sexuală.

Radioul Baraca a făcut o emisiune despre el fără să menţioneze numele lui, în timp ce a devenit subiect tratat în emisiunile televizate ale Seminei Dighenis, în care foşti adepţi ai lui l-au acuzat de înşelăciuni cu caracter ocult şi

economic. Canalul de televiziune 5 și Kostas Mulonas îl arată ca fiind nedreptățit și urmărit. Paralel cu învățăturile despre karma, reîncarnare, astrologie și despre grecii care au venit de pe planeta Sirius, apare și ca susținător al calendarului vechi. Urmărește să i se facă publicitate în orice fel.

Din păcate, organizațiile și ocultiștii izolați care sunt promovați prin intermediul școlilor de arte marțiale sunt mai mulți – în timp ce există maeștri care se prezintă ca fiind conducători spirituali și invită neoficial pe diferiți guru din străinătate. Nu este necesar să existe întotdeauna o intenție rea, este specific omului să vrea să împărtășească tot ceea ce consideră a fi bun cu alții – fără ca aceasta să însemne că întotdeauna el este motivul pentru care o fac.

Cred că este naiv să se abordeze fiecare maestru oriental de arte marțiale ca și cum ar fi un organ al planurilor de tip Tanaka; de multe ori aceștia își fac pur și simplu meseria lor, așa cum știu ei să o facă. Însă tot atât de naiv este să excludem posibilitatea ca unii să fie inițiați în ceva mult diferit de ceea ce știm noi.

Istoria învață că în general marile organizații cu rețea atrag diferiți oameni care vor să folosească această rețea pentru propriile lor scopuri. Un exemplu clasic sunt lojile masonice, care au fost bresle exclusiviste de constructori din Evul Mediu până când au fost stricate de ocultism.

15.
ETHOSUL ORTODOX

„Odată, un om bogat s-a dus în vizită cu trăsura lui la un prieten înțelept, care locuia într-o colibă cu acoperișul găurit. «Prietene, în ce stare nenorocită trăiești aici!», a exclamat bogatul. Și înțeleptul a răspuns: «Nenorociți sunt cei ce nu cunosc Tao. Eu sunt sărac, dar nu nenorocit».” (Chuang Tse)

„Omul perfect este ca un duh. Pot să fiarbă în jurul lui lacuri întregi, însă el nu simte căldura, râurile Ho și Han pot să înghețe, însă el nu simte frigul, fulgerele pot să spintece munții și vântul să tulbure marea, însă el rămâne neînfricat. Nici moartea, nici viața unei astfel de ființe nu se schimbă, ci ea călătorește peste nori, se ridică până la soare și la lună și peregrinează fără griji dincolo de cele patru mări.” (Nei-Chu So)

„Omul superior are nevoie de trei ani ca să îl judece pe un dușman al lui; omul obișnuit însă îl judecă imediat.” (autor anonim)

„Există oameni care ascultă de Hristos pentru a primi cinste și laudă din partea altor oameni”, citim în cartea ieromonahului Dionisie numită *100 de capete despre pocăință*, și există alții care fac ascultare de Dumnezeu pentru că Îl iubesc.

Primii, pe de o parte, vor tinde să transforme visul paradisului pământesc în realitate, luând sabia puterii și tă-

ind capetele păcătoșilor sau vor organiza astfel mediul social, încât toți să fie obligați să facă binele. Iar ceilalți vor prefera să fie uciși de către păcătoși decât să îi omoare pe cei răi.

Primii vor eșua, pentru că nu știu că paradisul pământesc nu poate fi realizat atât timp cât există cel puțin un om care vrea să facă răul, indiferent dacă poate să pună în practică răul pe care îl dorește. Ceilalți, respectând libertatea persoanei umane și iubindu-i pe oameni, vor deveni adevărați următori ai lui Hristos.

Primii probabil că vor moșteni iadul, ca cei care nu s-au supus poruncilor Dumnezeului-Om care spune: *„Nu, ca nu cumva alegând neghinele, să distrugeți și grâul, ci lăsați-le să crească împreună până la seceriș."* Ceilalți, plângând pentru răul care există în lume și pentru cei păcătoși, vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu și vor deveni împreună-moștenitori cu Hristos, „luând armele" harismelor Duhului Sfânt.

Oamenii se împart în trei categorii: trupești, sufletești și duhovnicești. Cei trupești sunt cei care se ocupă exclusiv cu plăcerile și cu desfătările, fără să aibă nici o dispoziție sufletească de pocăință și nici nu se străduie deloc să fie bineplăcuți lui Dumnezeu și să devină părtași ai luminii și ai slavei dumnezeiești. De asemenea, din cauza alipirii lor de patimi, s-au asemănat în întregime cu animalele, pentru că nu vor și nu pot să se uite spre frumusețea lui Dumnezeu și prin voința lor stăruie în săvârșirea păcatului și se războiesc cu alții pentru dobândirea de bani, de slavă omenească și de plăceri. Pentru aceștia, iubirea de bani, iubirea de slavă și cea de plăcere sunt valori supreme. Oamenii trupești doresc să facă din pământ un paradis lumesc și să se bucure de plăceri și de desfătări fără a fi deranjați vreodată.

Oamenii sufleteşti se află între virtute şi răutate. Ei urmăresc buna păstrare a trupului şi în acelaşi timp caută lauda oamenilor pentru puţina sau chiar inexistenta lor virtute. Ei cred în mod inconştient că sunt sfinţi. Uită însă că din momentul în care cineva s-ar gândi că nu este păcătos, deja din acea clipă el devine păcătos. Este lăudabil ca cineva să dorească să devină sfânt şi fie ca toţi oamenii să îşi dorească sfinţenia, însă este păcat ca cineva să se considere pe sine sfânt!

Aşadar, aceşti oameni sufleteşti evită eforturile virtuţii ca să nu sufere şi să îşi piardă confortul, să renunţe la păcate, să nu fie lipsiţi de respectul celorlalţi sau ca să nu se strice imaginea de sfinţenie pe care o au ei înşişi despre sine. Cei sufleteşti, fiind conduşi de patima slavei deşarte, au, pe lângă alte scopuri, recunoaşterea lor universală. De asemenea, nu vor să arate iubire faţă de Dumnezeu şi de semenii lor, nici pace, înfrânare, compasiune, smerenie.

Şi oamenii sufleteşti doresc să facă pământul un paradis, în care nimeni nu va mai putea să facă rău, ca să nu fie puşi în situaţia de a lupta împotriva răului şi astfel să îşi piardă confortul şi respectul de sine, din pricina posibilelor lor traume sufleteşti. În orice caz, şi aceştia sunt lipsiţi de lumina dumnezeiască, sunt incapabili să se adâncească în tainele Duhului şi în cunoaşterea lui Dumnezeu, pentru că suma înclinaţiilor lor egoiste determină faptele vieţii lor pământeşti.

În fine, oamenii duhovniceşti sunt liberi, trăiesc libertatea pe care le-a dăruit-o Dumnezeu Însuşi. Şi-au curăţat sinele lor prin eforturile ascezei şi prin lucrarea poruncilor dumnezeieşti. Astfel, după sălăşluirea adevărului şi a iubirii în ei, au ajuns la vederea mai întâi a celor existente şi apoi a lui Dumnezeu. Cei care trăiesc duhovniceşte plâng pentru cei păcătoşi şi pentru păcatul care există în lume. Ei se roa-

gă pentru cei care nu se roagă, precum şi pentru cei care nu ştiu că trebuie să se roage. Ei îi iubesc pe toţi. Totul. Nu încearcă să îi schimbe pe păcătoşi prin violenţă, pentru că ei respectă libertatea omului. Ei manifestă faţă de fiecare om pe care Dumnezeu îl va aduce lângă ei sentimente de cordialitate spontană. Trăiesc în lume cu felul de a fi al lui Dumnezeu, fără să urmărească recunoaşterea lor universală, nici nu caută laude ca răsplată pentru virtuţile lor.

Dacă ceilalţi vor urma modul de viaţă în mod liber, fără constrângere, acest fapt va fi un prilej de bucurie pentru sufletele lor pline de dragoste. Vor prefera să fie ei ucişi de către cei păcătoşi decât să forţeze, chiar şi numai pe un păcătos, să facă binele cu sila. Omul duhovnicesc este cel care, de bunăvoie şi prin hotărâre liberă, împreună-lucrează cu Sfântul Duh, Care S-a sălăşluit şi trăieşte în cel unit cu Dumnezeu; omul duhovnicesc se sprijină în întregime pe iniţiativa şi Întruparea mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu.

Probabil că nu este nevoie a spune nimic mai mult pentru a se vedea cât de străine sunt „spiritualitatea orientală", mentalitatea artelor marţiale şi caracterul „luptătorului binelui" de etosul ortodox.

Într-o emisiune la *Radio Baraca*, în legătură cu artele marţiale şi etosul ortodox, unde au fost prezenţi mulţi maeştri de arte marţiale, maestrul de Ninjutsu, Kostas Dervenis, adresându-se coordonatorului emisiunii, părintele Constantin Stratigopulos, a spus că nu există nici un motiv de nelinişte pentru copiii Greciei, mai ales că nici unul dintre maeştrii de arte marţiale din Grecia nu cunoaşte bine religiile orientale. Dacă Tasos Karamitros pune în şcoala lui de arte marţiale un templu şintoist nu înseamnă că acesta este în postura de a preda şintoism şi budism sau orice altceva asemenea, ci face acest lucu pentru a crea o atmosferă orientală.

Instructorul de Jeet Kune Do, domnul Likurgos, a răspuns la aceasta că chiar și dacă maestrul este semidoct sau nu are nici o legătură cu religiile orientale, ucenicii găsesc singuri cărți de filosofie orientală, de vreme ce au dobândit o asemenea curiozitate și a menționat câteva exemple. În final, problema pentru un creștin nu este dacă se predă corect sau greșit budismul sau taoismul sau orice altceva, ci că el pierde etosul ortodox, fără ca măcar să înțeleagă bine acest lucru.

Această îndepărtare este descrisă foarte potrivit de declarația pe care a făcut-o la aceeași emisiune instructorul japonez de Taekwondo al echipei naționale a Canadei: „Taekwondo nu are legătură cu teologia. Taekwondo facem din momentul în care ne naștem până când vom muri. Atunci când murim lăsăm totul în seama teologiei." Se înțelege faptul că copiii mici care intră în acest climat nu au timp să descopere etosul ortodox, deci fie vor cădea într-o amăgire de tip oriental, fie se vor ocupa numai cu partea combativă a artelor marțiale, ridicând-o însă la nivelul unui mod de viață. Acolo unde nu locuiește Hristos, va locui altcineva: omul întotdeauna simte nevoia unui anume mod de viață.

Când primii creștini erau întemnițați și duși în fața conducătorilor păgâni, care îi întrebau care este numele lor, ce meserie și ce religie au, aceștia obișnuiau să răspundă la toate întrebările cu aceeași expresie: „Sunt creștin." Făceau aceasta pentru că între ei și Hristos nu intervenea nici o altă preocupare, nici un „ego fals"; legătura lor cu Hristos era cea care determina totul în viața lor.

Acest lucru nu este ceva ce făceau numai anumiți călugări – ci îl făceau toți – și nu este valabil doar pentru vremurile vechi: în Africa de astăzi, cu diversele dispute și prigoniri între rase, mulți ortodocși negri, care sunt întrebați de către adepții uneia sau altei formațiuni aceleași lucruri,

dau acelaşi răspuns ca şi acei mucenici şi simt că astfel au răspuns la toate întrebările.

Mă întreb dacă putem să spunem că suntem creştini ca şi aceia atunci când aşteptăm să „obţinem virtuţi" şi „să luptăm cu noi înşine" prin intermediul artelor marţiale, pe care le definim ca fiind modul nostru de viaţă. Mă întreb dacă putem să spunem că avem un etos ortodox dacă, atunci când Hristos ne cheamă: *„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi"*, noi trăim de suprafaţă viaţa noastră în Biserică (dacă o trăim şi pe aceasta) şi când vrem să ne despovărăm şi să ne destindem, noi alergăm să ne antrenăm „pentru luptă".

Este elocvent faptul că Kolokotronis şi Makrighianis, care nu erau experţi în luptă, ci comandanţi supremi de armată – şi aceasta datorită nevoii în situaţia respectivă şi nu din alte motive –, nu se destindeau prin gimnastică şi filme de război, pentru că erau creştini ortodocşi autentici (conştienţi de ce sunt cu adevărat). Odihna lor era rugăciunea. Aceasta i-a dat lui Kolokotronis mărinimia de a spune „Pomeneşte-mă, Doamne!" atunci când a auzit hotărârea de condamnare a sa la moarte, i-a dat puterea de a-i ierta pe cei care, în loc să îi fie recunoscători, l-au întemniţat într-un beci întunecat şi, mai mult, să poată să cheme la parastasul fratelui său şi pe cel care îl omorâse pe acesta. Makrighianis, potrivit propriei lui relatări, făcea în fiecare seară câte 3000 de metanii.

Nu ştiu dacă instructorii de astăzi care se declară ortodocşi au transformat în faptă porunca *„Rugaţi-vă neîncetat"* şi au reuşit astfel să combine rugăciunea *Doamne, miluieşte* cu loviturile de picior şi de pumn. În orice caz, nu s-a întâmplat niciodată să cunosc pe cineva care să fi descoperit bucuriile rugăciunii şi să simtă în acelaşi timp mulţumire şi printr-un astfel de mod de gimnastică.

Atitudinea Bisericii față de exercițiul fizic și de lucrarea trupească a fost întotdeauna una pozitivă: este cunoscut faptul că monahii la mănăstiri lucrează din greu. Într-o cuvântare a sa pe tema artelor marțiale, ținută cu puțin timp înainte de emisiunea radiofonică pe care am menționat-o înainte, părintele Constantin Stratigopulos a spus și următoarele: „Ar fi bine ca, în paralel cu viața lor duhovnicească, toți copiii să facă și un exercițiu fizic – nu din egoism, nu pentru un concurs. Ar fi foarte frumos. Recomand chiar acest lucru. Ne îngrijim de trup și cultivăm profund și sufletul nostru și ar putea și atletismul să fie ceva binecuvântat și sfințit – pentru că astăzi acesta a ajuns să aibă numai o dimensiune trupească. Altceva este să fii inginer ori băcan și să ai o credință care mie nu îmi place – însă ești liber să o practici – și altceva este să faci ceea ce are în sine propria sa credință. Să facem deosebire între ele. Altceva este să cadă cineva în înșelare, deci prin urmare ne vom ruga pentru el, și altceva este ca ceea ce face să aibă în sine, în ființa sa, înșelarea."

La întrebarea pe care am pus-o în legătură cu folosirea artelor marțiale numai ca exercițiu fizic, mi-a răspuns că acest subiect nu are temei pentru că pozițiile se bazează pe yin-yang. Ieromonahul Dionisie Voglos mi-a spus referitor la aceasta că mișcările artelor marțiale nu sunt pur și simplu combative, ci au și alte intenții și, analizând partea lor „energetică", a ajuns la concluzia că „Hristos nu a învățat pe alții karate". De asemenea, el remarca faptul că preocuparea cu asemenea tehnici, în scop de autoapărare, presupune acceptarea gândului demonic că aproapele nostru este un dușman.

Cu **părintele profesor Gheorghe Metallinos** am avut următoarea convorbire:

– Am întâlnit maeștri de arte marțiale care fac meditație, au duhovnic și participă la Sfintele Taine ale Bisericii.

– Și atunci cum predau arte marțiale? Sfinții Părinți ai Bisericii (Sfântul Vasile cel Mare și Sfântul Atanasie cel Mare) lămuresc faptul că războiul este o stare satanică și nu este de acceptat, ci este doar tolerat. În cazul în care alții ne atacă, putem să folosim mijloacele moderne care există astfel încât să ne apărăm țara. Nu este nevoie să învățăm arte marțiale, care, fie prin meditație, fie fără, sunt produse ale unei alte culturi, care nu este o cultură a îndumnezeirii. Iar Socrate spunea că este mai bine să fii nedreptățit decât ca tu să nedreptățești pe altul.

– Ei spun că folosesc artele marțiale numai pentru autoapărare.

– Sensul autoapărării este ceva satanic, pentru că izvorăște din egoism. Pentru creștin poate fi valabilă numai apărarea celuilalt, adică să apere pe altul care este în pericol. Un monah spusese: „Dacă văd pe unul că atacă pe o fetiță pentru a o viola, voi spune «Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!», îmi voi face cruce și, dacă nu se poate altfel, voi interveni ca să îl opresc."

Hristos Însuși, atunci când a fost pălmuit, a întrebat: *„De ce Mă lovești?"* La fel și creștinul, atunci când cineva îl atacă, poate să îi spună: „Frate, de ce mă lovești?" Autoapărarea creștină este să întoarcem și celălalt obraz, dar nimeni din păcate nu spune să înfruntăm răul prin sfințenie, ci toți vorbesc numai despre ce este ușor.

– Dar ei spun că, în lumea întinată în care trăim, autoapărarea este absolut necesară.

– Nu există deloc o lume întinată. Pentru creştin toate sunt foarte curate şi pline de putere, totul este trupul lui Hristos.

– Ei invocă pe Sfântul Dimitrie şi pe Sfântul Gheorghe, care se ocupau cu fapte războinice.

– Sfinţii nu au ucis pe nimeni şi, când au devenit creştini, au refuzat poziţia socială pe care o aveau. Creştinii au erodat Imperiul Roman din lăuntrul lui, răsturnându-i rânduielile. Încă din secolul al II-lea d.Hr. creştinii au încetat să mai facă parte din corpurile armate şi au refuzat să mai depună jurământul. Pentru creştin nu există vreun război sfânt. Şi lucrul cel mai important este că, dacă un mirean omoară pe cineva într-un război de apărare, el nu va mai fi hirotonit preot, iar canoanele recomandă neparticiparea lui la Sfânta Împărtăşanie pentru o perioadă între cinci şi zece ani.

– O femeie poate să folosească violenţa pentru a se apăra, dacă este atacată pentru a fi violată?

– În această situaţie şi dacă este în stare să se apere, să facă tot ce o va lumina Dumnezeu. Această opoziţie nu este păcat.

– Creştinul poate să se ocupe cu karate, de exemplu, ca sport olimpic?

– Şi de ce să nu fugă la proba de 200 de metri? Există un alt sport mai nobil decât atletismul?

– Oare cei care predau arte marţiale, având şi o viaţă liturgică, legitimează astfel surparea conştiinţei ortodoxe din lăuntrul ei?

– Da, pentru că Ortodoxia nu are nevoie să folosească produse ale altor culturi, ale unor culturi demonice, şi

aceste metode nu pot să fie valabile din punct de vedere creştin. Şi, aşa cum se spune, este inutil ca cineva să creadă în aceste arte marţiale, dacă ne gândim la mijloacele de luptă care există astăzi. Îmi amintesc de un film pe care îl văzusem mai demult cu unul care învârtea în toate părţile, strigând, o sabie, şi până când a tot învârtit-o el, celălalt a scos un pistol din buzunar şi l-a omorât.

– *De vreme ce artele marţiale cultivă încrederea în sine, poate fi valabil în cazul lor cuvântul:* **„Blestemat este tot cel ce nădăjduieşte în mâinile sale"***?*

– *„Nu vă încredeţi în conducători, în fiii oamenilor în care nu este mântuire."*

Iată şi o scurtă discuţie cu **pr. Ioan Kostof:**

– *Creştinul poate să facă arte marţiale ca pe o gimnastică?*

– Ce fel de gimnastică este aceasta cu pumni, lovituri cu piciorul şi strigăte? Oare cei care spun acestea nu cumva se ascund după deget?

– *Mi-a spus un maestru că l-a întrebat pe un părinte aghiorit şi a primit răspunsul că, dacă nu face meditaţie şi nu predă filosofie orientală, poate să predea arte marţiale.*

– Nu este neapărat ca oricine este aghiorit să aibă întotdeauna dreptate. Aceste lucruri sunt 100% satanice. Creştinul are nevoie să facă metanii şi nu arte marţiale. Părintele Mihail Kardamakis a dat următorul răspuns: „Noi, creştinii, avem alte sporturi. Vorbim despre asceză şi exerciţiu la un alt nivel şi nu vorbim despre aceste tehnici." O părere negativă despre artele marţiale avea şi părintele Porfirie şi a exprimat-o public nu de puţine ori.

Acest lucru mi l-a confirmat G. Arvanitis, care a fost fiul lui duhovnicesc şi care acum se află la schitul din Mala-

kassa. Aşadar, părintele spusese că „ei încearcă, cu puterea celui rău, să întărească puterile oamenilor, să cheme pe cel rău în ajutorul oamenilor; apare şi credinţa în zeităţi, în puteri în care aceştia cred şi aceste strigăte, care pentru noi sunt strigăte, dar pentru aceştia ele sunt de fapt invocări, rugăciuni."

– O doamnă care venea la părintele Porfirie şi se ocupa cu meditaţia etc. a spus însă unui cunoscut maestru de Kung Fu, care venea şi el la părintele, că părintele spusese nişte lucruri bune despre Kung Fu.

– Fiecare exerciţiu al trupului poate să fie folositor: gimnastica, mersul pe jos, înotul. Dincolo de aceasta, ceea ce urmăreşte omul prin exerciţiu poate să fie bun sau rău. Unul poate că vrea să dobândească musculatură, altul poate vrea să dobândească puteri spirituale. În orice caz, fără îndoială cel care adoră puterea şi nu doreşte pur şi simplu sănătatea, adică nu să facă trupul lui să fie o unealtă care să îl asculte, ci să facă trupul lui o unealtă prin care să se impună, începe să cultive egoismul, deci intră în lăuntrul lui duhul cel rău, pentru că altceva este să fii sănătos, să te asculte trupul tău şi altceva este să fii puternic şi să îi învingi pe alţii; de acolo începe o aroganţă, un egoism şi desigur egoismul este cultivat de diavolul şi nu de Hristos.

În ceea ce priveşte aceste persoane, nu le cunosc; ceea ce ştiu este că foarte mulţi oameni spun despre părintele Porfirie diferite lucruri pe care acesta nu le spunea. Sunt diferiţi oameni care fac pe vrăjitorii, alţii care fac pe taumaturgii, diferiţi oameni care fac pe iluminaţii, câteodată chiar şi clerici, care spun astfel: „Eu sunt fiu duhovnicesc al părintelui Porfirie" şi poate că au venit doar o dată sau de câteva ori la el.

Însă acest lucru nu înseamnă nimic şi eu, care sunt aici, nu sunt avvă! Nu pot să spun că am harismele părintelui

Porfirie doar pentru că am fost aproape de el atâția ani! Sunt foarte departe, nu sunt nimic în comparație cu părintele! Prin urmare, este nevoie de o anumită atenție, să nu creadă nimeni cu ușurință ceea ce spun cei care îl invocă pe părintele Porfirie. Acesta își ascundea harismele, nu se lăuda cu ele. Prin urmare, cel care se laudă că a primit ceva de la părintele nu acționează în conformitate cu felul de a fi al părintelui Porfirie de a își ascunde darurile primite de la Dumnezeu.

Dacă luați și cărțile despre yoga, de exemplu cea a lui Paramahansa Yogananda (*Autobiografia unui yoghin*), veți vedea acolo cum interpretează Evanghelia, spunând că pe Evanghelie se sprijină de fapt teoria reîncarnării. Acesta așa zice. Și ce dacă spune așa? Fiecare încearcă să își susțină propriile convingeri, propriile „adevăruri", propriile adevăruri false, pe baza Evangheliei sau pe ce anume vrea. Însă nu înseamnă că Evanghelia spune de fapt așa ceva.

– Cuiva care practică arte marțiale fără să știe ce se ascunde în spatele lor și le practică pentru a se fortifica trupește sau pentru că se simte bine, credeți că părintele Porfirie i-ar fi recomandat să nu le mai practice?

– Și numai numele acesta de „arte marțiale" mie îmi sună urât în urechi. Evanghelia este pașnică, ea nu interzice cuiva să fie puternic, sănătos, să facă exerciții fizice, să ridice greutăți, nu este exclus ca respectivul halterofil să fie creștin. Pur și simplu este meseria lui. Însă mai mult de atât trebuie ca el însuși să se controleze de ce face aceasta; și eu pot să fac gimnastică ca să nu îmi fie somn, pot să conduc mașina, pot să îmi cultiv pământul, să scriu cărți, este în funcție de ce meserie are fiecare. Gimnastica este necesară; însă de ce cineva alege gimnastica cea combativă și nu o alege pe cea clasică?

Mi-a spus un gimnast, profesor de gimnastică, faptul că au început să se reîntoarcă oamenii de știință din medicină înapoi la gimnastică, la cea suedeză simplă și nu la cea exagerată de tip *body building* etc. Acesta este acum ultima strigare, ne întoarcem la cele tradiționale.

Există diferite teorii referitoare la gimnastică și fiecare poate să facă exerciții fizice cum crede de cuviință și în funcție de ce scop are, mai departe de atât ce putem face? Însă, dacă este sportiv și vrea să facă haltere, va face tot ce îi va spune antrenorul lui, pentru că va trăi din această meserie. Mă vei întreba de ce nu a ales altă meserie. Ei, aceasta i s-a potrivit, aceasta a ales-o, aceasta este înclinația lui naturală, nu este nimic rău.

– Proprietarii școlilor de arte marțiale, care văd acest subiect și din punct de vedere profesional, spun că ei fac un sport olimpic – karate este deja un sport olimpic și probabil că și Kung Fu urmează să devină.

– Am spus deja, cum simte fiecare: unul poate să aleagă aceasta, în loc, de exemplu, să lovească mingea cu piciorul la fotbal, însă mai departe fiecare începe să se gândească că dacă el însuși a ales-o sau dacă ar recomanda-o copiilor lui, pentru că într-adevăr prin artele marțiale omul intră într-o competiție a ambiției care este astăzi măsura epocii noastre: toți copiii concurează între ei pentru a obține nota cea mai bună, primul, al doilea loc...

Această rivalitate este cea care conduce și la sinucideri și la dezamăgiri, pentru că omul se gândește: nu am reușit, deci sunt inutil și trebuie să mă sinucid. În schimb, pe de altă parte, am reușit ceea ce Dumnezeu îmi îngăduie să reușesc și sunt mulțumit și autonom. Părintele Paisie spunea că Dumnezeu este atât de înțelept și de bun, încât toți oamenii care sunt lângă Dumnezeu se simt împliniți, dar

nu sunt toți la fel: unul este ca un vas mic și, atunci când Dumnezeu îl umple cu apă, este plin, iar altul este ca un vas mare și, când Dumnezeu îl umple, și acesta este plin; și unul, și celălalt sunt mulțumiți.

Cu artele marțiale însă nimeni nu este mulțumit, pentru că nu ajunge niciodată acolo unde vrea. Pentru că, dacă va deveni campion al Greciei, vrea să devină campion mondial și neapărat el să fie unicul, iar ceilalți să piardă. Domnul Arvanitis remarca și faptul că, în ceea ce privește autoapărarea, diavolul îi va ispiti pe cei care au o frică în ei, nu va încerca să sperie pe cineva care nu se teme, atâtând un atac împotriva lui, și poate este nevoie să știe niște tehnici pe care meseria lui le necesită (de exemplu: un gardian public).

Alibiul fiecăruia se referă la problema campionatului, a gimnasticii sau a mentalității luptătorului binelui, dar se susține că artele marțiale nu au nici o legătură cu religia. Însă religia este „credința exprimată rațional, emoțional și volițional în existența supranaturală a uneia sau mai multor puteri personale sau impersonale pe care omul încearcă să și le însușească pentru a ajunge emoțional la dependența lui față de acestea" (vezi Athanasie Delikostopulos, *Gândire grecească și inteligență creștină,* precum și H.V. Glasenapp, *Die Nichtchristlichen Religionen,* Fischer Lexicon, Frankfurt 1957, p. 12 ș.a.). Așadar, artele marțiale cu teoriile lor despre energia *Qi*, pe care putem să o adunăm, să o cultivăm și să o folosim sunt o simplă presupunere religioasă care desigur nu are nici o legătură cu credința ortodoxă.

În *Pateric* există o istorisire care arată cum acționează Dumnezeu în sufletele omenești, în felul Lui neprevăzut și perfect, astfel încât nu numai violența să fie evitată, ci și omul să se mântuiască și să renască: „Într-o zi, un monah

a plecat de la mănăstirea lui ca să rezolve niște treburi. După ce și-a terminat treburile, a plecat înapoi spre mănăstire. La un moment dat s-a rătăcit pe drum. Ce să facă? A început să se roage: «Dumnezeule, ajută-mă!» După puțin timp, s-a întâlnit cu niște trecători și i-a rugat să îi arate drumul pe care voia să meargă. «Bine», i-au spus aceștia, «vino după noi.» Însă aceștia erau tâlhari și, văzându-l că este singur și străin, au vrut să îl atragă undeva departe de drum și să îl jefuiască. Monahul a înțeles acest lucru, însă nu a spus nimic. Se ruga numai să îl păzească Dumnezeu.

Au mers mult timp până când au ajuns lângă un râu mare și s-au oprit ca să se odihnească. Tâlharii s-au dat de-o parte și vorbeau în șoaptă, în timp ce monahul se ruga neîncetat. A trecut o oră și au hotărât să își continue drumul. Dar dintr-odată din apele râului a ieșit un crocodil care a sărit asupra unuia dintre tâlhari. Acela s-a speriat atât de tare, încât a rămas uluit și nemișcat, dar monahul, cu sânge rece, punându-și propria lui viață în pericol, l-a tras pe tâlhar afară din apă. Crocodilul a dispărut în apele râului fără să îl sfâșie pe tâlhar. Atunci acela, impresionat de bunătatea monahului, a căzut la picioarele lui și i-a cerut iertare pentru răul pe care voia să i-l facă: «În timp ce treceam râul aveam în gând să te omor», a spus, «însă propria ta iubire mi-a luat-o înainte.» Monahul I-a mulțumit lui Dumnezeu că i-a salvat viața, în timp ce tâlharul însuși l-a rugat pe monah să îl lase să rămână lângă el. Într-adevăr, a rămas și a devenit un ucenic desăvârșit. Au trăit împreună mulți ani în pustie și cu fiecare ocazie își aduceau aminte de chipul minunat în care au făcut cunoștință."

Nu lipsesc nici cei care consideră practicarea artelor marțiale ca o problemă națională. Este adevărat că deja războiul se poartă cu alte mijloace, că practicarea unei arte

marțiale nu aduce cu sine vitejia și că, în final, Hristos este Stăpânul istoriei.

Să încheiem, așadar, acest capitol cu istorioara pe care a povestit-o părintele Constantin Stratigopulos, în finalul emisiunii de la *Radio Baraca*, pe tema artelor marțiale: „Vreau să vă spun adevărul, dar vă rog să nu râdeți: de mic copil m-am ocupat cu artele marțiale. În fiecare seară, acolo pe străzile înguste de la periferia orașului, noi ne băteam cu turcii în joacă sau ne luptam cu pietre, cu lemne, cu lovituri de picior, erau arte marțiale foarte bune și simțeam în noi cum sentimentul național ia proporții: ne luptam cu dușmanul.

Uneori, când lucrurile luau o turnură dificilă, aprindeam o lumânare la biserica din apropiere, ca să ne ajute Hristos. Într-o zi, când situația era foarte dificilă și ne așteptam la un contraatac, după un atac pe care îl făcusem cu o seară înainte, ne-am adunat lângă gardul Bisericii Maicii Domnului și am intrat în pronaos: am făcut tot ce puteam să facem, o rugăciune către Maica Domnului așa, în felul nostru, ca să ne apere în marea bătălie; însă a fost ziua în care am fost învinși definitiv.

Am plecat toți răniți de acolo și cu cucuie. Maica Domnului nu ne-a ajutat să îi batem pe adversarii noștri cu pietre și cu lemne. Atunci am primit o lecție dură: dacă vrei să bați pe cineva, cel puțin nu Îl ruga pe Hristos să te ajute să îl bați."

EPILOG

De la înființarea statului neogrec, grecii tind să urmeze șoaptele Hesperidelor, desconsiderând propria lor moștenire. Acest lucru se întâmplă și cu artele marțiale: Bodhidharma a venit pentru noi din Occident, nu din India sau din China. După ce Occidentul a denaturat educația clasică grecească, transformând-o în „raționalismul occidental", acum el se îndreaptă spre „Înțelepciunea Orientului", adică din rău în mai rău. Hindo-budismul, simplu sau prelucrat în „bucătăriile" *New Age*, vine să completeze lucrarea raționalismului, adică distrugerea legăturii omului cu Adevărul și, prin urmare, distrugerea omului însuși.

Omul occidental abordează lumea ca pe un aparat neînsuflețit, pradă lăcomiei și egoismului lui. În final, el ajunge rob al materiei pe care a vrut să o domine și distruge lumea pe care o consideră proprietatea lui. Omul oriental percepe lumea ca o piatră de moară metafizică imensă și impersonală, care se învârte fără vreun motiv și este dirijată de legi neînduplecate și nemiloase. Astfel, el devine fatalist și își îndreaptă spre o direcție greșită luptele duhovnicești pe care le duce. Este vorba despre două variante ale barbarismului și ele se bazează pe **ignoranță** și pe obsesia de a avea **puterea absolută**.

În realitate, lumea este **un tărâm al dialogului lui Dumnezeu cu omul**: omul este chemat să întoarcă înapoi darul Dăruitorului, funcționând în lume ca preot, ca profet și ca împărat al ei; ca preot și nu ca vrăjitor, ca profet care spune Adevărul, nu minciuna, și ca împărat, iar nu ca uzurpator și tiran.

Respingerea acestei noi campanii de barbarizare este o problemă de supraviețuire nu numai a caracterului nostru grecesc, dar și a omeniei noastre. Este însă și o datorie față de întreaga omenire. Aceasta, pentru că grecul a disprețuit puterea absolută și a căutat **Adevărul absolut, Binele și Frumusețea absolute**, exprimând marele dor, dar și marea menire a omului de a se întâlni cu Creatorul lui.

Binele, Frumusețea și Adevărul pe care le-a căutat sufletul grecesc nu sunt niște noțiuni abstracte. Sunt însușiri personale ale lui Dumnezeu, Care S-a făcut om din iubire pentru noi, ca să ne adune pe toți în îmbrățișarea Lui. Sufletul grecesc a recunoscut pe Iubitul cel dumnezeiesc, a răspuns la chemarea Lui și de la căutarea Lui a trecut la cunoașterea Lui. O cunoaștere care nu se va sfârși niciodată, pentru că Dumnezeu este infinit.

Din păcate, artele marțiale au rămas în epoca de dinainte de Hristos, în care oamenii erau dușmani și nu frați între ei. Poate că acesta este cel mai mare barbarism al lor și cea mai mare contradicție cu elenismul, mai ales că Adunarea Națională din 1921 îi recunoștea ca greci numai pe cei care credeau în Hristos. Și pentru că, fiind greci, ne referim la esența lucrurilor și nu la aparența lor, nu vorbim de credință fără fapte, care este moartă, nici de erezie, nici de încercarea de vânare de clienți.

Pentru păstrarea caracterului grecesc nu sunt de ajuns condamnările limbajului, invocarea strămoșilor antici și defilarea în străinătate cu mândria Antichității. Este nevo-

ie să trăim conform tradiției noastre și să ne restructurăm educația, înfruntând cu un duh critic barbarismele Orientului și ale Occidentului.

Altfel, originea noastră grecească nu poate să ne salveze, de vreme ce caracterul grecesc este mai ales o problemă de educație (spunea Socrate). În afara faptului că cultul sângelui este încă o dogmă păgână, s-a dovedit practic că până și oamenii care au fost hrăniți de animale au dezvoltat un comportament animalic și nu unul uman! Sângele lor omenesc nu s-a dovedit mai puternic decât creșterea pe care au primit-o.

Să îndepărtăm, așadar, păgânismele din educația noastră, începând de la cea particulară, care este mai la îndemâna noastră! Pentru că școlile de arte marțiale există, desigur, precum și alte organizații *New Age* și chiar și lojele masonice. Nimeni însă nu ne obligă pe noi și pe copiii noștri să ne înscriem în ele. Chiar și dacă vreun profesor predă la școală asemenea lucruri, copiii noștri nu sunt datori să le învețe. Aceasta ar constitui încălcarea vădită a drepturilor umane ale părinților care, botezându-și copiii, au demonstrat că vor să îi educe în mod ortodox. În fine, este greșit să credem că în spațiul artelor marțiale se află numai oameni care sunt însetați de putere și nu și de Dumnezeu și că atunci când le vorbești despre Adevăr este ca și cum ai bate la ușa unui surd. Există în spațiul acesta și căutători sinceri ai Adevărului care, din diferite motive, au pierdut calea cea bună și s-au izolat aici. Pentru că această carte este dedicată lor, este bine să se încheie cu o urare către ei și către noi: să alungăm orice nesiguranță, obișnuință, automatism, nevoia de procurare a celor necesare traiului zilnic, fiecare idee neclară și orice ne leagă de lanțurile necesităților și instalează în inima noastră o fantasmă în locul lui Hristos. Să ascultăm cu atenție ce ne spune sufletul nostru creștin și să urmăm împreună cu el **Calea, Adevărul** și **Viața**.

CUPRINS

Prefață 7

Câteva cuvinte din partea autoarei 9

1. Artele marțiale – istoria și evoluția lor. 11

2. Fundamentul filosofic și religios al artelor marțiale 27

3. Generalități despre vrăjitorie. Magia în artele marțiale . . 59

4. Învățătură, maeștri și amăgiri 116

5. Scopurile practicanților și scopul artelor marțiale 144

6. Artele marțiale și scopurile altor persoane 154

7. Motive ale transformării artelor marțiale într-un mod de viață 167

8. Rolul și oferta cu care vin artele marțiale în lumea contemporană 174

9. De ce a venit Bodhidharma în Occident? 183

10. Argumente în favoarea artelor marțiale. 208

11. Artele marțiale și viața în Hristos 221

12. Interviuri cu maeștri de arte marțiale 230

13. Interviuri cu actuali și foști practicanți ai artelor marțiale 305

14. Oul șarpelui 339

15. Ethosul ortodox 346

Epilog 363

DIFUZARE:
S.C. Supergraph S.R.L.
Str. Ion Minulescu nr. 36, sector 3,
031216, București
tel. 021-320.61.19, fax 021-319.10.84
e mail: editura@sophia.ro
www.sophia.ro

Vă așteptăm la
LIBRĂRIA SOPHIA
str. Bibescu Vodă nr. 19,
040151, București, sector 4
(lângă Facultatea de Teologie)
tel. 0722.266.618
www.librariasophia.ro

Sacrifică puțină vreme
pentru a răsfoi cărțile noastre:
este cu neputință să nu găsești ceva
pe gustul și spre folosul tău!

Artele marțiale, la care astăzi tinerii pot avea acces așa de ușor – atât prin informație, cât și prin posibilitatea de a le practica –, au o mare putere de seducție: promit sănătate și forță fizică, concentrare, suplețe și rapiditate în reacții, înțelepciune izvorâtă dintr-o cultură mai puțin familiară nouă, dar nu mai puțin atrăgătoare. Nu trebuie să le practici ani de zile, nici să fii neapărat adult ca să înțelegi că artele marțiale sunt mai mult decât un sport: ele reprezintă un mod de viață. Iar când vorbim despre un mod de viață, implicațiile sunt unele profunde, antrenând trupul și sufletul.

Creștinismul propune, la rândul său, o cale: viața în Hristos. Autoarea, Maria Dimitriadou, are avantajul de a cunoaște bine ambele „căi": a îndrăgit și a practicat mulți ani artele marțiale și, de asemenea, a experimentat viața duhovnicească autentică în Biserică. A completat aceste experiențe cu o investigare a percepției contemporane asupra lumii artelor marțiale prin interviurile sale cu diverși maeștri din Grecia.

Cartea de față reprezintă rezultatul acestei cercetări, animate de dorința autoarei de a oferi un instrument de un real folos celor care doresc să treacă dincolo de concepția banală a artelor marțiale ca sport și să înțeleagă mai bine ce implică practicarea lor, nutrind speranța că, pe viitor, cititorii vor avea mult mai mult discernământ în alegerile lor, mai ales în cele care privesc educația propriilor copii.

www.sophia.ro
ISBN 978-606-8633-14-5
9 786068 633145

EDITURA DE SUFLET